

i
Zona

ac. 29.

Abi, gdy maczeczka umrze, synowie
mye prosili gimyenia psychodze-
czego z strony arczowej... pizwey,
mysly wthora, swadzba, sluby, the
gest zona, paymye Jul 47

sim. DriaT 38

antequam ad secundas nuptias con-
valabit

Zona

ac. sf.

Synonyme po sumyloczi maczerziney
nye maye szadacz od oszra czyn-
szi, alysz wthoraz zona pajmye

Sul 15

Diel ϕ

antequam ad secundas nuptias
convolabit

13
Zona

ac. 37.

Paknyaly orocz vrynywory thaky
dzal, yako yozz oroczno gest,
gyssza, zona, paymye Jul 66

sim. Dria 54

si pater aliam uxorem duxerit

Zona

et. of.

Ustawiono było, aby kiedy mærens
umre..., a ocerer ginsræ zona poyæer
chere (~~patre cum alia nubere valente~~),
dreery oth ocerera myaly zædaer
exæery Jul 75

Dniel φ

quod... patre puerorum cum
alia nubere valente

žona

pojąć żonę - rubere

Oreer ginsež žonę požeer there sul 75.

→ Wthorę žonę poymye 15. Oreer po smyer-
ery žony wthorę pozew, nje powymyer byl
swogim synom eržony dacr 75.

→ jest krotka

Loma

30a

czastokrocz czyrpyą. Przeto ze wszym ryczer-
stwem wkładamy, aby kyedy macz vmrze, dzieczy
Ia- czączy od oczoza szadney nye poszyscżą, wygy
Lz- wszy to, ysz oczecz gynszą szoną chczał poyaç
abo tesz gdyby marnye gymyeny chczał roztruo-
szycz, tedy dzieczom z oczczem slvsza dzal vczy
nycz.

/84/. O lychwie szydowskyey.

/G/dysz z lychwy pochodzy nyerządne lakom-
stwo, a to dla nyevstawienya podobnego platv.

Dział. *

38

rim. Sub 47

antequam ad secundas nuptias conuolabit

Zona

wzruszycz, ktorzy nyedzy sobą oczezowa czascz
 rozdzyła. Ale | gdyby oczcz dzal wczynyl s syn-
 ny tym obyczagem, yaco pyrwey, a potem druga
 szoną poyal y nyal s nya syny gynsze, tedy sy-
 nowie przy sznyerczy szony kw czasczy oczcze-
 wey nye mogą przystapycz, ale ta czascz spad-
 nye na syny wtorey szony, Aczlyby byli dzewky,
 tedy ma gym bycz obrządzone tym obyczagem, yako
 przedtym postawione o posag. Gdyby dwa abo trze
 bracza nyedzy sobą dzal wczynyli, a potem geden
 s nych vmarl, tedy any bracza any dzieczy brata

Dział. 54

sim. Iul 66

si pater aliam uxorem duxerit

Žona

ac. 3f.

Mily synu, kasno⁴ t^hoby^e,
pogym *ragyego⁴ st^ondy s^roby^e!

Aleksy n. 41

Zona

ac. sf.

Przyjmij zouf sobye s drzewek Tabanowich
twego vgya B2 Gen 28, 2

accipe tibi inde uxorem de filiabus
Taban avunculi tui

Lana

sc. du.

Genre to (sc. Lamech) payôl duye ze
nye B2 Gen 4, 19

qui accepit
duas uxores

iz
Zona

ac. pl.

Pogrupowały sobie (sc. ludzie) szoni, wi-
browszy które bili nakrasze BZ Gen
6,2

acceperunt sibi
uxores

ij
Zona

ac. pl.

Potem Abram a Nachor poydlasta sabye
zoni B2 Gen 11, 29

dixerunt...
uxores

ij
Lona

ac. pl.

Poiqlasta sobye (sc. syry) szoni moabye-
ske B2 Ruth 1, 4

acceperunt uxores moabitidas

Zana

ac. sz.

(sc. Saraj)

Mijemylesz yf sobye * syostroj, abich yf
sobyę wyl za zony? BZ Gen 12, 19

I Pze ktord necz m

ut tollerem eam mihi in uxorem

i
Zona

ac. 37.

Wesumyely Jacob zouf i rodu tcy to
zemye, nye chosf zywa bicz BZ Gen
27, 46

si accepent Jacob
uxorem

Zona

ac. 4.

Woról Auram sond Iochabeth BZ
Ex 6, 20

accepit autem Auram uxorem
Iochabed

Zona

ac. 7.

Herod gest apud Aaron uxorem B2 Ex
6, 23

accepit autem Aaron uxorem

Zona

ac. 27.

Eleazar... wzięł żonę, dżewkę Ffatyel

BZ Ex 6, 25

accepit uxorem

iz
Zona

g. g.

Nye pojmy zabye zoni z rodu Chanau
BZ Gen 28, 1

nali accipere coniugem

2
Zona

f. z.

Nye poznany zoni s drzewek chananey-
skych BZ Gen 28, 6

non accipies uxorem

Zona

ac. 27.

Budešly ti, Jacobye, mŕec mee dzevky,
vy-ly gypů zoub porumyess BZ Gen 31, 50

si adflixeris filias meas, et si intro-
duxeris alias uxores

Stary Testament Cardy: budešs ti mŕiti
dcevy mee, a neb gypc ženy poruměš

Zona

ac. 27.

Ktos na dziewczę zond ponyze marosz
gey, grecku jest vinil B2 Lev 20, 14

qui supra uxorem filiam duxerit
matrem eius

√ (pro ktos na zond dzewk ponyze
y marosz gey)

ij
Zona

ac. of.

Ule dziewczki a myświściwey mye pomyesze
sabye [za] zand B2 Lev 21, 7

non decent uxorem

19
Zona

ac. 74.

Pamph poyuyce (sc. biskup) zouf B2 Lev
21, 13

virginem ducet uxorem

19
Lana

ac. pl.

Gesto gdioc)

ginego pokolenya wdre pamyryt
soby za zany B2 Num 36,3

si alterius tribus homines uxores
acceperint

19
Zona

ac. pl.

Bo wziętożi męzawye pojmił zomy
s pokolenya y s przitodzenya swego BZ
Nun 36, 7

omnes enim viri ducunt uxores

Zona

ac. 27.

Ktore jest wlawpek, genre poył
soby zanó a gessze nye oprowal
i nył TBZ Dent 20, 7

qui despondit uxorem

T, gidri, wocz tył do swego domu

Zona

ac. sf.

Popl sabye ^(fr. Ahab) Israhel Gerabel BZ III Reg
16, 31

duxit uxorem Ierabel

Zona

ac. zj.

Idi ku męskiemu byatom prisedł,
poiđł sabyc ^(x. Tobiasz) zouf s swego pokolenya
BZ Tab 1,9

accepit uxorem

Zona
(Glyss)

ac. tj.

✓ parum in zona, a potem b₁ d₁ c₁
y₁ n₁ e₁ n₁ a₁ v₁ i₁ d₁ r₁ e₁ o₁ z B₂ D₂ e₂ u₂ t 22, 13

si duxerit vir uxorem

Zona

ac. 27.

Paymje zoub, kramya tich, gesto gest
pyowey gymyal, gymyenyem Meelech
B2 Gen 28, 9

dixit uxorem

Zona

ac. of.

To the zone point a washed
k my, my malasslem gey paunt
B2 Dent 22, 14

utorem have accipi

Zona

ac. sj.

Poslal gi (sc. Isaak Jakoba) do *Meropo-
tanyey, abi tam odtjod zand payjil

BZ Gen 28, 6, Romus 34;

ut inde uxorem duceret

Zona

ac. y.

Ediss mōr pōmpe zōn novo B2
Deut 24,5

um accepit homo mēp uxorem

Zona

ac. rj.

Nye chort gey sobye za zont poyder BZ
Dent 25, 8

nolo eam uxorem accipere

Zona

ac. sf.

Poruwersz zouf, a gini s myf bódce spal

BZ Dent 28, 30

uxorem accipias

ij
Zona

ac. 77.

Esau poppl zonó i dzewek cananey-
shich B2 Gen 36,2

Esau accepit uxores

Zona

ac. zj.

A gdzie pomyślc słowyczek zauz BZ Dent
24,1

si accepert homo uxorem

Zana

ac. pl.

Adkód poyur sobye ~~zoni~~ ^{zoni}, bo usziteisui
pospolyce przisygły nye daw gym swich
dzewek? BZ Jud 21, 7

unde uxores accipient

Łana

f. pl.

Uso wzim[uj]ni gym, gisz zon nye
pymaly? B2 Jud 21, 16

qui non acceperunt uxores

Zona

ac. pl.

Spornat David gine zoni w Ierusalemye B2 I Par 14,3

accepit quoque David alias uxores

Zona

ar. pl.

2)
✓ p < o > ymowaly zaiste zoni z gich dzie-
wek < sobie > y swim sinom BZ I Esdr
9, 2

just s.v. Zaiste: ~ i zaiste

tulerunt enim de filiabus eorum sibi
et filiis suis

Zona

sc. pl.

Spoymalysmi zoni I srednego pokolenya
BZ I Esdr 10,2

duximus uxores alienigenas

Zona

scr. pl.

Należę do s sinów kaplauskich, ktori
bily spymaly zoni cudzokrajne TBZ

I Esdr 10, 18

V... Maaria a Elyeser

qui duxerant uxores alienigenas

iz
Zona

ac. pl.

Wiscye przestępyły boze *proilaranye
y poymanwsi sobye zoni z rudsogo
pokolenya, y prziczinylyscye grecha
w Izrahelu BZ I Eodr 10, 10

et duxistis uxores alienigenas

ij
Zona

sc. pl.

Spajmaly sobye zoni z rudzego rodu
B2 I Esdr 10, 14

duxerunt uxores alienigenas

Zona

ac. pl.

Opatozemь sѣ usitci usprove, gьz to bily
spoymalь sobye zoni vudskrayne B2
I Esdr 10, 17

qui duxerant uxores alienigenas

^{ij}
Zona

ac. pl.

ty wscitci bily spoyrnaly zoni sabye
s wrodzgo rodu BZ I Esdr 10, 44

omnes hi acceperant uxores alieni-
genas

Zona

ac. pl.

Misui pręcyw panw zgroessily, spoyrnawssi
sobye w matrenstwo zoni cudzego rodu B2

II Esdr 8, 93

quod collocavimus nobis in matrimo-
nium mulieres alienigenas

Ń
Zona

i. pl.

Niszczye nieprawye wzinyly, sloziwssi syf
w matzenstwo z zonamy cudzego rodu
B2 II Esdr 9, 7

collocantes vobis in matrimonium
uxores alienigenas

Zona

Wzritci cy bily sobye spaynowaly
zoni wudzey k<r>ayni BZ II Esdr
 9, 36

omnes isti conixerunt sibi uxores
 alienigenas

Zona

ac. 77.

A s kaplanow sinow Abya sina Atorowa
sina Berelaymova, gen bil poisl zouf sobye
z dzevek Berzelaymovich Galadierskego BZ
Neh 7, 63

qui accepit de filiabus Berzellai galaadi-
tis uxorem

ij
Zona

ac. pl.

Paym^{vy}pye zoni a rodzyc sinu ^(a dz^{ewki}) BZ

Jer 29, 6

accipite uxores

vir quidam sibi
desponsavit uxorem

ac. 34

-----22a

ozalowany czlow/17/yek mo-
gl szye wypraw/18/ycz acz
gyesth praw prawa /19/ Py-
talysczye nasz /20/ o pra-
wo thy/21/my Slowy [Gdy by]
<jedan>/22/ masz poyal zona wsta
/23/dlo malszenszkye a thę
/24/ zonę myalę oczczyszna
/25/ y gydaczye gyemyenyę
/26/ A wtę gey oczczyszną
al/27/bo dom przyszedł kn-
yey /28/ then masz a then
tho dom /29/ był drzewyany
yszgo/30/rzal

<jedan>

zona

OrtOssol 27,4,w.16-30

Dec. 14

sin. Ort. 27

-----1c a. z. j.
/2/ Pytalysczye nasz opra
/3/wo | Geden masz po/4/yal
zoną wstadlo mal/5/szensz-
kye a tha zoną mya/6/lą o-
zczyszna | /9/ Daley gdy
dobry Czlo/10/wyek czosz
mv sprawnye /11/ nyethu
przygany podey/12/mye sz-
ye ludskye reczy /14/ Da-
ley mozely pospol/15/ny
poszel przed prawem /16/
luczszkye rzeczy oprawy
/17/acz czyly nyemoze /20/
DAley geden czlowyek /21/
myal szwe zarobyone /22/
gymyeny Rolye etc

OrtOssol 11, 3, w. 2-22

Lona

si vis mulierem seu ancillam con-
cubit... hic ~~con~~ tandem ----- 27c ^{sc. 3g.}
accipit in uxorem

/1/ Aby byl wyleganyecz /2/
Czosh gemv tho wyma/3/wya-
no poko byl zyw /4/ Tedy
mogą gego przya/5/czyelye
przyrodzeny sza/6/moszyodm-
ymy nyepode/7/szrzany
przyszaga v/8/kazacz ysz
gest szmalszen/9/stwą vro-
dzon acz chce /10/ yego
gymyenia dosz/11/yancz al-
bo wszancz pra/12/wem pra-
wym /13/ Gdy masz poy/14/
mye zona czo /15/ sznya py-
rwey /16/ przebywal nyszly
ya /17/ poyal ato gest yaw-
no

zona

OrtOssol 30,1,w.1-17

Sim. Ort Mac 28

ar. y.

-----1a

/20/ PRzyaczyelszky po
 /21/ klon naprzod /22/
 Myly przyyacze /23/ le py-
 thalyszczye /24/ nasz o
 prawo takymy /25/ Slowi
 [Gdy masczysz /26/ na poy-
 mye zona a swey /27/ ze-
 nye wyanugye nasz /28/
 wem gydaczem gymye /29/
 nyv Stho grzywyen /1/
 mnyey albo wyaczey /3/
 DAley gyesczesczye nasz
 /4/ pytaly acz tho gyda-
 cze gy /5/ myenye zatho
 nyestalo /7/ Mozely opye-
 kalnyk gy /8/ myenye thy-
 ch tho dzyeczi /9/ acz by

Lana

OrtOssol 11,1-2,w.20-9

OrtHec φ Hec. φ

ac. sz.

-----2a

DAley [gdy masz poy/20/al
zona czo sznyą /21/ pyrwe
 ey przebywal ny/22/szly
 yą wmalzenstwo /23/ poyal]
 /24/ De roboracione alias
 /25/ Ozatwyerdzenyv in iu-
 dicio pro capite /27/ Gdy
 by kthory czlow/28/yek za-
 twyerdzon wna/29/szym pra-
 wye rok ydzy/30/en o glowa
 o rany al/31/bo ocz koly
 /2/ Gdy by wyleganyecz /3/
 poyal wmalzenstwo w/4/yle-
 ganyczą /6/ Gdy wyleganye-
 cz po/7/ymye wyleganycza a
 /8/ czy tho maya dzieczy a
 /9/ thy dzieczy maya gy
 /10/ne dzieczy

Zona

OrtOssol 11,4-12,1,w.19-10

Def Mec φ Rec. φ

-----1d
 /24/ DAley gedna nyewya/25/
 stą przed gayonym Sądem
 /26/ swe gymyeny yswa /27/
 rzecz wsdala y vstawyla
 /28/ y tho zapyssano ysz v-
 czy /29/nyla swego bratha
 opie/30/kalnyka /2/ DAley
 [gd]y by Maszysz/3/na wylega-
 nyecz, czo nye /4/ Stadla
 malszenszkyego, /5/ poyal
 zoną ssztadla /6/ malzensz-
 kyego //10/ DAley Gdy by ge-
 den czlowyck staradawna
 /12/ przysedl wnaszą zye-
 mya /13/ anayn gdy mowya
 ysz/14/by byl wyleganyecz

✓ (def. z stadla)
 Glona

OrtOssol 11 ~~3~~-4, w.24-14

Ort Muc φ   Enc. φ

Fr. 44 cum alia uxore...
in matrimonium sede-
ref
Lond

ac. sq.
-----47b

/19/ NA to my przyszasz/20/
nyczy Smaydbur/21/ku mowy-
my pra/22/wo Ten ortel czo-
sz gy /23/ przyszasznyk sz-
gynymy /24/ przyszasznyky
wyrzekl /25/ gest moczny a
ostogyszye /26/ przeszezsz-
ythkyey od/27/myany a tho
wszythko /28/ sprawa prawe-
go may /29/ DAley | Gedna /30/
maszathką oza/31/lowala sw-
ego /32/ maszą gysz ya po-
rzvcz/33/ywszy poyal szobie
gina /1/ zona wmalzenstwo |
y tho /2/ ten wysznal na
myloscz

OrtOssol ~~38,2,w.19-33~~
38,3,w.1-2

OrtHec 42: poyal szobie gyna
w malzenstwo

ac. zj.

-----4a

/19/ Daley pytalyscze nasz
 /20/ o ortel czo gy wyrze-
 cze/21/nyv wyrzekl wasz
 przy/22/szasznyk /25/ Da-
 ley [gedna maszath/26/ka o-
 zalowala swego /27/ maza
 ysz ya porzuczyw/28/szy po-
 yal szoby gyna /29/ zona]
 /1/ Od starego dawnego o/2/
 byczaya wwaszym myescze /3/
 raczczye roczny wybyera/4/
 ly przyszasznyky /6/ Daley
 astarego dawne/7/go. obycza-
 ya nasschy wo/8/ythowye al-
 be Sandze

zona

 OrtOssol 13,2,w.19-29 -

Ort Mec p
 Mec. p

~~13,3,w.1-8~~

mando vir ducit
legittimam uxorem

ac. ff.

-----18c

/4/ PRyyaczelsz/5/ ky pokl-
on na/6/przod myly /7/ prz-
yyaczyele py/8/talysczye
nasz o /9/ prawo takymy sz-
lowy /10/ [Gdy mąszczyszną
poymye /11/ zoną a szwey
zenye wya/12/nvge naszwe
gydaczem /13/ gymyenyv Stho
grzyw/14/yen] albo mnyey lu-
bo w/15/wyączzey przes szą-
dv aten /16/ tho mąsz vmrze
yszosta/17/wy poszobyie dlu-
gy ydz/18/yathky czo lath
nyema/19/yą ybratha albo
szyostry masza

zona

OrtOssol 26,2,w.4-19

Sec. 8

Draftler 20

zona

gdy najczęściej pojmie zona Ost Mae 20.

/3/ Tho przydze gey brat-
 hu /4/ Sprawego prawa ya-
 ko /5/ gemv szyostra wszd-
 ala y szapysala /6/ Daley
 py/7/talysczye nasz o /8/
 prawo thymy slowy gdy/9/
 by maszczyszna wylega/10/
 nyecz czo nye stadla mal
 /11/szenszkyego szye naro-
 dzyl /12/ poyal zona vro-
 dzenia /13/ stadla malsze-
 nszkyego a /14/ ma gymye-
 nye krothko /15/ albo dlu-
 go czo zarobyl /16/ szwo-
 ya zona

(leg. z stadla)
 (leg. z stadla)
 (leg. z stadla)
 (leg. z stadla)

(pro wadzenie)

OrtOssol 29, 3, w. 3-16

uxorem sibi... dicit

OrtThec φ

ac. zg.

-----31d
/3/ NA to my przysząsz/4/
nyczy prawo mo/5/wymy Sma-
ydburkv /6/ wyleganyecz a-
ny gego /7/ dzyeczy nyema-
yą tego /8/ wszego myecz
yako mal/9/zenszky dzyeczy
y ludzye /10/ malzenszky-
czy mayą ale /11/ poymye-
ly wyleganyecz /12/ zoną
szmalzenszkyego ro/13/dv
a mayą dzyeczy szobą /14/
thy dzyeczy mogą wszyt/15/
ko myecz yako dzyeczy /16/
czo są szmalzenstwą v/17/
rodzony podług prawego pra

Ort0ssol 31,4,w.3-17

*Legem legitimam dicit uxorem
sim. OrtMac 31*

ac. 29.

Handwritten notes on the left margin: "Dawa zim. Dół 13", "succens ustotem", "super-".

-----52c

/16/ DAley maly /17/ masz
 zoną /18/ malzenską ydzy-
 ewka /19/ szyna vmrzely
 mv zo/20/ną adzyeczy szos-
 taną /21/ v oczczą a then
 czlow/22/yek poymye gynną
 /23/ zoną yvmrze potem /24/
 gestly byl szwozey pir/25/
 wey zony rzeczy szcho/26/
 wal oszobnye y odlo/27/zyl
 dzyeczom albo tesz /28/ ta-
 ko gdy dzyeczy szosta/29/
 ną v oczczą athen czlo/30/
 vyek

poymye gyną zoną tedy ony
 rzeczy Mayą gye dacz gego
 dzyeczom

-----69d

/25/ pyszmem y wzathy po
 /26/ dług duchownego pra/
 27/wą obyczajem a tho /28/
 tako stalo myedzyny/29/my
 twardo y vstawycz/30/no
 wyele lath pothem /31/ ye-
 den Snych ^{...} w krako/32/wys-
zoną poyal] adrv/33/gy szye
 rosznyemogl /1/ Tedy ten
 Szdrowy thow/2/arysz wszal
 szoby raczce /3/ y dobre
 ludzy kthorych /4/ byl pr-
 oszyl kthemv a/5/by sznym
 poszly kloszv /6/ tego to-
 warysza

OrtOsaol 48, 3, w. 25-33 -

~~48, 4, w. 1-6~~

V (ac. zakow)

Ort Mac 59: poyal... zana
 Winda ac. 89 duxit ukorem

ac. 39.

-----122a

Pownyly dzal mayą wszancz
dzyewczyny dzyeczy... s-
paropczy my

szlowie /17/ stey brathą
dzyeczmy al/18/bo czso

gest prawo podl /19/ NA

tho my przysz/20/asznychy

Smayd/21/borku prawo mo

/22/wymy [Poyally then /23/

parobek zona za oczczo/24/

wą zywothą] a vmrze /25/ly

oczczecz besz oddzyele/26/

nyą szyna szwego tedy /27/

dzyeczy tego tho nyeod/28/

dzyelonego szyna

wyeszma gymyeny szwego

dzada

OrtOssol 7o, 3, w. 16-28

simy. Ort Mac 94

Feb. 153 duxit filius utoreu

Howan

Zona

i. zj.

Issby vymaval (sc. Josef) z Maria,
* polubona, sobye zona, boremyen-
na, Ew Zam 292

ut profiteretur cum Maria, desponsa-
ta sibi uxore praegnante Luc 2,5

iy
Zona

ac. sf.

Anne ... pojal sobie zona (Annam... in
uxorem duxit) Rom. 31

Yen (ie. Jozef) po swyrowy Yachymu
<wie> Anna... pojal sobie zona

Annam in uxorem... duxit

Zona

ac. sf.

Trorjenje o tem, < jako > kxyasa
zydowska kazaly Iosephovy poyazet
za zonas Marya (ut Mariam in
conuigem duceret) Romu 33

z
Zona

ac. sf.

Karemy tobye, by yas (re. Maryja)
wzysal za zona (eam ut in coniu-
gem suscipias) Rozm 33

iz
Lona

J. J.

Yacujem vymyslyt myzdy *oblyvbyeny-
ca, albo rony parymovač (ego
nunquam sponsam vel uxorem
ducere proposui) Rozum 33

Zona

ac. 7f.

Slubi' ionę = nubere

A teri moria, isby [ji] Krystus weewat
stej swac'by, kiedy ionę chiał s'labi'

(et dicunt, quod dominus eum volentem
nubere, ex his nuptiis vocaverit) Rom. 207.

A tess moria, yschby Krystus weewat
s tej swac'by, kiedy zonia cheryal
slubyer

√ (def. isby ji, sc. sw. Jana ewangelista)

Zona

Vziq' ronaq = in uxorem ducere

Tamor sie sinq- smowit, iie kiedy
rasie pojade, wemę ie [r] soba- ronaq
(^{quod} ~~quis~~ in reditu suo... ducet eam in uxorem)

Rom. 243.

Ure ^k Kiedy zasie pojada, wemę, ure
soba ronaq

V (def. z saba)

Zona

ac. sf.

Papaleryem zona (uxorem duxi Luc
14, 20), a praetore praece upe mo-
ge Rosus 382 ~~sim. 16. 413~~

žora

ac. žj.

Poját žonę = uxorem duco

U nas bylo siedm braciow a piwy
pojat žonę i umarl (erant ~~inter~~ apud
nos septem fratres, et primus, uxore ducta,
defunctus est) Rom. 413.

V nasz bylo syedm bracywocow
a piwy pojal žona y umarl
Mat 22, 25

Zona

ac. zj.

Paypla gest genu macz gego zonq
s egipskycy zemye BZ Gen 21, 21

accepit illi mater sua
ukorem

Zona

ac. zj.

Priny memu sput Ysaakowy zont B2 Gen
24,4

accipias
uxorem filio meo Isaac

Zona

g. g.

Abi memu syne nye poyunowal zoni,
dzewky Chananeyskich BZ Gen 24, 3

ut non accipias
uxorem filii meo

Zona

ac. 2f.

Porphyres sont synu memu BZ Gen 24,

7

accipies ~~inde~~ uxorem filio meo

Zona

J. J.

Nyc byer spm memu zoni z drzewek
chanaaneyskich BZ Gen 24, 37

non accipies
uxorem filio meo

Zona

ac. sf.

A 2 mego rodu wczymyż zouq rymu
memu B2 Gen 24, 38

et de cognatione mea accipies uxorem
filio meo

Zona

sc. pl.

Mathis wopl zoni sinom swim B2
I Par 7, 15

accepit uxores filiis suis

Lana

ac. rj.

Primum enim cum coni 2 meo
robu B2 Gen 24, 40

accipies uxorem filio meo de cognatio-
ne mea

ij
Zona

f. y.

Any szoni s gich dzevek pogymay
spuan turpu B2 Ex 34, 16

nec uxorem de filiabus eorum
accipies filiis tuis

7
Zona

ac. du.

Oblyubyl genu (sc. Joasowi) Ioyada
dwoje zeny, z nichze wrodzil sini
y dziewczki BZ II Par 24,3

accepit ~~Vaut~~ ei Ioiada uxores duas

ziona

ac. 37.

sic erit:

Taco mi pomofzi bog yfzwøti | †
iakom przitim bil ifze przibiflaf
po|dal fcodi p{l}aczicz Szidom fa
falkana afage | gego fzonan przeczif
potrkoui boroffkemv. *Nichil dedit.*

a) L. 1530: Miroslaus, Przilepsk.

!393 kóciom w 58

l. ej.

Łona

149. Jako {to} fwaczimý isz thomisłaf
vzøl po fzwei | fzene po Margorza-
cze 400 grziueⁿ | pofzagu y obro-
czil ýamo czal.

1393 Jan nr 149
Lehsz I nr 1451

ij
Zona

n. 3j.

Jako moja zona dobila na Marci
ku ut supra y tamo ge ~~edano~~
wpuszczane ut supra y trzimala 1393
Pocz nr 151

V (lef. wwiązanie)

Zona

n.g.

Jako

Maya zona dobila na Masuku y tano
ge (drano vourane

1393 Pozu nr 151
Lelisa T nr 1454
HubeSB nr 214

Zona

d. zj.

pani Kristina list mala (v)roceries

Parkowe none Katherine a Margoracce

1393 Pozn nr 153

Lehsz I nr 1457 Huberb nr 217

Zona

d. y.

Czfzo cardinal poffal^{a)} V *marcas*
mey | zene tich {yey} nedano

^{a)} L. 1551: Othe, posslal.

1394 Koscian nr 66

d. 27.

Loua

Dsessri... to, ero se dzalem y loreau pre dostalo Swa-
Antochue, rene Andree 1397 / Hipp. VIII, No 6202.

Esz Mscziwoyow cum uxore... dsessri...
to, ero se dzalem... dostala (pro dostalo)
Swantochue, rene Andree

Lona

Tako mi etc. ifz em b{y}ul pozllem
do Andr{z}ea | o tego czloweka czo
pzre{s} licza obefzon | ifz by pomogl
fwym scholtiffe^m prawa yto | gego
fzona flufzala {yprawa mv nepo-
mogl} *Et alii IV in testimonium.*

L. 2025.

1398 kościan nr 46

Zona

n. 7j.

⊙ Jacom ya mal se Jacobem suowp drukno
czno w ney donerona iego srona do domu
1408 K. N. I nr. 1130. ~~Jacom ya ne yechal na
starkow ora... ani yego zoni, bychal 1410 nr. 1453.~~

V, ese yó mal wroczisz

Zona

J. Z.

Tako † Jacom przitem bil ýfze |
lutek neranil Thomiflaove | zoni
ani prze ýego moczø. výfzedl |
szwego domu oth fwých [[v]] vřit|kow
Iste, qui presens fuit.

Ad testimonium testes: Tako † Jaco
to fwathezýmý, ýfze | *ut supra*
supra (!)

a) L. 2173: Jaroslawicze.

1388 Rořcian nr 107

Y
Zona

m. zj.

361 Tako mi pomofzi bog † | iako to
Swaczø efze [na]viglofz nedal vi|
ftacz trzemlato[to]{m} ftafzkovi

kedigi yego zona | nagabala [opofak]
omaczerzin pofak — — —

1398 Pozn w 361
Lekn I m 2608.

Zona
Nie

m. 27.

378. pani poluiczka¹⁾ hanka ma posta-
uicz | zachoczcø przeciw Pot^{ra}-
szoui²⁾ Czepurkemu | pana Cho-
ranzowego pafka [wf] wto ·flowo |
elzest pan pafzek yey mafz neflu-
boval po | t^{ra}feui panczidzelanth
grziven ani otem yego | zona ve
ofkupene craykova czfofz¹⁾ kupil |
pan pafzek.

1399 Pan m 378

Lekt. I m 2898

Hube 26 m 387

JA IV 188

iona

7-7.

Jaco to fwatczmÿ iaco pacoffz
ne^a) | beſza naſtafzkow [[dom]
{dwror}^a) fwimÿ | pomocznikÿ any
iego fzonÿ | ranil

a) L. 2760: Rogaczow, Ffloranus Mor

1400 Kościan nr 166

d. zj.

Łona

443. Tako nam pomozi bog | (24) yfwan-
ti † iacoto fwaczimi yze nebila |
yyedna¹⁾ vmowa kedi nagoffine
win|cencius Radzimski¹⁾ vano
f wfdawal | fwey zene nemanu ska-
zicz lifta wan|nego napnewach |

1400 Pan m 443

Piek v̄i m 42

232. Thaco mi b{o}g pomofz ifwethi
 grzifz iaco tho | fzwathezimi czfo
 wczinil micolay micolayo|wi tho
 wczinil fzayego poczohtkem¹ (12)
 <...>fzdał {god}iego fzene <...> i-
 fzan<...> paropku

¹ *Hube 6*: Deganloszki, poczohtkem.

Zona

i. pl.

Abyer ony tessé wquny (leq. 2 wquni)
zronamy pospolu ne tesséby Gu
1746

Lana

g. 37.

Abby terre thy ne possidal f swens
seren vudre rony In 175a

Lona

J. J.

~~(var. II: nyelaj)~~

Nye poranday szony thwego blysznjego.
~~1407 Wist. Kat. M 1619.~~

Dek I 1, 3, 4, 6 - ⁹/₃, II, III, ~~IV, V, VI, VII~~

√ 1-6, etc.
nu

Zona

f. 77.

Any bédher sádaiz rony gego (re. blisúic
go) B2 Ex 20, 17

nec desiderabis uxorem eius

Zona

J. F.

Nye poraday zany blisrrego
any thakesz zany gyege XV p. post.

Elker B IV 116, sim. ib. 118

Zona = uxor

g. 77.

Ne possanday strony blyszynego thwego Gn. ap. 3, b.

~~Abvz any terre (1) wyymi stronamij postolu ne
desrely Gn. 174, b.~~

Nyc possanday strony blyszynego thwego

v. sf.

Zona = ukor

Bezice synowe tego zryoly a zona tego
wzawa Fl. ~~108,8~~ 108,8

im. Put

ukor eius

19
Zona

m. J.

Zona twоя jako masyra
ophyta w szanach domu twego
Fl 127,3, sin. Put, MW 81a

. uxor tua

Żona

n. zj.

2. Jako tam [nek] nemá [ ] maczek
nithsz | ale yego szona^a

^a Polska przysięga skreślona w rkp.

1401 Kal nr 2.

żona

7.7.

7 Tako nam p. b. yaco Voýtek |
nedobil fwini napotrowe lżoni dze|
dzine czomu [[fzo]] fczodzi fecz
grzi|uen

Zapiska skreślona w rkp.

* *Albo nie dobił.*

1401 Kal nr 7

žona

n. z.

Thaco mi pomofzy bog y fwontia^{a)} †
jaco | ten czloweg czfo wkoſzczene
obeſſzon | ne byl mym czlowekem
anŷ tamo | nicz ne mal a nŷ yego
žona

*Et committit iudicium causam suam
vice subiudici.*

a) *Piek. 205: Costanense, swanti.*

1401 Kościół nr 167

żona

n. y.

Thaco mý pomofzy bog y fwonti^a) † |
Jaco to fwacczø^a) Jaco Jaczczeg^a)
nem{y}al^a) pol Szowiný te^a) dze-
dzyny^a) wfaftawe | any iego żona
po Jego^a) fmerczý | trzy latta
wponczy grzywen

^a) Piek. 207: swanti, swatczo, łagczeg.

140 Kościan nr 169

g. 7f.

Zona

506. Jaco to fwacczø iaco *Tiborius* |
nepocradl. Sedzi Maczeyewi | ine-
nofl dofwey izoni dodomu | [ne]
ani tego vzstka¹) ma |

1401 Pał m 506

Piek v̄ m 139

Zona

52. Tego fzaługø na bogufa ýfmi rancil
fza | lift fžadzedzicni fzacarka derfka
carka | czolz mal nafzafawø wma-
gnufzeuicz kedi | [[bimu]] mi nedal
tego lifta tedibimi fwog | mal
nafø dacz fzafwø peczanczø kedi-
bimø | nagabal Carcek abø gego
fzona ftego | vinø [[ml]] mal Bogufz
wiprauicz atego | mi liftu nedal

1402 Kol nr 52

cyt.

f. y.

Zona

710 Tako gim po|mozi bog yfwanti †
iaco to fwat|czø iaco Przibignew
nefabil. | fwey zoni Hankÿ ani ot-
nego | fmercz ma | — — —

1402 Pozu in 710
f. ch VI nr 245

Zona

i. sf.

Uso Michay vanil Sorecha, to
gi vanil za gego porotkem, is
gi pr<2>od vanil i iz gego vanil
1402 Pydr ur 182

Lona

cyt.

h. zj.

Przibek... nie bezat na Janow domu ani tego zene zadal
do rannu

1403 Hube ~~1403~~ 110

Przibek... nie bezat na Janow domu
ani tego zene zadal do rannu sinu

ziona

84. jako pałkowa izona fve dziewczę
vřfnala | pøcznacze grziwen pułcini

Zapiska skreślona w rkp.

1403 Uel nr 84

f. y.

Zona

735 Tako gemu pomozi bog yfwati †
iacom dobil {na Jactorze} | dwu-
dzeftu krziwen yzfefci¹⁾ | mey zoni
pofagu [a] naya | nufzcowe czanfci |

1403 Pan m 735

Piek v̄ m 485

Zona

b. sy.

Taco James wział po swej szere
sedni grzywek passagu 1403 R+Gm
nr 86

Zone

v. zj.

61. Jakotho lzwathczými ysze Przed-
woÿ | wſzał ſzeſſczdzefſzanth grzÿ-
wen | dla vÿana poſzweÿ ſzene

1117 Kol m 611

żona

n. y.

Jacom tego newedzal bi moja |
Szona flubowala Marczinowi | niyed-
nø rzeczø ani lati po|sziczonich
penandze ani gich | wżitka mal

Piek. 744.

1404 Kóscian w 239

Loma

d. zj.

140. yakolmi przitem bili kedi Jan vano-
wal fwe szene | <a>lfcze nafadowu
anawÿfzoczku

Zapiska skreślona w rkp.

1405 Kol nr 140

żona

Jaco negabal Janek ani gego |
dzieci Jacuba aniego Szoni o |
fzedm grziwen afz trzi lata mi|noli

Piek. 944.

1405 Koscian nr 275

n. 37.

Zona

580 Tako gemu pomozi bog | y fwanti †
iaco Marcin Swazonø¹) | Chorinski
yal . Gwaltem | moczno wrambino
wýego | opekane, samoczwart | fta-
ko dobrimi iaco sam | afetrzimi
podleſzimi — — —

1405 Rozw m 580
Piehvi m 864

ryt.

f. y.

Żona

754 (244) Tako gemu pomozi bog |
yfwanti † iaco Andrzej | zabil tego
kmezza, ỹ | ỹego zoni przeprofil. |

1405 Poznań nr 754

Prek VI nr 825

d. y.

Yona

771 Tako gim pomozi bog | yfwanti †
yaco to fwaczø | yaco Witek.
Grumberg | Hance fwey zene wfdal |
przetpanem Domaratem | tedi Me-
dzirzefkim staroſta | Ofmdzefanth
krziwen | ydwe krziwne Dal. | Po-
lzagu nadzedzine | Policzku

1405 Pau w 771

Piek VI nr 845

Jona

n. 11.

164. yacom nofil penødze ot Michala
do wirzbancina | domu przed rokem
kedi Michal mal dacz | agego szona
gich nechcala wżocz

1406 Uel nr 164

Zona

d. 31.

Jacom przitem bil kedi Ja|cub
ranczil Grzimcovi ige|go fzene za-
bitinfke ifz mu | meli prava do|sze-
dzecz offziti|ki rzeczi atego mu [[d]]
nedo|szedzeli oczterdzefzezi yofzmi |

grziwen polouicz y otrzidzefz|
grziwen polouicze

Et alii in testimonium.

Piek. 1104.

1406
Koscian
nr 324

d. zj.

Lona

586 Tako g[emu]{im} pomozi bog
yfwanti | † yaco nezaplaczil. Obat
ftirzech | krziwen *minus octo scotis*
mne ani | mey. fzene tich . czofzo
nine nan zalo|wal.

1406 Poznań nr 586
Piech VI nr 999

Zona

208. yakom przitem bil yfze Jacufz
nefzabil | Tworzianoui fzoni ani
otnego fmerczy | ma
Et alii qui sciunt.

Zapiska skreślona w rkp.

1407 Vel nr 208

Zona

cyt.

d. of.

214. yako Abram fwe lzene wfdal
Margorzacze | nafwem naprauem
atam boguchwalowa | niczis newfdal
anigego trzima

1407 Kol nr 214

Lona

d. zj.

616

(16) Tako gim pomozi bog yfwan-
ti † | Jaco to fwaczø Jaco pan Do-
brogoft | zarkamboltem Szefcz dze-
fzanti | krziwen grofzew rancoyem-
ftwa | zaplaczil., Wancencewi y ye-
go | zene. fyey volø y szeyey ve-
dze|nim — — —

1407 Poznań nr 616

Arch. v. 1 nr 1138

20ma

Taco gim pomofzi bog {†} etc. iacom
| przitem bil iaco port vřzanl ofřzm |
grziuem popetrumile polzagu fwey
lzeni

Alii in testimonium.

† (pro scani)

1407 Rtsu

w 163

Zona

Jaco to swatczø Jaco Baranek |
ffwø fzone nemal pÿenandzi | pÿo-
trafzewich wti czafi ke|di ye zwo-
fz nim zapowedal | Sandziwoÿ.

Piek. nie notuje.

1410 Koscian nr 425

i. 29.

Łona

Tako nam pomozi bog y fwanti
crzifz Jacofzmÿ przitem bilÿ yzefze
cupÿa Stopaczem anÿ yego dzew|ko
olzSplawÿe nerofefzla. ale | Cibkem
ygego zonò.

Alii in testimonium.

1415 Koscian m 525

Zona

cyt.

g. g.

Yacou ya ne yechal na Itaskow
dani syló samosothu ani yego
zoni pychal 1410 Ks Mar I ur 1453

Zona

d. zj.

853 ti † Jako | lzmý przitem bilý yze
Jandrzeÿ Wran | czil Thoma, Bÿe-
lawfkego yze mal | Wanowacz
y fwdacz zene fweÿ fefcz | dze-
fzanth grzywen napolgrzebenicz |
fka. *Alii duo in testimonium.*

1) Wymagania

1414 Poznań nr 853

Loma

f. 7.

477. Jacom przitem bil iaco iacufz vplac-
zil | miroflaoui polpanti grziwni
yego | fzoni polzagu

1415 Kal m⁴⁷⁷

Łona

f. y.

519. Jaco smi przitem bili Jaco on-
drz<ey> | wnofl dwadzeciagrziuen
pofpolitich | penadz fwey łoni
pofagu [nimo]¹ | mimo czterdzeci
grziuen wpof|politi^a dom

^a *Końcowe i poprawiono z j.*

¹ *Ul. 690: (niwo).*

M 15 Kolm 519

i. 37.

iona

Tako etc. Jako Andrzej Blosz |
newszol wanczej f katharina | fwo
zono pofzagu. yedno pyancz | grzi-
wen. anygo wanczej wcho|benicze
wnofl. etc.

1415 Koscian no 545

i. z.

Zona

~~UWAGA! W KASIE KSIĄŻEK STARSZEJ KOLEKCJI~~
Tako etc. Jako Andrzych po
v|yednanu. newidawal pana do|bro-
gofta. wduchowne prawo | {fzyęgo
zona}

1415 Kónian m 553

Lona

i. J.

(191) Tako gim pomozi bog ỳ fwã-
tỳ | † Jako tho fwateczø Jako Cibek |
fwo zonø. panu przibiflaowÿ | wesz-
plawu. nazaftawil zafta|wÿ. anÿ-
mufze gwaltem wrzu|czil wto za-

ftawø. anÿ gim | thÿ liftÿ [wr]
zaftawne wran|cze przifzlÿ. anÿ tam
zaftawÿ | trzimal.

1415 Kościan nr 559

Žona

J. J.

Tako thobe pomozi bog. ý fwãti | †.
Jako tho fwatezisz. ýzelz do |
Szandziuoŷa ý do ýego zonŷ |
ýezdzil[ý] [[pan przybiŷlaw] {ý bi-
leŷ poŷzem} {otpana | przibiŷlaw} |
wczasz | y wgodzinø obŷŷlaŷoczŷe
abŷ | daly penødze. awicupilŷfwo |
zaŷtawo, ýbilŷ donich poŷzlŷ |

1415 Koŷcian nr 564

ac. 39.

Łona

858 Tako gemu pomozi bog y fwanti | †
Jako Maczkowÿ ranczil za | dwa-
dzefcza. grziwen poffagu. zaÿe-
go zonø Grzimkø. hÿtÿ | mu za-
placzil.

1415 Pozu m 858

i. zj.

Lona

(225) Tako gim pomozi etc. Jako
czfzo | bil pan Ramfch. przedal.
dziedzina | Bronkowo *Henrico* y flu-

bilmu | bil. zawiwarowane podlug
pra|wa. otho go yest negabal swo
zona prawem. afch temu trfzy |
latha minoly

14 16 Koscian nr 584

d. zj.

Lona

Tako nam pomozi bog. y fwanti † |
Jakofzmÿ franczkowÿ y yego |
zene ranczilÿ wrancze zatrfzÿ | dzef-
czÿ grziwen y zatrfzÿ. z gich |
wolò y przitem bilÿ kedÿ lifth |
pifan.

Et testes: Jako tho fwat|czò

1416 Kóscian nr 585

d. zj.

Łona

912 (161v) Tako gym pomoz bog yfwan-
thi † iaco tho | fwaczczø yfz fchem-
ko ne obranczył Myco|lagewÿ yhan-
cze y ego zene zaplafczy yaco |
Ctyrzy grzywnÿ

1466 Paen nr 912

551. Takomÿ pomofzÿ bog¹ yfzwanti †
yako to | fzwanthezymÿ yako yako
tø fzyecz grzywyem | czo fzyø
knyeÿ przal wawrzynyecz tho fø
hyn|rzychowÿ zonÿ prawÿ pofaag

¹ Przed b zaczęto pisać literę p.

1417 Kal nr 551

d. z.

Lona

tako gini etc. jako thy Colzky |
oյez Katharzina na fema za|lowala.
Jako dzefzancz grziwen | thÿ Colzkÿ
Thomiflaw maz | yey dal ye feme
ze zene fwey | a neKatharzine.

14/7 Kościan nr 567

Zona

n. sf.

~~1006~~ ... Suchusna Słkoma Szona
Kaniczowa 1418 Czt. 187

Księga ziemi czerskiej str 187

Zap.sad. WARECKIE r 1418

239

646. Jako tho fwyadczo yize woyczech |
neroczyl lowcze hancze bi | gego
lzona katharzyna nye | wlodonez
myala przypuczycz | wröcze {przi-
aczela} acz bi tego {ne} vezyni|la
tedi myal dacz pyancz | grziwen
laftrawo aloky | otftampycz

Ms. B. 1. 646

Zona

f. y.

Tako etc. ýze mÿ⁴ bril przye|chaw-
szÿ. szdomu ý fwana. fwe | zonÿ.
[[ÿ f]] szefcza⁵. tako⁶ dobrich | Jako
szam⁷ ý fwøl gwaltem | dobitka⁷
Jako pÿanczdzezfzant⁸ | grziwen.
Et testes in testimonium.

1418 Kosciuszki 698

i. zj.

Zona

960 Taco gim etc. yaco to fwaczcza
yaco | Bogufal. newfal dwdzestu
grzywen | ypanczy grofy fyrokich
zafwa zona | Jaroflawą [dla] zawano
ynewnofl | gych doglaboczczą any
gych pofit|ku ma

(Ref. dwudziestu)

960
1418 Pozu nr 960

n. z. j.

Łoina

1014 Tako gym pomoz etc. [yſz czſzo
helka] | Yako tho ſzwaczą czſzo
paſzkowa | załowala namykolaya
aby gego zo | na winofla ofzmdze-
ſzant grzywen. | wana wgego dom
pogeÿ ſtriy[a]{u} tego | yeſt newno-
ſla |.

1418 Pozu nr 1014

J. J.

Lona

1026 Tako gim etc. Jako tho fwatcza
Jako | Mafz witkowskÿ przÿbÿekl
fedwema | podleyszÿma gwaltem
ne pÿotrowa y na gego szonÿ dre-
dzÿna yranil go pÿa | cza ran *Pri-*
mus testis dicat, | videlicet Floria-
nus: | Jakom przÿtem bil. |

1418 Pozm nr 1026

Zona

d. zj.

Yako moy oczecz ne dal slada Mathzeyewy
any gego szenye w[z] dzeszanczy grzywien
w Magnuszewyczach za slusbó

1418 Pyzdr nr 560

žona

Jaco Terso mi ranczil Kaytek mej 723

žone za wyprawa, tego mi gescze

ne dodano

1418 T Paw VII nr 423

Lona

f. y.

Yako Stanislaw nye wloszyl swey szony posa-
gu na polepszenye domu, badacz *mye dzelen,
~~.....~~
oszmynasze grzywyen
~~.....~~

1419 Pyzdr nr 580

Zona

f. zj.

Falislav s Wiszni ne vzal zymena v Ma-
rzea... y takey uřego zoni

1420 AKGr. VII ~~a. v. 152~~ 152

Lona

J. J.

768 Ifze Jan newnofl [[ý]] niczfzey |
dokatharzyni weÿ dom | fzwey
othczifznÿ dofzwey fzonÿ

1420 Kal nr 768

Zona

i. zj.

Tako⁴ gim etc⁴. Jako⁵ czfzo yesth⁶
Michal | Szecowfki⁷ flad⁸ role.

dalbÿl⁹. Mico|laÿewi¹⁰. Heduzine-
mu¹¹ mǎfzewÿ¹² in | Szecowo¹³. ne¹⁴
malmu¹⁴ [[Michal Sze|cowfki]¹⁵ ro-
bothÿ fzÿego¹⁶ zona. zÿtha | yfzana.
[[Jako czterdzefczÿ grzi|wen].¹⁷ po-
bracz. gdybimu¹⁸ then¹⁹ | flad za|fzã
wfzól²⁰. athego²¹ yest | Hedugi²²
pobral yako²³ czterdzefz|czÿ grzi-
wen²⁴.

*Ad minus notest. sed ad maius non*²⁵.

1420
Košicem
m 761

Zona

J. J.

1054 Jaco to fwacza etc. yaco to dwa
flady wbi | line Chmel Micolaj vi-
kupil kmecha Swej | zonj pozza-
gem |

1420 Prsu nr 1054

Żona

f. z.

Yako tho swjadcsó, jako Przemil nye ma
nyczs v Yagnecky, swey szony, swego

14

1420 Pyzdr nr 621

Lona

J. J.

Yako tho swyadczo, czso Mylay szalował ot
Katharzyny, swey szony, na Brodowskego, bi
gyey poszczwał gąszy gwałtem, temu mynóły
trzy latha, nysz obszalowano

1420 Pysdr nr 645

Żona,

J. J.

Jam dopłacił Koronowy y jego
sreńce dwadzesca grynwen y jedna
grosy syrokich jego sroni porzagu
1421 Kościan nr 1213

jest osobu krotka

Zona

Jam^a) dopłacił Krczonowý ygego
fzene | dwadzefcza grzywen y gedną
grołý fý|rokich gego fzoni polzagu

a) Polską rotę przysięgi skreślono.

jest osobna
hasła

1421 Kościan^{nr} 1213

4a

Zona

cyt.

i. zj.

Przy Jako pany Sandka szama sze stirmy podlegazi

yala gwałtem y moczą na pana Yandrzeyewą

dziedzina, głośz yego czesocz y on po swom

Wz, Pz, (c) czw, (a) swę, szonw wytrzymaly traidzesosy

y trzy latha pokoyne

V (lep. z swas) V (lep. icin)

1421 Pyedr nr 966

žona

i. 3f.

Jaco mÿ thą² fvknÿą dano fma
zona | dla wÿprawy ale [mÿ] ge
mÿe³ {zene ne} poziczano⁴

1422 Kościan^{nr} 928

Lona

d. 77.

Jako my thę skrupa dano i ma
znaną dla wyprawy, ale ze my zere
ne poziczano 1422 Koscian nr 928

↑ (pro mey)

Łona

7.7.

[[Jaco]] Ize Jurga kupil Szoltiftwo
w Sarno|wje ỹ zaplaczil¹ ỹe fwey
zonỹ pofzage^m

1422 Koscian^{nr} 966

Zona

J. J.

1123 yfze Jurga cupyl soltyftwo wfar |
nowe yfzaplaczil ge fwey fzony po |
fzagem |

1422 Pau w 1123

Zona

b. zj.

42. (23) Okthore posthlanye¹ name Strachotha < zalowal >
tho mi yest dal pomey zenye. — (yako ya tho) O kthore
posthlanye Strachotha na pawla zalow (!) przithem ya bil gdi
mu ye dal po yego zenye. — Jako ya tho wem Okthore posthlanye
Strachota na pawla zalowal to mu ye < st > dal poyego zenye.

1422 Zap Wane nr 42

Lone

ac. sf.

687. Tako nam pomofzy bog etc. ya|ko
tho fwyadczo, yako pan mÿ|colaÿ
nyeranczil panu pÿotrowy | za
olbrachta aby mÿal fwø fzo|nø
przywÿefcz aby mÿala pif|kow panu
pÿotrowÿ wecztyrzech | ftach grzÿ-
wyen fzÿrokich grofzfzÿ | wſzdacz
nawÿeky,

1423 Kol m 687

Lona

ac. zj.

689. Tako mý etc. yakom | nýeranczil
panu pýotrowý za|olbrachta abý
mýal fwø | lzonø przywescz abi
mýala pískow | panu pýotrowý
wecztrzech ftach | grzywen lzyro-
kich grofzý wfdacz (129) nawýeký

1423 Kol m 689

Žona

l. zj.

Ilfze Marcuffz newfzonl poffzwey |
841 Szenne appoffzetrffze maczcowey |
poczynaczce grzywen groffi ani |
gych wżithka yma

1423 Kal nr 841

Zona

g. 7.

1150 Taco mý pomofz bog etc. yaco pof-
fagu Swey | zony wnoflzem pancz-
dzezanth grziven voczy | fnø do-
glaboczczza atým obroczył napofpo-
lithe | dobre Micolayewo ydobro-
goftowo a zobem nycz | neoftawil |

1423 Toru, 1150

Zona

J. J.

Yaco Jaroslaw nie wziął... wyana
swe zomy, ale wziął passag prawy
1424 Kosiara nr 1080

izona

2. zg.

Jaco to fwatecza Jaco Jaroslaw
newzał {zÿagnefka | fwą zon<a>}
XXX | grzywen ot Sobca a Maczca
yego bratha | rodzonego wÿana
{fzwe zony} ale wzał possag prawÿ

a) Zapiska skreślona.

jest osobna karta

1424 Roscian^W 1090

żona

i. zj.

Item Jacoto fwatcza Jaco Jaroflaw
{zŷyagnetka ŷego zo|na} | nŷewzał
XXX | grzŷywen [[za glową od Sobca
a Maczka ŷego | brata rodzonego]]
zaglowa [[Maczcowa]] {przechową}
pirz | [[pirzl]] pirwffego mąza Sob-
cowa bratha | ale [[wzą]] {[wzala]
wzał} prawe frządzone pŷenądze
ot | fwe zonŷ bracze

a) Zapiska skreślona.

jest napisane
wtedy

1424 Koscian ^{nr} 1091

Zona

J. J.

~~that~~ Jaco Jaroslaw... wasl prawe
szadronie pyenadke at we zony
< po > bracie 1424 Koscian nr 1081

Żona

ii. zj.

1168 Tako gym pomolz bog etd. yako tō
fwaćzā | yfze katherzyna negdy
negdy Mycolayewa | Szonā werze-
niczkego ramby ygagy tam | gde
gey Małz rambyl y gāgyl agyndze |
neramby anygagy gdziegey małz
nerā | byl anygāgyl rok othroka |

1424 Pozu w 1168

ima

50. (105^v) Jaco mne Marczin obreczyl poltrzcze kopy posagu. — Jacom ya przitem bil esze Marczin obreczil Staszkoui poltrzcze kopy posagu. — Jaco mye obreczil Marczin sukne szenye zapolthori kopy. — Jacom ya przithem byl esze Marczin obreczil sukne staszkowy < e szene > za polthori kopy.

1424 Lyp Kana nr 50

Lona

d. 27.

703 yako tho fwyadczo czfo {wzdal}
Budziŕlaw | thomiŕlawje [[trz] czter-
dzefczy grzy|wen fwey fzenje tho
wzdal na|fwem prawem a nje na-
faŕlawje .

1425 Kal nr 703

Lona

l. zj.

Jaco tho fwatczo Jaco Pan Wo-
czech | borcowfkÿ nyewfal Czt{e}r-
dzefczÿ grzy|wen poffagv pofweÿ
zenÿe v kathe|rzini kokofzinfkye
anÿ zatrÿdzefczÿ | grzywen wy-
p^{rawÿ}

1425 Kóscian^{nr} 1260

Zona

v. 18.

1215 yaco [Slap] Stanislaw Gowarzewsky
wrazyl Stanislaw Slapa przeczyw
Janowy Comornyczkemu, yze [swey zo-
ny list] yego zona swatochna mala
swoy list stary vanny slomycz a no-
wym yey listem mal swadacz przet pa-
nnem starosta, czo gy mala na gowarze-
we y temu yescze trzech laf ne [th

fracturione
w opis.

1425 Pozu nr 1215

Zona

n. 27.

1215

yaco [Slap] Stanislaw [Gowarzewsky] [G]
wraczył Stanisława Slapa przeczyw
Janowy Comornycakemu, yzo [swoy so-
ny list] yego zona swatochna mala
swoy list stary wanny słowycz a no-
wym yoy listem mał swadacz przet pa-
nna starosta, czo gy mala na Gowarze-
wo y temu yescze trzech lat no

1425 Pozn nr 1215

Zona

d. zj.

Yekom ya [↑]zamowil szye pyaczynasozę grziwen
grosszy szyroki[↑]ch Przibisla [↑](w)owy y yego
szeny na swyent[↑]ky oayn[↑]le, ale czsosa [↑](m)u
wynowath, thom wynowath dzeszacz ^m grzywen
na godi przydacze

↑
P[↓]mu (lej. czośm mu)

1425 Pyzdr nr 798

?

Zona

Taco † Jaco Jan szirzen wíszol
wawrzinczo|wÿ ÿ yego szenÿe gÿ-
mÿenÿa zaſzeſzcz adwadzeſzcze |
grzwÿen

1425 Rt Hon

nr 430

Lona

b. y.

Jaco {Jurek} tey payney ancze
812 lzyenye | lulytowey nyczi newy-
nowath | pottrzech leczech afz
dawnofcz fzem|fka wylfa^a

1427 Kal nr 818

Żona

g. 77.

819 Jaco przecz|flaw newnoſl dwudzeſtu
grzyuen | dwom|izwey ſzonë ado-
czoth{e}k [y] Mer|cuſchowy [czoth-
ky yego] ſzwey ocz|czyſznë

1427 Kal nr 819

↑ (pro is dom)

Zona

i. s. j.

1241 Taco mu etc. Jaco czo byl wfal
Swą | zona odzena Szuken ygyn-
nych rzeczy | odzewnych tego on
nefdzyl wyfchey | yedno czo fza
yego zona zedrala |

1427 Form no 1241

Żona

w. zj.

1244 ¹²⁴⁰ mu etc. Jaco czo był wiał
Swą | zoną odziena Szuken ygyn-
nych rzeczy | odzewnych tego on
nefdzył wyfchey | yedno czo fza
yego zona zedrała |

1427 Pozn w 1241

Lona

f. y.

Yako czsom woczyognól Woyczecha, thom woczyognól,
a on róbil w mey szony zapuscze

1427 Pyzdr nr 867

żona

l. zj.

2733. (180^v) Jacom ya nyewzel vmicolaya dw coppu posweg
szenye posagv. — Jaco ya tho wem Eze vith nyew-zel vmicolaya
dw coppv posueg szenye posagv.

1427 Zap Warsz nr 2733

Łona

h. zj.

734

Tako nam etc. yako marcuſz |
nyewfzyał dwudzeftu grzywen | [[po-
fwe]] po machnye pofwey | fzenye
zgey oczyfny any tha | dwadzeſcza
grzywyen geý bila^a

1428 Kalmi 734

Lona

h. r. j.

735 Tako mý etc. yakom | ýa nýe fa-
chowal pomeý fzenýe | [fzmerczy]
nycz they wýprawý y | bidla y fzreb-
ra odzenýa ýflotha | yako dwadze-
cza grzywen, mýmo | tho czfo
mý prawo fcazalo

1428 Kal m 735

Lona

f. 27.

998 yako czfom wfzøl thim ludzem |
dobitek thom wfzøl wmeÿ fzonÿ |
zapulcze zapowÿednym ÿeÿ kafz|nÿø

1428 Kel nr 998

Lona

d. r. f.

1000 yako tho fwadczimÿ ýfze themu
ran|koyemstw czfo zalował pan
[macz] {pawel} | ko napana [[pafzka]
{maczka} ofzefczdzefand | grziwen,
mÿnãli bili trzi latha | nÿfzli gÿ
wprawo wftawÿl czfo | ranczil zwf-
danÿe {Andrzejewey fzenÿe} [[fweÿ]
fzÿeftrze | pafkowey

1428 Kal nr 1000

Zona

i. zj.

1024

Tako mÿ pomozÿ bog yfwathy †
ya | tho fwęczcza ÿze Jan oczczecz
voczechow | wzal fzłwa zona azyego
maczerza trzidze|fczy grzyven po-
łagu [athego] {ypolozil | gye na-
fymanovÿe czanfczÿ ynagnevo|vye
tamÿfte werovcza nazastava}

1428 Kal nr 1024

Zona

i. j.

Tako gym etc. Jaco to fwatheziny
yflze maczek brodniczky f Sma[r
gorzathą fzoną fwą Sigmuntha
ftrobÿffewfkego fzran[go]{co}gewf{t
wa | nyewip^{rawil} od golÿaffa anÿ
Sigmunth gÿnnich pyenandzy | flÿf
tem wyp^{rawanÿm} na maczkv
nyewfzał

1428 Koscian m 1335

Zona

Thakomÿ etc. iffzem ya nekafzal
mey | fzenÿe dobothka wygnacz
fdwora *Nicolai* | kthorÿ on byl
zayal wowfze wmãdelew | anygich
wygnala.

1428 Kóscian^{nv} 1355

iona

Tako my pomofzy etc. Jakom panv
Abramowy nyewyranczal anÿ Nik-
lewy Sycorzinfkemv Scholtiffewa
gy|myena napaⁿfzkye fkazanye od
Jurgy | Jarognewfkyego alem wy-
ranczal (112) fzoną Scholtiffewa
napaⁿfkye | fzkazanye

1428 Kóxián nr 1362

Zona

i. zj.

Taco gym pomofz bog †. Jaco |
to fwacza, Ifze maczek Brod-
nicz|fky Szonya fwą Margorzatha |
Szygmuntha Scrobyschewfkego |
fzrakoyemftwa othpana Jana | Go-
liafcha nyewiprawil anŷ | drugych
pyenądzy fliftem | wip^{ra}wnym na-
maczku nyew|fzal — — —

1428 Kiscian pu 1420

2902. (269) Jacom ya othe krziwde otharnoltha wstal Eze mi gego szona < gwalthem > meke brala s(gego) < mego > sola. — Jaco ya tho wem Eze andrzey othe krziwde otharnoltha wstl Eze gemv gego szona < gwaltem > meka brala sgego sola.

1428 Zap Warsz nr 2902

Łona

J. J.

2905. (270) Jacom ya na-myemerzin vos wsyatl syego szoni
volye. — Jacom ya przitem bil Eze Jan wsyatl na-myemerzin
vos sgego szoni wolye. — Jacom ya (przitem bil) tho wem.

1428 Zap Wapz nr 2905

iona

h. zj.

2914. (281^v) Jacom ya nyewzel panci copp groschi vdobca
posagu po-swey szene. — Jaco ya tho wem Eze vith nyewzel
panci copp groszi vdopca posagu pogege scene.

1429 Zap Warsz nr 2914

Zona

ac. rj.
p. 7

1364. Taco my pomosz bog ⁱ szem ya nye raczil za
sto grziwen za swa zona Jadwiga panu Dobro-
gostowa Symancowa any lista dacz [a] na ty
giste sto grziwen anym go pyzacz kazal
anym go oth pyzara wsal y szepem go nye
zachowal

I430 Pozn nr I364

Zona

m. zj.

Thako nam pomolzÿ bog ýfwya|thy
† Jako tho szwyathczÿmi ýfze |
panÿ grzimka zona palkowa *de*
1058 *Dzirbijno* wnyofla szweÿ othczÿfnÿ
quinquaginta marcas latorum [lat]
grossorum Naczanfzcz | thego gÿf-
thego palka *in Dzirbijno* | kthorich
sze pÿenÿadzÿ czanfcza wÿ|kupila
[[th]] dwa kmÿecza ýdwÿe | carczmÿe

1432 Kal m 1058

Żona

nr. 1404

1404

Taco my etc. Jfzem | nyemal pe-
nadzy Cotowich Newfta | powich
przizobe tedy kedyma Szare | bi
zona potrowfkego poziwala any |
potem povmarczu pana potrow-
fkego | nyeothmenilem listow nako-
towi pe | nadze anigich dzifz przy-
zobe mam |

1) *Może Zareby. Por. też Leksz. II. 1760. 8*

1432 Poznań nr 1404

Zona

v. s. g.

1532

Tako gym pomofz Bog † Jako tho |
fwyateczą yfze panÿ Jadwÿga
<Trzcel> | fkyego pana maczka zo-
na trzÿma pol | wfchy Byenÿna
atam trzÿma polowy | cza othezÿfz-
ny anÿewfchÿtko dobyf<...>¹⁾ |

1432 Poam no 1532

Zona

h. g.

388. (119) Jakom ya newszel posswozey szenye vstanislawa
dwu kopu ydzesszeczi grosszy.

1432 Zap kasa nr 388

zome

389. (119) O ctore penedze Stanislaw name zalowal thim ya
widal namey zony potrebi yname (dзецзече) dziecze.

1432 Zap kars nr 389

Lona

h. zj.

Jakom ya ne wszedł po szewcey
szemye w Stanisława szethmi-
dreszówth grossi 1432 Zapławsz nr
390

Zona

2.37.

Jako the swatheriny, jako pan My
kolay... wszal trzysta grzywien

pořlaga [fz] fzwa zona Doroth|ca
a Johanne Dampfkyego | kthorych
trzechřed grzywen | yedno řto pořzual

V (leř. z swa)

1434 Kořcian^{nr} 1479

Zoma

Ysre pan choransre nye wsral dwustu

† gnywen wyama po swerjy senye any
srat ny sta kony y srebra wsral
s ta pany swa

† (lef. dwustu)

1434 Libr 275

Lona

l. 27.

Can choransze nye wksal dostu przy-
wyen wyana po swyeg szemye

1434 AKGr. VIII ~~2~~ ~~115~~ 174

Żona

i. z.

1429

Jaco tho | swacza Jfz otem wemy
Jfze pan [Jan nye | mezcowfky]¹⁾
mýcolay smargorzatha swa | zona
szotorowa othpuzczil panu Janowy
ne | mezcowfkemu plasz potszity
popeliczami | tacy dobry yaco dwa-
dzefcza grziwen ydwa | wofzniky
{yvoszi} aco Szedm grziwen yraby
ypofczela | viprawy yaco gynschim
Szoftam dal ydz | efzanth grziwen
pofzagu *Et alii testes* : Jaco to swa-
cza — — —

1434 Pozu nr 1429
Przyb 24

Żona

ac. 19.

1441

Γe<d>Y

Taco nam pomofz bog | etc. Jfze-
fmy byli przitem kedy | Jan karcz-
mars ftawal trzŷ | kmyotowicze
przewoytha abo | przedyego zona
ozadzayanczmu | rola awoyth gych
nechczal prz | iyancz albo woythc-
wa etc. — — —

1434 Pozn w 1441

Zona

d. zj.

Yakom są nye obyaszała dacz seszczynaszczę
grzywyen Vyanczenczewey zenye, tako yako
drugye szyest (r) ze dalam

1434 Pyzdr nr 1097

Zona

d. zj.

1464 Jzem | nyeraczil zafwego ftriya ro-
dzon | ego Jänuscha gorfkego yfz
nemyal | [al] wfdacz Swey zene
Jachne ita | grziwen nafwem gy-
menu dla | pozagu pyanczdzezanth
grziw | en ydla wana pyancz dze-
zanth | grziwen | — — —

1436 Pozu nr 1461

żona

f. 3.

529. (99^v) Jaco Mroczek v mey zony wypożyczil pirszczenya zakopa. — Jaco ya to wem (100) eze Mroczek wypożyczil vwoynowy zony pirszczenca zakopą.

1436 Zap Wana nr 529

Żona

v. f.

I580. pany Judka, żona Jurzaczyna, ssiyostra
Mirossewa, quidbriff dala przecziwo
lysthowy, kthory obmawya na trzidzessczy
grzywen...

I437 Pozn nr I580

Zona (2x).

d. zj.
(2 formy)

1581
a
v̋ygmvg̋yancz tho czo[my] {mey
[zonge] zen̋ye} gych s̋trig adze |
v̋yerz pan̋yey dal dzalem

1437 Pozn no 1581

Zona

n. f.

1584 Thago mÿ pomozi bog etc. † yäkom
nyerzekl | zaplaczicz Slomye zido-
wÿ zpoznanÿa trzech | wÿerdvn-
kow kthorez moÿa zona wzÿala
a | thez flvknÿa kthoram zaſthawÿl
wetrzech | grÿvnach nÿerzeklem
wÿprawicz zgÿzczÿnÿ | yzlichwÿ |

1437 Poem nr 1584

Lona

l. 77.

Jakom ya ne wssant po swey
srene oszmi cop 1438 lvs LXXXII

Lona

J. J.

1603

Tako gým pomofz bog † Jako tho
fwatczimi, ýlze pýotr Stok. dal [ft
tho] fto Grzý | wýen, zapolowýcza
dzedziný Nýemirzewo, ktorego fta
Grzýwen. dzerfek fprocu | raczyya
fweý fzoný, gemu Nýewýerzy |
— — —

1440 Pozn nr 1603

Zona

i. zj.

Yakom ya nye wszal sz moją szoną dwudzesztu
grziwyen na Hanyną cząszcz gey maczerziany
s Panthkowa

1444 Pysdr nr 1194

Zona

n. z.

Yako moy(a) szona nye wnosla do mego domu

panczy grzywien

1444 Pyzdr nr 1199

Lona

ac. 7.

Yakom nye ranczil sa Jana ~~Lebesa~~ ~~Gryevo-~~
~~sehesiosa~~ nobili Lauroncio ~~de~~ ~~Hedarsione~~ sa
poszag pro ⁱ dimida duodecima marca sa zona ✓

Wawrzinczewo dobrej panyozę (ze panyarey)

✓ ly. za zona,
(wydana cya: za zona)

1444 Pysdr nr 1267

Lona

ac. 3f.

Yakem nye ranczil na Jana s ~~h~~ ~~deza~~ szla-

chetnemv Newrzinesoty s ~~Kadarstet~~ na 7v

poszag sa polthorinasse grziwny sa zong ✓

Newrzinesową dobrej pamyąca (pro pamyąca)

✓ lej za zong, wydawca wyta: za zong)

1444 Pysár nr 1268

Lona

i. H.

Kłona, ya serżynya postawila w Stami-
slawa, s tey my wibrat swa zona,
za czirozi kapi meesi 1445 Zapławsz nr
751

Žona

i. rj.

Jacom ya nye sbyd parobca
Proachnye y Annnye samotseer
s synem y žona moyz gwalkem

1446 AKPr VIIIa 50.

ij
Lona

n. sf.

Pakowały zona kthorego slachusica
nye bandzerego doma dreszancina,
podrapi Jul 4

DriaT 4: a gdyby tess nyektora pany,
pana nye mayacz abo w gypsoch
stronach badacz, dreszancyna
wstargla albo zdrapicoryla
uxor sicutus nobilis, vito absente

i
Zona

n. 31.

Zona gego (sc. jstego zbiega) na
wycenye swem ostanye Sul 60

sim. Dział 61

uzor

żona
-----
abo yawney vkazowacz, pod naszą myloseczą; ale
szona tako yątego w swem wienye na myszkacz
abo przedacz przez przekazy.

/151/. O zbiegłem kmyeczv tv patrz. /
62/ /V/stawiamy, aczby od nas abe od naszych
poddanych kmyecze w noczy zbieszą z dziedzińi,
tedy rzeczy, ktorich odbieszą w swych domoch,
pan dziedzyczny ty wszytky otrzyma, a pan, pod
ktorego są on zbiegli sklony, kmyecza se
wszythkiny rzeczany y z wyną rzeczoną pyathnadzes

Dział. 61

in. Sul 60.

uxor

Żona

n. 37.

Gego (sc. zbiega) żona w gminnym
swem spokojnym mieszkacz ma
przez poprzedzony rok Jul 60
Jus. Dnia 61

uxore sua in bonis suis
pacifice remanente per prae-
dictum annus et quiete

Ktoryszte zbieg w rocze od swego wyszczą s kro-
lestwa abe s zemye na graniczach badaćz kro-
lestw, any zemyanom szkody na nye czynicz, ale
szona gege w tem rocze spokojem w gymyenyv ge-
ge nyeporvszona ma myeskacz, a gdy ten rok my-
nye, aczby tento zbieg w noczy abe we dnye ze-
myanom skody czynil, za to swey czczy nye stra-
czy; a tesz aczby yath, nygedney smyerczy za to
nye ma czyrpiecz, ale yaty ma bycz nam abe na-
szym starostam postawien a y za to przez nas
szadną wyną nye ma bycz karan, ale gemv ma bycz

Dział. 61

V (re. zbiega) uxore sua in bonis suis
suis. Inul. 60 pacifice remanente per praes
dictum annum et quiete

Zona

ac. sj.

Kedy pan wzy gwalthem osly
dzewka, albo zona swego kuyera
Iul 44

sim. Driat 34

uxorem sui cunct
thoris

Zona

ac. sf.

Pyother nagabaw doom... a than
ranyaz... zronq... dzedzira thego
down Jul 11

Duel φ

uxorem

Zona

ac. 27.

Gdi paan wry szona kuyesowa
sgwaleri Sub. 14

DriaT φ

Sec. φ

Łona

J. J.

Vstawiamy, aby kedi arcez po smyr-
cy swej zony myedz spymy very-
ny rozdzielne gymyenia Jul 66

im. Dział 54

post obitum mae coniugis

20ms

f. 9.

420

z gynyenya podlug oschaczowanya w pienyadzech
na byes dane, a dzedsyny sany otrzynaya. Ale
sakasvony, aby szadna dzowka w pasesyną nye
wpađala, ale gdy kto vnrse plody nyenayacs,
tedy blyssssy pvszczyna otrzyna.

/132/. O dzale oczczewskym.

/V/stawiany, [gdy nasz po snyeresy szony [m
swey swoge syny eddzely z gynyenya,] kterynte
dzalw nye mogli odmowycs, a gdyby taky dzal przed
nas abe starosti naszego nye byl vezvyrdzen, po
snyeresy oczczewoy synowie taky dzal moge

-Dzial. 54-

Sim. Inul 66

post obituus suae coniugis

wzruszycz, ktorzy myedzy sobą oczeczowa czascz
rozdziela. Ale gdyby oczecz dzal wezynyl s syn-
ny tym obyczagem, yace-pyrwey, a potem druga
szoną poyal y myal s ną syny gynsze, tedy sy-
nowie przy szmyerczy szony kw czasczy oczече-
wey nye mogą przystapycz, ale ta czascz spad-
nye na syny wtorey szony. Aczlyby byli dzewky,
tedy na gyn bycz obrządzone tym obyczagem, jako
przedtym postawione o posag.

Zona

T. J.

Gdibi vudroyemyanyu... gwelt veri-
nic bi smyal, tegdi : taken zoug
swoyan nye gyschi possag bandeye
myal, yeno ^[obl] ablesenye, w ktorem
yan wyal Jul 90

Drial φ

cum tali uxore

í
Zona = uxor

g. pl.

Uxores] malronyck, zon crudrych. ^{med.} ~~XV~~

Zab. 514.

] ne

Zona

Arenye gycgo drano pgliaasz

IA

Aleksy w. 25

15
Zona

d. 77.

Opuszczony skłonyk ojca swego y matki
swój a bóg k szczęściu swego skłonyk
BZ Gen 2, 24

adharebit uxori suae

Zona

d. 27.

Rekl (ii. Abram) ku Jaray, swey zemye
BZ Gen 12, 11

utori mac

Źona

ac. 37.

Potem Adam formal wycelestuje
Gewł, swł zowł, *gdiss to porzła y uro-
dryła Kayma BZ Gen 4, 1

uxorem suam

Zona

ac. sf.

Patem Kayu pormal rehuje swf ~~swf~~
BZ Gen 4, 17

uxorem suam

i
Zana

ac. sf.

Patem gerore Adam ponal cycluce
sup manu BZ Gen 4, 25

uxorem suam

Zona

d. du.

Y rzekł Ławek swima zonama
dozwycy rersonima BZ Gen 4,23

uxoribus suis

is
Zona

m. pl.

A ty wydział w korab... a zani twich
synow i tabł BZ Gen 6, 18

et uxores filiorum tuorum

ⁱ
Zona

u. pl.

Y wsrzedl gest Noe... y zona gego
y gego synow zoni z synu w korab.
BZ Gen 7,7

et uxores filiorum eius

is
Lana

d. 3.

Verpnyl pan bog Adamsowy a jego zrenye
suknye kossane BZ Gen 3, 21

et uxori eius

Zona

v. pl.

Przekł Lamech...: Iliżnyje glas may,
zani Lamechowi! BZ Gen 4, 23

wxores Lamech

Zona

n. zj.

A ty wydział w karab... y zona tua

BZ Gen 6, 18

uxor tua

ij
Lana

n. sf.

y wredl gest Noe... y sona gego, y gego
synow zoni z nyur w korab BZ Gen
7,7

uxat eius

ij
Zona

g. 34.

Tego dnia wyjde Noe... y zona gego
a synowie zoni gego w korab BZ Gen
7, 13

błędne tłum. (por. ueli i fac. tekst)
et tres uxores filiorum eius

ij
Zana

m. sf.

Tego dnia wyjdzie Noe... y zana jego...
~~a synowie zani jego~~ w korab BZ

Gen 7, 13

uxor illius

ij
Zona

J. J.

Przekł gest pan bog Noemu:
Winydry i korabya y twoya zona
y twey zani synowye i tabóó! BZ Gen
8, 16

Wydne tłum. (por. tekst wsi i dr.)

et uxores filiorum tuorum

iz
Zona

n. y.

Rekl gest pan bag Noemi:

Winydry i korabya y twaya zona...

~~y tway zani ynyonye i tobpp!~~ B2 Gen

8, 16

et uxar tua

Zona

J. J.

Nacharowi zoni gynyf^o bilo Melcha B2
Gen 11, 29

uxoris Nachor

Zona

J. J.

A Adamowy mure (ro. baj): Tieto iorez
wey szani posluchal glosu..., i wyslym
pokarna zemskyczo bpdosz posrywacz

BZ Gen 3, 17

uxoris tuae

iz
Zona

g. 31.

Грмьф зони Абрамовы бילו * Сарай B2
Gen 11, 29

nomen uxoris Abram Sarai

Zona

cc. 27.

Y paypl gest sobye (cc. Abram)
Saray, swayp' zond'... y wisshy sp,
abi rshy do Kanaan zemye B2 Gen
12, 5

utarem man

Zona

v. zj.

Bo vryd vszrd Egipsrury y nekó, bi ty

bila moyá / zona B2 Gen 12, 12

(rob. gypis is vpd. B2)

et quod,
cum viderint te Aegyptii, dicturi sunt:
uxor ipsius est

ij
Zona

ac. 27.

Potem gest jen boj byrowal pharaona
... pre Abramowó zont B2 Gen 12, 17

propter Sarai uxorem Abram

ij
Zona

n. zj.

Prenez my nye zjawyl, isre twoya zona
bila? B2 Gen 12, 18

uxar tua

Zana

ac. sf.

Przewiedly (sc. study) Abrahama y jego żonę
B2 Gen. 12, 20

et uxorem illius

Zona

n. sf.

Saray, zona Abrahama, przedzatkowy
bila BZ Gen 16,1

uxot

i
Lana

d. sf.

Y nekl lepak bog ku Abramowy: Swey
senye nye bhdess mawyer Saray, ale
Sara B2 Gen 17, 15

uxorem tuam

Zona

n. zj.

Sara, zona twaya, poradky tabye syna
BZ Gen 17, 19

uxor tua

Zona

n. f.

Edre gest Sara, twaya zona? B2 Gen
18, 9

uxar tua

ij
Zona

n. zj.

Sara, twaya zona, b'ohre nyer syra
BZ Gen 18, 10

uxor tua

Zona

ac. of.

* Anżyół... nene ku Lotowy: Wstan, wezmy
swayó zowó y dwye dzewere..., abí wy nye
zagimply pospolu pnc grech tego myasta
BZ Gen 19, 15

uxorem tuam

Lana

ac. 17.

Wzięł ją (sc. anją Lot) za rękę y jego
zouł y dwójc drzewce BZ Gen 19, 16

apprehenderunt (sc. angeli) manum eius
et manum uxoris

Zona

v. sf.

Zona Lotowa, gdizm syó gest aglyódupla
zaknyó, obrocyła syó gest w* slub solni
BZ Gen 19, 26

uxor eius

Zana

l. 27.

(fr. Abrahami)
Mawyl to Iarze, swey zenyce, abi bila
gemu syostra BZ Gen 20, 2

dixit de Iara uxore sua

Zona

ac. 2f.

Zabývá mým pro zám B2 Gen
20, 11

propter usorem meam

iz
Lona

av. 7f.

Abimelech... wroczył genu (re. Abrahamowi)
Sarę, żonę jego B2 Gen 20, 14

uxorem suam

Zona

ac. sf.

Vsdrowyl gest bog Abymelecha y zond
gego BZ Gen 20, 17

et uxorem... eius

13
Lana

n. 27.

14
Lana brata gego (re. Abrama)... porodryla
sua B2 Gen 22, 20

← quod nuntiatum est Abrahae

✓ Melcha... genuisset filios Nachor
fratri suo

ij
Lona

ac. 4j.

A tako Abraham pogrzebl zouf swf,
Sarq, w yaskyni BZ Gen 23, 19

ukorem swam

ⁱ
Zona

g. of.

W ten czas poydhe dziewczka Rebeca
Batuclawa, syna Melche, zoni Nachoro-
wi BZ Gen 24, 15

uxoris Nachor

Żona

n. sf.

Y porodrylae Sara, żona pana mego,
syna na starosze BZ Gen 24, 36

uxor domini mei

iz
Zona

n. sf.

Az bidec zona pana twego syna V
BZ Gen 24, 51

V (pro syna pana twego)

ukot

ac. lu.

Zana

A gdise bil s yutra rano wstak, tedi

Kaypl (su. Jakob) swe dwye zemye

y gich dreery... BZ Gen 32, 22

y pnydł pnyz brod Ya

tulit duas uxores suas

both

Zona

i. y.

Wesny my, store, dziewczę to, see
my białe zauł maył BZ Gen 34, 4

accipe... mihi puellam hanc coniu-
gem

Zona

i. sf.

Gedus my dziewczę dajcyce, acz będzie
moyd zand B2 Gen 34, 12

tantum date mihi puellam hanc
uxorem

Zana

ac. 2f.

A tu sf gy pagreibly y Iarq, gego mond
BZ Gen 49, 31

uxorem eius

Zona

n. 28.

A tu tero pagrebyan yest Isaak a Re-
beka, zona gego ^{BZ/c} Gen 49, 31

ibi sepultus est Isaac cum Rebecca
conuige sua

Zona - uxor
(xx: Jetro)

Wsczop, Deford, zronop, Moyzeszowop Bk. Ek. 18, 2.

~~Amoz, szono Jerobsanowa ib. III Reg. 14, 6. ymu~~

~~memu sctubyla syf dzewka wata; dayce gemu~~

~~yf zonop ib. Gen. 34, 8. Aowyl o Jarze, swcy~~

~~zenye, abi bita gemu syofra ib. 20, 2. Aye~~

~~prybyl yrayeye sze k wronam wazywib. Ek. 19, 15.~~

~~Rayol we dzye zenye y gich dreyz ib. Gen. 32, 22.~~

~~Dzek Lamedk swima donama drzeyy szacymima ib. 4, 23.~~

wiel 'zabw se sobe'

17334

Jetro - ojciec Zefory

uxorem

iz
Zona

d. pl.

Nyc przyblyzajacye sie k zonam
waszym BZ Ex 19, 15

ne appropinquetis uxoribus uestris

Zana

n. 4.

Teda prysedl Getro, wyseruz Moysesow, ...
y zana gego na fuszerysty B2 Ex 18,5

et uxos eius

Lona

m. y.

Ia, pruyacryel tway Getro, gydd k tobye
y zona tua BZ Ex 18, 6

et uxos tua

Zona

i. zj.

~~Testliki~~ Kto... wredalostwo scinilbi szony
(leg. z iony)
blisnjego swego BZ Lev 20, 10

si... quis... adulterium perpetraverit
cum coniuge proximi sui

Zona

i. sf.

Ktas sup sydke z zoub striya albo
ryoya swego a wyzawi ganyebnosoz
bliscosery swy, pomyeseta oba grech swy

B2 Lev 20, 20

um ukore

Zona

av. sf.

Kto pojmye żonę brata swego BZ Lev
20, 21

qui duxerit uxorem fratris sui

i
Zona

v. pl.

Zony nasze y dzieci nasze wyekreni
b~~dd~~ w y~~dd~~stwo BZ Num 14, 3

uxores ac liberi nostri

Zona

n. of.

Vuidress k nyey y bpdress s nyf.
spare, bo iest zona tua B2 Dent
21, 13

orit uxar tua

Zona

n. 7.

Skril ssp Adam i jego zona przed
oblycyym pana boga BZ Gen 3, 8

et uxor eius

i
Zona

i. zj.

Gdyż mój przyjaciel znowu nowo... w do-
mym swem, za czeli rok wyszedł sędzi-
swy ^(leg. z swg) ~~znowu~~ BZ Dent 24, 5

am uxore sua

Zona

ac. of.

* Mōse (sc. kamicium obrucior) prento,
ze pogar'bil zanó swego bliznego

BZ Dent 22, 24

humiliavit uxorem proximi sui

Zona

f. v.

Nye p̄m̄ye m̄sz zany stera swego
B2 Dent 22, 30

Гокы

non accipiet homo uxorem patris sui

Zona

n. sf.

Zona mrtavoga nije odla syl za ginego,
ale poyumye brata gego B2 Dent 25,5

uxor defuncti

9
Zona

J. J.

Testly by nye choral paper zone
bratra swego BZ Dent 25, 7

sin autem voluerit accipere uxorem
fratris sui

Zona

i. zj.

Prekláti, ktorisz spy z zoub otora swego

BZ Dent 27, 20

cum uxore patris sui

Zona

i. zj.

Prosekłty, ktosz spy z zowp blissnego
swego B2 Deut 27, 24

var. cum uxore proximii sui

Zona

v. pl.

Ny stogiore wssisteri drysz przed panem
bagem waszim: ... synawye y zoni wasze
B2 Deut 29, 11

uxores vestrae

Zona

n. pl.

Zona wasse y synowye wassy, y dobytek
ostand w zemy, yisz to gest addal wam
Moyzesz za Iordanem BZ Jas 1, 14

uxores vestrae

Zona

i. zj.

Wisselt orlowyk i Bethlema Indowa
do kraia moabskego, chęć tam po-
drożnykem bier i swó zouf a se dzyema
sinoma B2 Ruth 1,1

cum uxore sua

Zona

d. 7j.

Tenui drans Elymeloch, a senye gego
Noemy B2 Ruth 1, 2

vocabatur... uxor eius Noëmi

Zona

n. d. v.

Y bidlyl... David w Geth... a dwye see
nye gego B2 I Reg 27, 3

et duae uxores eius

Zona

d. sf.

Gymnoph remye Saulowye: Achynone

B2 I Reg 14,50

nomen uxoris Saul

i
Zona

n. 37.

To gdi powpedzala Davidowy Mycal,
zona gego B2 I Reg 19, 11

uxor sua

Žena

ac. pl.

Należsly... żoni swe y żini swe, y dziewczki
swe poidte a zgymane BZ I Reg 30, 3

uxores suas

Zona.

v. 37.

Prece (sc. Achias): Wydz, zono Gerob-
boamowa! BZ III Reg 14, 6

uxor Ieroboaam

Zona

d. z.

Tedi rsekl Geroboam ku swey szenye

BZ III Reg 14, 2

dixit Geroboam)
uxori suae

Zona

v. J.

Szona Geroboamowa pridze k tobye
BZ III Reg 14,5

uxor Ieroboam

Zona

m. sf.

Tedi wstawsi zona Geroboamowa
y zła BZ III Reg 14, 17

wkar Geroboam

ij
Zona

n. 34.

Tedi wredosi k nyemu Gerabel, zona
gego y nere k nyemu BZ III Reg 21,5

uxat ma

Zona

v. g.

Y vasa Gerabel, zona gego, k nyems
BZ III Reg 21, 7

uxor eius

i
Zona

n. zj.

Achab... czynił zle przed oblyerim bo-
szim y powiedziala gy szona jego Izabel
B2 III Reg 21, 25

Izabel uxor sua

Zona

d. 37.

Tedi sredw Elchias... ku Olydie..., ~~zouye~~
Sellum BZ IV Reg 22, 14

uxorem Sellum

Zona

ac. 27.

Przewyadł (xx. Nabuchodonosor) ~~Joachy~~
~~ma do Babilonu~~ matkę gego Vy zo-
no gego... do Babilonu B2 IV Reg 24, 15

V (xx. Joachima)

et uxores regis

Biblia tatarska: Zenn

Uuzel: żony królewskie

"Tuzschel": żony króla

Zana

d. 27.

W Gaboon potem bidlyly z Aby-
gabaon a Iahikel, a gynyf zenye
gego Maacha BZ I Par 8, 29

et nomen uxoris eius

Lona

d. 27.

Opyder zdrał Adam gynyf swej ~~uxoris~~ ^{uxoris}
Gewa B2 Gen 3, 20

et vocavit Adam nomen uxoris suae

Zona

d. zj.

(~~sc.~~ Efrain)

Wszedł do swej żony, iasz poróżła
a poróżła sina BZ I Par 7, 23

ingressus est ad uxorem suam

Zona

ac. pl.

Puseyl bil (su. ?)

) zani swe BZ

I Par 8,8

zani swe BZ

Zona

f. 7.

Vrodzil (n. ?) potem s Edes, zoni
swey, Jobab BZ I Par 8, 9

genuit autem de Hades uxore sua
Jobab

Zana

d. 27.

W Gabasnye bidlyly sycer Gabasnow
Iaiel, a gymyft zenye gego: Maacha
BZ I Par 9, 35

et nomen uxoris eius

19
Zona

d. pl.

Tak zonam iako dreyem gich...
potam rozdawaly BZ II Par 31, 18

tan, uxoribus quam liberis eorum

ij
Zona

n. 3f.

Nye bsdre bidlycs zona ma w domu
Davidowye BZ II Par 8, 11

uxor mea

⁹
Zona

i. pl.

Par porazi upł wyelykō rano s twinu
lyudem y z sini, y z zonany twinny

B2 II Par 21, 14

cum... et uxaribus suis

Zona

ac. pl.

Pobrały wszystko zboże, gęsz należono
gest w domu królowye, a nadto
y sini gego, y zoni B2 II Par 21, 17

et uxores

Zona

n. sf.

Isorabeth... zona Isyadowa byskupa
B2 II Par 22, 11

uxor Isiadae pontificis

Zona

n. pl.

Drzewowe wassi zgynęły od myszera,
sinowe wassi y drewki, y zoni wasser
zgynani BZ II Par 29, 9

zoninges

Zona

d. ej.

Przeto odszedł Elchias y cy, ktorzi
s mym bily poslany ad królya ku Ot-
dze prorokim, senje Selhum B2

II Par 34, 22

uxorem Selhum

Zona

ac. pl.

Daly na tem rŕce swoy, abi zapŕdŕily
zoni we BZ I Esdr 10, 19

ut eicerent uxores suas

4
Zona

n. pl.

√ ^b Bili zoni gich, gess bily zrodzili sini
BZ I Esdr 10, 44

fecerunt ex eis mulieres

√ Ty wrzeci bily spojmaly zoni sobye
z wrzatego rodu a

2
Lona

ac. 27.

Abi kordi ragual swf zoub, ktore sf
czubokrayne BZ II Esdr 8, 94

expellere omnes uxores nostras, quae
ex alienigenis sunt

ij
Lona

ac. pl.

Daly sway rfe Ezdrasary na tem,
abi zapfobily at nyebye swe zoni

B2 II Esdr 9, 20

ut expellerent uxores suas

ij
Lona

ac. pl.

Boivycye za waszō brayō... y za zoni
vasre BZ Neh 4, 14

pugnate pro fratribus vestris... et uxori-
bus vestris

Zona

m. pl.

Wszelkie, którzy się odłączyły z ludu zemske-
go ku zakonu bożemu, gicli zoni y dziewczki,
y sinowye BZ Neh 10, 28

uxores eorum

ij
Lona

ac. sf.

A inozz myf tedi poslal pan, abich
cyf vzdrowyl, a Sarf, twf zowf, at dya-
belstva zbanil BZ Tob 12, 14

uxorem filii tui

14
Zona

ac. 3f.

Tako potem Thave vsrory Abrama...
a Saray, niewyastę swę, zawę... swęgo syna
y winyadł ge z oney zemye BZ Gen 11,
31

uxorem Abram. filii sui

Zona

i. ty.

A gdzie potem w swem wydzemys bil
prissedl ^(ze Tobiasz) i sw^o zand... do miasta Nymwe...,
wsziti gedly zapawjedzane kaomye pogari-
ske BZ Tob 1, 11

cum uxore sua

ij
Zona

i. y.

Thobias i swim sinem a 2 swp zand
nag vyekl B2 Tab 1, 23

et cum uxore

Zona

v. zj.

Zona gego (sc. Tobijarra) chodila na
kordi dren ku tkarskemu vrenytshe
BZ Tob 2,19

uxor eius

ij
Zana

w. zj.

K temu jego zona, rozumiewawosi zyd,
reknye BZ Tab 2, 22

uxor eius

Zona

d. zj.

Verzaw Ragnel na Thobyasa
reure ku Anne, zenye swey
BZ Tab 7, 2

uxoti suae

ij
Zana

v. sf.

Anna, zana gego (re. Raguela), a Sa-
ra... porq̄lesta scrier BZ Tob 7, 8

uxor eius

Zona

d. 37.

Wracując syb Raguel rzekł k swej
zemye BZ Tob 8, 13

reversus Raguel ad uxorem suam
dixit ei

ij
Zona

n. 4.

Pose gerito dalasta chwalc bogu
Raguel a Anna, zona gego, rekfor
BZ Tab 8, 16

uxor eius

Zona

n. sf.

Y poczmyc syf zamfrazacz barzo
on (n. Tabijasz) y gego zona
i myu BZ Tab 10,3

uxor eius

ij
Zona

v. zj.

Y pochwały boga on (sc. Tabijasz)
a Anna, zona yego BZ Tab 11, 16

uxor eius

^{ij}
Zona

n. zj.

Po syedmy dnach wyjde Sara, mló-
dego Thobyassa zona B2 Feb 11, 18

uxor filii eius

is
Zona

sc. pl.

Hydrimi zoni nasse y drey nasse
moje przed nassima orima BZ Judith
7, 16

uxores nostras

ij
Zona

ac. pl.

Pobylly writho myasto, az bilo pusto...,
a drathy y zoni gich wyzorawery za-
braly B2 Gen 34, 29

↑
dat *2.

parvulos quoque eorum et uxores
duxerunt captivas

iz
Zona

v. pl.

✓ P^p Kampsily swich duss w poruce samy
y gich zoni B2 Judith 4,8

et mulieres eorum

✓ Y vorimply sinowye israhelsci iako
gyus prikazal bit... Elyachius... a

8. p.

Zona

Wszolaly ku panu bogu israhelskemu...
abi gich nye poddawal w plyon ny
gich dratek, ny gych zon na rozdzele-
nye BZ Judith 4, 10

ne darentur...

et uxores eorum in divisionem

Zona

Y bila Judith, zona gego, ostala
 wdowę woz trzy lyata a sresoz
 myesyżerow BZ Judith 8, 4

erat autem Judith relicta eius vidua

V (cc. Manasesa)

ij
Zona

ac. pl.

Podalesz zoni gich w plyn

BZ Judith 9, 3

mulieres illorum

Zona

i. pl.

trudności z szonami (leg. z zona-
mi) przyjacelowi <S>wich BZ Jer 29, 23

moechati sunt in uxores amicorum suorum

iz
Lona

n. pl.

✓

~~Nyc będzie kto bi pachował je, oni~~
y zroni gich, y sinowye, y dzewki gich

BZ Jer 14, 16

ipsi et uxores eorum

(sc. prorocy)

✓ Tywczde, gym sō prorokowały, bōdō pomytana
my na drogach ierusalemstkich od głodu a od nyc
era...:

Lona - mulier

w. pl.

Tledzi id ^(scorly) (in) borowe... (in) a
p(usurp), abi ^{syedrely} ^{tanu} ^{olny}
axoni gych ~~ffabit~~ ~~ffajch~~

172 I Mach. 3, 20

et mulieres eorum

~~Rayne [7] eye con~~

~~accipit uxores~~

~~172 Jer. 29, 6~~

~~exultabunt ad terram quam fragis gelyon sicut~~

~~ib. 29, 23~~

~~et illas in agros ubi deo sicut~~

~~ib. Naum 3, 4~~

i. s. j.

-----25d
 ydoszagnacz gy/9/dacznego
 gymyenyą y nye/10/gydacze-
 go gey gymyenyą /11/ Cyly
 ly czo prawo they /12/ vma-
 rley nyewyasty B/13/rath
 rzekl na przeczyw /14/ the-
 mv Pytham prawa /15/ [mam ly
 lepsze prawo kt/16/hemv gy-
 myenyv Gdysz /17/ ona mnye
 przed gayny /18/m Sądem
 szpelnym pra/19/wem gey gy-
 myenye w/20/szdala pyrwey
 nyszly ge/21/go zona szos-
 tala] a tho /22/ szye bye-
 rza do Reystra /23/ przy-
 szasznyczyego

Handwritten signature

OrtOssol 29,2,w.8-23 *Enc. 18*

sim. Ort Mar 26

VERTE!

b. sz.

-----56a
 /16/ Gdysz ya mam czwar/17/
 tha cząszcz tego domv po
 /18/ swey zenye a zona mo
 /19/ yą szobyte na swą cza
 /20/ scz nyzadnego opyekal
 /21/ nyka wybrała any /22/
 mogła mymo myą /23/ spra-
 wa wybracz wtey /24/ rze-
 czy tego ya czyrpyą /25/
 gwalth od pyotrą na /26/
 swey czwarthey cząsczy /27/
 ysz on przesz mey wo/28/
 ley wczągnal wthen /29/
 dom

sim. Ort Hec 48
 of zona

 OrtOssel 42,2,w.16-29

Dec. 51

uxoris meae

1. sz.

-----107a

opyekaldnyczy mowya acz
 korczak ten odwmarth
 na tho szą zy/28/we dzye-
 czy tey panyey /29/ vmar-
 ley kthemv mo/30/wy tey
 masz vmarley /1/ Panyey
 gdy ten korczak /2/ mey
 zenye wprawem /3/ dzale
 szye dostal a przy /4/
 wasz przes zamyana zo/5/
 stal a namya po mey /6/
zenye przyszedl a nye /7/
 na gey dzeczą
 gdysz to gest gydacze gy-
 myenyje albo nyegydacze
 czo to gesth prawo

OrtOssol ~~64,3,w.27-30~~ -

64,4,w.1-7

Inn. Ort Dec 86

Dec. 136 riphus sit in eum
 defunctus
 Dobra

✓ (sc. korczak)

Loma

Gdyś ten koczak... na myją po mey
zemy przyszedł.

Ant Mac 86(g)

l. 87.

-----108b

kthemv mowy tey panyey
 masz
 gdy ye/28/mv thy pyenadze
 szlu/29/byl ten wynowacz-
 ecz /30/ dacz gescze za-
 zyvothą /31/ gego zony y
 tesz tho /1/ gydacze gym-
 yenye [a/2/zaly by on nye-
 byl kg] 3/nym [blyszly po-
 szwey /4/ zenye nyszly
 gey dze/5/czy] przeczyw
 themv rze/6/kly opyekald-
 nyczy G/7/dysz thy pyena-
 dze gescze
 nygdy wgego obroną przy-
 szly

W. 137 an ipse eandem
 non est prosequitor obtinere
 quam multis pueri

OrtOssol ~~65,1,w.27-31~~

65,2,w.1-7

V (re. pieniazdrow) sin. Ort Mac 87

i. sg.

-----60c

a druge mvszy/21/lem for-
 drowacz a to /22/ czyem
 dzyerszal zwa¹/23/ zona y-
 myal ymyal /24/ spokogem
 wyaczey /25/ nyszly rok y-
 dzen A /26/ bandacz ona
 sznamy /27/ wgednem domv
 albo /28/ wmyesczye kuge-
 dney /29/ czerkwy chodza-
 cz myl/30/czala¹ any otho
 szye /31/ vpomynala tu
 gdzie /32/ by myala¹ mocz
 py/33/tamy naprawye

Azalymy nyemamy podobnye
tho gymyeny dzyerszecz

Ort0ssol 44,2,w.20-33

T (lej. 2 swag)
 Lona For. 60 cum ukore sua

sim. D. Hec 51

i. y.

-----12d

/7/ Geden czlowyek przy/8/
 szedl przednasz wgayny /9/
 szand y zapowzedzal /11/
 Pyssalyszczye nam o /12/
 geden orthel czo gy przy
 /13/szaznyczy wyrzekly /15/
 Mozely nyewyasta za/16/pla-
 czony dlug slowye /17/ ysz
 ona myeny aby zaplaczen
 /20/ Gdy by czlowyek przy
 /21/szedl przed gayony sa-
 nd /22/ swa zona a oddalby
 /23/ ku swey zenye albo
 swe/24/mv przyyaczyelowy

↑ (Lef. 2 mg)

33
 zowa
 Ft

OrtOssol 19,3,w.7-24

OrtHec φ

Hec. φ

Jim. Oct 1979

N. H.

-----97d

/10/ Gdy na przeczyw the-
 mv /11/ nykth nyeodmawal
 a /12/ ona postawyla pora-
 ka /13/ acz by ktho blys-
 zy przy/14/szedl a tho po-
 dlug pra/15/wą vkazal ysz
 by mv ch/16/czala y myala
 tho gym/17/yenye y dzyedz-
 yczstwo /18/ postapycz [po-
 them wpir/19/wem szandze
 przysla te/20/go vmarlego
 czlowyeka /21/ zona y od
 wolala tho w/22/yazanye y
 rzekla przeczi/23/w themv
 Rzekacz ysz to /24/ dzye-
dzyeczstwo

 OrtOssol 61,1,w.10-24

Dec. 127
 Dobra conium defecti mari-
 ti

V (cy. wwiaranie)

m. 37.

-----13d

/24/ Zona gednego dobrego
 /25/ czlowyeka krczyła dz-
 ye/26/ czyą, szlowie kmotra
 osta ^{<sta>} /28/ Daley pytalyszcz-
 ye /29/ nasz oprawo o tha-
 sz /30/ rzecz tako vnasz
 nye /31/ gest obyczay aby
 wiano /33/ Gdy by gedem cz-
 lowy/34/ek zalowal nadru/1/
 gyego o glową /4/ Mozely
 goscze albo gyny /5/ czlow-
 yek czo nyemoze /6/ myecz
 porąky a ono /7/ O prawową-
 nyv bez/8/prawnych rzeczy

głowa

OrtOssol 20,1,w.24-34 -

OrtHuc p
 Fac. p

~~20,2,w.1-8~~

d. sz.

-----102c

Mozely on szwym gymyenyem
dzyedzycztwem stoyaczym y
nyestoyaczym

czo sz/15/wym dorobyenyem
szo/16/bye dobył czynycz
czso /17/ chce y szkazano
ysz mo/18/ze szwym gymye-
nym /19/ czo gye zarobyl
czo chce /20/ vczynycz

Tedy Jan po/21/leczył opy-
ekanye swe/22/go gymyenyą
wszyt/23/kyego poszwey sz-
myer/24/czy Tey doroczye
swey /25/ zenye wszythky
szwe /26/ przyrodzone wy-
yaw/27/ywszy y poleczył gey
szwe dzieczy chowacz do
lath pelnych

OrtOssol 63,1,w.14-27

legiti-
mae

suac consorti

132

Donna

(pro concy)

sim. Oct Dec 82

7. 7.

Inc. 137 circa uxoris suae
vitarum
Cydonia

-----108b

kthemv mowy tey panyey
masz

[gd y e/28/mv thy pyenadze
szlu/29/byl ten wynowacz-
ecz /30/ dacz gescze za-
zyvothą /31/ gego zony] y
tesz tho /1/ gydacz gym-
yeny a/2/zaly by on nye-
byl kg/3/nym blyszly po-
szwey /4/ zenye nyszly
gey dze/5/czy przeczyw
themv rze/6/kly opyekald-
nyczy G/7/dysz thy pyena-
dze gescze
nygdy wgego obroną przy-
szly

Ort0ssol 65,1,w.27-31 -

~~65,2,w.1-7~~

Ins. Ort Dec 86

J. J.

-----16c
 gedna pany przysla /15/ sw-
 ym mazem przed /16/ gayny
 sand y wszala /17/ go szyo-
 bye opyekalny/18/kyem y ws-
 dala mv /21/ GEden czlowy-
 ek sto/22/yacz przed gayn-
 ym sa/23/ndem wszdal swey
 ze/24/nye polowycza swego
 /25/ gymyenia dobrowol /27/

Przydacz gedem czlo/28/wy-
 ek przed prawo rz/29/ekl
 Jam myal swogey /30/ zony
 wszyczko gydacze /31/ gy-
 myenye]

 OrtOssol 21,4,w.14-31

D. Atter
 E. O.

stona

M. Jg.

-----163d

masz tesz procz zony wsz-
yal pyenyadzy na dwye
grzywnye

/24/ czynszchv tegosz do-
mv /25/ popo gorzenyv za-
szyą /26/ ale nye przed
gayonym /27/ sandem atesz
gest ten /28/ masz dluzen
procz zasta/29/wyenyia do-
mv y tesz /30/ tha gego
zona raczyła /31/ tesz o
drugye dlugy za /1/ Szwe-
go thegc maza ten /2/ ma-
sz vmarl a gego zo/3/na
wyszala^F szye
wgego polowyczą gymyenia

Dec. 201
Lewon F (Ref. wiazata) mubies

OrtOssol ~~87,2~~, w. 24-31 -

87,3, w. 1-3

F stojaciego

Sim. OrtMac 118

ac. 29.

-----181d
 /20/ Ddvchownego pra/21/
 wą mamy y sz /22/ takyego
 czlowy/23/eka czo szye
 szam szgvb/24/y1 tego ny-
 emaya po/25/grzescz wzemy
 tawrdey /26/ ale maya gy
 zarzvczicz /27/ wblotho
 podlug prawa /28/ [GEden
 czlowy/29/ek zabył swa
 /30/ zoną] y przyniosł sz
 /31/wego rosgrzeszenya
 y kazanye lysth ysz Szge-
 dnall szye szgey przyro-
 dzonymy przyyaczelmy ysz
 krolewą y krola przena-
 laszł y ma tego lysth

OrtOssol 94,1,w.20-31

Ort Mac 129: zionay

Hex: 224 legitimum suam
 wtozem

Je
 Kow

ac. zj.

-----10a

/12/ GEden czlowyek v/13/
marl zostawyl posz/14/oby
dwogye dzyeczy /15/ y zona
pothem vmarlo gedno /18/

[GEden czlowyek v/19/marl y
szostawyl po /20/ sobye
swa zona y dwo/21/gye dzye-
czy malych /24/ Iako zeny-
no gyda/25/cze gymyenyne cz-
lowy/26/ek byerze albo mo-
ze bracz De exactione ali-
as /28/ Schesowanyv /29/
Czlowyek czo przy/30/szagl
przed raczczamy /31/ ysz
on prawie szchoszoval

zona

Ort Ossol 17, 3, w. 12-31

Fr. 244 legitimal suae uxori

ŁoMa

d. zj.

-----203c
 Mozely opyekaldnyk...they
 zenye ostatek wyana Zapl-
 aczycz zgydaczego gymye-
 nya albo y stojaczego
 czego zgydaczego /4/ nye-
 dostanye Czyly /5/ nyet-
 rzeba gey tego wy/6/ana
 doplaczacz zgyda/7/czego
 thycz dzyeczy gym/8/yenya
 albo czo otho gest prawo
 /9/ Gdysz ten m/10/asz
 wyanowal /11/ swey zenye
 sto/12/ grzywyen naswem
 gy/13/daczem gymyenyv a
 /14/ nye gest ly tego gy-
 da/15/czego gymyeny
 tako wyele stho grzywyen
 czego gych nyedostage te-
 go mvssy ta zona nyechacz

OrtOssol 102,4,w.3-15

sim. OrtMac 140

d. z. g.

/20/ PRzyaczyelszky po
 /21/ klon naprzod /22/
 Myly przyyacze /23/ le py-
 thalyszczye /24/ nasz o
 prawo takymy /25/ Slowi
 [Gdy masczysz /26/ na poy-
 mye zona a swey /27/ ze-
nye wyanugye nasz /28/
 wem gydaczem gymye /29/
 nyv Stho grzywyen /1/
 mnyey albo wyaczey /3/
 DAley gyesczesczye nasz
 /4/ pytaly acz tho gyda-
 cze gy /5/ myenye zatho
 nyestalo /7/ Mozely opye-
 kalnyk gy /8/ myenye thy-
ch tho dzyeczi /9/ acz by
 OrtOssol 11,1-2, w.20-9

Lona

Aut Mac p. Soc. p

Gona

d. 78.

Gyeden estowyeek wyamował szwey zenye
gymyemye przed szadem. 7

Ont Mac 81(d)

Ont Ossol φ
Foc. φ

Art. 112 p

Art. 113 p

d. 17.

-----10c

/2/ Iako mayą dobywacz /3/
nakym dziedzyczstwa a /4/
mayaly stego pyrwey dl/5/v-
gy zaplaczycz nyszly wyano
/7/ Zoltysz albo /8/ woyth
albo gynego szlu/9/zebnyk
ma przycz przed /10/ tho
stoyacze gymyeny /14/ MO-
zely masz dacz swe/15/go T
gydaczego [ydaczego] /16/ gy-
myenya swey zenye /17/ czo
chcze [ktory nyegest /18/
woythow De sentenciato iu-
ramento in peremptorio tem-
pore alyas /22/ wwyaszany
czas

OrtOssol 18,1,w.2-22

V (def. 2 swego)

Yona

d. zj.

-----12d
 /7/ Geden czlowyiek przy/8/
 szedl przednasz wgayny /9/
 szand y zapowzedzal /11/
 Pyssalyszczye nam o /12/
 geden orthel czo gy przy
 /13/szaznyczy wyrzekly /15/
 Mozely nyewyasta√za/16/pla-
 czony dlug slowye /17/ ysz
 ona myeny aby zaplaczon
 /20/√Gdy by czlowyiek przy
 /21/szedl przed gayony sa-
 nd /22/ swa√zona a oddalby
 /23/ √ku swey zenye albo
 swe/24/mv przyyaczyelowy]

√(o)
 (Cena 2 ruz)
 √ (dof.)
 √ t
 Jona

OrtOssol 19,3,w.7-24

Artlar φ   Enc. φ

ac. sf.

-----15d

/19/ Pytalyscze tesz nasz
 czo /20/ albo przy albo ma-
 my /21/ pozlacz za ortel
 /23/ Mogaly przyszaszny szo
 /24/bye myecz oszobnego py
 /25/sszarza procz radczczk-
 yego /27/ GEden czlowyek
 szam /28/ szye obyeszyl czo
 sznym /29/ maya vczynycz
 ludzyc /1/ GEden czlowyek
 zabył /2/ swa zoną yprzyny-
 osł /3/ rosgrzeszyeny albo
 /5/ Mozely woyth besz ga/6/
 yonego sandv rok odlo/7/
 zycz do zayvtrza gdy szye

Handwritten signature

OrtOssol ~~21,2~~,w.19-29 -

21,3,w.1-7

*OrtOssol φ
 Soc. φ*

-----16b

/32/ Gdy ktho zaluge nany
 /33/ewyasthą zeszwyathky
 /34/ o gego dlug albo sza-
 me /1/ De dotalicio o vya
 /2/ Geden* czlowyel wya/3/
 nowal swey zenye ossz/4/m-
 dzyeszanth grzywyen /5/ na-
 swem gydaczem gy/6/myenyv
 gy badaczym /8/ Upomynaly-
 szczye nasz /9/ o ortel o
 konyv zapo/10/wyadanyv czo-
 szmy wam /11/ pysszaly tho
 sznamy /13/ Pytalysczye
 nasz opra/14/wo

Loria

OrtOssol ~~21,3~~,w. 32-34 -

21,4,w.1-14

Ort Meer φ
 Rec. φ

d. y.

-----16c

gedna pany przysla /15/ sw-
 ym mazem przed /16/ gayny
 sand y wszala /17/ go szyo-
 bye opyekalny/18/kyem y ws-
 dala mv /21/ GEden czlowy-
 ek sto/22/yacz przed gayn-
 ym sa/23/ndem wszdal swey
ze/24/nye polowycza swego
 /25/ gymyenia |dobrowol /27/
 Przydacz gedem czlo/28/wy-
 ek przed prawo rz/29/ekl
 Jam myal swogey /30/ zony
 wszystko gydacze /31/ gy-
 myenye

Olona

 Ort0ssol 21,4,w.14-31

D. H. p.
 H. p.

d.zj.

-----17d
 /10/ Geden czlowyck zalo
 /11/wal na drugyego ysz
 /12/ mv wynowath na wy/13/
 mowyenyv dzyen nye/14/prz-
 ewlczny a then dzyen /15/
 yvsz mynal tho thako /16/
 dluszyk wysznal /19/ GEd-
 en czlowyck myal /20/ gyd-
 acze ystoyacze gym/21/yen-
 ye y wyanowal /22/ swey
szenye sto grzy/23/wyen
 szwego gydacze/24/go gymy-
 enya

OrtOssol 22,3,w.10-24

OrtOssol
Ser. 5

OrtOssol

d. j.

-----18c

/4/ PRyyaczelsz/5/ ky pokl-
 on na/6/przod myly /7/ prz-
 yyaczyele py/8/talysczye
 nasz o /9/ prawo takymy sz-
 lowy /10/ [Gdy mąszczyszną
 poymye /11/ zoną a szwey
zenye wya/12/nvge naszwe
 gydaczem /13/ gymyenyv Stho
 grzyw/14/yen] albo mnyey lu-
 bo w/15/wyączzey przes szá-
 dv aten /16/ tho masz vmrze
 yszosta/17/wy poszobyte dlu-
 gy ydz/18/yathky czo lath
 nyema/19/yą ybratha albo
 szyostry masza

żona

OrtOssol 26,2,w.4-19

Fr. 8 p

Ort Mac 20: a oncy

nr. 7.

szyostry /20/ masza albo
 gynego przy/21/rodzonego
 przyyaczelu /22/ albo opye-
 kaldnyka a /23/ thego vmar-
 lego zona /24/ poymye gyne-
 go masza /25/ then masz do-
 szwey zony /26/ prawy od
 tego opyekal/27/nyka gey
 wyano czosz /28/ gey wyano-
 wal vmarly /29/ masz y szo-
 stal gey wya/30/no wynowa-
 thy Opye/31/kalnyk mowy wy-
 em /1/ Othey zenye wyeny
 y /2/ them tho dludze y
 tho wy/3/sznawam

Glona

przed prawem

OrtOssol 26,2,w.19-31 - Rec.8

sim. Oct Mac 20

~~26,3,w.1-3~~

VERTE!

T. (pro ad)

g. z. j.

-----18d

szyostry /20/ masza albo
 gynego przy/21/rodzonego
 przyiaczela /22/ albo opye-
 kaldnyka a /23/ [thego vmar-
 lego zoną /24/ poymye gyne-
 go masza /25/ then masz do-
 szwey żony /26/ prawy od
 tego opyekal/27/nyka gey
 wyano czobz /28/ gey wyano-
 wal vmarly /29/ masz y szo-
 stal gey [wya/30/no] wynowa-
 thy /Opye/31/kalnyk mowy wy-
 em /1/ Othey zenye wyeny
 y /2/ them tho dludze y
 tho wy/3/sznawam

Dienda

przed prawem

OrtOssol 26, 2, w. 19-31

fine .8

~~26, 3, w. 1-3~~

VERTE!

sim. Ort Mac 20

T (def. z swag)

-----25c

1° gey gmyenyv
Lona

iako /29/ stogy zapyszano
odszlo/30/wa doszlowa wpy-
sza/31/nem reystrze A gdy
yv/32/sze tha nyewyasta v-
czy/33/nyla tho danye po-
szla /34/ zamasz y vmarla
Pothem /1/ Przyszedl gey
masz przed /2/ gayny sza-
nd ypytal orte/3/la thy
my szlowy Gdy cz/4/yem ya
szyedzal szwa/zo/5/na wgy-
ey gymyenyv /6/ pelnym pr-
awem mam/7/ly szwey zenye
prawo od/8/zyerszecz

ydoszagnacz gydaczego gy-
myenyv y nyegydaczego 1°

OrtOssol 29,1,w.28-34 - Dec. 18

29,2,w.1-8

OrtMac 26: VERTE!

VERTE!

-----26a
czo /24/ Sprawa gesth mye-
dzy /25/ thymą dwyemą /26/
NA to my przyszasz/27/ny-
czy zmaydbur/28/kv mowye-
my pra/29/wo [Czokoly masz
gyda/30/czego gymyenia sz-
wey /31/ zenye poky byla
zywa /32/ kxobye wszal my-
al y /33/ dzyerszal | To ma
myecz /34/ ydzerszecz ale
stogyaczye /35/ gymyeny
ygyne nyesto/1/yacze kto-
re masz nyedzer/2/szal za
zywotha zony swey

Tho przydze gey brathu S-
prawego prawa

OrtOssol 29,2,w.23-35 - *Mac. 18*
29,3,w.1-2 *1872!*

Ort Mac 26: swey zony

T gey gynyenya? i. z. j. -----25c

iako /29/ stogy zapyszano
odszlo/30/wa doszlowa wpy-
sza/31/nem reystrze A gdy
yv/32/sze tha nyewyasta v-
czy/33/nyla tho danye po-
szla /34/ zamasz y vmarla
Pothem /1/ Przyszedl gey
mąsz przed /2/ gayny sza-
nd ypytal orte/3/la thy
my szlowy [Gdy cz/4/yem ya
szyedzal szwą /zo/5/ną wgy-
ey gymyenyv /6/ pelnym pr-
awem, mam/7/ly szwey zenye
prawo od/8/zyerszecz

F (leg. z swy)
Diana

ydoszągnącz gydączego gy-myenyą y nyegydaczego T

OrtOssol 29, 1, w. 28-34

29, 2, w. 1-8 *Ex. 18*

sim. Ort Mac 26

VERTE!

ca uxor

n. zg.

-----28c
/22/ NA to my przyszasz/23/
nyczy szmaydburkv /24/ mow-
ymy prawo Tego dla /25/ e-
sz czlowyek badze zatw/26/
yerdzon kuprawu o prze/27/
rzczone rzeczy anyemo/28/
gą szyć panowye spraw/29/
nye podyącz tego gymye/30/
nyą ale tho ma gyego /31/
zoną albo przyrodzony, /32/
albo on, komv tego przy/33/
yaye, oszyescz ytesz szwe
/34/ gydące gymyeny moze
/1/ Wywyescz ydacz szobye
/2/ przywyescz wgyne prawo
OrtOssol 30,2,w.22-34 -

doma

g. z.

26a

-----

czo /24/ Sprawa gesth mye-
 dzy /25/ thymą dwyemą /26/
 NA to my przyszasz/27/ny-
 czy zmaydbur/28/kv mowye-
 my pra/29/wo Czokoly masz
 gyda/30/czego gymyenia sz-
 wey /31/ zenye poky byla
 zywa /32/ kxobyw wszal my-
 al y /33/ dzyerszal To ma
 myecz /34/ ydzerszecz ale
 stogyaczye /35/ gymyenyne
 ygyne nyesto/1/yacze kto-
 re masz nyedzer/2/szal za
 zywotha zony swey

Stena

Tho przydze gey brathu S-
prawego prawa

 OrtOssol ~~29, 2, w. 23-35~~

29, 3, w. 1-2

sim.
 ✓ Ort Mac 26

Feb. 18
 VERIE!

i. r. j.

-----26c

albo tesz gy/17/myenye
 przymrze od gey /18/ rodz-
 yny A gdy then masz /19/
 wmrze przydzely gey tego
 /20/ czo gymyenia czyly
 nye /21/ przydzye Sprawa
 albo /22/ czo prawo wyer-
 ne vkaze /23/ NA tho my
 przyszą/24/szncyzy Szmayd
 /25/burkv mowymy /26/ pra-
 wo [czo masz szwa] zo/27/na
 zarobyl tho zenye po /28/
 nyem szostanye

V (def: 2 swag)

Stenar

-----
cum sua uxore

OrtOssol 29,3,w.16-28

OrtMac 27: zona (nie ma: 2 swag)

/3/ Tho przydze gey brat-
hu /4/ Sprawego prawa ya-
ko /5/ gemv szyostra wszd-
ala y szapysala /6/ Daley
py/7/talysczye nasz o /8/
prawo thymy slowy gdy/9/
by maszczyszna wylega/10/
nyecz czo nye stadla mal
/11/szenszkyego szye naro-
dzyl /12/ poyal zona vro-
dzenya /13/ stadla malsze-
nszkyego a /14/ ma gymye-
nye krothke /15/ albo dlu-
go czo zarobyl /16/ szwo-
ya zona

*W (leg. z krajem)
Dona 170 (z. mierzynna wpleganie)*

bona amborum labore acquisi-
OrtOssol 29,3,w.3-16 ta

sim. OrtMac 27

v. 39

-----28b

a wthem /12/ czasze nye-
 przyszedl kup/13/rawye | Me-
 szely yego zo/14/na albo
 przyrodzony osz/15/yecz a-
 lbo przedacz yego /16/ st-
 oyacze gymyenyne | a mo/17/
 zeszly tesz on szwe gyda-
 cze /18/ gymyenyne wgyne
 prawo /19/ bracz y wywyes-
 cz albo czo /20/ my prawo
 mamy kthe/21/mv podlug
 pravego prawa

[e<s>

Ort0ssol 30,2,w.11-21

uxot... ipsius

Donna

sim. Ort Mac 28

uxor legitima ipsius
gloma

/30/ sznyewyastą gyną bez
/31/ malzenstwa tako asze-
by /32/ tho bylo yawno al-
bo a/33/sze by zastano ya-
wno albo /1/ Azby zatho
yawną poku/2/thą przyymo-
wal a yego /3/ zona wmrze
athen masz /4/ poymye oną
nyewya/5/sthą wmalzenstwo
czo sz /6/ nyą spal y prz-
ebywal /7/ bez malszenst-
wa agdy by /8/ myely szobą
dzyeczy mo/9/galy thy dzy-
eczy

wszcz gych gymyenyie czy-
ly nyemoga

OrtOssol 31,2,w.30-33 -

31,3,w.1-9

Enc. 27

sim. OrtMac 30

Sim. Ort/Plac 48

n. zg.

-----55b

czo gy nayal v /8/ opyekal-
 nykow dziezczy/9/nych sprz-
 yszwolenyą /10/ gych math-
 ky [ktorassz /11/ ma czwart-
 hą cząszcz te/12/go domv a
 gesth andrze/13/yewa zona
 abydlyl /14/ sznym przesz
 zyma wtem/15/sze domv a pr-
 zeczywo /16/ themv naymowa-
 no /17/ dothychmyasth nycz
 /18/ nyemowyl mogaly /19/
 ya wthem domv szye/20/dze-
 cz nyemyecz do tego /21/
 czasv

ZOMOC

yago szem gy nayal czy czo
gest prawo
 -----

m. zg.

-----55c

yago szem gy na/22/yął czy
 czo gest prawo /23/ na tho
 odpowzedzal /24/ andrzej
 Gdysz [moya /25/ zoną nycz
 moze vczyn/26/ycz przesz
 mey woley /27/ bo ya ges-
 them gey pra/28/wy opyeka-
 lnyk ma/29/ly ten nagem
 stacz te/30/dy gdy szyą
 stalo przesz /31/ mogey
 woley czyly /32/ nyema My-
 edzy gych /33/ obvdwu rze-
 czy ten ortel

Fig. 54
wxor mea
Donu

Ort0ssol 42,1,w.21-33

sim. Ort Mec 48

g. g.

-----55d

/1/ Gdysz pyotr nayal ten
 /2/ dom y vopyekaldnyko/3/
 w tych dzyeczy sprzy/4/sz-
 wolenym gych mat/5/ky and-
 rzezyowey zony /6/ andrzey
 to czyrpyal a /7/ kthemv
 mylczal any /8/ przeczywko
 temv mow/9/yl Tedy pyotr
 ma dzy/10/erszecz swoy na-
 gem to /11/ gesth dom czo
 gy nayal /12/ do szwego
 czassv yako /13/ gy nayal
 przeczywo /14/ themv orte-
 lowy rzekl /15/ andrzey ta-
kymy szlowy-----

OrtOssol 42,2,w.1-15

15 (re. dzei)
 48
 48
 48

Fig. 51 Andree uxoris

Ter. 51 ex quo in domo habeo
zona
tertiam partem uxoris
meae, que in parte eadem

→ nullibi tutorem elegit
n. 52.
-----56a

/16/ Gdysz ya mam czwar/17/
tha cząszcz tego domu po
/18/ swey zenye a zona mo
/19/ yą szobyte na swą cza
/20/ szcz nyzadnego opyekal
/21/ nyka wybrała any /22/
mogła mymo myą /23/ spra-
wa wybracz wtey /24/ rze-
czy tego ya czyrpyą /25/
gwalth od pyotrą na /26/
swey czwarthey cząsczy /27/
ysz on przesz mey wo/28/
ley wczągnal wthen /29/
dom

OrtOssol 42,2,w.16-29

sim. Pot Mac 48

-----56b
O tych trzech cza/30/szcz-
ach tako mowya /31/ czo
mogym paszyrbom /32/ szlu-
chaya [gestly ktho /1/ Ma
[ktho] lepsze prawo /2/ kth-
ym dzieczom nyszly /3/ zo-
na moya [thycz dzye/4/czy
mathka Ten stoyacz /5/ th-
uta a vkasz ysz masz /6/
lepszye prawo ku nay/7/mo-
wanyv domv tego /8/ tho
gest tych trzech cza/9/s-
czy nyszly tych dzyeczi
/10/ poko on nyegest vka-
z/11/an

prawy opyekalnyk

OrtOssel 42,2,w.29-32 -
42,3,w.1-11

wporem mean
Fre. 54
Dona

Ort. Ort Mac 48

d. 39.

-----60b

yako gych m/7/nye wyelye
 • nato trze/8/ba albo bandze
 potrze/9/byszna ku praw a
 ona /10/ moją cząszcz vszye-
 bye /11/ ma y tho vnyey
 pra/12/wyą podlug prawa
 /13/ Na tho odpowyedzal
 /14/ barbarzyn masz star
 /15/szey szyostry rzekacz
 gy/16/myenye stoyacze od
 /17/ oczcza y od maczerze
 przy/18/marlo zenye mogey
 /19/ y tho gest mnye sznyą
 /20/ dano

a druge mvszylem fordrow-
acz a to czyem dzyerszal

OrtOssol 44,2,w.6-20

Krc. 60
 wtoro mae
 Drona

sim. Ort Mac 51

g. 29.

Ex. 65
prioris uxoris
Bottle 53: pyrowey zany
dona

-----52c
/16/ DAley maly /17/ masz
zoną /18/ malzenską ydzy-
ewka /19/ szyna vmrzely
mv zo/20/ną adzyeczy szos-
taną /21/ v oczczą a then
czlow/22/yek poymye gynną
/23/ zoną yvmrze potem /24/
[gestly byl] szwozey pir/25/
wey zony rzeczy szcho/26/
wal oszobnye y odlo/27/zyl
dzyeczom albo tesz /28/ ta-
ko gdy dzyeczy szosta/29/
ną v oczczą athen czlo/30/
vyek

poymye gyną zoną tedy ony
reczy Mayą gye dacz gego
dzyeczom

-----84a

/6/ pytal prawa od tych
 trz/7/ech szyostr Mozely
 thą /8/ panny oddacz szw-
 emv /9/ maszowy nyewyescz-
 kie /10/ rzeczy przesz
 przyszwole/11/nyą przyro-
 dzonych dze/12/dzyczek
 Gey masa rzekl /13/ [Gdysz
 mnye moya zo/14/na dla sz-
 wogey] nyew/15/yesczkyey]
 rzeczy/szlowye /16/ thą
 gyerda za zdrowe/17/go
 szywothą wgayonem /18/sza-
 ndze xmanxly ya yvssz /19/
 kthora od powyedcz dacz
 /20/ albo nye

Lona

v. j.

Gdyż miny moja zoma dala szwe
myewyescrye szery

Ort Mac 68(9)

/20/ PJtalysczye nasz /21/
o prawo tymy /22/ Slowy
hannus /23/ Segen zalowal
napa/24/nyą hanna ysz ge y
/25/ dal szchowacz dzyesz
/26/ącz grzywyn grossi /27/
y dwa Szlota a zada /28/
od nyey od powyedy /29/
Tedy rzekl andrzey /30/
~~werszung~~ szwym rz/31/czny-
kyem wopyekan/32/yv szwey
zony y odpo/33/wyedzal Ja
sznam ysz /1/ hannus Segen
dal zch/2/owacz mey zenye
pye/3/nyadze podszwą pye
czączą

T (leg. z wopy)
Er. 110 swae uxorit
Lana

OrtOssol 55,3,w.20-33 -
55,4,w.1-2

Dr. Hec 69

-----85b
/20/ PJtalyszczye nasz /21/
o prawo tymy /22/ Slowy
hannus /23/ Segen zalowal
napa/24/nyą hanna ysz gey
/25/ dal szchowacz dzyesz
/26/ącz grzywyn grossi /27/
y dwa Szlotą a zada /28/
od nyey od powyedy /29/
Tedy rzekl andrzey /30/
weraszung szwym rz/31/czny-
kyem wopyekan/32/yv szwey
zony y odpo/33/wyedzal Ja
sznam ysz /1/ hannus |Segen
dal zch/2/owacz mey zenye
pye/3/nyadze | podszwą pye
czączą

OrtOssol-55,3,w.20-33
55,4,w.1-2

sim. OrtOssol 69

Fac. 110
wroni mese
Hanna

Sim. Drotler 74

m. sz.

(legittiman)

Enc. 117 hic reliquit... usorum

-----92c-----

y powynyen /31/ gemv sthego x
szluzycz /32/ na wyeky [ten
Jako v/33/marl zostala po-
nyem /1/ gego zona y dzew-
ka] to /2/ dzieczą vmarlo a
math/3/ka przypowyedzala
szyą /4/ ku czasczy tego
dzieczącą /5/ rzekacs ysz
nanyą od /6/ vmarlo they
dzyewky /7/ tey czasczy te-
go to szolty/8/stwą przecz-
yw themv/rzekly przyrodzeny
tego /10/ dzieczącą y sz-
lowye mathką nyemą prawa

Zenda

-----:

OrtOssol 58, 3, w. 30-33

58.4.w.1-11

Enc. 127

uxor viti

n. 37.

-----98c

/18/ Myala ly zoną /19/
tego vmarlego /20/ czlowy-
eką lysth /21/ od woytha
y od przy/22/szasznykow y-
sz gey to /23/ dziedzyczs-
two wszdano /24/ a zaly
gey thy lysthy /25/ zgorz-
ały tho ona ma /26/ na kr-
zyszv przyszancz /27/ a
zaly vmarly woyth /28/ y
przyszasznyczy czo szye
/29/ szlowye tho dziedzy-
cz/30/stwo wszdano przed
/31/ nymy tedy ona moze
/32/ szamoszyedną szdobry
/33/my ludzmy doswiatczicz
OrtOssol 61,2,w.18-33

sim. 04 Nov 79
Korob

d. 3g.

-----104b

Gdysz ten vmarly czlowyck
sdrow stal przed gayonym
sandem

/31/ y dopytal szye pyr-
wey /32/ ortela mozely
szwe za/33/robyone gymye-
nye dacz /1/ komv chce a
kako chce /2/ ytesz gemv
na tho ortel /3/ wyrzecz-
on [agdy ten czlo/4/wyck
wymyenył tho /5/ dawanye
przed gayon/6/ym szandem
szwym dze/7/czom szwey
zenye y szwym /8/ przyro-
dzonym blyszym /9/ przyy-
aczelom
y przodkom

OrtOssol 63,3,w.31-33

63,4,w.1-9

wxori
kuc. 132
Zona

sim. Oct Dec 83

d. y.

-----107a

Ex. 136
Lona
rectam
divisionem
cum
tuo
et
cipius
et
sub
divisione
personis
sit

bpyekaldnyczy mowya acz
korczak ten odwmarth
na tho szą zy/28/we dzye-
czy tey panyey /29/ vmar-
ley kthemv mo/30/wy tey
masz vmarley /1/ Panyey
gdy ten korczak /2/ mey
zenye wprawem /3/ dzale
szye dostal a przy /4/
wasz przes zamyana zo/5/
stal a namyą po mey /6/
zenye przyszedl a nye /7/
na gey dzieczą
gdysz to gest gydacze gy-
myeny albo nyegydacze
czo to gesth prawo

OrtOssol ~~64, 3, w. 27-30~~ -

64, 4, w. 1-7

Ins. D. 11ec 86

g. zj.

-----109c

Gdysz on zopyekaldnyky[em]
pospolu

zagego zo/25/ny zywotha

ta]do fol/26/drowaly szye

thych dlu/27/gow]ytesz w-

gego gymy/28/a wloszony v

dobrego /29/ czlowyeka k-

wyerney /30/ racze Asz do

rosprawy /1/ Sthymy czo

ge zapo/2/wyiedzely asza

ly thy /3/ pyenadze yvsz

nyeby/4/ly wgego obronye

ta/5/ko dobrze

Jako by ge vszyebye doma
myal

Ort0ssol 65,3,w.24-30 -

~~65,4,w.1,5~~

H2

Sim. Oct. Mar 87

Lona

Enc. 137 circa uxoris suae vitam

ac. 29.

-----109d

aszą ly thy pyenadze yv-
sz nyebyly wgego obronye
tako dobrze

Jako by ge /6/ vszyebye
doma myal /7/ Przeto my-
eny [ta [chcżą/8/cz] częszcz
czosz szluszala /9/ na
gego zoną ta przy/10/
dze nayn anye nagey /11/
dzyeczą Gdysz to gest
/12/ gydacze gymyeny ~~xxx~~
pro/13/szyny wasz navcz-
cze /14/ nasz czo o to
gest prawa

OrtOssol 65,4,w.5-14

V (pro *dupery*) *zinn. OrtOssol 87*

Enc. 137 φ

Ławon

g. 29.

-----110c

Czokoly zóna wolnych pye-
nyadzy przynyeszye kszwe-
mv mazowy...

thy pyenadze ma /13/ y
wszal Szłowye wsz/14/wą
obroną ale [szaly /15/ kt-
hore dlugy gego zo/16/ny
zapowyedzany] tako /17/
ysz gemv nyeszą wol/18/ny
wszancz albo ysz mv /19/
nyechczą albo nyema/20/ya
dacz a zagego zony /21/
zywothą gych nyedo/22/
bandze

albo nysz geszcze aby ge
mogl wszacz gdy by chczal

OrtOssol 66,1,w.12-22

sim. Ortlac 88

Exc. 138 p

59
szona

g. 39.

-----110c

Czokoly zona wolnych pye-
nyadzy przynyeszye kszwe-
mv mazowy...

thy pyenadze ma /13/ y
wszal Szlowye wsz/14/wą
obroną ale sząly /15/ kt-
hore dlugy gego zo/16/ny
zapowye dzany tako /17/
ysz gemv nyeszą wol/18/ny
wszancz albo ysz mv /19/
nyechczą albo nyema/20/ya
dacz a zagego zony /21/
zywothą gych nyedo/22/
bandze

albo nysz geszcze aby ge
mogl wszącz gdy by chczal

OrtOssol 66,1,w.12-22

(u. dlugow) inn. OrtOssol 88

ser. 138 circa ukoris vitam
Lionel

g. 79.

-----111b

Maya ly zaprzane y od
przyszazone

gymyeny racz/17/cze wza-

ncz namyesczką /18/ pot-

rzebą Czyly ge ma/19/ya

wzancz ponym ge/20/go

blyszhy przyrodze/21/ny

szlowye •gego dzew/22/ka

bo [masz they tho /23/

dzyewcze dwoycz szye /24/

zaprzal przed raczczą /25/

my od szyebye y od /26/

szwey zony przeto ysz /27/

raczcze chcely od nye/28/

go zaplathy

tych dluszných szoszow

OrtOssol 66, 2, w. 16-28

Fin. Det Mac 88

Fin. 138 pro se et uxore sua
J. J. J. J.

d. 29.

-----116d

/4/ MOzely masz d/5/acz
 szwego y/6/daczego gymye-
 n/7/yą zenye szwey czo
 chce /8/ kthory nyegest
 woyth/9/owszkyego rody a-
 lbo czo /10/ gest p o tho
 zaprawo podlug /11/ KTho-
 ry czlowyck /12/ szyedzy
 wprawie /13/ myeszczkyem
 ma/14/ydborszkyem prawye
 y /15/ tam bytem zyl albo
 zy/16/wye [Ten moze szwey
 /17/ zenye
 dacz wyano] albo darowacz
 na szwem stoyaczem albo
 nyestoyaczem gymyenyv Czym
albo czo gest prawo pod

ukoni suae

Fac. 147

Wan

OrtOssol 68,3,w.4-17

Fin. Art Mus 21

d. zg.

-----116d

/4/ [MOzely masz d/5/acz
 szwego y/6/daczego gymye-
 n/7/ya zenye szwey czo
 chcze²⁷/8/ kthory nyegest
 woyth/9/owszkyego rodv a-
 lbo czo /10/ gest p o tho
 zaprawo podlug /11/ KTho-
 ry czlowyek /12/ szyedzy
 wprawie /13/ myeszczkyem
 ma/14/ydborszkyem prawye
 y /15/ tam bytem zyl albo
 zy/16/wye Ten moze szwey
 /17/ zenye
 dacz wyano albo darowacz
 na szwem stoyaczem albo
 nyestoyaczem gymyenyv Czym
albo czo gest prawo pod

Ar. 147 - uxori suae

Donde

OrtOssol 68,3,w.4-17

Ar. OrtOssol 91

-----146b

/25/ [Gdy by przysze/26/dl
 czlowyek /27/ przed gayony
 sand szwa /28/ zona] a dal
 by thv pr/29/zed gayonym
 szandem /30/ szwey zenye
 albo szwe/1/mv przyyaczy-
 elowy /2/ albo czvdze Swe
 sto/3/yacze gymyenyne albo
 /4/ nyestoyacze pogege
 /5/ szmyerczy dzeczynne
 /6/ myecz asznym vczynicz
 /7/ y nyechczacz nyechacz
 /8/ czso by chczal

yako dzedycz thym obycz-
 agem a on wsdy thym gymy-
 enym wladnal yako szyw

↓ (deg. 2 swaz)
 Lower Fac. 188 cum sua uxore

Ort0ssol 80,3,w.25-30 -
~~80,4,w.1-8~~

Sim. Ort Mac 108

Fac. 188. si vir veniens coram
Towa iudicis barito cum sua
uxore daret ibidem eodem
sua hereditaria

d. 39. 146b

/25/ | Gdy by przysze/26/dl
czlowyck /27/ przed gayony
sand szwa | /28/ zona a dal
by thv pr/29/zed gayonym
szandem /30/ szwey zenye...
albo szwe/1/mv przyyaczy-
elowy /2/ albo czvdze Swe
sto/3/yacze gymyenyne | albo
/4/ nyestoyacze pogego
/5/ szmyerczy dzeczynne
/6/ myecz asznym vczynicz
/7/ y nyechczacz nyechacz
/8/ czso by chczal
yako dzedycz thym obycz-
agem a on wsdy thym gymy-
enym wladnal yako szyw

OrtOssol 80,3,w.25-30 -

~~80,4,w.1-8~~

Sim. Out Mac 108

T (leg. z swaz)

Dec. 210 minus honesti viri uxat
Dawid

u. 71.

-----156c
/22/ ZOna gednego /23/
dobrego czlo/24/wyeka [ch]
krzczyła dzye/25/czą slo-
wye komotra /26/ zostala
gedney dobrej /27/ zenye
y sgey mazem /28/ potem
vmarla ta zona /29/ czo
dzyecza krzyczylą y /30/
masz oney slowye km/31/o-
try albo kmothr Czo /1/
mv dzyeczą krzyczylą sz/2/
godzylo szyą potem /3/
ysz masz oney vmrze /4/
zony
poyal zona tego vmarlego
maszą

OrtOssol 84, 3, w. 22-31 -

~~84, 4, w. 1-4~~

sim. OrtOlac 114

ac. sz.

-----156d

szgodzylo szyą potem ysz
 masz oney vmrzevzony
 poyal zona tego /5/ vmar-
 lego maszą slow/6/ye kmo-
 trą gego pyr/7/wey zony y
 braly szlub /8/ y vczyny-
 ly szwaczba /9/ dal wyano
 podlug /10/ naszej zemye
 obyczaya /11/ y byly pos-
 polu wmal/12/zenstwye.dz-
 yessacz lath /13/ bez
 swego nagabanya /14/ a y-
 myely pospolv ged/15/no
 dzyeczą potem ten /16/
 masz vmarl
 y zostawyl tesz poszoby
 dzyeczą pyrwey zony

OrtOssol 84,4,w.4-16

Dec. 210 duxit mulierum
in matrimonium

Lona

T (pro marley) sim. Ort Mac 114

Łona

Agodrzyło szyć potrym, ysz masz oney
zomy poyal zoną tego umarłego maza.

Ort Mac 114 (d)

Janow

Sec. 210 non fasset debitur matrimonium
posidee cum patre

[e]

-----157b

nassa mathka krzczyła
dzyeczka naszey maczosze a
nye mogla nassza maczocha
zanaszym oczczem bycz
wmalzenstwe a /30/ nyege-
go zona byla /1/ A to
dzyeczka czo ge m/2/yala
nyegest malzen/3/szkye a-
le gest szlowye /4/ wyle-
ganyecz przeto /5/ ony
chczą gey & dacz wy/6/ano
any temv dzyecz/7/aczv
szwey oczczyszny czo /8/
thv gest zaprawo sprą

OrtOssol 84,4,w.29-30 -

~~85,1,w.1-8~~

Sim. Dittler 115

g. 39.

-----156d

szgodzylo szyą potem ysz
 masz oney vmrze zony

[poyal zona tego /5/ vmar-
 lego maszą slow/6/ye kmo-
 trą gego pyr/7/wey zony] y
 braly szlub /8/ y vczynny-
 ly szwaczba /9/ dal wyano
 podlug /10/ naszej zemye
 obyczaya /11/ y byly pos-
 polu wmal/12/zenstwye dz-
 yessacz lath /13/ bez
 swego nagabanya /14/ a y-
 myely pospolv ged/15/no
 dzyeczą potem ten /16/
 masz vmarl

y zostawyl tesz poszoby
 dzyeczą pyrwey zony

OrtOssol 84,4,w.4-16

Ins. Ort Mac 114.

Dec. 210

Wona

cui ipsius prima uxor eius
 primum leuereat in baptism.

te

V (leg. z swag)

i. zg.

Exc. 201 min sua uxore
Loren

-----163b
 Stymy moze woith sand ga-
 ycz y sandycz czo trzeba
 anyemaly /1/ albo nyemo-
 zely gych /2/ wyaczy my-
 ecz ato gest /3/ prawo
 podlug prawa /4/ PRzysze-
 dl ge/5/den czlowyck /6/
 szwa/zona przed /7/ gayo-
 nym szadem y w/8/szdał
 gey polowyczą /9/ szwego
 stoyaczego gy/10/myenya
 czo go szam /11/ dobył y
 zarobyl tako /12/ aby ona
 pogo szmyerczy jako dz-
 yedzyczką vczynyla jako
 by chczała

OrtOssol ~~87,1,w.32~~

87,2,w.1-12

Exc. Ort Mac 118

masz tesz procz zony wsz-
yal pyenyadzy na dwye
grzywnye

/24/ czynszchv tegosz do-
mv /25/ popo gorzenyv za-
szyą /26/ ale nye przed
gayonym /27/ sandem atesz
gest ten /28/ masz dluzen
procz zasta/29/wyenyia do-
mv y tesz /30/ tha gego
zona raczyla /31/ tesz o
drugye dlugy za /1/ Szwe-
go thego maza ten /2/ ma-
sz vmarl a gego zo/3/na
wyszala szye
wgego polowyczą gymyenyia

OrtOssol 87,2,w.24-31 -

~~87,3,w.1-3~~

sin. OrtMac 118

ku.204 wkor

Lona

d. 29.

-----185c
 GEden czlowyiek wyanowal
 Swey zenye osmdzyesanth
 grzywen
 na /15/ szwym gydaczem
 gymy/16/enyv opocz sandv
 po/17/tym then ysty czlo-
 wyek /18/ dal swey zenye
 przed /19/ gayonym sadem
 polo/20/wyczą swego wsze-
 go /21/ gymyenia nyeodwo
 /22/layacz any wspomy/23/
 nayacz pyrwego da/24/wa-
 nya wyaną Ten /25/ czlow-
 yek vmarl Mo/26/zely ta
 pany odzyer/27/zecz
 swe pyrwe danye wyano y-
 tesz ktemv polowyczą gy-
 myenia czo gey pothem
Masz dal

Fr. 230 eadem uxori

Donna

OrtOssol 95,3,w.14-27

Sim. OrtMac 131

d. 39.

-----188b
 tha pany ma szyć ostacz
 przyszewm gymyenyv podług
 gey zapysyv
 Ja/32/ko przed gaynym sa-
 dem /1/ Sobyte wymowyla po
 /2/dług prawa maydborszak
 /3/ [GEden czlow/4/yek st-
 oyacz /5/ przed gaynym
 sandem /6/ wzdal swey ze-
 nye polo/7/wyczą wszego
 szwego /8/ gymyeny] stoy-
 aczego /9/ y nyestoyacze-
 go czo w /10/ then czasz
 myal y czo/11/by pothem
 mogli mye/12/cz Thako aby
 ona tho /13/ wzałą
 y myałą dziedzyczne po
gego szmyerczy-----

OrtOssol ~~96,3,w.31-32~~
 96,4,w.1-13

rec. 233
 wizeri swae legit-
 mae
 d. 39

sin. d. 133

m. 39.

1
Tuc. 233
J. J. J.
de domo sortem non habere
dicunt mulierem

-----188d
pothem wszdano gemv geden
dom

przed gayon/26/ym sandem
czo gy kv/27/pyl a wzdano
gy ge/28/mv y gego ponym
dze/29/czom wolno myecz y
/30/ osyecz dzyedzyczne

Ten /1/ Czlowyek vmarl a-
ge/2/go przyrodzenyv] prz-
yya/3/czele mowya ysz ge-
go /4/ zoną nyema dzalv w
/5/ them domv] przetho ysz
/6/ten dom

wzdam gemv a y gego dzye-
czom po nym dzyedzyczne
myecz

OrtOssol 96,4,w.25-30

97,1,w.1-6

sim. OrtMac 133

Fac. 234 mulieris

g. 7.

-----190a
gdy... zona gego wzda-
nyv zamyliczala

Tedy ta zona nye /22/ ma
dzyalv ktemv do/23/mv po-
dlug prawa /24/ PRzydacz
ge/25/den czlowy/26/ek
przed prawo rzekl /27/

Jam myal mogey zo/28/ny
wszyczko gydacze /29/ gy-
myenye wszley obro/30/nye
ymogyv rakv/y /31/ kvp-
czylem gym do rvssy /1/
J gdzem chczal a moya

/2/ zona

besz mey voley y wyedzenya
klracze komv podala aza
ly by thym kto mnye mogli
moya obrona tego gymyeny
nya szkazycz

Ort0ssol 97,2,w.21-31 -

~~97,3,w.1-2~~

sim. Ort Dec 134

↑Zw>

sim. Ort Mac 133

d. 39.

-----189d
 /8/ Gdy ten czlowyiek /9/
 ostawyl szobyie /10/ myecz
 y panstwo /11/ swego gym-
 yenia gdy /12/ go zapyss-
 al y [dal] swe/13/go polo-
 wyczą gymye/14/nyą swey
zenye poge/15/go szmyer-
 czy] a potem /16/ kupyl
 ten dom y przy/17/yal gy
 gdy mv wzda/18/no przed
 gayonym /19/ szandem a
 zona gego /20/ wzdawanyv
 zamylicza/21/la

Tedy ta zona nye mā dzya-
 lv ktemv domv podlug pra-
 wa

Ort0ssol 97,2,w.8-21

(sc. ten ulowick)

fac. 233 swam uxorem
 dotavit
 Jona

V (pro samplorana) w. zg.

-----189d

/8/ Gdy ten czlowyck /9/
ostawyl szobyte /10/ myecz
y panstwo /11/ swego gym-
yenia gdy /12/ go zapyss-
al y dal swe/13/go polo-
wyczą gymye/14/nyą swey
zenye poge/15/go szmyer-
czy a potem /16/ kupyl
ten dom y przy/17/yal gy
gdy mv wzda/18/no przed
gayonym /19/ szandem a

[zona gego /20/ wzdawanyv]
zamylicza/21/la

Tedy ta zona nye ma dzya-
lv ktemv domv podlug pra-
wa

Ort0ssol 97,2,w.8-21

V (leg. w wdawaniu)

Sim. Ort/Mac 134
Dow. k. 233 ipra mulier

Dec. 234 w. 234

Y. J. J. J.

-----190a
gdy... zona gego wzdawa-
nyv zamyliczala

Tedy ta zona nye /22/ ma
dzialv ktemv do/23/mv po-
dlug prawa /24/ PRzydacz
ge/25/den czlowy/26/ek
przed prawo rzekl /27/
Jam myal mogey zo/28/ny
wszyczko gydacze /29/ gy-
myenye wszey obro/30/nye
ymogyv rakv y /31/ kvp-
czylem gym do rvssy /1/

J gdzem chczal a /moya
/2/ zona

besz mey voley y wyedzenya
klracze /komv podala/ aza
ly by thym kto mnye mogli
moya obrona tego gymyeny
nya szkazycz

OrtOssol ~~97,2,w.21-31~~
97,3,w.1-2

V (pre klvare)

sl. 79.

190c

gdysz to gymyeny gescze
za zywotha mnye moya szy-
ostrą za poleczyla przed
gayonym sandem

/14/ y samą kswemv gyda
/15/czemv gymyenyv klv/16/
cze nossylla a swey obr
/17/ony nigdy go pvsczyla
/18/ a ny dala wobrona sw
/19/emv mazowy Thv gdzie
/20/ by tho mocz myalo a
/21/ [mey zenye wme gym/22/
yą gdy mnye nyebylo /23/
trzeczy dzen przed gey
/24/ szmyerczą
klvcze dala] zadobrey pa-
myaczy y od vmarla go w-
nyebronye gey maza

OrtOssol 97,3,w.14-24

sim. OrtMac 134

Sec. φ

g. 29.

Mac. 240 ad vivi uxorem

Wanda

-----198c
 Gedna pany przysla przed
 woythą y zalowala mv
 ysz gey czyn/4/szownyk
 szbyezal y pro/5/szyla
 prawa [woyth /6/ poszedl...
~~sznya detego /7/ domv do~~
zony tego /8/ szbyeklczą]
 ta zona rze/9/kla gysz ya
 gey nycz /10/ szlubyła w-
 them woy/11/th zawarł gey
 komo/12/ra az do prawa ta
 pa/13/ny naradzywszy szye
 /14/ przydze przed woytą
 y zastawy tey panyey szwe
 odzenye do prawa

OrtOssol 100,4,w.3-14

Sim. Ort Mac 137

d. 39.

-----202d

/23/ Tedy powod mussy to
 /24/ przyyacz a ma ge ta
 /25/ko dlugo dzerszecz w
 /26/ zacladze asz ortelem
 /27/ dobadze ysz moze prz
 /28/edacz wszwem dludze
 /29/ podlug prawa may/30/
 dborszkyeg prawego /1/
 [GEden czlow/2/yekⁿⁱyal
~~gyd/3/acze y stoyacze gy-~~
~~mye/4/nye y wyanowal sz-~~
 wey /5/ zenye stho grzy-
 wyen /6/ szwego gydaczego
 gym/7/yenya

Linda

OrtOssol ~~102, 2, w. 23-30~~

102, 3, w. 1-6

Sim. OrtMac 139

Exc. 244 uxori suae

i
Zona

i. 37.

Jacum ya nye sbyl parobca...
samotzeer X s synem y s zona
moyz gwaltem 1456 1203 s. LXXXIV

żona

i. y.

2953. (199) Jakom ya żoną moya gwalthem nyessbil szluzebniczky kthora wmnye myeschkałą y dzieczacza nabyła anythym zbiczim ziyey głowi marthweg vezinyła Tha komy pomozi boog y szwanthi Crzisch.

1471 Zap. Karsz nr 2953

dadzą wyną, aczkole bądźże naleszon w myescze
abo we wszy, ten nygednym prawem nye ma bycz
sądzon, gedno polskym prawem przed sądzą vsta-
wionym, który przekonany ma bycz skaran smyer-
czą gemv zgodną.

/71/. O dzewyczem gwałcie.

/S/lusza podlug zakonu, aby syą kaszdy do-
bry zlego chronyl. [Nyektorzy, zly a nyeezysezi -
~~w swem szywoeze,~~ czvdzym szonam abo pannam
gwalt vezinywszy a gych czezy pozbawywszy, gdy
gym bądźże dana wyną, chytrosezą podlug nyenyeczs-

virgines stuprantes

VERTE!

Dzial. 33

¶ Sul 43: *Virgines stuprantes gualthem pokalayas*
mulieres polluant violentes

-----
 kyego prawa gych odbywayą.] Przeto wstawiamy,
 aby taczy gwałtowny prawem polskym sądzeny.

/72/. O przywyleya straczenyv, gdy kto nye
 sądzy podlug gego.

/K/to sam tego nye trzyma, czso na swem
 przywyleyv yma, podlug prawa dawnego sam to
 stracza. Nyektorzy zyemyanye naszego krolestwa
 mayacz od nas abo od naszych namyastkow lysti
 przywyleyne swym myastom abo wsyam pod prawem
 nyenyeczskym, a wszakosz ty ysta prawa opvs-

iona

d. zj.

1175. (1108) yakom ya nyzadal reny syney narancze od-
crythey wachnye Michalowey Szenye gwaltem.

1465 Zap. Kanon nr 1175

žona

d. žp.

1427. (706) yakom ja nyeposyekl Trawy szczeszya, kosch
gwalthem Margarethe zyenye michaloveyh navienye nayeyh. —
yako ya tho vyem.

1473 Zap Wawz nr 1427

Wona

J. J.

R Jakom ya Stachny, konny^g gregorkowey
2 tabyskewa, nye byl, 1467 Profit. viii, 20.

nye depthal any wlozyl w stawy

żona

cyf.

f. 27.

1372. (252) jako Borzim oczyecz moyh nyewzyal vyaczeyh
dwnaczczye korczy zytha vmalgorzathy vzony micolayoveyh
Sblonya.

1474 Zap kasa nr 1372

Lona

f. 77.

Yako ya Margorathy, zony Stanislawowej
y drevky svey, s domu yego nye odwyothl

1473 Jpr JNW. VIII 2, 35

Żona

d. zj.

1373. (252^v) jako < stanislaw > Borzim oczyecz moyh nyewzyał troyga Skotha Rogathego dzyeszyancy gr. yszthuby Swoykowh zupełneyh wszythky thy rzeczy thako dobre jako dwye kopye gr. Malgorzaczye zonye Micolayoveyh Sblonya.

1474 Zap Wana nr 1373

w. zj.

Lona

Zmichna, zbona Maczeyowa

1475 Tym Groc. 237

Isze Zmichna, zbona Maczeyowa,
nye wyposyła gwalthem wytkow
z sgrada Thamsinego

Zona

n.zj.

1087. (523) Jako dorothia pyetrova zhona sheszczidzesszanth kop grosshi shirokych < petri pecuniarum > hvmnye nyepolozhila any ghyeh ya hvzbithku mam.

1458 Zap Wawa nr 1087

1521. (707 r. 1481) yako ya tho wyem ysche slachathna katharzina szona nyegdy vrodzonego (708) andrzenia szadzyego ploczskyego sz golkowa rzeczy szkradyonych przeskatharzina szlusebnycza yey vsythku nyema thako my bog pomoschi ysvyathi krzysch. — yako ya thych rzeczy < kthoreby > przesz katharzzina byly szkradzioni szlusebnyczą moya vsythku nyemam etc.

1481 Zap kanz nr 1521

4
Fona = coniux

f. 27.

nye boy se wanae Maricy

zomy swagy ✓ (noli timere accipere Mariam
coniugem tuam) M.W. 50. 8.
(Mat 1, 20)

Nye boy se wanae Maricy, zomy
swagy ✓ ←

Zona

1807. (532) Jakom ya nyegymal any wyazal powrozy przesz
szwa zona ffranczka Czeladnyka Jacubowego anym mv zadal
rany wbroda krwawey gwaltem podla poszw thako etc. — Jako
ya tho wyem.

1498 Zap Wanz nr 1807

żona

ar. zg.

3057. (281) Jakom ya sszamo pyath gwalthem przischethwschi nagimyeny Bronischowo sszostra bronya nyebilem nazoną gego anym gey szwoyka naglowye przeczam(!) Jako polkopi polgroschkow anym gey zadal rany othphorzona(!) y cztirzech sszynych anym gey vschkodzil Jako osszmy koopp polgroschkow.

1472 Zap Wans nr 3057

Loma

n. 7f.

Tedy zomą y dzieczy yego banda
pana gego (mulier et liberi eius erant
domini sui Ex XXI 4) XV p. post. Kutzim 282

homa = uxot

n. pl.

g)

а познцешат рже на маш, а пбуча₂
машк турчетт у банд₂ машк жон₂
вдову, ~~у машк ржески ржески~~

[Ex. XXII 24] ~~24~~ XV Kalwin. 286.

(p. post.)

et erunt uxores vestrae viduae

żona

i. z.

2963. (245) Jakom ya thego byl Jednączem Jsze Zyemak szgadowa czaszcz szwoya wkamyeniczy nan szluschayacza pyotrowy brathowy (!) szwoyemv szomyeczyn przedal zacytyrdzyesczi koopp polgroschkow przededw kooppv kthora czaszcz napyrwe roky zyemak przethprawem myal wsszdacz y wkxagy wyecznoz (!) zapysszacz < zena szwoya malgorzatha potzhacladem dwemaczczenia koopp groschi polgroschkow > zakthora cza[s]cz podluk targv pyotr omyeczinsky zaplaczyl cztery koopy y dzesszacz groschi pyotrowy Rosthkowskyemv zazyemaka czyniacz zadathek Tha ko my pomozi boog y szwathi Crzysch.

1472 Zapława nr 2963

Zona

i. zj.

3062. (286) Jakom ya drogy dobrowolney nyezasthapył
Stanyszlawowy zona gego gwalthem gdi Jechal othszdzacza (!)
szwego Tha ko my pomozi boog etc.

1472 Zap Wansz nr 3062

ima

b. zj.

1374. (252^v) yako < stanislaw > Borzim oczyecz moyh nye-
wzyal mąky pszenicze grochu myąsza Slonin thich wszythkych
rzeczy yako kopa gr. wpolgroszczeh < Malgrzaczye (!) zyenye (!)
Micolayoweyh Sblonya > Thako my Bog.

1474 Zap Wane nr 1374

0
Zona Pana Barthłomeya

Yako ya nye* przyselth. do gospody zego,
gdy stal s moya zona w posvyc

Zap. Mar

1475 ~~Wolff~~ Zap. 102

Lona

l. y.

1441. (820 r. 1475) Jakom Ja nyevinowath (sta) Sstha koop
grosch wpolgroszczach poszagu po dzyewcze heduidze Marczinovy
zaczkovyczu Sszalaza a pozyenye yyego.

1475 Zap kama nr 1441

Zona

ac. zj.

1451. (Wfd 6, 50 r. ?) yako ya tho vyem yzem ya Byl Smowczą yze philip myal wyanowacz malgorzatha zoną ssyna swego michala wpolowyczą michalową kthorą wczcza ma Thakomy Bog.

1475 (?) Zap Wana nr 1451

żona

f. z.

3090. (251^v) Jakom ya przyschethwschy dodomv maczeyo-
wego szchyschlowego(?) wewschy mogey zawadach nyeszbylem
katharziny zony gego gwalthem anym gey zadal pyaczy ran
othphorzonych kthore woszny ogladal Thako my pomozi boog
y szwanthi Crzyschs.

1477 Zap Wana nr 3090

Loma

1518. (207 r. 1482) Jakoswawa(!) byla smowczamy myedzy pyotrem loyem szrokythk y myedzy thomkyem szpyelaskowa ysche yemv posthanpyl posak yvyprawa poslachathney magorzaczye(!) szenve thego tho thomka a po syestrzeniczi thego tho (thomka) < pyotra > podlug po(w)sw thako nam bog pomozj yswyathj krzisch. — (207^v) Jako ya othem vyem (etc. ut supra) yse pyotr thomkovj postapil posak yvyprawa przeth smowczami po¹ magorzacze syestrzeniczi swey podlug posw thako my etc.

1482 Zap Wansz nr 1518

Wij m. op ~~...~~ ^{v. zj.} Zona = uxor

9 3 2 4 5
Zona $\frac{1}{2}$ iego yako maczyca + (~~81~~ b.) obfy-

6 1 7
tuyacza wpala + czoch domu szwego | V

... Tho blagoslawenstwo w slowach
stoymana, ktorzy w bojaruy boskiyey zrye
↑ (uxor tua sicut uitis abundans in lateribus domus) ↑
tua) ↑ kocha
v° P₅ 127, 3

~~20. J~~

M. W. 81a-81b

1669. (361^v) Jakom ya Nyeprzebodl(?)² krovy < gnyadej³ >
 katharzynye zenye Mykolayovey de Brzvnyno wasznoczy yako
 polkopy < gwalthem > Thako my po etc. — Jako ya tho vyem.

1491 Zap kłana nr 1669

2 bod poprawione, moze na: ko
 3 na koniec moze byc: dy

žona

J. J.

1707. (684) Jakom ya nyevyvolk (!) sszyeny katharzini zony
Marczinovey < ibidem in Tharchomino > na podworze a nym yey
noga byl a nym yey Rapką szepczem sszyekal szervawsy Sglovy
< gwałtem > Thako my pomozy Bog. — Jako ya tho vyem.

1491 Zap. Warszawa nr 1707

Żona

h. zj.

1797. (531 r. 1498) Jakom ja Nyeraczyl pol czwartha kopya
sza szlachathnego Jana sz Mrokowa po szyesztrze yego szlacha-
thney yadwydze a szenye szlachathnego Jacuba szolszamow themv
tho ykvbowy (!) olszamowskyemv.

1498 Zap Wansz nr 1797

Łona

sc. sf.

1841. (562^v) Jakom ya nye < po > bral rabkopkow (!) pyepla (!)
< any > hothbyl zamkow hvrzmky (!) y vrzynyey (!) per¹ Szona
swoya dorothea iuxta cittacionem. — Jakomy tho vyemy.

1499 Zap Wana. nr 1841

Zona = uxor

f. z.

Idy wyzna, w [w]rwyer zony ^{myj} thwee, zadny
cye lekarz nye vleery. ~~R. I. s. XLIII.~~
XV p. post.

V (uxoris tuae)

Zona = uxor

ac. 37.

Boleser o thwa zla zona vszkromys ya,
gdy thaka, esro ~~x~~ vszkromys o czudach. ~~# 1/2 XV~~
R. Ts. XLIII. XV p. post.

V (de mala uxore tua)

Lona

n. 77.

A kiedy Tytat wstąpił na stolec, posłała
k niemu Zyona yego sluge swoje (Norm. Pam. 475
~~XIV~~ p. post.)

Zona

d. 17.

Zydowe... rzekly Pylatowy:...

√ Oto teraz sen spuszczył * zyonye
twoje z swymy czary XV p. post.
Rozumam 475

√ (sc. Jesus)

Lona

d. sf.

a to porzawszy zły ^{*} duchowe y ukazały szyć
we szyć Pylatowe zyonye

XV Rozm. Pam. 475
p. post.

~~Pto Terax szeń spuszczył zyonye twoye
z swymy czary ib. 475~~

Lona

J. J.

A uszlysam tylat słowa szlugy szmoy zymy
boab srye barro welmy ~~■~~ XV Rozm. Pam. 475
(p. post.)

Zona

ac. 37.

Pryal (ac. Jozef) szona swagya
Ew Zam 291

acceptit coniugem suam Mat 1,24

Zona

ac. 7f.

Josephus, ... nye churyey sya barz
wryanz Maria, zona thwagya, bo
ro w nyey narodnylo sya yesth,
z drcha sryathego yest EwZaus
291

V (noli timere accipere Mariam
coniugem tuam Mat 1, 20)

Lona

n. 3f.

~~scena yego z obrazem Aaron.
Ev. ex. XI 17 XIII 286~~

~~przejal scena, srogiz. ib. 291~~

~~Iszby wyprawal z maria polubona (!) robue
scena, brzemieniz. ib. 292~~

Scena yego z obrazem Aaron Ev. Zan.
287

uxor illius Luc 1,5

Zona

J. J.

Pater accepta uxore filii genuit ex ea duas filias,
ad quas sermo iste prolatus est per filium primum,
cuius uxorem accepit pater

Pomaga bog mima brathoma, mey zoni szinoma

XV ex. G1Gn 51

Żona

g. 24.

Yako szyć ma wasz oczyecz, moy oczyecz, mey zoni
mąz

XV ex. G1Gn 51

Zona

2. 34.

Posla (sc. dřevica Maryja)... v gory,
gdnye byl Zacharyasch swaz (lej.
z swaz) zonus Elsbjeto, Rom. 52

14
Zona

ac. sz.

Verum, vixe sola (leg. z sola)
zonia, adprawywchy od vyebye maye
zonia
Romu 243
(duceset eam in uxorem)
(repudiata uxore sua)

Лона = мхор

h. sf.

А то sie mie utaito jeho piemie
(quod tamen non latuit uxorem ipsius
Herodis) Rom. 243.

А то snye nye vstaylo v yego
zenye

Przed tym jego biczowaniem stali żydowie, rozmaicie jemu lając azłymi słowy bardzo sromocąc, a także dwójako był biczowan, a to prze to, by sie pismo napełniło, iż szatan biczował dostojnego Jopa (823) trudnemi ranami a jego żona biczowała ji trudnemi słowy i cirpiał boleść wciele od biczowania szatanowego a boleść smętka miał wsereu od biczowania języka swej żony. Rozm. ~~822~~ 823.

Ure satan byzował dostojnego Jopa
trudnemi ranami, a jego żona byzowała
ła ji trudnemi słowy

Lona

8. 7.

Przed tym jego biczowaniem stali żydowie, rozmaicie jemu łając azłymi słowy barzo sromocąc, a także dwójako był biczowan, a to prze to, by sie pismo napełniło, iż szatan biczował dostojnego Jopa (823) trudnemi ranami a jego żona biczowała ji trudnemi słowy i cirpiał boleść wciele od biczowania szatanowego a boleść smętka miał wsercu od biczowania języka swej żony. Rozm. ~~822~~—823.

Bolesz smatka myal ^(ze Jop) w sercu od biczowania języka swej żony

żona

Niedosyć było przekłętemu szatanowi, iż biczował
ciało zwnątrz, ale też podusił żonę jego, aby wnątrz
drażniła jego serce. Rozm. 823.

Podusił (sz. szatan) żonę jego (sz. Jo-
pa), aby wnątrz drażniła jego serce

Lona

8.7.

Jaco tho swathecimy, jako Nicolaus gest
sye wrodzil od Boguslawa od Zalpskyego
od szony od rodankey prawey jego

1420 - 148 Miesler II 36

178

ac. sf.

iz
Ze Lona
woschelyky

1/2
fyemyanin, ktoregokoli bi stadla, wery
i porischchenya bilbi i zoney swoyey
istruy albo zakony, bi myal Sul
110

Driab φ

quod... uxorem legitimam habuerit

Žona - uxov

n. zj.

crexle oddana zona -

lignifabri uxov 260.

~~2 ^{med.} x̄v | s̄ky √ 260~~

k. 82v

i. zj.

-----2b
 /13/ DAley mogaly wyle/14/
 ganczy y bezs prawny /15/
 ludze dacz albo przedacz
 /16/ swe gymyenyne gyne
 /17/mv panstwu /20/ DAley
 gdy panstwu /21/ przymar-
 lo kthore gimyenyne /24/
 DAley /gdy /25/ masz bydly-
 lby swa /po/26/czeszną zo-
na wmalzen/27/stwe athen
 masz spal/28/by szgyna /1/
 DAley mozely wylega/2/ny-
 ecz y gego dzyeczy szye/3/
 dzecz wlawyczy albo w /4/
 kthorem ginem vrzadzye

(leg. z swa)
 Lona

 OrtOssol 12,1,w.13-28 -

Ort Mer φ Rec. φ ~~12,2,w.1-4~~

antykwa

i. 3g. 30d

dojad tho gymyeny /18/ ny-
 egest wszdano przed /19/
 prawem ale bandzely tho
 /20/ wszdanye poczwyerdzo-
 no /21/ asz przeczywko te-
 mv wrok /22/ywdzyen nykth
 nyeodmo/23/wy Tedy kthemv
 szandzą /24/ albo panstwo
 nycz nyema/25/ya podlug
 prawa etc /26/ DAley gdy
 masz /27/ bydlil szwoya
 /28/ zona poczeszna wmal-
 zen/29/stwe a then masz
 spal by

V (def. 2 swoja)
 Diana cum sua legitima
 Art. 27 ac proba uxore.

sznyewyastą gyną bez ma-
 lzenstwa

OrtOssol 31,2,w.17-29

OrtHec 30: ^{szwa} poczesna zona

Zona

f. pl.

Stal syd kozik wyelyki is byvdu
mřzow y zon gych BZ Neh 5,1

factus est clamor populi et uxorum
eius magnus

Lona

ac. 3f.

Pzechl gest (sc. Jakob) ku Zebanowy:
Day my zomp moyé, booz gest vraz
yussz syé dokonal BZ Gen 29, 21

da mitri
↳ utorem means

Zona

cyt.

ac. zj.

Pan bidgowski kedi gest
pymal swa zona..., tedi
gest wryant sz nya tako wela,
jako dwessore kap wyana 1419

TPaw VII nr 1169

Zona

ac. 17.

Kyedyby kto zmarł my mający syna,
aby brat jego zona, poyel (si quis
mortuus fuerit non habens filium,
ut ducat ~~frater~~ frater eius uxorem
illius) Rom 413

(Mat 22, 24)

Zona

n. 27.

↙ par. puyppis s. wpl. M. K. ...; par. ter: Szejel
Zona Nachorowa, Roma, porodryla
Chabee a Goum BZ Gen 22, 24

conumbina... illius

Zana

i. y.

Szedł Ruben y spal z zową otera
swego B2 Gen 35, 22

et dormivit cum Bala, concubina
patris sui

Zona

J. pl.

~~XXXX~~
Zon = concubinarum

1471 MPKJ.V.10

Zon concubinarum (filiis autem
concubinarum largitus est sc. Abraham,
munera) ca 1470 Mentub 12

~~XX~~ Gen 25,6

~~Gen. XXV~~

Lona

prepadly szony

ca. 1500 R XI VIII 370

Unde une vite multi prepadly
szony sunt

ekampf s. 286

Stolz s.v. Prepadly: 3 (2)
ii

Zona

~~Dił po kwi- krene 400 grzywien porządku 1393
dekur. I, N° 1457. Maja krena dobitka na Maerka,
ul supra 1393 N° 1454. Kozłina dił wala wraneriz
Parkowa krene 1393 N° 1457. Parilgi 12 gego
20nó 1402 Piek 94. Janusz w waul po kwy krene
jedm grzywien porządku 1403 Piek. 176. Gramberg
Hance, kwy krene wdal... omdresantk krenen 1405
Piek. 282.~~

Lona

~~do adresu Hamichkovo zoni.~~

~~1398, II 2173.~~

jest: 1398 Kocian w 107

Zona

~~Cardinal postel v maras may zone~~

~~1398 Leksz. II 18 1557.~~

jest: 1394 Koscian nr 66

↑
tek!

Lona - uxor

~~Tauo aiter ne ual any yego maia~~

~~1401 Piek. Kooó. 63.~~

~~Ne gabal Tauk Jacuba aut yego maia. 1405 it. 270.~~

~~Tauo raurit Jacuba i yego maia ea Bitinkee
1406 it. 310.~~

a b c c̄ d e f g h c h i j k l̄ m n̄ o p r s̄ t u w z z̄ z̄

Lona = uxor

FM

lena: po zuzana^{*} zenye; mittite ad zuzannam filiam helchie,
uxorem Joachim 1323(21) a. 3.

~~T 1 XV~~ ~~1314~~ T 314.

XV p. pr. SK 7

~~Apr 1, 314 I po XV~~

(Dan 13, 29)

Quadr.

Toma

Tac. na kartce z Ort-
Assol 71,2

~~Yedyby~~

~~Gdyby~~

mar / $\leftarrow$ sz gymna zona prebywal,
ero ny maya o tho crzypiec?

Lon

tu sz zaryna Ort Mac 96(9)

Ort Mac 95:

Gdyby mar albo zona nalyerzemy
na prestapiermy mekensothwa, szto
wye yszby zona sz gymny masem albo

Enc. 158 foret maritatus vir
Lub ser maritata mulier deprehensa
in adulterio cum alio viro maritato

K... (lub w telusie)

vel maritata

-----123d

/5/ Gdy by człowy /6/ ek
masz albo /7/ zona nale-
zon nyewm /8/ alszenstwye
szlowye ysz /9/ by zona sz-
gynym maz /10/ em /Czso ony
o tho ma /11/ yą czyrpyecz
a kako ma /12/ yą nanye do-
kazacz al /13/ bo doszwya-
thczycz albo /14/ kako o-
ny tego szye ma /15/ yą sp-
rawycz Agdy by /16/ gedna
stroną sznych
szlowye geden wysznal szę
tego przed szandem vczynka

Ort0ssol 71,2,w.5-16

Ort hac 55: szlowye yszby
zona sz gynym mazem
albo maz sz gynyma zona pacywab

szye to /6/ wszythko przed-
luszycz asz /7/ tako dlugo
ysz by thy dze/8/czy latha
myaly albo czo gyesth Spra-
wa /9/ NA tho my przyszą/10/
sznyczy szmaydbur/11/kv mo-
wymy prawą /12/ Nyestly po-
trzebyszną a /13/ nyemaya
dla wyana /14/ czo zenye
nagydaczem /15/ gymyenyv
vwyanow/16/al Opyekaldnyk
prze/17/dacz dzyeczom gymy-
enye /18/ stoyacze Gyestly
oczczecz /19/ tych dzyeczy
szostal dlu/20/zen

Lena

----- pewnye dlugy -----

OrtOssol 27,1,w.5-20

niejasne, nie ufować

biżunie powtórzenie

-----62d

~~peymye gyna /31/ zona tedy~~
ony rzeczy /1/ Maya gye da-
cz gego dzye/2/czom Czo gye
myal spyr/3/wa zona albo
gestly w /4/ myeszk naglad
albo na/5/targowal To ges-
th gych /6/ sznymi obchodz-
yl szye /7/ Tedy pogo Sm-
yerczy /8/ maya zostacz
wszyczky /9/ nyewyesczkye
rzeczy czo /10/ gym ponyem-
yeczku dz/11/yeyą gyerda
poszledn/12/ye zony czo po-
nyem sy/13/wą zostala pog-
lud pra/14/wa prawego may-
bor

Ort0ssol 45,2,w.30-31 -

45,3,w.1-14

zona

W. zg.

Ar. 158
maritata
mudier
Kowen

-----123d

/5/ Gdy by czlowy/6/ek
masz albo /7/ zona nale-
zon nyewm/8/alszenstwye
szlowye ysz/9/by zona sz-
gynym maz/10/em Czso ony
o tho ma/11/yą czyrpyecz
a kako ma/12/yą nanye do-
kazacz al/13/bo doszwya-
thczycz albo /14/ kako o-
ny tego szye ma/15/yą sp-
rawycz Agdy by /16/ gedna
stroną sznych
szlowye geden wysznal szę
tego przed szandem vczynka

OrtOssol 71,2,w.5-16

Fin. Ort Mac 95

Zona — 4x02

Yeden s nych w Krakowye zona poyal
adruy syc rosnymogl

Oct. Bre. VI 360

~~VI XI JH or 360~~

Zona - 11 x 5'

Na mya po mey xenye praysedl

~~2. p. 10. 11~~ Ord. Orr. VI 367

u poslednyye zony, b. VII 552

~~11 x 5' JAW 367~~

Zona - 12 x 05

Maže they tho dryewore dwoycz nrye
zaprzal przed raczcramy od sryelbye
y od swey xony

Ord. Per. VI 368

~~VI 368~~

Zona — mubier

Moxely opyekaldnyk ... they xenyse
ostatek wyana xaplacrycz z gydaczego
gymyenyca

Oct. Dec. VI 391

~~VI 391~~

Zona - u x or

Zostala ponyem gego xona y drevka

Ort. Koll. 190

sim. Ort. Br. VI 362

~~Ort. Koll. 190~~

Zona - muller

Nye ma sra thne xony... nyer wya crey
pokupu gymaya, gedno polowycra,
tego, cro ymaya, nyexara, cro ne ma sory
siny... o glowa.

Ord. Kat. 204

~~11-2-11-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31~~
~~11-2-11-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31~~

Żona - 4x01

Ona mnie przed całym światem...
gdy gimnastykę wsadła pyrowy,
myszki jego żona szostala.

0.1. Kal. 301

~~11 1/2 x 17 S. K. ber. 0.1. 301~~

Zona — 4 x 4

Golyeryem ya sxycolral sxywa zona
w gye gy myenyv pelnym prawem,
mam ty sxywey xenyw prawo pdryerszecz?

Orl. Kat. 301

~~II 1/2 XV 1/2 be. 301~~

Łona — uxor

Gdy męścyszyną pojmyje żona a swęj żeny wyam^vęge
na swem gylacem gymyenyv stho gnywyeu ~~II 1/2~~ ⁰⁷ Urtel

116-117.

Lona

- u x of

Tedy then mass ^{ort}prosedal they zenye [pop. 2: zenye]
ocscryama swag ~~II 1/2 XII~~ Vrtel 117.

Lona - uxor

zostawyl po srobie deyecy s thaz zona ~~II-XV~~ ^{Ort.} vtel 117.

Zona - u x or

Gdy masz poymye zona, ero sz nyz pyrowey pzeby-
wal nyzaly ya poyal, ... , ten masz [i zona] obadwa
om ra, moga ly gych dxyecry gye mye nye uszancz

~~2. pot. 11~~ Grt. vrtel 118.
sim. Grt. Par. 12 347

Zona — 4x0r

Ma gymyenyje ..., ero zarobyl swoya zona ~~$\frac{1}{2} \times 0r$~~

Ort. Vntel 118.

Zona

od Dec 17

B7 Dent 2, 25, 34, 3, 6, 19, 17, 5, 20, 14, 21, 11, 13, 15,
22, 5, 13, 14, 22, 14, 30, 23, 5, 24, 1, 5, 25, 5, 7, 8, 9, 11, 27, 20, 28, 30,
54, 56, 29, 11, 18. Jos 1, 14, 2, 4, 6, 22. Jud 1, 1, 2, 21, 7, 11, 14, 16, 18, 21,
23. Ruth 1, 1, 2, 4, 5, 2, 10. I Rey 14, 50, 15, 3, 33, 19, 11, 20, 30, 27, 3, 9,
11, 28, 7, 8, 9, 12, 30, 3. II Rey 14, 2, 4, 6, 17, 16, 31, 21, 5, 7, 25. IV Rey
4, 9, 15, 16, 22, 14, 23, 7, 24, 15. I Par 7, 4, 15, 23, 8, 8, 9, 29, 9, 35,
14, 3. II Par 8, 11, 21, 14, 17, 22, 11, 24, 3, 25, 18, 28, 8, 29, 9, 31, 18,
34, 22. I Esdr 9, 2, 10, 1, 2, 3, 10, 11, 14, 17, 18, 19, 44. Neh 4, 14, 51,
7, 63, 8, 2, 3, 10, 28. II Esdr 8, 92, 93, 94, 97, 9, 12, 17, 18, 20, 36, 40,
41. Tob 1, 9, 11, 23, 2, 19, 22, 6, 8, 13, 7, 2, 8, 8, 13, 16, 10, 3, 11, 16, 28, 12, 14,
Judith 4, 8, 10, 7, 12, 16, 8, 4, 29, 9, 3, 10, 18, 11, 19. Jer 14, 16, 29, 6,
23. Pal 36, 13. I Mac 2, 30

Zona

Sul 4. 11. 14. 15. 17. 34. 44. 47. 51. 60x2.
66x2. 67. 74x4. 75x5. 76x5. 87. 88.
89. 90x2. 110x2

Printed 28, 1955

Printed

v. sf. m.

Łonaty

Mam tu nie puzel Olsztyńska parobka,
ale do mnie przyszedł * Łonaty ✓
1406 Kuch. I nr. 673.

71

✓ w chioze

Zonaty of Nierzonaty

Long v. Gnaé.

17388

ac. of. neutr.

Ліній - мовою

С чедрым арлетам, еро тчал лінійно думченце в сваей абранце
Orl. Mac. 134.

le

ž Žouin
~~Žouin~~

Ženyro gymyenyse
~~2. pot. xv~~ Ord. Br. VII 550

sim. OrtMac 87

ac. z. ment.

Vqualiter vir bona mobilia ^{110a} suae uxoris in potestate sua habere debeat

/15/ Tthy pyenadze /16/

czo ge tha pan/17/y posz-

obyte zo/18/stawyla v thy-

ch dlu/19/sznykow czo yv-

sze do/20/foldrowany ma-

ya /21/ ge daczy zapla-

czycz /22/ gey mazowy a

nye /23/ dzyeczom podlug

prawa /24/ KAko zenyno

/25/ gymyeny /26/ gyda-

cze czlowyek by/27/erze

albo moze bracz /28/ w-

szwa obrona, szlow/29/ye

tako

acz by tho po gey szmyer-

czy gemv Przyszlo

OrtOssol 65,4,w.15-29

Domin

ac. z. neutr.

-----10a
/12/ GEden czlowyck v/13/
marl zostawyl posz/14/oby
dwogye dzyeczy /15/ y zoną
pothem vmarlo gedno /18/
GEden czlowyck v/19/marl y
szostawyl po /20/ sobye
swa zoną y dwo/21/gye dzye-
czy malych /24/ Iako zeny-
no gyda/25/cze gymyeny
czlowy/26/ek byerze albo mo-
ze bracz De. exactione ali-
as /28/ Schosowanyv /29/
Czlowyck czo przy/30/szagl
przed raczczamy /31/ ysz
on prawie szchoszoval

~~320~~
320

Ort Mac φ

v. j. n. w. t. r.

mobilia, quae mulier dimittit
est mortuus suam in viro sui
testate

129a

/25/ GJdaczę gymye /26/ nye
zenyno /27/ poszmyerczy
 /28/ przydze na gey ma /29/
 za, gdy poszobyę dzy /30/ e-
 czy nyezostawy, wy /31/ ąw-
 szy nyewyeszkye /1/ Rze-
 czy, slowye gyerda /2/ a
 tesz moze dobrze zo /3/ na
 zaszwego zywożą /4/ mazo-
 wy szwemv odda /5/ czą zasz-
 wego zywożą /6/ mazowy
 szwemv dacz /7/ szwe gy-
 dacze gymye /8/ nye

przesz przyswołenyą szwy-
 ch blyszych przyrodzonych
 Sprawa

Quint

Ort Ossol 73, 2, w. 25-31 -

~~73, 3, w. 1-10~~

Zonka

7. 7g.

2997. (133) Ja kom ya zonka $\sqrt{\text{chowana}}$ wdomv czeleszthnye
nyevdzela zivyey $\sqrt{\text{marthwey}}$ glowi.

1470 Zap Wana nr 2997

(ib. nr 2998: sz Mat-
goratha)

$\sqrt{\text{def. z zonka}}$

$\sqrt{\text{def. z zivyey}}$

Zonka

Quod Maximus, homini eiusdem Thruath
reclinato, porcum... violenter recepit...

Item pro eo, quod mulierem ab
Zonka non reclinato eiusdem

Thruath violenter post virum
dedit 1437 A52 XII 22

Zonka

ac. sf.

non acclinatam eiusdem Thmuth violenter
post virgine dedisti

~~mulierem aliam~~ Zonka

Item pro eo, quod

1437 GZ. XII. 17
Arch. B. XII.

'zona, uxor' ← tal. s.v. mulier (to miejsce z AGZ XII 17)

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sądów hal

R 1437 str 17

Zonka

o / 2 / 2 ac. of.

~~maravum et~~

pro homine in valore viginti

~~645~~ Raphael... ~~acta~~ astitit omnes serui-

nos contra ~~tres~~ Johanneu... ~~reca~~... pro

muliere alia ~~pronka~~ in valore dimi-

die quarte sexagene et pronunciavit eum

(in lucro contumacem), prout citaciones ~~ca~~

nuunt alia pomaryaya.

~~ARCH. B. XIV~~

1443 AGZ. XIV. 80

Archivum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sądów LwoWskich

R 1443 str 80

91

135

^{ij}
Zonka

Et etiam ipsum condemnavit
pro eo, quia Wlkans zonka
ipsius ad ipsum Swinkans pro-
fugans illiberam restituere noluit
1443 A52 XIV 77

Lotasz = pl. *Perninculus repens* L.

. zoras = pes ceruinus

Pod. n. 3311.

17/1/60
ca

cf. *Zoras*

Lorass

Ranunculus repens L.
jabłkier rozdopowy

Lorass

ca 1465 Post nr 4507

Lo Foss = *M. Ramunculus repens* L

3 pesantica

(1 senatio)

zorzosz pes lupi

pes aurina

pes coroninus

1468 / Rost.

n. 4506.

(zorosa)

cf. Zonarsz
Zorasz

4506

ROST. Symb. r 1468

Lorax

ramunculus repens L.
gąsienic włośny

Stovaza pes corui

1972 Rest nr 446

Zonasz

ramunculus repens L.
jaskier rozpowszechniony

Zonasz pes confini

ca 1500 Rost

nr 7249

Zornóg = pl. *Ramunculus repens*

gastrier vorzug

zornug

pes corvinus

1460

Rod. n. 3682

3682

ROST. Symb. r. 1460.

Lorielica cf. Lurielica

⁴
Lofica = pp. / bot. 'qlistnik jaokofere ziele, Chelido-
nium majus L.'

zolczyca

celidonia

11491 / Rod.

nr 11012

RCST.Symb.I.1491

11012

Fótciej bot. chondrilla stywna, Chondrilla
iuncea L.

Foloxey cicorea

1484 Rost nr 5925

Zofiej = *M. Chondilla juncea*
zolzcy = cicerea
~~istp~~ Row. no 5383
ca 1500

5383

ROST. Symb. w. XV,

bot. - chondrilla juncea, Chondrilla juncea L!

Zolcieniec = M. Chondrilla juncea

ambrosiana,
cicorea 1

2 zolczenecz =

~~mirra solis~~
~~salsesquium medium~~
~~sponsa solis~~

1437 / Rost
Rost

nr 2439

ROST. Symb.r. 1437

2439

zółcieniec .

Solsequium medium zółczeniec uel krolewna

XV ex. G1Lek 56

Żółcieniec bot. Janowiec barwierski
Żółciance = *μ. Genista tinctoria L.*

zółczanecz = *crisantica* } 1472f
Rost. nr 1601.

207, 339

ROST. Symb. r. 1472

1601

bot. "Janowiec barwierski. Genista
tinctoria L.

Zolcieniec = fl. *Genista tinctoria*

zolczenecz =

crisantica

1472

Rost. nr 1602.

ŽoŤcieri bot. 'Chondrilla styrona,
Chondrilla juncea L.'

Scholaroyen ambrosiana,
cicorea

1419 Rost nr 5179

bot. chondrilla strygones

Zolci = fl. Chondrilla juncea L.
solczen = cecorea

1437

Ros. nr. 2409.

Żółcien bot. 'chondrilla styrona,
Chondrilla juncea L.'

Solozen herba polis

1437 Rost nr 2413

Żółcień bot. chondrilla stywna,
Chondrilla juncea L.

Solowen cicorea

1437 Rost nr 2542

sim. 1460 ib. nr 3465
ca 1465 ib. nr 4261. 4262
1478 ib. nr 1983
1485 nr 5927

Żółcien bot. 'chondrilla stywna,
Chondrilla juncea L.'

Żółcien cicorea maior

1472 Rost nr 800

Zolcień bot. 'chondrilla styrona,
Chondrilla maior L.'

Szoloten ambrosiana

1485 Rost nr 5880

Żółcien bot. *Chondrilla stywna*,
Chondrilla juncea L.

Folium solsequium

XVp. post. Rost no 4955

281211

Contra infirmitatem dna. Recipe solseqium, id
est solczen uel yalowecz... *et contere*

XV ex. G11ek 44

Zolcién

bot. cykoria podróbník,
Cichorium intybus L.

Cicorea zolczyen aut podroszeny k, alii vocant
modrag; ~~lina k. 85 zolczyen jasek a lous,~~
~~prepisano] zan kyel. 2. j. xv. R. LIII 65.~~
(p. post.)

f. R. d. 1339

bot. 'Inica pospolita'

Łotcień = fl. *Linaria vulgaris* Mill.

szolczen

=

linaria

~~1478~~

Post.

nr 2077.

ca 1500

bot. rumian 20th

Zolczay = ff. *Sytkensis* *inclod* L.
= butaimon / 1472
butaimon

Reis. nr 592.

Žóťc - fel

Wimny sycerce gey (x. syby) y zoloz
(fel), y wnoptza schowayze

BZ Tob 6.5

Lötč' - žel

(fel) (x. ryby)

A zolcz gey (godzi syč kufomaramy ocy BZ

Job. 6, 9. Nimy syerca gey y zolcz it 6, 5 stadi

Jhobyas wżw zolcz ryby, y adid est it 11, 4

Pomaz ocy gego zolcz ryby it 6, 11, 8.

17382

Żólc - fel

Tedi Thobyas *wrow zolcy ribey
(ex felle itlo) y odidzeta

BZ Tob 11.4.
sim. ib.

Ζότις - fel

Κόσσε πομαστ οοzi γεγο (u. occa)
τολοτοφ τιβυφ (ex felle isto piscis)

Β/Ζ Tob M. 8

ŽŮTÍ - fel

Tedi rozřw Tobyas mlodi zolx ribyř
(de felle piscis) pomazal oči očiča
sweho

BZ Tob 11, 13

a b c ć d e f g h c h i j k l ł m n ó p r s ś t u w z ź ż

Łóć = fel

Stem parvuli non diu tenent iram, sed ad
modum columbae fel, szolery, non ha-
bentis non recordantur injuriae. XV) Pr. Fil.
I 203. (p. post.)

Przybor. Urywek kazań dla młod
(w. XV) PR. FIL. t. I, str. 203

Łóći = fel

(fel)
Jali w w karmó moio skolek [Pl. 68, 26, sim.
a w chorenú pícra moiego napawali
me ocztém Put

Год:

Годы ^{ст} советского периода, а также
проблемы

год 210, R. XXV, 200.

ŻOŁĆ - fel

Yze Xpus dla nas ożytył wy-
lyke krzyzody a zolotyż y^xoztem
na ostatku napawan iest

Put 68 arg.

704i

O boze, który dla zbawienia
świata przysłał swego...
narodził (ex xv) katwin. 29/2. (y oostnem)

1467a

Имвала съедые на бзку стамоме-
го, зобзума уростем нафаранаго.

~~1479~~

R. XIV, 243.

XV ex.)

z61c

Ore penituit Xc gustando ^{okusyl} fel, [✓]solczy, et mirram

ca 1500 ~~JARp X 100v~~

glKarB I 48

Žŕč - fel

Billibi myedzi wami korzen
plodzŕci ŕoloz y gortkosoz (fel
et amaritudinem)

BZ Deut 29,18

ZA: co rodzŕi truciŕny i goryca

Żóŕć - fel

Jagoda gich góŕŕno zoloty
(uva fellis Deut 32, 32) a góŕŕno
przegóŕŕke

Put Deut 46

BP: id góŕŕs z góŕŕnami trójcy, góŕŕŕe mój jagoty

Żółć - fel

Zolca smokow (fel draconum
Deut 32, 33) wyro gych

Put. Deut 47

BP: jad brzylioków

Łótc' = fel

(Line felle przez solery. ca 1450 w Fil. IV 576.

2050
2050

zolcz

=

fel

1583.

1472

Prod. nr

sim.

ROST. Symb. r. 1472

1583

zotc

fel, zotc

catsoo En. How 139

bot. 'centuria popularis. Erythraea centaurium

Zolc : ziemna $\bar{z}$ = M. Erythraea Centaurium
Pers. $\bar{z}$

ziemna zolcz =

centaura
fel terre

1478 / Rost.

nr 2208.

ROST. Symb. r. 1478

2208

ЖѢТЦѢ bot. 'centuria pospolita,
Erythraea centaureum Pers.'

Zyemna rolos centaurea

ca 1500 Rost nr 5403

Not'e of. Memizati'

Lithuaniæ

contra morbum, qui dicitur
Soknyenye, ~~Empidæ~~ ^{ictericia} ~~Æ. V~~

Æ. XV A. LIII 64
C. post

V Si vis scire, quomodo curatur infirmitas,
que dicitur soknyenye, recipe caneros
recentes et conterere valde bene

Zoltek

zoltek

~~1446~~ 1446

1475 Post-n. 302g.

ROST. Symb.r, 1446.

3029

Biobtek

Vitallum } soltek

XV ex. G1Lek 73

Löttek 'vitellum'

vitellum) xotthek

ca 1500 Em ~~Stoa~~ 139

Zółtek

v. Jajeczny

Jajowy

4
Zoltnyk = *pl. Chelidonium majus* L.
bot. 'qlistnik jaskotliva ziele, Chelidonium
- majus L.
zoltnyk = celidonia maior

Herb. n. 5237

1419

sim. ib. n. 5305

5237

FCST. Symb. r.1419

Żółtnik bot. 'glistnik jaskstere ziele,
Chelidonium majus L.'

Scholtnyk celidonia

ca 1465 Rost nr 4235,
sim. ca 1500 ib. nr 5989

Zolthnyk

Zolthnyk vena canina.

XV ex. G1Lek 60

zothnyk

Celadonia jascolczye szyelye siue * zothnyk

XV ex. G1Lek 73

Zolthnik

Szolthnik, (ex. xv) ~~R. LIII~~ 65

~~istud.~~ Celandonia Zolthy mlear, gl. & ...
valet ad caliginem oculorum

ᠵᠣᠪᠲᠡᠭᠲᠣᠭᠲᠣᠮᠤ bot. 'lilia ᠲᠣᠲᠣᠭᠲᠣᠮᠤ.
Lilium martagon L.'

ᠵᠣᠪᠲᠡᠭᠲᠣᠭᠲᠣᠮᠤ affodillus

ca 1500 Rost nr 5350

Zółci

contra szolthoszczy

~~leas~~

1478 / Rul.

n. 1956. H. zmiana choroby Zółci

5/1

FOST. Symb r. 1478

1956

Zółty Top = *M. Chelidonium majus*
zoltowloss = *Chelidonia major*

1419 / Bot. no 5238.

'glistnik jaskotere wiele,
Chelidonium majus L.'

5238

ROST. Symb. r.1419

ŻOŁTOWŁOS

Vena citrina, id est złołhnyk uel zółłhowłosz

XV ex. G1Lek 60

Bot. Line Botanicum, Liliaceae, Liliaceae, Liliaceae
gon L.

Zolthowlosz

= *Lilium Martagon*

zolphowlosz

affodilus

affodillus

~~for XV~~ Rod. no 5882.

1484

RCST. Symb.w.XV,

Zosterfos

Cum... Nicolas Zolthorlossz

1452 QJH. III nr 132

Zoffy   Clenodium... trium parcium al. stru
ky in clipeo. Et prima nigra, finis
976 ^{in clipeo} ~~in~~ et glaucam signum
alias zoffi Strich eiusdem
clipei

1419 Poru in 976
AKH III 320

Zōt̄ty

Sicut infirmus sit simplex zōlth
palidus, sic volens mori spiritualiter
omnibus hominibus mundanis erit
despectus (glosa wewystrana)

XV in. GlKar B III 75

~~XV in. ? p. pr. ? H. R. p. ur 1508
u 87d~~

p. - blady

Zolty-

zoltij
flauis ~~flauis~~ ca 1428. Prof. I, 48b.

glossyokoło r 1428

MAL. Zab. j. polsk. №2503 Bibl. Jag

Prace Fil. t.1 str, 486

141

Żółty

Żółty ceruleus 1437 | Wisł. № 228 A. 85

KATAL REKOP. Bib. Jag

№ 228 Isnacensis, r 1437

183

Żółty

Lotly

szolki glaucus 1437 | Wisł. №228. A. 87

KATAL. BĘKOP. Bibl. Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

418

Žolty = glaucus (X)

Uzrozenya prostejs a vasechnejs, avš žolty a ~~crystallin~~
yest gnaši ~~to~~ 2157.

XV med. Lent

V (oculis glaucis variis et clavis exidentibus)

Zolthy

Gilvus^w vel gilbus est color medius inter rubeum et album,
~~zoly~~ Zolthy 1458 Rp. Nap. Nr. 223.

(proprie

gilvus - iolty

²
Zolty

zolthy

64453 UA 14 489.

57

~~ARCHTOMXIV ST. 489 K. T. 1455~~

2074, 29

Shuda, blada, scilicet lycere
lscry srya yako mysthyera,
De mote n. 29

U.K.Y.T. 181, 29.

~~Syalu, 29, 29~~

izoty

Mystry wydrac obrasz skarady,

zoltie sory, ryuoth blady, grosino

srya tego prelatnal De morte w. 44

~~U.P.K. J. T. 182, 44.~~

~~Dyal. d. d. d. d. d. d. 44~~

Fol. 14.

Sicut granum tritici est

refurn, colthe uel exyruone,

R. XXV. 179.

XV p. prat. 1

sic sanctus Laurentius ~~Brückner Kaz. 874. 8~~
cuius fuit rufus ab igne,
quo ardebat ~~Boop. 25. str. 179~~

~~Quod. 114. l. 269.~~

2592

Zótty

Præterea genus haud vnum nec fortibus
ulmis, ... nec pingues vnam in faciem
nascentur oliue, orchades, szoltha olywa,
~~et radij skrugly~~, et radij ~~oliva~~... Non
eadem arboribus pendet vindemia nostris,
<g>quam Metimneo carpit de palmite

Lesbos

XVex. Verg Georg 77

Lilly glaucus

pro duabus clavibus ad duas parvas series
ad istam glaucam alias roltha dedi III den. unq.
avis Ungaricales

1500 Lsig. Bud. 53

Lóty

α reformatione eiste parve zoltha serifabro
dedi XII den. unq.
arios Ungaricales

1500 Lig. Bud. 54

Lolly 'obrisus'

1

aurum obrisum, 20 the of crevone
Stolho

ca 1500 Em. ~~Sto~~ 139

Lobby = flavus

Lolbe vlovzy {ceraries flavat} / p. xv / R. xvi, 344.

XV p. 125.

1
Zolty - cerulior

Kosi mayanci yakoli barva lycernego orzeka, ...
ot vschv do ramyon $\perp$ nyskakoko) kolte (aliquantulum
ceruliores) $\overline{XV}$ $\frac{24}{7}$? $\frac{215}{1}$
med.
(et fulgentiores) Lent

$\perp$ warkose vysayanore kum. tressave a

1 (pro nyskakoko)

V (circinos crispas)

Zolty

Zolty = flaps^{us}

(siquidem humilior fuerit locus carne reliqua et capillus flavus solitogue subtilior, contaminabit eos Lev 13,30)

~~4471 MPKJ.V:22~~

ca 1470 Mam Lub 34

Lev. XIII loq: loq zolto

zolta niemoc

zolta

Contra ictericam al. zolta niemocz *recipe*
urticam maiorem et exica eam

XV ex. GILek 71

Żółty

żółty niemoc

Contra ictericiam zoltha niemocz

ca 1500 GlKórn II

247

Żółty

żółta niemoc

De hictericia, zolta nyemocz, ... est
cutis defedatio absque ipsius inequalitate
XV ex. GlWp 75

Lolly

zolta niemoc 'ictericia'

2

ictericia, zolta nyemoc

ca 1500 Err. ~~Stow~~ 139

Lolth Konik → cf. Konik

Mellilatum Lolthy konyk. 2. p. XV R. LIII 67

Zolthy nubes → cf. Mlectz
~~Celidomium majus L.~~

Celidomia Zolthy nubes. 2. p. xv R. LIII⁶⁵

" zolthi " " 70

2.0.4(y)

Cl. Sady Rom. 148

Zöthy of Szady of Bor EL 539

Room 148

Lobby of Jablko

Lilly of Komonica

Lotty of Konik

Lally of Kwiecie

Lotty of Lilia

Lobby of Meers

Zotty of Zottawlos

Lotw

Stanislaus Solw

1438 Mon Jun. iii 66

~~2~~

Łódź, ~~Łódź~~

skolw buffo

XVmed.

PrFil.V,28.

~~Bischofswass. No² 17. mamokr. 1431.~~

~~Pr. sr. st. p. sr. 28?~~

Brückner Prfil 5 28 r 1431

1087

Zolw

Zolny - buffo

ca 455. JA. 14. 490.

XIV

268

~~ARCHIOMIAIV BL. 490 OR. T. 1455~~

Zolw = an. *Emys lusaria* Marsili.
zolw = rana / 1472 // Post.
nr 637.

Diefenbach *hanc collytarem* *Bubo* i' Rana
- *Medijny przedstawiciel* *zob. w 13. 13ca*

o blawny w 2. t. Symb. *hanc* dwie polskie nazwy z jedyną rana

o *oolpentechule hanc* (rana) w 1. t. Symb. pool (*Emys l.*)

Brehm I 355 - zółta błotny, *Emys orbicularis*

nimo to, srochu rana moze znacze' zółt: Buffo,
rana terrestris ela zabra vel zolff - Barto z Bydgoscy,

fac. 1. Buffo 1. ropucha 2. zółt
eres fac. 1. rana 1. : buffo dicitur rana cerep - 637
POST Symb r. 1472 - nata 1X

Żółw

(2082w)

richlin byczem

Mus. ^{idcirco scygn,} per cellarium ingruente gressu discederens gravi
passu pergenti

Testudini, gl. illi animali żółw, obviauit, ~~q~~
~~occurit, ex adverso venit rabyegla~~

XV med. RRp XXIII 279

k. 266

wg ~~Wojasa~~

Łółw

XV med.)

Łółw = tartuca [R. xxiv, 372.

Potest homo comparari vilissime creature, sc. tartuce, łółw, que habet gressum tardum.

DC tartuga - testudo

Orkenbach: tartuca || ta - testudo, scorpio, concha, deavoles

Zolwo

(Zolwo)
rauy

baghe de concha
et conice

Zolwoya = limacis / ¹⁴⁶⁶ ~~1467~~ R. XII, ~~13~~ 13.

Pes aquile, predo testudinis, ^{buffonis,} gl. limacis zolwoya,
aera scindit na powyete wrolecayal, hanc, gl.
sc. limacem, ~~naob~~, sua concha tegit.

Moer yn ichi: Limax ziemny zolwo

zētō zōtōw

Terludo (sklep) et eciam buffo zel ⁽²⁵⁾ R. xxiii, 285.
(1471)

Zoław . zelw

19

Testudo, eciam zoław ... animal ...
tegmine teste ... opertum ... } tor-
tuca, ~~tortuca~~ zoław, zelw, inter te-
studines computatur XV ex. GlWp 81

L'ŏw 'testudo'

testudo, rolu albo sklep

ca 1500 Er. ~~How~~ 139, sim. ib.

Zotw

Zohwy kesudo

ca 1500 R XLVII 355

Łókw

2

potwierdzenie ~~całkow.~~

1457

~~Scorabaeus sacer~~

mieszkańcy z gromady ślimaków

~~Eciam probis contendere~~ ^R video quod talpa ^{creta}
lincem, quod limax ^{tigridem}, quod aquilam
in conflictu provocat scarabeus, gl. talis
vermis de terra genitus (kolwof)

(ślimak tygrysa)

Łac. dr. ślimak cochlea

Sicut odor vinee expellit bufones, zolwy, sic
 odor mundicie ^{Christi} X debet expellere bufones luxurie,

~~Christus~~ enim mundiciam dilexit
 (Xc super)

1476 AKLitRp III 108

k. 278

zółw, żółw

Żółw

Żółw.

'zółw, testudo'

Buffo solw

ca 1420 Wok Tryd nr 430

sim. xv med. PFV 28

Žolw cf. Zel

Mónaw cf. Luraw

Zorawi cf. Zurawi

Łórawiny cf. Żurawiny

Tracé cf. Poëracé

Lryzka = pl. *Equisetum arvense* L.
schronthka = auda equina

szwajp polny

Pod. n. 3437.

11460 f

talie odrytanie w t.

↓

szwajka od szwaji - furca, 2 niem. der Schra-
gen

(šrē)

šrēc - devorare

fact. 3. pl. m. ?
šrēc' be da

~~šrēc šrēc vlogogo šrēc. Mat. 22. šrēc šrēc
mag 52.5. (šrēc šrēc be d' šrēc, šrēc. Deut. 35.~~

Podymf' od glodu, y)

(kpsanyu porz-
gorkym

(devorabunt Deut 32, 24)

(Zreć) Zreć ~
poiraci
(jeli wirerz)

maerand. 3. sz.
Zreć

Wyszyle gich jako yego, yen szreć
wbożyego na vchylu

(devorat Hab 3, 14)

Put Hab 22

Pozn. gdy porwali minowinika w kujówce
Tch: u w ulyciu moj moie zwinyci cacki biduz
1000! co u ulyciu wywinca biduego.
Hu: ktdy porwa ubożego u sztyści
uchyle 'mijsee ulyte, kujdaka

Żreć = devorare

N men

prac. i ad. 3. pl.
żra

Czyli nie poznaję wściekły... gdzie znajdę
mój iaco karmić chleba? Fl. 13, 8, sim. ib. 52, 5

V (devorant) (Pau: co poszywa, ib. 52, 5:
szwad)

pożreć 'gwaltownie zjeść pokarm no sporób zwierząt'

(S/P)

Pom. kby zjedzą swój chleb zrywając no swoim ludem

Tak; a, co jeżeliby pożreją cały mój naród?

coo: co lud mój pożreją, jeżeli chleb jedli, sim. Wu:

Žreč

praes. ind. 3. pl.

Wszelko ^{zira} wzwedstf wzitaci,...,
gisz szof lud moy ieco kernuf
chlebowof

Fl 52, 5, ~~52, 5~~

Nonne scient omnes...,
qui devorant plebem meam ut
cibum panis?

Знач

maes. ind. 3. pl.

іраа

Wszakże wzyta wyedzł, co stroył lychotę,
co szorzł byuol moy jako karmył
chlyebowł?

Prī 52, 5

Nonne sciant omnes... ,
(qui devorant plebem meam ut cibum
panis ?

zręć (zręć)
zręć - devorare

z pnen.

proes. ind. 3. sg.

zręć

Y egambili zemyf... rekφcz:

Zemyf (pro: zemyf, klorozetmi schodsili; vrze
bidliczele sue, Pz Niem. 13, 33. Man 41

(terra, quam lustravimus, devorat
habitatores suos)

Pallot: poirena

Pom: to kraj wyginający się wśród mińskienich
hebr. akal = jeść, poireń

Pak: kraj poirejący wśród mińskienich
1000: poirena wśród mińskienich

Wu: poirena

žreč
sustinetis...)

žre

si quis vos deoratur skrze, (ii Cor 11, 20)
włacza

SK 71 65; przedzęcznye waszego gymyenyja porywa)

MW gl. 65

(k. 25 b)

'wyrwać,
wyrzucić,
korytać z.

XU med.

ii Cor 11, 20: Sustinetis enim, si quis vos in servitutem
redigit, si quis deoratur, si quis accipit

wyobawca cyta b'p'olme skrze

wobacrać 'obuowiać, ubliwac, d'owraci l'elucowarimie

1000: z'uwelauie me to, si was h'lo' liene w miwole, si was objads

(Zreć) Zreć

~~Zwać~~ = denotare

Si quis vos denotat [^u!]: ^{nz}vixit, vultura.

MW. gl. str. 65

SKJ I 65

zwońcie...

Pallot: gdy was objada, wprytkuje

poru. objada, wprytkuje

Tok: że was objada, wprytkuje

1000; że was objada, wprytkuje

Mławszc 'marnieć db. opinij, obmawiać,

obczepiać kłeczerunie, ubliżać

II Cor 11, 20

Mu: jeśli kto porina

Hirec . ^{podziemie, portugi} ^{TV menu} ^{condit. 3. sz. f} ^{by zarla}
zeirei?

By gy zarla pkelnya pmpasax.

7 swata cry, narz zawytacz..., yszesz swata
ne dczada dacz, by gy zarla pkelnya pmp-

~~IX~~ ~~IV~~ R ~~XX~~ 220.

ca 1440

pasz
(leg. z zarla?)

pmepaic' (ug wiewei dmesic) 'miejsce pobytu zlych dusz
zmerbych'

Zreci

⊕

J swata ery raur zavytac, gez (pro: yaz) s tego uzala dalas id laer, y szew
swata ne churata daw, by gy zarla pholnya ^{prophases} ~~prophases~~ ca 1440 R. 212, 100.

dajemy 2 R XXV 220

Lrec' cf. Lakozyrca
Lakozyrstwo

blezrec' s'

aj
Lrec' cf. Pzrec'

Line of Wyżnec

oj Lrec' cf. Lzrec'
Rozimac'

Lorzebig cf. Loebig

Łozec' of. Łrec'

Lrodto of. Lrodto

Zabru   Zubru
Zabr = an. Bos ōru

1 zōbrz   =   zubro   ; 1472 ; Roth.

n. 1847.

ROST. Symb. r. 1472

¹²¹⁸
Zambro Zabrz

Qui

Michael nominavit se de electio dionum cornuum
Jeleny Zambra, de proclamacione Rogala 1400
Supp. VIII, No 10425. (de electio dionum cornuum
unius cervi et alterius Thurciae de proclama
cione Rogala). ib. nr 10609.

Jeleni 2. dubium ¹⁴¹⁸ AKR VIII 143
luny i w opnie herbu

Гибр
Лабаз

Zambros & Tigridj pp. xv R. XVI, 845

(concordes varia ludunt cum
tigride sammae)

↓
lang

concordes 'zgodny, harmonijny'
J. samma 'duke kore, godela'
ludw 'banic' re

zabr
zabr

zabr - tigris

(zabr) id.

(C1455 JA.14.90.

250

~~ARCHEOLOGICAL MUSEUM OF WARSAW~~ ok. r. 1455

Zambr = am. Bos uous zubr

zambrz

tigris

~~zabr~~ zubr.

m 11257

= ~~PFV~~

JA XW 490

11257

RCST.Symb.w,XV

Zubr
Zabrz

Bj. nr 2573

1471

Wamporz = Zigriv R. XXIII, 283.

k. 22-

Labor: ^{sub} lignis

Tigidim - Labor

~~XV~~ XV Prof. IV 754.

p. port.

Zabr

Zymbory (Zabr) Agis

XVI N18 1451

Pr. sr. st. p. str. 30

Brückner Prfil 5 30 w XV

118¹⁷ p. part.

Labr̄ tigris

Zubor

tigris, Labr̄

c. 7500 Em. ~~How~~ 132

Žubr

Ząbr

Tunc etiam temporis contigit ut duae tigri-
des ferocissimae gl. ząbr tigris est serpens

ca 1500 GlGn 40

4 ~~labor~~
Labor: tigris

Tigris - labor (!)

~~ex xv~~ Profil. iv 748.
ca 1500

212
Zabr² Tigris
mauricomaria (2)

Zbicieli (!) się zwierzęta ku Jesusowi, losiowie,
lwowie, niedźwiedziowie, rębrowie [onagri,
leones, ursi, pardi, (tygrydes) ~~mauricomaria~~]

Actum. 84.

Zubr

2 fleksje Tec

Pro decem ulnis panni florentini dedi quatuor
mrc. et octo gr, quamlibet ulnam capiendo
per XX^{ti} gr, quem pannum dedi nuncio ducum
Mazowie, qui portavit tigridem alias zubrum
1478 RachKról 218

= Wolff RachKról 19
SkarbMaz nr 11 przyp.

Lubr = tigris

Nuncio ducum Marowie, qui portavit
tigridem als rubru

1477 Wolff Rech. król. 19

‡ 1478 SkarbMaz nr 11 przyp.

Zubr

Quem pannum dedi nuncio
ducum Mazovie, qui portavit Tigridem
al. Zubru.

1478 Skarb Maz nr 11 (pnyg.)

2 Lulo

~gbrz = M. Carex arenaria L.

rzonbrz =

oxa

oxula

11460 / Ros. n. 3670-

3670

POST. Symb. r. 1460.

z Lubr

z 967 = μ . Carex arenaria L.

zøbr = oxicon (1472) Rost. n. 1753.

Cf. Lubr

ROST. Symb r. 1472

1753

Zubry

Captus... fuit... per... militem de
domo Zubra glowa, alias
Pertina sive Wyenyawa...

1448 ~~Band~~
~~Diag Op. om. F. 587.~~
H. P. m.

Żuchać

~~Rumen gardel~~, (rumino zucham

ca 1420 Wok Tryd nr 292

wtrabniec, wraiser zlemni

} 1. merinwei, kontonsei aego

Zuerck

?

Nobilis Andreas Zuerck

1471 Tyn Groc. 147

Žuč

mikr. 112
250 givny
marginel

Žučya = rumino / 1449 / R. xxiii, 279.

glasa na mikr. meridocana

berka jest o atomicku

Zu'c

Ruminat ^{ruminat} dzwycka, ruge (usr.
kol. : ruge vel ruminare sig-
nificat sonare

~~MPKJ. V. 22~~

~~ruge = ruminat (MPKJ. V. 22)~~

~~R. dzwycka, ruge~~ (omne quod [habet di-
visam unquam et] ru-
minat in pecoribus, co-

Manus Lib 33 medietis lev 11.3)

ca. 147 D, ~~MPKJ. V. 22~~

~~dzwycka, ruge ruminat B~~
ib. 22

XI

I. ev. XI 13 unelhe, tione me rorduilone ko-
nyto, a prazune - bydle, jesc' beduce

Luc

zuc dźwiękową 'ruminare'

ruminare, zwrócić^x dźwięk

c. 1500 Ex. ~~Słow~~ 139

^x polskim przeinaczony przez bydale

Lufa

Tutores:..., Jacob Luffa

1473 Crac Not nr 613

Zufka cf.

Zufle

Briedner (pod hasłem Zufka) pisze, że wien. S-
u dawniej przychodził odpowiednio Z-, później S
Thore Thule sprawca

wp. iguel, iglon, igar pool Z 2

Zuffla² almurias
zuffla = almuiralis (1472)

Root. n. 413. To c. rii Zupa.

Naleiatolej xpo. w r. k. p. to l-wie pedukli
wie^l w r. k. p. l. zuffla (po zuffla)
chyba Zuffka, Zuffka of Brückner

• Zuffe, Zuffe - st. stp. (kru. t. l.)
(m. w. i. t. h. e)

rodzaj zupij z wine i swierzly i oltel

H. OST. Symb. r. 1472

Lufka

Autores: ... , Jacob Lufka

1470 crac Hrt nr 587

Truk

Tesles Samastai contra Truk 1400 Spaw. III, No
4994.

Łuk (nazwisko)

Luc. Wrocl. 1455. OF XI 433

Zump

A ductura argille ad zumpos
10 gr(ossos)

1495 Warsch Pozn I 402

cecielnia - lateraria

Lump

Labradoribus circa sumpum

— 1494 ~~Wassch~~ 391. Warsch Pozn

a ductura argille ad sumpos

1485 lb 40 $\frac{1}{2}$.

Warschauer

Zump

Item circa zumpum laboratoribus
XII grossos cum 4 ter

Item bruckario circa zumpos
quatuor gr

1493 Warsch Pozn I 350

Zump

Item laboratorii circa Zumpum

II gr

1493 Warsch Pozn 351

Zump

Laboratori, qui effudit aquam
de Zumpis 1 grossum

1494. Warsch Pozn 383

Zump

A fossione argille ad parvum
fornacem ad zumpas 16 grossos
~~4 ter~~

1494 WarschPozn I 384

Zump

Bruckario circa zumpos 10 grossos

1494-95 Warsch Pozan I 391

sim. ib.

Zump

A ductura argille ad zumpas,
undecim zumpas per $2\frac{1}{2}$ qr (ossos)

1495 Warszawa Pozni 401

Zump

La clele ad zumpum ante budas
36qr <ossos>

1495 Warsch Pozu | 405

del (dyl)

Zump

Laboratoribus in circulo
circa Zumpum 6 gr (ossos)

1495 Warsch Pornt₄06

Zump

Vectori, qui duxit ad zumpum
8 grossos

1495 Warsch Pozn I 412

Zump

Laboratoribus circa Zumpas
12 grossos

1496 Warsch Pozn I 420

Zump

Circa zumpum laboratoribus

7 grossos

1496 Warsch Pozn I 422

Zump

Laboratoribus circa zumpum
6 gr (ossos)

1496 Warsch Pozn 1427

Zumpartz

Zumparcom 8 gr 1 ter

1494 Warsch Pozn I. 380

Žunparz (Žunparz)

Žunparzom 8 grossos

. 1494 Warsch Pozn I 380

niem. Sunf (W, J. Grimm)

Lumpark

Lumparkom septem m. triginta
duobus gr. 1493/4 ~~Warsch.~~ 367.
Warsch Pozn

(Lehmgräber)

Zumpare

Exposita pro latrificio de lateribus
venditis, pro lignis et laboratori-
bus... sumparum septem m(arcae)
cum medio et II gr(assi)

1493-4 Warsch Pozn I 367

Zumpare

Zumparom septem m(arcae)
cum triginta duobus q(rossi)

1493-4 WarschPoznt 367

Žumpare

Stricharcom..., Žumparcom...,
dachowezanom

1493-4 Warsch Potu T 381

sim. 380, 382

Zumpare

Zumparom

1495 Warsch Pozn I 398,

sim. 400, 401, 409

Zupa

Lestco dux Cracoviae, Sando-
miriae... decem modios salis
annuos ex zupa Wielicensi
assignat

.1285 MMAe IX 162

Lupa

Pro domina regina ^{wypłata} expense ministrabantur
de zuppis.

MMbe XV 5
Ni. p. 1389 / ~~Erz. 202. 424, 5. 424~~ x
sim. ib.

Zupa

Hoc est registrum salis, quod datur
singulis annis ad castra domini
regis... de suppa Bochnensis de anno...
~~tempore honestis dominis Nicolai~~
~~Zupnik et Winconis factum~~
~~die beati Bartholomei~~

1394-95 Rach Boch 137

Župa

Presentibus d(ominus) Pelka dicto Gladich
magistro moncium Bochmensis zuppe,...

Johanne balestario et aliis quam plurimis
fidedignis testibus ad premissa

1397 Rach Boch 147 x

Kopalnia soli

Lupa

Sequitur registrum ruppe Bochniensis
salis distributivi

1413 Rach. boch. 178 x
X' presentibus d. Felka dicto Gladich magistro moncium
Bochnensis ruppe, ... Johanne Calestario...
1397 ib. 147

ratio facta in presencia Gotardi cum
^{Vänöora} Basthysgrth in promtuario ruppe Bochnensis.
1420 ib. 200 x

X' presentibus honestis dominis d. Jessekone
Bruyn, ..., Thoma procuratore ruppe
1397 ib. 148 x

Lupa

Pecunia recepta per dominum Nicolaum
Basthererh Bochnensem vice rupparium
de rupa Bochnensi — Kopalnia

1420 Rach. Boch. 198 x

^{Spic}
Hoc est ^{Spic}registrum salis, quod datur singulis
annis ad castra domini regis ... de rupa
Bochnensi de anno D. millesimo CCC XCIII ||
tempore honestis dominis (s.) Nicolai ruppnik
et Winconis factum die beati Bartholomei.

1394/5 ib. 137 x

— Kopalnia

czy skrad

Lupa

cui sororio suo ⁰⁵⁵⁰⁵⁾ VIII gr. (sui census quem
habet singulis septimanis in zuppa
Bochnensi per Albertum Czwyk... voluntarie
dimisit et resignavit ad sublevandum

1401 Rach. boch. 155 x

Lupa

→ Quod cum ad rationem a... viro Nicolas...
de ei super eiusdem salis distributis ad rationem
audiendam nos... posuissimus registraque
litteras quitacionum regalium..., et alias cartas
racionia huiusmodi luparum salis in se conti-
nentes

med. XV
(1402) (Rach. boch. 156 (p. 127p.))

Quitacio racionis luparum

[napisweli na alie]
(1402) med. XV ib. 156 (p. 127p.)

~~1401 2²~~

Lupa

Feria quarta die 31 maii... ^{suš vatachōw} ser spadones
ducis Sigismundi zupam Bochnensem
intra^{bito}verunt super patrem zuparii cum
uno famulo. — Kopalnia

1419 Rach. boch. 193 x

Bochnensis vicezuparii

Nicolaus Bastigerth l pro vestienda familia
portavit pannos ad zupam Bochnensem
infrascriptos.

1420 ib. 209 x

Kopalnia

Lupa

+

I
Item Andrim indeus dedit domⁿ recogno-
scentie ob eo, quod Yasco in platea fatebatur coram
bannito iudicio, quod fideiuravit pro ruppario
ruppe salis quatuordecim marcas ratione debiti.

1427 Mem. 1849x

Lupa

Kopalnia

Nicolaus Felber de ruppa salis obligavit,
alias subdidit omnia bona ipsius...
Marconisse conthorali.

1427 Pneum. Inv. 1846 x

Marconissa - Marcowa 258a

Zupa

Erigendo et per me instaurando et pro
eius ministro sive alterista legitimo
decem marcas census annui monete et
numeri Polonicalium quadraginta ...
in et super duobus famulis in monti-
bus zuppe Wyeliciensis ad me iure here-
ditario racione emptionis ...et duas
marcas biennialium per zupparium de
eisdem zuppis per mediam marcam singuli-
lis quattuor temporibus (1432) 1523

DokMp II 157

(nr 444)

Zupa

Quomodo coram dicto camerario ac iudice
ad occurrentes causas discutiendas et ad
negotia in montibus et circa zuppas Boeh
chniae per nos dato (1436) 1630 DokMp

II 231

Zupa

Sed et sal de zuppis nostris Bochnensibus libere emere, ducere et propinare p[er]mittatis et permitti faciatis graciae nostre sub obtentu (1440) 1518 DokMp

II 324

✓ sim. ib.

(nr 551)

... in zuppis nostris Vyeliczensibus et Bochnensibus (1441) 1494 ih. 365

(nr 577) ^W

Zupa

Sc. Johannes

Et non debet ipsum Petrum evadere aliquo
iure, ... nec arendali littera zupparum,
sed debet hic respondere pro omnibus
coram domino capitaneo Cracoviensi

(1441) 1443 DokMo II 357

no 571

nec spirituali...

clerk

opus, ducrawe?

Zupa

Pro certo sumus eruditi, quomodo dominus
noster rex → ad vestra consilia zuppas utrasque
cuidam Nicolaus... arrendat die

1444 MM Ae II 2 1 ✓

Zupa

Zuppa dicta Flordrycha in Halicienti^s

1457 AGZ. XII. 212 X
~~Arch. B. XII.~~

Halicz?

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sądów hal

R 1457 str 212

494

Lupa

Capitulum tricesimum... Item

Ut quilibet terrigena Cracoviensis, ... Radolomiensis... Libere ducant sal de zuppis Bochnensibus et Heliciensibus duntaxat pro usu domestico

1455 Arch. N. Pr I 165

Ret aliarum terrarum

1455 AKPr I 165,
sim. ib.

Lupa

Auch sal unser swager in dem berchwege ... sein
sawprik ... und was auch von demselben berchwerk
von sawpen oder von gerichte nu^z adir gemisses ...
gefellet, den sal unser swager halb haben

1369 Cod. Sil. xx 54

„Aus dem ältesten Oelser Kopialbuch“

Lupa

Habuiamus scripta domini abbatis...,

in quibus scribit nos amonendo, quomodo
secundum condictationem cum ipso factam
sibi intromissionem in zupram premisi en-
sem hucusque non dedistis.

1447 M M Ae II 28 X
b

Lupa

Consulimus ^{autem} vobis quatenus sine praesentia
nostri ipsum supplicium nulli hominum arren-
dare

1447 M M Ae II 7 29 x

16

Zupa

Quia familiares nostri in zuppa prefata
degentes non ex parte nostri sed ex parte
vestri sunt constituti

1447 M M. Mc 112 29 x

Zupa

Casimirus rex Zuppas Vielicenses,
Bochnenses et Russiae Georgio
et Magdalena coniugibus Morsteen
civibus Cracoviensibus, ad unius
anni spatium pro 16 000 Marcis,
certis sub conditionibus arrendat

1462 Matr I nr 606

Lupa

cuius dotis in oppositum ducentas sexagenas
dotatici ipsi Dorothee reformae et inscribit...
et in ruppis Goszdzycza

1492 1492 XIX 223 x

(1222)

sc. Paulus

sc. Johannes

si non solveret, extunc debet dare intromissio-
nem in villam... et cum ruppis in territorio
Colomiensi iacentem.

1494 ib. 229 x

(1271)

Kotomyja Halicz

cum... alias rupe in Goszdzycz.

1486 ib. 205 x

(1191)

Lupa

erecti super quibusdam censibus montanis
dictis barkŕachi ("Betgrechi") in Luppis
Dyelicisibus

1490 Kat Gssol. - Pawlk. 89

Zupa

Rex Petro de Florentia, ...

4180 marcas in zuppis
Drohobicensibus demonstrat

1498 Matr II nr 1239

Zupa dochtöel

Altare Petri Sartoris, . . . quod
habet censum in zuppis pro
qualibet septimana unum
fertorem latorum grossorum
in barkrachth

Dr B II 4

Lupa

Stupa Procluya. St. Lib. II, 253.

DŁUG. Liber beneficiorum

T. II str. 253

21

Lupa

~~s - z.~~

Lupam, quae Stan vulgo dicitur, in annona
solvere. 1238 Mg 12. 12380 p Moq Tnr 16

~~beneficium, quod vulganter Lappa vocatur~~
~~1239 Mb II 21.~~ R Hist LIX 189

Lappa (1293) Pa. 84 = depositum salis.
Kod W P Racz.

Baudouin O drewn, pols. jaz.

SIOWNIK

Stan. danina piewiez. lub opłata w naturze

141

Zupa

Casimirus rex Joanni... terram
Osvancimensem cum castris
Osvanczim et Wolek in terram
dat et ad conservationem
eorum 300 marcas in Zuppis
Hilkusiensibus... quotannis inscribit

1457 Matr I nr 411

Lupa

pro exactione istius anni nobis condescon-
dit triginta flor., quos mutuo dedit ad
summam 8000 flor. super suppas Ylkus-
senses

1492 Lib. iur. nr 8612
Lib. iur.

²
Lupa ~~432~~

Apud illos videlicet, qui

salis supparam sive officium possi-
dent et exercent

v. 1285 / Kod. Wpl. ~~u. 523~~ T 523

~~Ecbliński Ma'erj DO Słownika~~

Apud illos videlicet, qui salis supparam
sive officium possident et exercent

1285 Kod WP I 523

Lupa

Ad magnum Sal... euppam tenebant 1288 Tyn. 69.
Kod Tyn

Gupa

Nolumus etiam, ut occasione
huiusmodi iudicii aliquis suppam
tollat, cum omnia ex nostra do-
nacione ad abbatem pertineant
supradictum. X

Monach VI nr 574

mensad 2 XV w.

(A329)

Unklar 153

w przekanie: XV

Metryka Księstwa Mazowieckiego z XV-XVI w. T. 2.

Lupa

Tala zuppa memoriam reduentes omnia centuit
renovando ad librum novam scribere 1386 Seky

T, No 1. | Vexill. fer... pecunias de penis recipere
sibi et extorquere comisit super eius szuppam
provenientes 1393 T Paw. IV, No 4703.

Miczek ... pecunias de penis tam magus,
quam, quam penis recipere sibi et
extorquere comisit super eius szuppam
provenientes T Paw IV nr 4703

Zupa

[...] ego suscepi zupam d. cancellerū
iste diē* ^{<omni>}

ca 1427 Ur. Mas 152

* Zakr. zap. w cz. 2 dotąd nie drukowanej

Župa ✓ zob. Stan
Cum

Utrum villa monachorum..., quae dicitur
Prandochin... zupam, quae stan vulgo dici-
tur, in annona solvere deberet?

1238 OpMag II nr 16

stan' darina pienigina lub opłata w naturze

Supra

Nullum castrum novum edifica-
bunt, sed antiqua propter terre
defensionem, secundum quod
ab antiquo consueverunt, refficient.
hoc tamen adhibito moderamine,
quod in huiusmodi reedificatio-
ne nullum beneficium, quod vlg.
supra dicitur, constituent

1242 Kod Maxk nr 427

Zupa

~~Występujące nr 1242 (...) benefici-~~
cium, quod ^{vlg.} ~~vulgariter~~ supa dicitur,
podchodzi z dokumentu ~~podjętego~~,
zwanego z ~~niższego~~ ~~prekasu~~.

1242 Kod Mas k nr 427

1242 Nr Mas 153
niższy prekas

Lupa

Nullum castrum novum edificabunt, sed antiqua propter terrae defensionem, secundum quod ab antiquo consueverunt, refficient; hoc tamen adhibito moderamine, quod in huiusmodi reedificatione nullum beneficium, quod vulgarter supra dicitur, constituent, nec omnes ad talem reedificationem venire cogantur.... dummodo opus competenter perficiatur.

1242 Kod Wp. I 196,

Poznań 1887

Lupa

BPAU

Nullum beneficium, quod vulgariter
suppa vocatur, ab ipsis hominibus
exigitur.

1239 R. Nisi Lix 189

Łsodyński M., Falsyfikaty wśród dokumentów
biskupstwa ptockiego w XIII w. Kraków 1916

Akt Konrada z 16/V 1239 dla Włocławka Kod. Pol. t. II nr 24

Lupa = beneficium

Nullum beneficium, quod vulgari-ter *suppa*
uocatur, ab ipsis hominibus exigetur. 1239

Kod Pol. II 21. Beneficium ... *suppa*. 1242 ib. II 33

Onom.

Kodeks dyplomatyczny Polski

Warszawa 1848

Zupa

Was auch von demselben berch-
werk von sawpen oder von ge-
richte (ib. 55: von supin und unser
richter al. von sewpen oder von
gerichte) mucz adir genises ...
gefellet, den sal unser swager
(sc. Herzog Konrad) halb haben

1369 Cod Sil XX 54

Zupa (- smelzhutte Bytom)

Eine hutte hab ich gehabt
und gehalten ... sechs jar geru-
lich an alle anspruch und ich
den herren saupe gebe

1401-7 Cod. Sil. · xx 65

Zupa

Ich... meinen hetzen die Saupe
davon gegeben habe

1401-7 Cod Sil xx 66

Zupa

(Wenzel..., Hertz zu Teschen,
verkauft an Konrad, Herzog von
Oels... das halbe Beuthen Stadt
und Land) mit allen zinsen,...
zolen, mantten, zuppen, bezck-
rechten

1459 Cod Sil XX 88

Zupa

Rex consuli Cracovici Bethman 3000 fl. in mutuum ab eo receptes
in zuppa et arbora regali Illussiciensi inseribit 1501 Matr. II nr. 1469

Rex... Bethman,

consuli Cracoviensi, 3000 fl. hung.
in mutuum ab eo receptes in zuppa
et arbora regali Illussiciensi inseribit

| (1501) Matr II nr 1469

orbna - dochód królewski z kopali Olkus.

Supra

Sed tunc non citabuntur ad ducem
per camerarium sed per eorum
supranum littera ducis ad eum
transmissa

1239 R Hist LIX 190

Łodyski M., Falsyfikaty wśród dokumentów
biskupstwa ptockiego w XIII w PAN 2984 III

Akt Konrada z 16/VI 1239 dla Mostawka Mod. Polt. II
nr 24

Zupan

Sed tunc non citabuntur ad
ducem per camerarium sed per
eorum supanum littera ducis ad
eum transmissa.

Et in his casibus indicatum
dux per medium dividet cum
episcopo

1239 RHist LIX 190

Lupan

Non citabuntur ad ducem per camerarium,
sed per eorum supanum. 1239 Kod Pol. II 21

↑
miserkainy kasztelanii Wolborstiej (biskupiej)

Lupan

~~£~~

dux cum archiepiscopo, vel eius tribuno, dictarum
villarum homines iudicabit, et tunc non cita-
buntur ad ducem per camerarium, sed eorum
supplicium, libera ducis ad eum transmittit.

1242. Act. II 84.
Lob. Pol.

~~Baudouin O drewn, pols. jaz.~~

~~SIOWNIK~~

142

Zupan

Miroslaus tenetur penam; procuratori fecit
satis, sed szupanis nichil 1400 TPaw. IV, № 6731.

Miroslaus... tenetur penam... procuratori
fecit satis, sed szupanis nichil

1400 TPaw IV, 6731

Lupan

salvo tamen iure aliorum supra
mariorum nostrorum, qui in preno-
minatis castellaniis aliquas habent
supas vel officia } (1299 ~~7~~ xv) / P. Pom. 518.

Pommersches Urkundenbuch, Bd. 1881-2 Ordnung

Perlbach Pomer. Urkundenbuch II

518 No 578 - r. 1299 (copie v. XV.)

79

Lupca

liberamus... Criborium ei suos...
successores ab omnibus penis iam
magnis et omnium honoratorum
vulgariter lupca

1382 Kod Maske 98

H, quam parvis,

Zupca

Si in aliquibus penis magnis sine
parvis in ... Nostro Iudicio man-
serint nulli, eas Dominorum

Nostrorum Honoratorum uel

Zupparijs soluere tenebuntur nisi

ad soluendum partem nostram nos
et successores nostros tangentem
sunt astricti

1391 Kod MazL nr 119

Supra
a. Zupiec

ciężka - brać w zastawie
zajmować

(leg. zupcy)

Tako. etc. Jako⁵ przitem bil kedÿ |
Subczÿ czandzaly [[tedÿ]]⁶ *Lauren-*
cium pro penis, [[*ipsius*]]⁷. tedÿ wra-
czaly doby|tek⁸ woÿtkow. ÿ ÿego⁹
ludzÿem¹⁰, | aonÿ go¹¹. wilanczac
nechczelÿ¹² *Et testes in testimonium.*

— oddawać w zastawie
cielowo to, to
to zabranie
← (?)

1416 Kościar nr 617

urzednik zbierający opłaty

Lupca

Nulli de numero ipsas [poenas] dignitariorum
vel honoratorum ac ministerialium nostrorum
vulgariter cresthnykom ac xuppariorum alias
xuperam solvere tenebuntur

xv A.K.H. xī 388

Gupca

✕ contra szupere [...] pro penis
dominorum ✕

Bior. 2., 1, 102

1937 chr. Maz 152

Župca

Vyni rzezone ... skarbu albo dworu
naschemu i gynschim crestnykom
albo gich zupczam (seu ipsorum
supparüs) obikii placzoni bicz

Sul 98

Zupea - supparius

Any porzes Urzandnyka, any porzes ktorego czeŝtynykow albo
dupez gich gabany leier mayan Sul. 99. Czeŝtynykom
albo gich zuperam obikli placroni bice 98.

Zupca ?
~~Sarba~~

(= ~~szubata~~ ?)

[~~Zupca~~ ?]

Nob. Simon ... nob. Mart^{ino} ... { qui residebat loco
subiudicis
subiud. ... } dixit: Tu me non debes sententiaré,
quia tuum iudicium nichil est! — iterum
dixit eidem Martino: Tu es schupera nec lo-
cum habes iudicandi

ZapRp
1497 Wolff Was. 1. 725^r

ZapRp wąsoskie

Zupca

ille est emptorius zupparius
alioquin kupny zupca

zupca petniocy obowiązki za zapłatą (?)
wynajmowanie zastępstwa

) Tym sed 48:
{ zemu brow i 110 1444

1444 /
2 / un clas 167

Kupny zupca - br. w STStp

~~Tym sed~~
emptorius - dot. nabycy
nabycy drogo, kupny

Gupca

~~z hupca~~

z hupca

<... oryginalnie napisano z hupca
myślnie ostatnie trzy litery i
zastąpiono je przez ca>

1458 Urz. klas. 151

Warsz. 2. gr., 3, 475

Gypsa

[...]

~~Altrona~~ ma drozdzi shuposa
et mobili *

1458

Altrona 151

Warsz. 2. gr., 3, 475

Lupa

Zuparius

Zuparius utriusque

Solis

1423 Arch Castr Crac II 830

1423 Cstr.

830

Mupparius

Omnibus Mupparius

Blrs Mar 157

~~Zupca~~ - Zuparius (zob. tekst)

Supparii, suppose, byli to zwykłe
"wisi wrednicy"

1391 Kodex L nr 119

Dunin, Same marniechii Proro W-wa 1800
294?

1391 Un. Maz 133

Luparius

contra subindici supparium.

1424 the Mar 155

Zupnik

Auch sal unser swager in dem berchwerge der
hundert huben und auch zcu Meckwitz (Miechowitz)
und zcu Babrek (Bobrek) sein sawpnik und richter
setren und haben

1369 Cod. Sil. XX 54

„aus dem ältesten Oelser Kopialbuch“

Lupnik

Nicolaus Lupnik tenetur civitati [X] VIII
marcas ex parte laterum Bochner

1399 Ac Cas. 488 X

Lupnik

Triginta sex mare hallenses ratione
duarum sichtarum Nicolao Lupnik
venditarum.

1420/21 Rach. Boch. 199

Apud Nicolaum Lupnik (s) ratione ^{unius}
sichte mare viginti unam hallenses.

1420/21 ib. 200

Hoc est registrum salis, quod datur singulis
annis ad castra domini regis ... de supra
Bochnensi de anno D. millesimo CCCXCIII
tempore honestis dominis(s) Nicolai Lupnik
et Winconis factum die beati Bartholomei
1394/5 ib. 137

Lupnik

Nicolaum dictum Lupnik

1408 A. L. Gr. ^x / 237 x

Zupnik

In deme gehegeten Notdunge bynt gestanden der edele hurre Herr Nicolaus der Zupnik von der Bodche unde dy frauw Katherina ... Also das der hurre Nicolaus Zupnik von der Bodche von den scheppen eyn bekenntnisse begerte eyner rache, dorobir der hurre in deme vorygen dunge zynen scheppen schilling hatte gelegit. Do bekante wir scheppin also dorumme habe wir des hurren scheppen schilling nicht genomen dorumme, das wir ... mit unsern brudern eynek und eyntrechtig woerden ... und nu eyntrechtlichen bekennen, das der edele hurre Nicolaus der Zupnik dorobir zynen scheppen schilling in deme vorygen dunge hat gelegit, das dy frauw Katherina von gutem willen vorrechten dunge hat sich gescegen an dy ganze stat ... Das bekennen wir zeben scheppen, dorobir hat der edele hurre Zupnik zynen scheppen schilling gelegit.

1431 Prem Iur 2279

4
Lupnik

Item der hurre Srawpnik her Nicalaus von der
Boche hat der obir synen sheppen schillingz
gelegit, das dy borgen der frawen Katherinen sich
aus der borgerschaft nicht haben gerogen.

1431 Prenim 2277

Zupnik.

Item indeme gehegeten Notdunge synt
gestanden der edele hirre der Sawpnic von
der Bothe und dy frawe Katherina... also das
der herre Sawpnic von den scheppen eyn
bekennisse, begerte eyner sache... und off der
scheppen bekennisse hat der hirre Sawpnic
auch zynen scheppen schilling gelepit.

1431 Prem T nr 2276

Župnik

dy her vor xvj lapides piperis, den lapis
von viij Gulden, vor Herre Aynolph
dem Žawpnik Dymytrien geiborgit holt

1472 Torga 290

“Zupparnis”

Luo

zur = glycerium

1472 Rost. n.

1664. Polevka z zekvanonym
obrob lyba.

ROST. Symb. r. 1472

1664

Zur

^z
schuur

Park Pt 110

Los into: schuur, etc up myeloma

M. Lucoty schuur (up pot. -ur myozine)

Zump - Zur

Aliquando autem (3) asperatur
et hoc multipliciter: aliquando
grosse; exemplum: Szarak, ... sky " 4
roth, Szorav, Zump...

2112 XV MPKY. II 410.
2. p. XV Park. 410

* (Zos prypusska, ie ho vyras razporysomy
a mem. Saum - obrazek MPKY. II 423 381)

Zump vyta Brückner P. Fil VI 647
Pr Filol. II 3 o vyracie zump

Lur

Mathias Lur

1414 A.K.G. X 435

Lur

Domus Lur IIII gr. deolit

1385 AC Cas. 164

14 Zoraw

Zoraw = ^{real} an. *Grus cinerea* Bechst.

zoraw = grus

1472 | Red-n. 1346.

1346

HOST. Symb r. 1472

Zorawo ^{Kuraw}

du 3, 2 2 105
Cinc. 2

(de gre^{ulo} 80/zoraw (ie. 0 zorawiu)=)

c. 1420 R. xxiv, 84.

~~Jag. Nr. 1299 t. 53.v~~

~~Br. Kar. sow. t. 47.~~

Rozpr. 24 str. 84 poz. w. XV

2700

Zuraw
Zoraw

k 286
mkr.

Cart 1315

Zorawye = gressu ~~1449~~ R. xxiii, 280.
XV med.

Ordinatio gressu non solum decen-
cuis ymo salubrius gress, gl.
tales, aves, zorawye, incedunt

Wojas

Zonaw Kuraw

Item carpentaris circ^o pontem
et zonawie viginti gr 1493-4 ib. 360

Item pro clavibus ad zonawie III gr.
1493 Warsch^{Pozna} 354.

Fabro et okowanie zonawy 2 gr.
1494 Warsch 343

Johanni carpentario a zonaw ad Piles.
tones, 1495 ib. 412.

(6 m.)

(Brunnenschwengel) unaw studium

(Zuraw)
Zoraw

ptak

Quarto consulibus et omnibus ciuibus
do gruem ^{Zorawya} √1458 ZabUPozn 122

~~История~~ ^{Зорав}
Зорав

~~110~~
Пресса плоты члорые гонья
Зоравые ydropye. de morte w.

~~MPK 7. I. 192, 385.~~

~~MPK 7. I. 192, 385.~~

(Zuraw)

grus, zuraw

c. 1500 En. ~~Stow~~ 139

Żuraw
Zoraw

Zorawem (cum patulis titulis): (vir cecidisse
putans feminam in puteum) hanc salvare currens,
veloci depressulat (i.e. aperit) ostia cursu, hanc
salvare volens cum patulis titulis // pp. XV / R. XVI,
323. - Hydro reservat, XV p. pr.

(Vir cecidisse putans feminam
in puteum^{xx}) currens^{sc. vir} veloci de-
pressulat, intravit, ostia (sc. putei)
cursu, hanc salvare volens cum
patulis titulis zorawem
W. troscic deban

~~Łuraw~~
~~Łopaw, Łoraba~~

Koraw tello ^{tello} PrFil.V, 11. ^{XV p. post.}

~~Br. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.~~

Br. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI.

Brückn Prfil 5 11

w XV

J. tello ient' stuzes so. wydzianis ^{rodny}
ze studni, bosc

425

Zuraw

Zoraw = valva

Procedere ulterius murando quousque

Ad eiusdem castris nostri valvam, ^{zoraw}
vulgariter nuncupatam, debent

1379 Wierzb. Harz. 3

z. Kutaw
Zoraw

z.

pro clavis ferreis ad reformendam Weluam castri
dictam ZORAW 1388 MMAe. XV, 79

Mon Med Aevi Hist. t. XV

Piek: Rach. Dw. Jag. r. 1388 str 79

Kuraw
Zoraw 'most ruodrony'

Pothkal narrotow sereso swego,
przedgrodem ifyotl go proszyer:

(leg na zorawiu)

Aleksy W. 164

4 Kuraw
dorow

zoraw

= arctolapsum
~~hamula~~

1472

Root.

n. 1303.

klucz. 1302 - ~~manet die~~ w krotalacie
hake (o wronaitym
kostrowanin

koorek 1304

stytakorek manet die w kost. hake (tu manet

ROST. Symb. r. 1472 ~~die eptearne~~ 1303 ~~idony m.~~

^{Zuraw}
Moraw

Aliquando autem (s) asperatur,
et hoc multipliciter: aliquando
grosse: exemplum: sraak, srego,
tra, sryroth, sroraw...

212 xv onPKy. 410.

~~2. p. xv~~ Park. 410

(Zunara)
Loraw

Loraw, (Sohn) des Tessata

1204 Cod. Sil. VIII 81

^{7u}
Zoraw

Mit. eriam, quam Jacrala vocavit)... et Zoraw
elenodium 1398 Akth. III, 281. Cleynolunq inamena
~~Zoraw~~ a Zaevolana Jacrala 1399 Huber Eb. 75.

id
Loraw

~~id~~

Mathias Loraff

1428 Mon Sur. P 114

(Suraui)

Lorawi

autem sive partes earundem

Termini villarum sic ^{denominantur} ~~appellatur~~ : — Gori, Sorave

bloto etc. 1237 Kod Wf. I 175.

mostek...

⊕

(Zurawi)
Zorawi

Gades...: Sorawe bloto (1285 ~~97~~ II p. XIII)
Pp. 50.

~u
Lorawi

v. Noski

Nos^xek

Noski

Nos^xka

⁴ ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

M. tantum, bot.

Zorawiny = M. Oxycoccus palustris Pers.:

zorawyni

= temella / 1472 /

Rost. n. 1809.

ROST. Symb r 1472

Zurzenie

Zurzenie iurgium

1437 / Wisl. №228, s. 87

KATAL REKOP. Bibl. Jag

№ 228 Isnacensis, r 1437

1. ... quoniam, libellus; proes

498

Zuryci 'quiescenti nymphal' Ken 15
Tajeri

Zuryclo = flammae probae dabit | 1466 | R. xxii, 27. 340

Tunc Zabulon, gl. dyabolum, sacra
gens, gl. turba sanctorum patrum,
insultibus oburgabat et manibus
plaudens, flammae probae dabit.

Rozinne 'repuce, ito (mordue) quod

una Rozinnac 'pohudra' to quiescent, drainie
flammae 1. pharynx, opus 2. iarlung
vocaly

R. xxii, 37 J. podrum 'minera, delphi; horta
zuerzd

Pr traherit quiescentie

Luzya cf. Rozzuzzae

~~Rozzuzzae v. Rozzuzzae~~

(Zuzel) zuzel

zuzel B.

=

ferrum

~~XXX~~ Rost.

n. 9784.

XVI p. pr.

ROST.Symb. w, XV.

9784

Luzielica cf. Luzelica

Żuzelica

Scorea zuzelicza

ca 1420 WokTryd nr 127

Zurhica

Zurhica scorea

1437 Wirt w 228, p. 89

Zuselica

Zuselica calditon

1437 Wist nr 228.

s. 86

zuzelica

zuzelica calchiton

1463 PrFil.V, 12.

~~1463 PrFil.V, 12.~~

~~Pr. vi. st. p. str. 12.~~

Brückner Prfil 5 12 r 1463

486

Zuzelica

not

~~Zuzelica = scoria 1451 R. xxii, 41.~~ ^{b. 160}

~~Zuzelica = scoria 1466 R. xxii, 26.~~ ₃₃₁

ib. 41: ↓

Ergo sit ut scoria, wrelia,
glorie clara tua

Zuzelica

Zuzelica - scoria

E 1455. JA. 14. 495.

645

~~ARÖHTCMXIV str. 496 rok. r. 1455~~

i (Zuzelica) Zuzelica, Zuzelica

Zuzelica

zozyelyca

~~specimen~~

1475

1446 Rost.

n. 2960 (cf. ^{ib} / calicuton n. 9026,

ferrifox n. 8243, storia n. 8402.)

To jak zuzel

many used byd glos pidiny druk
"Falimine, lt. pisre zuzelica

Zusetica

Suszelyora

1475 Post nr 2961

Zwist elica

zvzyelicza

~~del. sandi~~

1448 / ¹⁴⁷⁵ Paul. n. 3007 . To jest
zuch

= (Zender) Zunder
u nos

ROST. Symb. r 1149.

3007

Lurica = scoria

2740

sicque manet pagamentum, * faldher-
stuo,

Scoria, ruxalica, II $\frac{1}{2}$ XV in Fil. III 289.

sed non argentum

~~Zuzelias
Suselina~~

Suzeliana calchiton PrFil.V.9.

~~Licc. XV Nr. 12.~~

Pr. iv. 51 p. Nr. 9.

Brückn Prfil 5 9

w XV p. post.

Zuzelica

scoria est purgamentum et sordes
metallorum, zuzelyca

c. 1500 Erz. ~~Stw~~ 139

zurlicia ~~(?)~~

Recipe fimitraces et zurlicia (?)
et tunde [ad pulveres & simul]
ca 1500 JA. IV, 91.
~~IAJ. IV, 91~~

~~Col. Patr. H. I. 152~~

2° wac

Post aliquantulam sumpti digestionem edu-
li ipsum bos retribuens faucibus cum recumbens
ruminaret, gl. masticaret, digegeret swal, porcus
... ad eum venit

1436 RRp XXIII 277

k. 67v

order JR

Znac
~~znac, znac, znac~~

^W
Smack, masticare

XVnied. PrFil.V, 29.

~~Diol gt. masticare 1431~~
17. masticare 1431.

Pr. sr. st. p. str. 29

Brückner Prfil 5, 29 r 1431

1100

Żnać - carpere

Tak się gładiś sento lud wozislek... kaker jest obykel
wol biele swacz arz do korenja Bz Num. 22, 4

(herbas usque ad radices carpere)

17388

W jelo mytł wól trawę, ai do korenja wyzado!

Łwac

⁵
Łwaty - ruminabant

ca 1470MP Ky ~~V~~ ~~111~~ Mamlub 243

(super triticum et vinum ruminabant Os 7, 14)

• manstreht hospitulny; prieziwili su
Bibli'e stomumiedro: obzriewali se

Wnie wstali do muru z serca mego, ale wyl
w trumicech swoich; nad proemig i winem
preimeli, odstojili ode muru

Łwac' = mastico

2830

^{magis}
Libaria ^{magis} masticata, svane, II $\frac{1}{2}$ XV Brit. III
290.

plus confortare, posylyer w moway,
valent ac dulcius sapiunt sma-
kuzg

zwać? x x Lwój   d. Swój
Za to szp ma kasdy wozpocz,
otłoczywszy jedno swócz *1
~~*1 zwać a. zwać (verte)~~ (zwać?)
Stota w. 64   ~~Arch. XIV, 501, op. c. 1410.~~

~~6 1410 JA. 14. 501.~~   ~~Stota.~~

<< Vrtel-Wiercz. , Średn. poezja polska
świecka. S. 6 przyp. : swąc (rkps:
swocz) - swą ci (część).

Żwanie

JR 0-9/122

Ob hoc natura composuit ut masticacio, gl. amplior digestio zwanye, maior assit

XV med. RRp XXIII 280

k. 278

wg Wojasa

Zwac' cf. Zwac

Zwač' cf. Rozkwač'

Łwalnik (?)

v. Łwalnik o
indeks o
mag. o

ŻYCIE

[Mat 5,6]

Beati, qui esurient et siciunt iusticiam,
id est vite rectitudinem, zycza, prostego

ca 1430

~~1430~~ 40 G1KazB II 28

Życie

1 pr

Vita activa szycze {sywot} pra-
czyocze {czy}

XV med. Gł. Wrocław

Życie

>> (X)

² Vita contemplativa życze {sy-
wot} kayocze {czy}

XV med. Gł Wroc An

Ζυγία - conversatio

Sunt autem in nobis tria munera deo placencia et haec ei offeramus: ... tertium est conversatio,

obovanye abo zyge, - sancta et honesta seu in anima quam in corpore ~~conversatio~~

Κζ XV, Σκγ V 26γ.
med.

κ. 110 v

zycie

wzraaz zywna naszego

1449 R. XXV 167

~~sp. luso. ... wzraaz lusa naszego~~

~~formam (i.e. ymaginem) nostram~~

~~1 XV SKJ 121~~

V (SKJ 121: wyobrazenye, wzraaz lusa
naszego)

(imitatores mei estote... et ob-
servate eos, qui ita ambulant, sicut habetis
formam nostram Phil 3, 17)

Zygorac' of Pozygorac'

Lyons of Myerac'

Zycrac' cf. Hypozycrac'

Życzyć

conc. 1

... ~~Hospitales invicem sine murmuratione~~, unusquis-
que autem, sicut accepit gratiam, in alterutrum
illam administrantes, zriczi, sicut boni dispensatores.
~~Si quis ministrat~~ (I Pet 4, 7-11 4, 10)

Wuj: każdy jako wziął łaskę, usługując mię jeden
drugiemu jako dobry nęfare wolicznej łaski
bożej

1403 Gl Jag 100

Życzyć

Lubo bądz thobye swątha Troyczya
szluszba *szluszy]enya m]ego y szycz, i
presta, aby tho obyatha, offyera, yasz
oczyma twoyey wyelebnosczy nyedostoy-
ny offyerowalem, bądz thobye przyemnya
ca 1431 Msza XII s. 225

Msza III. VI. XII : day

zyryc

Dimitte eos, si penitent, foveat,

zicy, omnem (?) penitentibus

tr p. m. West Rp nr 2645
K. 45v

ⁿ
dycsyc'

Bonum semetipsum claudere non potest,
sed se aliis participat, zicsy, et in alia
se diffundit

XV med. GlkarB III

Zycsyc'

Suam bonitatem aliis participant zicryl
(sc. dominus omnipotens)

XV med. GPKaz B III 33

Lycayc'

Sancti enim ipsorum merita com-
municant, * zicas, his, qui eos honorant.

XV med. GlKarB 1150

Zyczyć

Czego żądaś od bliźniego,

By mu zająć zyczył tego

ca 1450 Pam Lit. IX 318

Žyczyć

(mystnow swoich)

thowarisse... prosily..., aby yem mystnow
nye racilily... doprosiez, aby yem ych
rzemysla thowarissom proske zyciez
y deca szyc (lep. z id?) Zracithwa

1491 ~~P~~ RK 7E VII 56

Zycyca
Sycia

*szczyła*⁴⁵

Quam gratiam divina largitas ei communicat, | quan-
tum fuit possibile communicare pure creature

1493 91 Aug 124

SU VII 79

sp. r.

kyrcyc!

~~kyrcyc!~~

In miser invide $\leftrightarrow$ in tui cordis latibulo...
abscondisti, ut nulli ^{alio} tibi soli bonum
aliquid $\leftarrow$ ~~ut~~ $\rightarrow$ faveres synonymis

R. XXV, 183.

xv p post.

~~Průtekner Kaz. črw. 3r~~

~~Kozpr 25, str 183~~

3006

~~Číslo 414 J. 3.39r~~

szyczyć

Iterum audite vos iracundi,... litigiosi, qui
vos invicem iudicatis et nichil boni vobis fa-
ciētis nye syczyczye

ca 1500 ~~JARp X 8lv~~

fl. Herb I, 45

żyć

Znamyomogemni cako zandayomni, abipod-
dani naschi... cestnye zyli, yeden drugogo
nye wrazaomni, prawe kasdemo zyzani
a odkelyomni

Sul 6

Dziot 1: aby... sprawiedly woszy obpomagal

ut... ius uniuigwe tribuatur

#45-

~~10/10~~

pod przyjęcie: 'iżmy komisję
impartio 'rozdział' udzieli' ?
Łoć b' o

Życie

Thes bychmy wam rady zycaly y przyyaly Art. Mo. 128.

Kto szye podeymye cznego Wradu, ... then
muszy myca robotar..., abyszye sz tego
uycie szyltki mycy, tego bychmy wam
rady zycaly y przyyaly

Art Mo. 128

wam vos quidem vellemus et libenter vobis
impartiremur, stosol 53, 4: bychmy... przyyaly

Lycryc

Lycrycz = optem | 1406 | R. XXII, 12.

→ Ad subitam mortem pravo, gl. malo
homini, venisse quid optem, gl. sc. ego
desiderem (?) lycrycz, omnes, gl. sc. homines,
credo mori

(Nunquam litari debes subita de nece pravi,

↓ 145a

Lycze f.

Porzycze
Porzycze

Wissasi
Zyozyo of. Mxyozyo
Vypoisasee

Lyozyc' ef. Hypozycyc'

žycí

281 Jako to suathczø iako zagarza zem-
fkego sbega [n] nechoual¹⁾) ani snim-
zil

1391 Pozn m 281
Letn ! m 1016

Žycí

†

upřiměním nr 281
Zagorra zemského sběra nechoval ani s tím
žil 1391 Lekr. I, Nr 1016. ^{5.11.18} Kasser ne 224 we
[X] sřladzejmi Veny sam Kraduj 1400 Jřaw. III, Nr 4905.

V leg. z řodsiejmi

Życ

Jacub nyci cradnye w xanszey zemy
any. slodzeymi / szuwe 1429 Zapwarz
nr 265

V leg. z slodziejmi

Życ

Receptor w xanszey zemy ne etadne
any sze słodzeymy ziwe 1425 zapłwasz
nr 114

Zyci
Cztery + srenko + twarz... ezro marz (lepszego przed

~~zob.~~ czeci yp, ypz by nyla s tob
Slota w. 79

~~Arch. XIV. 501, of. c. 1410~~

~~c 1410. JA. 14. 501. Slota.~~

Lyć

Eze (Jan nye cradnye * w a x y s z y c z e m i a n y s z e
s l o d z e y m i z i w y e

1438 ~~Holff~~ Zap 6

Zap Mos

Žyć

Jawo ya nyc gradna sam xaxathom... any
s slodreymy slodreyskyc zywa

1464 ~~Wolff~~ Zap. 50
ZapMer

hyc

Jako Jan nye radnie w kszary
nyemi any se plodny mi hyc
1463 (59) P. viii, 19.

chyciński

Žyc

Jako

Gan nye cradnye... any se slodzeymy

zywye

1463 ~~Wolff~~ Zap. 47

Zap. Mer

Žycí

Pavel s xavzey žyemy nyz eoadnyz any se slo-
dreymy zywyz

1464 Miesder. XI 1

žim. 16.

Žyč'

Eze/

Mscrzysche [k] nye cradnye s [k] [zaxey] zemy, any
se zlo [dzajmy] ^(dziejmi) zywy

1468 Tym Groc. 188

żyło

113. (181^v) Jako my necradnemy (w kansz) w xanszey
zemy any [stego ziwemy] [z] złodzeymy / (F) ziwemy. — Jako ya tho
wem Jan w xanszey zemy necradne any zesłodzeymy ziwe. —

1425 zap kawa nr 113

V leg. z złodziejmi

Życie - vivere
pretho

Obychly szawycela ludcy szycer a stacz w wlosthnych domyech
Sul. 53. ~~Ustawiamy, aby owce szycer mogl dziecem ustawyc~~
~~opychadnyky 75. Kazdemu potrzebnio gest szawycer~~
~~szyceremu polk prawem 43. Dzytheornio gest, abli padzany~~
~~nary szawycer zzyly 46.~~

vivere et stare .

Bevat 45: myszkocz

żyć

Zdyszczek }

Ize

~~Zdyszczek~~

z słodzeyem

mye zil

ani go w domu chował

1450 Cars s. I XXXIII

akt nac 94: bythem myaszka

-----116d

/4/ MOzely masz d/5/acz
szwego y/6/daczego gymye-
n/7/yą zenye szwey czo
chcze /8/ kthory nyegest
woyth/9/owszkyego rodv a-
lbo czo /10/ gest p o tho
zaprawo podlug /11/ [KTho-
ry czlowyek /12/ szyedzy
wprawie /13/ myeszczkyem
ma/14/ydborszkyem prawye,
y /15/ tam bytem zyl albo
zy/16/wye] Ten moze szwey
/17/ zenye

dacz wyano albo darowacz
na szwem stoyaczem albo
nyestoyaczem gymyenyv Czym
albo czo gest prawo pod

OrtOssol 68,3,w.4-17

qui in municipali, et in iure May-
durgensi, possessionatus est vel
mantionem agens
Dyc

-----116d

/4/ MOzely masz d/5/acz
szwego y/6/daczego gymye-
n/7/yą zenye szwey czo
chcze /8/ kthory nyegest
woyth/9/owszkyego rodv a-
lbo czo /10/ gest p o tho
zaprawo podlug /11/ KTho-
ry czlowyek /12/ szyedzy
wprawie /13/ myeszczkyem
ma/14/ydborszkyem prawye
y /15/ tam bytem zyl albo
zy/16/wye Ten moze szwey
/17/ zenye

dyć
dacz wyano albo darowacz
na szwem stoyaczem albo
nyestoyaczem gymyenyv Czym
albo czo gest prawo pod

OrtOssol 68,3,w.4-17

hyc = habitare

(5)
Роснучихъ бы вооупенъ стоа тоба
хуменъ, жуенучуку, ние выкилхачуко
ауче на нумо, аны бѣху од ниего
миесену [Ex. ~~XXII~~ 25] ~~28~~ XI кабуи. 286.
p. post.

Вои habitat теам Ex 29, 25

zyc

bez strachu ^v badzeszycie zyc [w]
waszej / zjemy (absque pavore habi-
tabitis in terra vestra, Lev 26, 5)
XV p. post. Katwin 287

v lep. w wonej

32: bpdre se prebiuaz

Życi

+

Tha (sc. Anna) - szyla z * marzgn
swozymi szjedm lyath

Łażam 285

(vixerat cum viro suo Luc 2, 3)

Rozm 18: byla szjedm lyat swem, leg.
2 swem) mżzem

caut

Žyí - vivere

(a zyla) - et vixerat cum

viro suo. Si ergo vixeret cum viro suo,
habitabat in pace cum viro suo

Κ̅ϫ̅ Σ̅Κ̅Υ̅ √ 263

(med.)

√ (Luc 2, 36)

11 dr. Anne

k. 98 r

Życi

Prozę... słutuy se miłoszynie nad duszami rodzi-
czow nasrich ... a nas sz nimi w wieczney swiętosci,

↑ wesrele z rodzi zisz. MW. 21a.
<w>

Żyć

Ere. Stanisław nye cradnye w księgszej
zemi ani słodzeysky szive 1436 Zapłane
nr 468

žyc

+

Inamyonogemi eako zandayona, abir
poddemi noschi... cestnye zyli, jeden
drugogo nye utrazayona

Jul 5

Dziat 1: aby... jeden z drugym porosnye byl
ut... honeste vivant

4 45

~~Dziat 1~~

żyć

Użyteczność jest pospolitym i dobrze-
m, aby poddany naszym spokojnym zżyty

ut. in quiete vivat Jul 46

Świat 37: aby każdy swój pokój miał

17
Žycí - convivere

zycr mayr -

~~convivere debent~~

ut... scire possent (sc. coniuges), quomodo et
qualiter simul convivere debeant ←

2 xv sky v 263
med.

b. 88r

Zyc

deruisse

Quid intuisse ^u iuvat dobrze zycz

1466 RRp XXII 17

vilia

k. 227

-it2

Su turpes mitide mendax infama vite infiget

^{vicia}
~~maculay~~ f.
wg Perz

2y^o
Nawpizwen

ma slubici, yze ma przykazanya... chovacki...
a za presthapy, yestly by ktorymy vystapyl
a gich sye dopuscyl zyvacz y tez dxyetayacz
na przeciwo obyczajowu = za konu tego dosszici
uczynycy

1484 Reg. 707

quas contra hunc vivendi modum commi-
serit

zyc

Próba o mezu statycznym molwy

перомынафа крышце zyc

Гл 127 арг.

Lyi

Ideo

ideco debemus empernye saye,
nyedoyadaw nyeduyaw₂ sya

c. 1500, ~~YH, 10, 383.~~

gl Her BT, 27

zyc

S. Benedictus... ^{pit} ~~in~~cessit ^vvivere regulari^{ter}...
monachos suos compellendo ad ^vviuend^um taliter
yako sam szyl

ca 1500 ~~QARp K 216r~~

fl Koza 1 86

Życí

(dobne rycí)

Chwata Bogu na wysokości, a na
świecie miś ludziem dobre rycigum
to jest dobre[j] woli [pax homini-
bus bonę voluntatis] Rom. 68.

Życie in vivo

Początek w dalekiej stronie a tamto stracił to istne imię, i żyjąc nieorysio [et sibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose] Rom. 386.

Luc 15, 13

975. (198) yaco ya nyecradna < in terra domini ducis >
 any zlodzyesky (u) zlodzyemy / zywa. — yaco Jan nyecradna (!) in
 terra domini ducis any zlodzyemy zlodzyesky zywye.

1453 Zap Wana nr 975

1 lip. z rodzicjmi

Żyć

Jako ya nje brał anny (pro anny)
słodzeysky w xanschey zye mi
słodzeymy zywa 1462 ZapWarr nr
1153

Žyc

~~Mi wemaz y swaczymi / yze Mikolaw^x
sz Plawna neprechowawa slodreyow
yego wyedrenym any sznymi szuwe~~

1415-27 Bibl. Warsz. 1861 III. 39.

Żyć

Yako ya nye krałh na any szłodzeymy
szłodzeyshye v łamzaczey zemy zyba

1483 Zapławsz nr 1545

Žyc

Eze Zymunth w xanzey zemy
mye gradnye any szlodeyamy (lep.
z zlodziejami) zlodzeyskye zyvye nya-
domye

1461 Cars s. XLVIII

życ

1394. (347) Jako ya tho vyem ysze Mroczek Słasznyewa
nyezyvye slodzyeyszkye wkszyanzeyh zyemy Slodzyeymy any
kradnye Thako my Bog.

1475 Zap Wana nr 1394

zyé

1200. (352^v r. 1476) Tha(g)ko mj bozy(!) bog etc. Jako ya
tho wyem yze Thomek zradzykowa nykradl(!) any kradnye any
szlodzeymy zlodzyeyskye wzemy xyanzey zywyé.

1476 Zap kawsz nr 1200

Życie

[...] W mem domu złodzeja nje chowam, lethory
w kszanczy zemy kradnye, any s nym złodzeyskije
zywyas

1471 Jpr JNW. VIII 2, 38

žyc

žakom yā nye krahtl w^t kxyazeyh
zyemy anim slodzyeszkye s slodzyeymy
zyl anim thych rzezy slodzyeszkych
vzytku myal 1444 ZapWarsz nr 1434

Życ

Yakom ya nye krathl w^x kxyansseyh
zyemy anim sslo-dzyeszkye: sslo-dzyemy
zyl 1474 ZapWansz nr 1435

Lyce' ut peccatis mortui

cauc p

+

injustie vivamus,

zjwmyj postuq

gl. id est

Christusa,

gl. i. s. in Cristo.

XV med. Lyce' T. 83. ite XV w.

podlug ducha szc. thego chodzmy, zywmy -
spiritu ei amblemus 16. 111

I Pet 2, 24

żyć

+

Dłuższy jestmy duszy. mye ciała,
abychom mye *podły ciała żyły. Ost-
szem, *badkiczeły podluk ciała
żyły, szemreczye (ut secundum
carnem vivamus, - si... ~~vixeritis~~ ~~secun-~~
secundum carnem vixeritis, moriemini

Rom 8, 12-13)

XV p. post. AKH VI 445

życ

Fratres, debitores sumus non <carne>
ut secundum carnem vivamus czala żyły, si enim
secundum carnem vixeritis ~~||~~ podług czelnych
zają, żylibiscze, moriemini (Rom 8, 12-3)

Novex. 5K7 I 103: będącely żyć

1435 GKasB II 53

żyć

Fratres, debitores sumus non (carni) ut
secundum carnem vivamus czala, zyly, si enim
secundum carnem vixeritis (b) podlug czelnich
zadz zylibiscze, moziemini

1435 GIKazB II 53

Życ'

Kto podług nauki żywy, rzadko bę-
dnie strąszyć wynyl. [Seroans doctrinam
raro accusabit fortunam.] 11 1/2 XV R. T. XLVII.
Ppost. 1.

Lyc!

coll 9

~~_____~~

Animalis homo non percipit
ea que sunt spiritus Dei exlo-
wyck k thory podlug smyslno-
stery zywyce nye podlug row-
ny niy niyemore pogyack
dobne w wychownych rzeczach

de pat. XV^{ex} R. XXV, 147.

~~Petr. I. 227. k. 153.~~

(I Cor 2, 14)

~~Ksiazka Piotra z Milobrawa~~

666

~~Opis Świeckrzycki in pol. XV. 25, str. 147.~~

żyć

concl

in spiritu, scilicet id est spiritualiter, per
gratiam spiritus sancti, vivimus, spiritu
et ambulamus doctrinam ~~per~~ per
locum ducha szn^gtego żyjemy, pod-
ług ducha szn^gtego chodzimy, żyjemy

(Gal 5, 25)

XV ex. skj I 111

Życ

żyjemy

1449 ~~SKJI~~ 166
RXXV

rp. lw.
... duchownye przez łaskę ducha swątego
żyjemy —... spiri~~ta~~ (gl. i.e. spiritualiter, per
graciam spiri~~tu~~s sancti) vivimus
i XV SKJI 111

Gal 5, 25

Zyci

Eye

Grewet ne Zywe ⁺ ^o chqzbp any vziika me

1403 Hube. ^{Zb.} ~~1403~~ 110

żyć

(obyczajem?)

Eze Bartek z tymi żywe pre-
cynkami czyto zemanom y precynko
pam starsze any z tego (pro z tego?)
wytka ma

1405 Hube 26 111

žyc

Yako Nikolay ne brald (d), ani slobodny-
stvom sril, ale verne rpb obchodzil

1417 AKGr. VIII a[#]~~1776~~ 142

Życ'

[...] Nye kradnye w xawzey xemy, any kradresth-
vem zywye

1472 Spr JWH. VIII 2, 41

~~tyje, tyje, tyje~~

peccatrice vivens

(127.)

wgrzeszech sywoax 1475, R. XXV.

~~Kazania Macieja z Raciaża~~

~~Odpis Jana z Ruszozy r 1475~~

~~Leto 1, 125, b. 77.~~

~~Drucku - Kaz. str. 3~~

~~Rozpr. 25, str. 127~~

Życ'-

Odryersy my jedynaarka Alwego z bawye.
nye... a dobre zyer w szwyandnym za-
konye Naw. 5b. Nynye/prye procha, ... yxby
my byl myloszywy/a wyslrechal prosby
moje, ktchory zywyesch y krolvyesch
na wyeky syekom ~~Kax~~ 171.

1142

ŷ
ŷyc' = vivo

Ergo honoremus nos non deturpantes peccatis turpibus, sed

In virtutibus viventes in exortatione sywace, hoc est in bonis operibus libenter loquamur et audiamus de sanctis angelis. XV, Prof. I 201.

(p. post.)

$\dot{L}yc' = vivo$

Lakomosc jest szama w probie narobocera, w bogazny wosstwa, w wostwe zywaner. $\overline{II \frac{1}{2} XV}$ R. T. $\overline{XLI}$.
(p.post. /s.

loc. inanej

ⁱ
Lyc'

tyc' w lichwie = usuris me subicio

Lepiej eksporter przedać, niż w lichwie

tycz. $\overline{H \frac{1}{2} XV}$ R. $\overline{I XLV}$.
p. post. $\overline{I}$.

(Quam se usuris subicere)

żyć

+

żyjący

Ale za prawdę wszelką prosząca
prokni człowiek szinpczi (omnis homo
vivens)

Fl 38,8

Żył: żywy

Žyci = vivere

» 2. ž. 11

+

Gospodae dakoly szyci Fl. 22. 19 (si sic vi-
vidur). ~~Wielika prosmozer proteni~~

~~czlowek szyci Fl. 38, 8 (homo vivens)~~

~~Wozd wozdzer dobra basra w zemi szyci Fl. 26, 19 (in terra viventium).~~

sim. Put

konioz stonye do ipia wicow;
malunista - do lozowego

1/2

si sic vivitur

V albo w takych szyci dobra mego.
~~potrestaw~~ (Is 38, ¹⁶ ~~18~~)

Życ

Jesus vixit, szyl, sicut alter puer
usque ad duodecim annorum

RRP
1730-40. XXV 241-2

III k. 20a

2yc'

+

Ustawiamy, aby ożenek żyjących
(quod pater vivens) mogli dziedziczyć
swój majątek... ustawę pewną opyśkadową
-ky Jul 75

H 340

52010

žyc

conct

x

žywce y rozscce (popramome z mnosce)

sze w myloscy ambulate in dileccio-

ne (Eph 5, 2)

XV med. skj I 75

Życ

żywe rozszerze

1449 R. XVI 165

np. tw. żywe y rozszerze sze w myślości
- eī ambulate (gl. i.e. vivite, crescite)
in dilectione $\frac{1}{2}$ XV SKJ I 75

Eph 5,2

życ
żył

z 1000: kwide, kolmas, inete, klore
okreslit, uszycayna, otrymalo
nosu " w hoto igra "

f. φ

A ne wsem stworzeny duzsze zywocie
yakosz jest Adam normal ktoremu
ymyφ, to jest ymyφ jego

B 2 Jan 2, ~~19~~ 19

V omne enim, quod vocavit Adam animae
viventis

Naj: wyszklo bowiem, co nazwał Adam duszą żyjącą,
to jest imię jego

Życie

f d

+

Żywoży - viveas, animans

Ale ^{nie} wszę był goroczszy w ^{nie} stem stworzenye

* Szywócego na szemy Bożen. 3.1. Ne w szem
stworzenya dużre żywce, yakoż jest Adam
narwał kłone mu ymyj, to jest ymyj gępsie 2.19.

Punctis animantibus terrae

V loc. szem (wszem)

Wij: mod inne wszystkie zwierzęta i inne

~~zycie~~
zycie

+

Dal cry my tho wszechmogacy
bych moryla luth rynyancry

~~M. K. J. I. 1884 230.~~

~~De monte 230~~

De monte w. 230

Życ

Hec per vitam contemplativam, przeŹszy-
woth o bedze zywac myslaczy, tangit celos,
cum meditatur celestia XV p.post. GlDom &

88

V (leg. pne żywot czy puz-żywot)

kyj

+

Бог мнѣ шлече строгости гнѣвнѣго
чловѣка, але выакнеу справедлиwego
любѣ, але абу гнѣвнѣму шча, наврокнѣ
з нѣмѣ покутѣ строгѣ, а потѣм
до вѣстнѣ радоснѣ посѣдѣ
~~2 1/2~~ XV калѣнѣ .288.

p-post.

Orval 50/II

Żyć

conct

nye w samym chlebye szpoye calowyl.

~~Ex. ex. XI AF XIII | 300~~

EHZam

Rozum 186: żyw

Nye w samym chlebye szpoye calowyl,
alye we wsszelkym slowe, ctore pochodzy z wsth bozyjs

(non in solo pane vivit homo Met 4, 4)

zyc
zycouy

+

Nerz p kiokec dobra bosza w zemi
sziwiczich (in terra viventium)

Fl 26, 18

Sim. PWT

~~F 7/2~~ 11 ~~11~~ F 7/2 = vivere

Wierzą vsrzecz dobre pana w ze my ziwiaczych [Ps 26, 13]

[credo videre bona domini in terra viventium]

20 a.

~~96/6~~ M. W. ~~196.~~

żyć

~~Heischi nabiwaŕa żyemŕa, geŕ
schukaya, tho gest nyebyeska, o geŕ
David i Wyerca w rzecz dobre pan-
skye w żyemŕy sriwaczych~~

~~IX XV, R. XVII, 237.~~
med

(in terra viventium Isal 26, 13)

zyc
izycy

szycy, szycy ten bode spone-

des tobe yakoy ya dzya ozeu
szycy yehuf wzyty pzewof tacyf

Il Ez ¹³ ~~13~~, szu. Puk

viveus, viveus ipse confitebitur tibi

(J1 38, ¹³ ~~13~~)

żyć
zginęły

+

Oto kasdego podobienystwa tego kasde-
mo potrzebno jest szg wszokinyer zinyse-
mu poth prawem

Sul 43

quelibet vivente sub lege

Diel 33: aby szg kasady dobry ztego chronyl

H 88

Życi vivere ~~żywie~~

30 Nye sprawy będą przed serżantem
leżyma wszelkie żywy (viver) / Ser. 142, 2.

(omnis vivens)

Fl: szyny

Puki

142.2.

жыц
жыццэ

Мые охнф господарна бога

а жыены жыццэжыц (in terra viven-
tium)

(Жз 38, 11)

Жм Аз 11

Жл: жычыч

Życie = vivo

+

Ihu Xe,

[Epos]

~~twemu possidessenu~~

~~Panys... w tym moim dawssky przyskaraw... yon
sypusz y brz krol... z bogem ocrzem
w gednosery tegor ducha swyego tego
na zwyk meane estaj...~~

(Domine... fac me tuis semper inhaerere
mandatis... qui vivis et regnas cum eodem
Deo Patre in unitate Spiritus Sancti)

1424 Insee $\frac{3}{III}$ 66; sim. Insee 6
VI. XII. XIV

Życ

Qui viuis et regnas cum deo patre, yen
szywyesz y kroluyesz s bogem oczczem.

1446-7 Msza XIV s. 188

Życ

Libera me per hoc sacrosanctum corpus ...
a cunctis iniquitatibus meis ... qui
vivis et regnas cum deo patre ... deus
per omnia secula seculorum, sbaw myą
przesz tho sywathe czyalo ... od wszech
slosczy grzechow moych .... yen szywyesz
y kroluyesz s bogem oczczem ... boze, na
wyeky vyekom 1446-7 Msza XIV s. 187

Żyó

Przyóczye czyala y krwe panya naszego
... nye bądz mnye na szónd ... alye
s twego szluthowyanya pomocno mnye
przyyancz ku lekarstw szbawyenya ... ,
yensze szywyesz, viuis, y kroluyesz
ca 1431 Msza XII s.^{5.} 223

Lyci

Pomyc i Chriscie... aby my patrzel na
grzechy moje... yon szycyess y kruluyess
s bogem oczerem (Domine Jesu Chryste...
ne respicias peccata mea... qui vivis
et regnas Deus)

7456 Msza 6^{is} 263; sim. Msza 3^{is}
VI III

XII. XIV

Życ

Pyanye, Yeszu Cristye, yenszye rzye-
klesz appostolom twoym : Pokoy moy
dawym wam ... aby nye patrzył grze-
chow nyaszych, alye nya wyerò czyr-
kwe twoyey, ~~kh~~horò podług wyoley
twey vpokoycz y pomocz, strz~~g~~ecz
... raczy, yensze szywye, qui viuis
ca 1431 Msza XII s. 222

Żyć

Domine ~~J~~esu-Christe ... ne respicias que-
so peccata nostra ... qui viuis et regnas
cum deo patre, panye Jesu Christe ...
aby nye patrzył na grzechy nasze ... yen
szywyesz y kroluyesz s bogym oczczem

1446-7 Msza XIV s. 187

Lyc'

Przyjacze ciała y krwi pana naszego Chr...
mye bądź pomocz... yem sywyessz y kno-
luyessz s bogem ocrzom (perceptio corporis
tui domine Iesu Christe... praesit mihi... qui
vivis et regnas cum Deo Patre)

7456 Stara VI 6 s. 264; sim. Stara III 3

XII . XIV

Życ

Vczyn myō nyad twym poszlusznym przy-
kaszany ... yen szywyesz, qui viuis,
y kroluyesz sz bogyem oczczyem w ged-
noszczy ducha swa~~n~~thego, bozye n~~a~~ wye-
ky wyecznye ca 1431 Msza XII s. 223

~~7/7/49~~
Jezu Chryste...

Je
Jezu.

Jenze zy-wiesz

y kroluyes z bo-gem oczczem w gedno-sci ducha swian-

tego, bog przes wszitky we-(22 a) ki wiekow. Amen. ↗

~~800~~
N. W. 216 ~~220~~

sim. ib. 47a. 53a. 56b

Lyci

{ Press teposz pana naszego J. Chr. syna
twojego } Który s tobą zjawił y króluyce
w yethnossercy ducha swyathego bez press
wszytky wyecierne wyeky (frer eundem
Dominicum Innotum Iohann Christum
filium tuum qui tecum vixit et regnat
in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia
saecula saeculorum)

I 3, 2 VIII. XII
1413-4 Insea X. 263; sim. Insea 8

Życ

Da, mylosciuy pokoy wye dnych naszchich,
aby pomoczō miloszercza twowego wspomomo-
szeny y tesz od grzechow bychom aby
szawszdy wolny ... przesz tegosz panya
nyaschego ... kthory s tobō szywye
y krolyvye ^{quid et regnat,} przesz swythky wyeky wyecz-
ne ca 1431 Msza XII s. 222

~~dijska ...~~

Jez

10 12 9 8 4 6 11 14 3 17

Przesz tego pana naszego Jezu crista sirt na twego, ien ziwie |

2 5 16 13 7 15 1

y kroluge stobą na wie + ki Amen |

~~Handwritten scribble~~

M. W. 51.a.

zyc

Nymye aye proscha, myly panye Jezo
knyzhe, ... kthory zwyesh y krali-
yesh na nyeky nyekom

New 171

Гуц

Гуц мулу пануе, класу 4 суцен
у 2 дучет приватим живучеа у кно.
Гуц, бог на вуеку вуеене, амен
XV калит. 292.

żyć

Ktoś (sc. pan Bóg) w trójcy doskonałej
zimie y wielbi se przez wiatki wieki
wieków

AN 14 b

Życ

(!)

Żywie Bog, iże minie tobie karsz
szc wodę życia Boiego Rzym. 59.

+

Życi

~~Żywocie żywoty~~

(Thū Xpe, vita żywoce żywoty, 1848, R. XII, 357)

Mi domine,

et dulcedo summa!

(IV 10)

Lije

+

Shwala mylenno bogu w troycy
yedy nsmo *Wywoczenie na wye-
ky wyekom na XV stnky. v. 428.
med.

Lyé

[...] Kojneé duszmy any dusza szyné duchow[ne?] XIV
Pocz. 233. (Ct.)

Жу́й

4. 9

Жу́й, 1815. # XV Tab. 515.
med.

(petr.)

Lyč

Zygmunt... nye graduate any
selobzeyamy zlodzeyshye zyvye wyadomye.

1461 G. r. s. Xh VIII

Zdryschek z slodzeyem nyezil.

1450 G. r. s. h X X XIII

Lyč

dublet

Poszytych ly vboqyemv, oro s toba
zywe, pyemyadry (pauperi, qui
habitat tecum, Ex 22, 25

XV p. post. Katowice 286

2yc

Który człowiek siedział prawie miesiąc
w więzieniu majdabskim prawie z tam
był albo żył

Dot. Dr. VI 370

11 1/2 Xr 2A VI 370

Lywie

Lywie

fφ

let d.f

Liwianera = vivida 1444 R. KKM, 308.

Moque deus potentiae p

ŻYWĄCY

Życ

f+

no s. 7

Quanto magis sanguis

Christi... emundavit conscienciam nostram
...ad serviendum deo viventi służbye bogu
żyvaczemu (Hebr 9, 14)

1435 GłazB II 52

conc d

Żywić   Życ

» d. z. «
(duna
at)

Żywiący = vivificus

Chwałę Ciebie, gospodnie, iżeś ty
światka raczył stworzyć na twe
święte oblicze i dałeś jemu, duch
żywiący Rom. 11.

! et hinc inspirasti Spiraculum
vivificum!

Życ

~~Żywie~~

Przyjezegnay thy dary ... thò swòthò
 swathosz ... ^{nyapyrzwey} kthorò tyj obye offyeruyemy
 sza czerkyew ... kthorò ... szachowacz
 raczy po ^{*}wszye zyemi yednako szlugò
 thwym papyezyem ^{nyaschim} ... y se
 wszythkimy wyerz^ye szthwerdzonimy za
 dobr^ye w krzesczianszkyey wyerze zywò-
czye krzesczyanskey , ^{cum ...} et omnibus ortho-
 doxis atque catholice V ca 1431 Msza

Et apostolice fidei cultoribus

XII s. 212

V lep. w niere

in ektre d

szyniarzy żyć
obsecro vos, et exhibeatis corpo-
ra parentum ~~in loca ~~sepulchrorum~~~~
na vestra
hostiam viventem ^e offerre, szyniarzy (Rom
12, 1)

szyn. i. 56 Utr. xv ut med.

vt exhibeatis corpora vestra hostiam viventem,
abyście wydali, offierowali Bogu ciała wasze, offiere
żywą

Rom 12, 1

wę Katowiu

Życie - vivere

Alus granus dya nawroczyl a cywycaz pokutha,
strogyl JA VI, 338.

Doq nye dize szmyerczi gresnego
uhowyeka ale wyecny sprawiedlywego
luby ale aby greszny byq nawro-
czyl a cywycaz pokutha strogyl.

wę Katowiu? 82?

Žyc' cf. Ozyc'

78

Łyc' of . . . Pozyc'
Pozywac'

Eye of Wye

Zur Erinnerung

Życ' of. Wyżyc'

Лыс' а. Ланьс'

Thyc' of. Thyc'

Żydac' cf. Ozyd^xac'

(reksi, ocdnusi')

Żyd Ręczyć

94. Czom¹) {ręczil} ~~[ręczil]~~ za jana
do ~~zit~~ tego mi lifta | ne wikupyl

1391 Poni: nr 95⁴
Lehsz I nr 973

Żyd

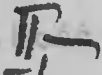
Taco mi pomofzi bog yfzwoti | †
iakom przitim bil ifze przibiflaf
po|dal scodi p{1}aczicz Szidom la
falkana afage | gego fzonan przeczif
potrkoui boroffkemv. *Nilhil dedit.*

a) L. 1530: Miroslaus, Przilepsk.

1393 Kościan nr 59

Lyd

p. podal scodi placierz Szidom.

1393, Leksz. 1580.

Kosciam nr 59

Żyd

363 Tako mi pomofzi | bog, + czfo mø
fwanthomir wrøczil wfzi|di wofzm-
dzefanth¹⁾ gziwen {przeſgødneÿ}
ftego mø ne|viplaczi!. *Item ipsius
Laurentii testes eodem pro dicta
causa debent iurare, et debent esse
quinque testes* — — —

1398 Pom m 363
Lelun i m 2616

Żyd

402. Tako {nam} [nam] bog pomofzÿ |
yfz. (!) fwanthi. *crufz. (!)¹) yfze
{to} fwatczymi | yfze Jan. wróczyl
viffiothø [dofzyda] | dofzydow ate-
gogo newibrauil¹) | yaco fzydowskÿ
lyft mouil

1399 Pozn m 402
Lekn m 2913
Hube 26 m 388

Žyd = Judaeus

w ten to czas, ile qdyz(i)

Gdyży sro byly srody w tego kpa na Koivu-
mpeyly V Gn. 178, 6.

XIV EK

↓
Gdiszey

V, tedy --- svoty Gam --- velikof
mpek cirpal Gn 1786

Żyd

Iaco Zawisza ne saplaczil za m^o₁
22 grziwen w Szidi

1396 Pydr nr 26

Żyd

Iaco Wawrzinecz wicupil list Potrassew
Czepurskiego o(d) Daniela Zida, w
*panczenacze kziwen

1401 Pozn nr 514
Piek 46

Лид-Жудаев

Розн нр 363

Swankomir mę wperil w Szid 1398 dekr. 5, № 2616.

Jan wrócił Vissothp do Sydow 1399 № 2913.

Mawrsineer wicupit list v Dawiela Lida 1401 list. 46.

Sredzik, yego pasi yey dratky ne srachowali listow... cross Davon Szid da[?] schowacz k werne ranere 1406 list. 281.

Розн нр 827

Розн нр 514

Розн нр 402

Żyd

544. Tako gim pomozi bog yfwanti | †
iaco to fwatcø, iaco Wawrzinecz |
vicupil list potraflew Czepur|fkego
Q(d) daniela¹⁾ zida, wpancze|nacze
krziwen |

1401 Pozu nr 574
Pieh vī nr 148

żyd

Zachowaci

827 Taco ym pomofzi bog ýfwanthi |
krzifz yacoto fwatezo yaco Szcze-
drzik, yego pani fyeë dzatký ne-
fzachowali | lifzow. ypolthorasta

owecz, czofz Aaron | Szid da fz-
chowacz kwerne rancze |

(i ^{ug.} jego) it

1406 Pam nr 827

Piek VI nr 992

Żyd

Tako gim pomozi bog yfwāti²⁾
†. Jako to fwatezø, ^{CS}Boriflaw
drogoflawowi zazidi ranczil,
tdgim³⁾ dawal rokÿ przeſbori
flawowey voli⁴⁾ ÿ zato pocztø
*pral.

†bral

1408 JP XXVI 163

= Piek VI 346

= Pozn nr 637

Żyd

637 Tako gim pomozi bog yfwati¹⁾ | †
Jaco to fwatezø Boriflaw | drogo-
flawowi zazidi ranczil . | togim¹⁾
dawal . rokÿ przefbori | flawowey
voli¹⁾ y zato poczto | pral.

1408 Pau m 637
Pieh vī m 1213
20 xxxviii 163

Żyd

Jacom przitem bil kedi Mater|na
Jana wręcił wfzidi ve | trzi grziwni
iwofzm grofzi if|wø pyeczancz mal
zawefzicz | atego neuczinił
Ceteri in testimonium.

Piek. 1347.

urząd w Żydy

1409 Kościół ul 405

Łyd

Materna Jana wrócił w seidi ve trizgziwoni.

1409 Piek. ~~Kość~~. 387

Kościar nr 405

Żyd

Jako Filip Andrzejewi dawał w czas pynandze
sedm grziwen, bi sō, zy] Zydow wiprawił,
a za ynō in v skodō, ne rōczyl.

1411 Hube Zb 56

[Kal nr 351]

Łyd

Pan Filip

F. prikarał daer Michalowi pyenyfode, ali s'p
wiprawil z ydow [cz]czyszcz r'pnczil za pana
Thomka

14 // Hube. **Lb. 56.**

Kal nr 352

żyd

Eze czo wranczil Buzanski Pyotra
Zakxinskego w pancz grziwen do
Zydow, sz thego ...

1411 #ube26 91

Sier

Lyd

^{sc.} Thich (prienigdy) ya ne ranerit oth ^{*} Dxidow vi pravien
1415 / Cris. 55.

Żyd

Thich on (sc. Szepan pieniędzy) ne rancził
od Zidow wiprawicz

1415 Czes 56

Żyd

Jacom ne ranczil, abich mal viprawicz
list pana Yanow... od Dawida Szida.

1415 Kal nr 476

żyd

1291 Laska - nr 91
1391 Huta 26 10
Pom nr 94

Żyd

938 Taco mu pomoz bog yfwathi †, ya|
co nerzaczil yczacowÿ zydowÿ poz|
naⁿfkemu, fynu arunowemu, dw co|
pu grofy Syrokych zaceftka dąb-
nicz|fkego — — —

<u>

1418 Poznań nr 938

Żyd

Na dzewathey godzini volal Ihus hely
 czy, czosz gy krizowal :) Zidowe są smely

ca 1420 R XXV 229

idzie jako sim. do 1453 R XXV
 209

~~pan~~ żyd

o niewyprowyene

Jaco onye [z] wýprawyene pýena-
dzý² pana | Barthoffa od zyda Mý-
chala ýem Sco|dzen XV grzýwen³
*Et alia retinuit pro se, si aduc
aliquas faciet expensas, {autem ob-
sta<gi>a^a) faceret^a}, quod pro eis
agere vult. —*

1422 Kóscian^{ml}/963

Żyd

Bogé

1192 Taco gim pomoz | bog etc., jako
pan dominik wzał Sznas | czinfch,
nyfly byl zyd wazan |

nas

wiązan

1425 Poznań w 1192

Zyd

Thedy odpow<dz>ly Żidowie (Judaei)
y* rzekly mu: wsak prawe mówymy, ze ti
poganyń sy a dyab<ła> mas(

ca 1485 EWK Reg⁴² (Notz 8,48) ?

[o 8,48 Responderunt ergo Judaei et dixerunt
ei].

sim, Rom 475

Zyd

Thedy * rzecz zidowe (Judaei); ninye
smy poznaly, ze diabla mas;

ca 1425 EWK Reg 42 (Jo 8, 52)

[Jo 8, 52 Dixērunt ergo Judaei:]

sim. Rozm 476

Żyd

Thedy ^x ~~niechly~~ ^r ~~→~~ Żidowc (Judaei) křemur:
* pōd de sot lat gescze ne mas (

ca 1425 4w K Reg 42 (Yoa 8,57)

[Jo 8,57 Dixērunt ergo Judaei ad eum]

sim. Rom 477

Zyd

158. (227^v) [...] są ya nepodyal zabratha [daczbo]govy placicz
odzydow. — [...] ya tho pyotr nepodyal są [zabratha] daczbogovi
placzyc od [zydow].

1426 zap. Krasz nr 158

Żyd

Taco my pomoz Bog, Jaco czom raczył
Abramowy Zydowy za brata Derska
Lulinskyego, ty chł^{em} ya pyenyadzy
szobye nycz nye wzał, ale ye Dzerzek
żobye pobral

1429 f62n nr 1318

Łyd

[[Tako gým etc. ýako Mýelczanýe
cofz|miⁿfczý nýeranczili Szydowýe
Michalowy | za pana Bartholza pod
zalogø | ale pod wízyøgnýenim]]

652

1429 RtSu

m/ 309

Żyd

Taco my pomosz Bog, Iszem ya
ne wszal cona Hessowi Szidowi
lp Poznanskego] (mu), taco dobrego
yaco dzewacz werduncow.

1432 Pozn nr 1402

~~pkz~~

Jen Zyd

Tako Jey pomofzy bog Ifwanthyfz
(!) Jakom | Nyeflala Swego dzye-
wyerzya Cromno|wa dowfchowy aby
wfyzał wyfzydi | ~~Jey~~ dzyefzýanczy
Grzywyen anim | go Otho [[pro]]
profzyla

1482 koscian^{nr} 1453

zyd

(a)

405. (150) Jakom ya Micolay neprosszil by zame swe lisky
wsszydow zastawil. — Jako ya tho wem thomek Mi.

1432 Zap kasa nr 405

Żyd

625. (315) Jaco moy masz Jacob newynowath dwu kopu
Jacobowi zydowy.

1434 Zap Warsz nr 625

Žyd

1557

<Ta>ko mi pomoz bog †, yze
bila pra | <ua> nyemocza nyemocz-
na oth boga | <flo>zona, tedy, kye-
dym rok myala | <f> pyeffakem
zydem zawyty Naporocz | <ka>ch
- - -

<wa> <to> <27> <ka>

1436 Pozu w 1557

Żyd

Yakom nye rzekl zaplaczicz
Slomye Zidowy... trzech
wyerdvnkow, kthorez moya
zona wzyała...

1437 Pozn nr 1584

czyrpyecz any placzycz.

Takyesz aczby szyd takyemv synowy poszy-
czył pyenyądy, za to tesz oczecz nycza nye
ma czyrpyecz any placzycz. Takyesz aczby kto-
ri vczynyl którą vmową o ktorekole rzeczy abo
o dziedzyną, poko oczecz szyw, syna nyeoddze-
lywszy z gymyenia, tego tesz oczecz nye ma trzy-
macz.

/81/. Kostek nye maya gygracz na zakład.

/Y/sze chytroszcz kosteczna slyachtą nye-
dzy sobą spywszy syą geden drugemv na kostkach
Dziak. 36

Sul 45 (-) (inny tekst)

H-105 (-)

Żyd

Zydowe o dług [gystny y o ~~lypha~~] ku
sąndv nje przyzowacz do dwv lyathv,
przerzeczona lyfta przyrosła stranczycz
maza

Sul 15

Diat —

H 25 [Judaei]

Żyd

Sim. 15

Zydowie na lysti pyenygdzi pozyczacz
nye mayoz

Sul 20

H 37 [Judaei]

Dus ! moie 63. nix

Żyd

sim.

Szydowe nye mają na zapisy pyenygdz
poszyczacz

Driał 65

Sul 61/62 (—)

↓ 150 (—)

AKPr II ← [Quod Iudens non debet concedere
52(1994) pecuniam = super privilegia]

Żyd

[A takżeś mowymi o szydzech] gdi'by
pożyczli pyenygdzy thakemu synowy ...

Sul 45

Dziat 36(80) (—)

H 105 [de Judaeis]

Żyd

Pozyczenie nyc ma bicz waszno, any ku
ktoremv doszyczczynnyyv zydom rzeczony
porodriczele mayq bicz przypzdzeny
sul 45

Diat 36/80) (—)

H 105 [Judaeis]

seny: [nec ad satisfactionem aliquam
Judaeis dicti parentes compellentur]

Żyd

sim.

A gdi[by] Zydowe, gysz ... ^{na zastawę} pożyczają pieniądze

Sul 47

Dnia 38 (84)? [inny tekst]

H 110-11 ? [Et si Judaei, qui ...]

AKP-II

29(77)

(+s.)

Żyd

Vstawyamy tész, aby zydzy w naszych
mieszczech nye wygczey przez tydzien
za lyphą braly, nyszly po genemv
groszu oth kasdey grzywny.

Sul 68

dział 56 (137) [inny tekst] jako sim.

H 164 [statuimus etiam: quod Iudaei
nostrarum civitatum ...]

Żyd

Vstawiamy, aby nygeden Szyd w krolestwie
naszem przez geden tydzem od grzywny
więszey gedno grosch, nye wzał

Dziat 56

id est in.

Sul 68(28) [inny tekst: vstawyamy, aby zydzy w
naszych myesczech...]

AKP-II

46(431)

[statuimus eciam, quod Iudei nostrarum
civitatum...]

Żyd

30b

szdy, [chczem, aby szydowie pyenyądzi poszyczay-
acz, za lypha na tydzenny nyewiłacszay wżaly pod
naszą myloszczą od grzywny, gedno pol grosza.]
A gdyby są kto szydowy lystem zobowyżal na
pyenyadze lychwą placzycz, a gdyby szyd swą
chytroszczą zamylczal y zadzerszal do dw lath a
nye przypozywal gyszczą o mzdą przed sąd, tedy
lychwa od dw lath ma straczycz a daley telko
mzdą a znow lychwą począta ma myecz, a on lyst
zapysny nygedney moczy daley myecz nye mosze.

Sul 47/48 (81)

-Dział. 38-

AKA-II 20 (76) (wt Judei)

cząstkroczy czyrpyą. Przeto ze wszym ryczer-
 stwem wkładamy, aby kyedy macz vmrze, dzieczy
 częsczy od oczoza szadney nye poszysczą, wygyą-
 wszy to, ysz oczecz gynszą szoną chciał poyącz,
 abo tesz gdyby marnye gymyenyne chciał roztruo-
 szycz, tedy dzieczom z oczczem slvsza dzal vczy-
 nycz.

/84/. O lychwie szydowskyey.

/G/dysz z lychwy pochodzy nyerządne lakom-
 stwo, a to dla nyevstawienya podobnego platv

Żyd

sim.

tho capitulum ivsz wyszszey polożono gest
[...] aby zydzy pyenyądzzy na lysthy zasthawne
nye dawaly

Sul 71

Dziat 64 (157) (—)

Tac. brak

Żyd

sim.

zapowiadamy, aby żydowie na lysthy a
zapyszy pyenygdzy nye pozyczaly

Sul 79

H 320 [Judaei]

Dni —

Żyd

Tego dla aczby który sz zydow gothem take
lysthy ... vkażal ... , take ... lysthy oth
nynyeyszego czasv nyeyeney mayq bycz
moczy

Sul 79

H 320 . [si quis igitur Judaeorum de cetero
Dicit (—) tales inscriptiones ... exhibuerit]

Łyd. Judaeus

Aoy zydy puenyady na lustry zasthawne nye dawaly Jul. 71.
Łydowe na lustry puenyady procyraer nye maya 20.
Arby ktory szydow zapysy ukural, take zapisy nyeeye-
ney maya byr moery 79. Porcyrenye nye ma bier wabno
any kv domwvrynyenyd zydow poradicele maye bin
~~przypadny~~ przpadzleny 45. Taketz mowymy o
sudzach 45.

szyd

30b

mzdy, chcem, aby szydowie pyenyądzi poszyczają-
acz, za lypha na tydzeny nyewiācijasy wżaly pod
naszą myłoszczą od grzywny, gedno pol grosza.
A gdyby syą kto szydowy lystem zobowżazal na
pyenyadze lychwą placzycz, a gdyby szyd swą
chytroszczą zamylczal y zadzerszal do dw lath a
nye przypozywal gyszczeza o mzdą przed sąd, tedy
lychwa od dw lath ma straczycz a daley telko
mzdą a znow lychwą poczată ma myecz, a on lyst
zapysny nygedney moczy daley myecz nye mosze.

Dział. 38

SW 48(81) (—)

AKP-II

29(77)

(—)

Żyd

30b

mzdy, chcem, aby szydowie pyenyadzi poszyczają-
ącz, za lypha na tydzeny nyewiłaczej wżaly pod
naszą myloszczą od grzywny, gedno pol grosza.
A gdyby są kto szydowy lystem zobowżazal na
pyenyadze lychwą placzycz, a gdyby szyd swą
chytroszczą zamyliczal y zadzerszal do dw lath a
nye przypozywal gyszczesa o mzda przed sąd, tedy
lychwa od dw lath ma straczycz a daley telko
mzda a znow lychwą poczată ma myecz, a on lyst
zapysny nygedney moczy daley myecz nye mosze.

Dział. 38

Sul 48(81) (—)

AKP-II (—)
29(77)

Żyd

Gdy kto ręczy za kogo szydowy, konya
any wolv nye zastawial ... tedy ten, za
kogo raczą, taka zastawą ma wykupicz

Dział 52

Sul 66(17) (—)

AKP II [quod nullus fideiussor pro illo, pro
41(121) quo fideiubuit, in ludea equum vel
bovem obliget.] ?

żyd

Y (sc. Krysta)

A wyrzawszy tho zydowe, ysz Pylat szukal
? ... yego, yakoby gy wypusczył, zawołaly na
gy mekancz

-2. p. XV Rozm. Pam. 472

XV p. post.

A zydowe poczeły wolacz mekancz omeczom
badz zloczynca ib. 474

Żyd

sim

Zydowe poczety wolacz rzekancz:

Vmeczom (pro vmeczom) bądź zloczynca!

XV p. post. RozmPam 474

albo *Vmeczom

Żyd

sim.

Alye starssy zydowe [...]

XV p. gust. RozmPam 475

wspom. tabot ?

Żyd

sim.

Zydowe uzrząwsy to rzekly Pytātowy:

XV p. gust. Rozm Pam 475

Lyd

~~O tem jako Sylat mylego Iha Knyta karal
prod srye paryngeser ... 4 mekl zydom
dlo krot wasz (Rozm. 7am. 476~~

2. p. 14) XV 1910

Jo 19 14

[Et dicit Judaeis: Ecce rex vester]

Żyd

A odpowiadali żydowie y rzekli jemu.

~~Ev. ax. xv. 17 XIII/304~~

EW Zam 304

Jo 2, 18 Responderunt ergo Judaei
et dixerunt ei

[Rozm: 211 Żydowie] sim. Rozm 211, 450
: 450 Żydowie]

Lyd

9 zjemy obyć[ca] - zary

Scherereth Thysraner z Egypta

Kydow... g... obyć[ca] - zary wyszło.

~~Krom drattek, wdow. Mac. Dod. 139. Pod. XV~~

Mac. Dod. 139.

XV ex.

Lyd

(20. 6. 1921) ~~1916. XV~~
* ^d Otrędzemery lath tydy karal. Mac. bod.
140. XV ex.

Žyd

dychła szczyerzyna wyrosła,
gdą panna zady dostwa! poschła;
zydowe panny niernaly,
nyey vonyey dobre cruly.

ex. ~~kon.~~ XV Pr. F. l. r 104.

XV ex.

Y (leg. ni jay)

Nomina librorum... & Żydzi

[ad Ebreos, id est,

[ad Iudeos do Żydów]

XV^{ex} med. SK7 I 4

~~Spr 1, 4 połowa w XV~~

✓ 1/2 XV w. I 4

Żyd

? spraudni knogki

1

[Jesusza mylosnyego' gdy' zydowe' zydely,
baranka *mywinnyeko rwaly y thargaly
ex. xv. LXXVI 144

Zyd

3

Sylath Zydow yesth pythal, kye szv yego vyny

ex. xv [K] I 145

Żyd

4

Zydowie jego szoczyły, a ~~by~~ ^{by} Jesus myłczal

XV ex, SKJT 145

vide 650000
pasowyci

Żyd

[Pylath] jego szadził, od Żydów jest
nawiedzony] a w tym Pylath sgrzeszył

XVex SKJ T 145

Żyd

Jesus ... od Żydów yesth nasmyewan

XV ex SKOT 145

cyli: -- sequentes respiciebant Xpm

Żyd

Et dicit ewangelista, sanctus Johannes, quod
tam precedentes, zydovye, ktor(z)ysz
vprzedzaly, quam sequentes respiciebant, patrzaly;
Xpm]... dicentes: Osanna filio [chwała bącz],
sbaw nasz szynv David!

ca 1500 GIKazBT 37

[cf. Mat 21, 9: turbas autem, quae sequebantur,
domabant dicentes: Hosanna filio David]

Biblii podać miejsce? Mat 21, 9 minus, że cytat nie za-
wierca odpowiedniego leksykonu?

More tylos (Mat 21, 9)?

Żyd

1

[Apostoly kryalo wszyaly... Piotr szuryathe
kryalo prowadzyl. Rzecz thoz Szydowye
wsznaly... , spalyz kryalo szuryathe charyely
ca 1500 ~~Sp. JMW 13~~ Piesni WTad 176

2
Żyd

Jesus matką, szwę obronył,

Szydy szlepotha zaraszyl

ca 1500 ~~Spis MKW V 12~~ Piesni WTad 176

Żyd

Czy, czy gy (sc. Jesusa) krzyzowały,

Żydovye szya szmyely 1453 R XXV 209

↑
to dac' sim. ca 1420 RXXV
229

Żyd

Dico enim, Jesum Christum ministrum fuisse
 circumcisionis, gl. i. e. apostolum et predicatorem
 Judeorum, ^{ad quos corporaliter venit} pan Christus poslan byl Szydom
 kasznodzey czą czelestne XV med. SKJ I 51

(Rom 15, 8) nie ma stosownego fragm.

~~Powiedamczy wam, ysezy pan Christus poslan
 byl Szydom apostolum et predicatorem
 Judeorum (Rom 15, 8) XV med. SKJ I 51
 zia verija~~

żyd

V (leg. z swym)

H Zydmu

szwym lud zydmu (cum plebe eius i.e.)
cum Judeis
SKJ I 51

sim. 1449 R. XXV 163

Lactamini, gentes cum plebe eius, gl. i.e.
cum Judeis, poganym

of. h. w. szwym ludem, Zydmu - cum plebe
eius (gl. i.e. cum Judeis) SKJ I 51

XXV med.

[Rom 15, 10 Lactamini, gentes, cum
plebe eius]

Gentes cum plebe eius (Rom 15, 10), id est
cum Judeis poganym szwym (leg. ze swym) ludem,
Zydmu

Żyd
Fedi|geden stich, genze to wyczykł,
powyedzał Abramowy Żydowy|genze
to bidłil podle *wodolu.

BZ Gen 14, 13

V [Abram hebraeo]

Mam Lub 8
nie ma tego
fragmentu

Żyd

Israel [kupyszły Szyda, szeszczylat
sluszy cz bódzyc tobye.] aszy odnego
lyata winy dzyc wolen darmo.

BZ Ex 21,2, Kalwin 282

[sluga Szyda]
Y [servum hebraeum]

ev. sim.
(sprawdzic' Kalwin 282)

TAK To ten sam tekst

Jyd

Supysz by sluga zyda (si emeris
seruum Hebraeum Ex XXI 2) achesoz
lath ma thoby zhusyoz
XV p. post. Kaluzin 282

Fot. Ossol 20

Żyd

Kupysz li slugę Żyda, sześc lat
ma thobyę zluszyć XV p. post. KATUŻŃ 282

Ex 21, 2 Si emeris servum hebraeorum,
sex annis serviet tibi

Zy d

Nowy

Tedi rzeku ksyószóta fylystinska
ku krolyowy Adnis: Czo chczó
szidowye cyf

B2 I Reg 29, 3

✓ [Hebraei isti?]

Żyd - Iudaeus

Przysłowje gedon sryd [quidam Iudaeus]

Prz I. Mad. 1, 23

żyd

Agdisz przestał mówić ta słowa.

[Przistąpił geden żyd] przed oczyma wszystkich
yiól syó, obywatel modlam naoltaru...

BZ T Mach 2, 23

V [accessit
(quidam Iudaeus in omnium oculis...)]

Żyd

2

Ale sprawce tych rzeczy [nie] wiedzieli
tego dokobich ot szedł albo
[czsobich czynił. any ~~stychcyzom~~
~~any~~ takesz zidom [any kaplanom.]
any stychcyzom ani wrzódnykom...

§2 Neh 2, 16

sim.

Y [Iudaeis]

żyd

yprzydze ku mnys Anany geden
zbracyey mey amóze z Judowa
pokolenya [yopitale m gich o zidzech V
gisz bily ostaly pozgymanyv afo
ierusalem.]

BZ Neh 4, 2

✓ [de Judaeis]

Żyd

1 stało syb₁ gdiśz vsliżal Sannaba-
lach ysze dzalami inur roznyewal
syb₁ bardzo [asb₁cz poruszon gnyewem
bardzo nasmyewal zidi.]

BZ Neh 4, 1

[Indaeos]

Żyd

Ystalo syó gdisz [knam szly zidzi V]
gisz bídlyly podle gich apswyadaiócz
to nam podzesyócz kroc zewszedh
myast znydze bily przisly knam

BZ Neh 4, 12

V [Factum est autem, venientibus Iudaeis,
qui habitabant iuxta eos...]

Żyd

Stal syó krzik wyelyki]w lydnu
mózwow y zón gydh [przeciw bracy
swey zidomk.]

BZ Neh 5, 1

V [adversus ...]Indaeos]

žyd

Novy

Ysebralem přecy w gym vyelyke
sebranye. a rzeblem gym Mismi,
iako vyecye, vikuply vaszô bracyô
zidi, gisz byly předany poganom
podle mozenya naszego.

B2 Neh 5, 8

VI [fratres nostros Iudaeos]

Żyd

Nony

Atakez [zidzi V a] w lodare gich bōdōcz
pyōcz dzesyōt mōzow asto gisz przicha-
dzaly ku mnyej. yz narodow gisz wokole
naszem] sōp za mīm stolem syadaly.

BZ Neh 5, 17

V [Indaei]

Σy d

~~Slyszano gest w narodach a Gosem~~
Slyszano gest w narodzech. a Gosem
rzekeł, ysze [ti a zidovye] mislycye
syō przecylycz] a przeto dzalacye
mur ysze syō chcesz poviszicz nad
nymy kerdem.

BZ Neh 6, 6

r [Iudaei]

Żyd - Judaeus T gaden (sich) genre to 'voryekt' ip!

Kupyrxly sryda, szerer lyat sherryer kodye tobye
Bż R. 2, 2. Powyedral Abrahamowydydowij b. Gen. 14, 13.
A Lidouye mislyeye syf porocyvycz b. Neh. 6, 6.
K nam sely Lidzi b. 4, 12. Lidom... nyces germ
nye dal wyedzeer b. 2, 16. Nasmynwal Lidzi b. 4, 1.
Stal syf krzik... porocyw bracyvweg Lidom b. 5, 1.
Opitalemy gich o Lidzech b. 1, 2.

⊂ [Abraham hebreo]

⊂ [de Judaeis] gite bily
ostaly porzymanyv
1730 do ierufalem

Żyd

Uważaj gościć... sądownie pod
kymkolwiek inny szjedra bade...
pod byszkupem albo z żydy...
mieszczanem. w którychmyasth odpo-
wyadacz

Dot Mac 61 (dot)

619d

Żyd

Goscyje albo pokolczany ludze, bandz
szwycerskich albo duchownych, albo zy-
dry-

Ord. Kab. 184

~~№ 2 XIV S. 1. 184~~

-----73a
y p/14/raw bycz Bandz o
dlug /15/ yle czo szlego
nyeszp/16/rawnego yle czo-
koly /17/ albo ocz bandz
Bądze /18/ ly ony zaszye
o wyn/19/yeny tesz vnasz
czyly /20/ czo gesth prawe
sprawa /21/ NA to my przy-
szę/22/szynczy Smayd/23/
borku prawo mo/24/wymy Go-
sczye albo /25/ okolyczny
ludze bandz /26/ szwyecz-
nych albo duch/27/ownych
albo zydny czo /28/ w wasz
prawą foldr/29/vyą

10/12/82

OrtOssol 50,1,w.13-28

13. 12. 82

~~Handwritten scribbles and illegible text at the top of the page.~~

~~Patrus sapiencia~~ → Anna szwyatha czaszu † yutrzen-

---| 2 14 15 3 ---| 4
nego bog prey | rzał w radzye bosztwa † szwego bycz

17 9 7 10 3 9 ---| 3
sthara math | ką Jezusza mylego, zy | (64 a. | dom wy-

danego | y od nych † vbyczowanego

Tac. —

63-64

~~Handwritten scribbles at the bottom left.~~

ca 1475

M. W. 63 b-64a...

Zyd. Judaicus

Karre Zyd. Sud. 138, arg. V Zydow 113, arg.

W. Zydow 104, arg.

Żyd

głos apostołów dźwięcy v zydów
wczynione wspomynajōczy*, a balwany
potōpyajoczy*.

Rt 113 arg.

Żyd

[Głos apostołsky | poganu ku obrzędni
y ku myłoszye i dzu, y ku chwale
bozey wzywayōczy, | dzywy, yesz sze
staly w zydoch, wzpomynayōczy]

PWT 104 arg.

Żyd

Cristus | z perisony, swoyey
czlowyeczey albo czetkew | karze
zydy y kaczerze, y zlosne.

Put 138 | awg.

Zyd

1628. (283) Jakom ya nyepobral gwalthem zydowy Mvshe Sczechonowa rzeczy weczthirdzessczy ydvw slothych zasthanyonich thoyest Schvby kvnyey drugey lyssey Schvby zeloney lysskamy pothbithey Suknyey modrey sesrzebrem na rakawych (!) Thkanky ypirszenya (et) y pyaczy lyzek ssrzebrnych szdomv yego thako my pomozy bog y szwyathi krzysh. — Jako my tho wyemy ysh Jan nye-pobral gwalthem rzeczy.

1488 Zap kasa nr 1628

žyd

1629. (283) .Jakom ya nyepozyczal vzyda Muchi przepassky
ssrzebrney kthoram yemv byl zasthawyl wedwv kopv anym mv
gyey wzyal thako my pomozy bog et sancta crux.

1488 Zap Warsz nr 1629

Żyd

Yako Iudasza przedal boga za trzydzessczy
pyenyadzy, take Zydown dawano trzydzessczy
za gedem pyenyadz XV p.post. GlDom 75

Żyd

Żydowie ten obyczaj były przez to
przywyedy, a by thym wyaczej slusba
boza byla rozmnozona

Rozm 15

[Ex nova consuetudine Judaei dilatare
Cultum Dei cupientes]

²
Tyd = Judaeus

Wroiwory sie Herod z Jerusalemu usly-
szal tydy smierci jego silnie uchajac
[audiens Judaeos mortem suam expectan-
tes cum gaudio] Rom. 109.

Sim.

³
Zyd: Judaeus

A presto nowe listy przysły od dwora
syńskiego księcia, powiedając, iż by
rydowie bardzo mało byli [Judaeos
defecisse nuntiantes] Roem. 114.

Sim. do 15

^{ij}
Eyd = Judaeus

Cesar siedł w kościele Apoloniowie
[2] swymi przyjaciółmi a oni poszli
wypowiedzieć okrutność Herodową i jego
synów na rydy [illi vero tyrannidem
Herodis et filiorum eius in Judaeos ex-
plicantes] Rom. 115

Sim.

przed ^{żyd} ostatnim yenystwem żydowie przez
yenystwa * osobno wszędzie były rozplaszony
i rozprzedany

Rozm 115

sim do 15

[Aute enim captivitatem finalem Iudaei
per captivitates particulares ubique dispersi
et venundati fuerant]

Żyd - Judaeus

Odpowiedzieli jemu rydowie: a za
my nie wiemy, co jest ty albo skądś
[tunc Judaei responderunt] Rom. 141.

Żyd = Judaeus

Jako między żydy było tedy troje rozdzie-
lenie w ich rękonie [de tribus sectis
Judeorum] Rom. 179.

²
Żyd = Judaeus

Jo 2, 20

Żydowie odpowiedzieli [dixerunt ergo]
Judaei] Norm. 211.

ⁱŻyd = Pharisaeus

¶ ^ggorze wam żydom, iże daj~~(e)~~cie dziesię-
cinę od miętki, od ruty i ode wrzego siela
¶ [Vae vobis ^pPharisaeis ^[ib, 42] quia decimatis mentham,
et rutam et omne plus] Rom. 305.

¶ [niech Jezus:] nuż wy żydowie a mędrcy ży-
dowscy, to co jest w zwyczaju wasze ... to ... opytacie...
ale [vos pharisaei Luc 11, 39]

Tac. —
ew [Luc 11, 39] [11, 42]

Zyd

A pydowie rekli: ... nie stuzi nic pogubi
[malos male perdet] Rom. 410.

Tac. —

Żyd = Judaeus

Żydowie... wezwali jego rodziców

[Judaei... vocaverunt parentes eius]

Romu. 422¹

Jo 9,18

^{ij}
Żyd = Judaeus

Żydowie zaczęli się dziwić [et
mirabantur Judaei] Rom. 432.

Jo 7, 15

Żyd

A on miawszy radę o nim p. rydy (rydy) i podał ji Filatowi staroście Rom. 709.

Łyd

Ten dzień był wielkanoc, którego
dnia byli rydowie wywiezieni z jęstwa Pom.

713.

tac. -

Lyd

(Bo)

Zydowie minimali, i by to byto sromocenie
Borie, a by Bog miał syna Rom. 725.

Tac. -

Żyd

Żydowie wiodli mitego Jezusa w noc, do
Kościoła Rzym. 729.

Tac. —

Żyd

Żydowie w ten czas byli bardzo nieczys'ci

Norm. 730.

Тас -

Żyd

Syn twój... jest... bardzo mądre jest od rydow

Poln. 735.

Żyd

Piśm. odpowiedział: Judasz syna twego
podsadził i sprzedał za trzydzieści pieniędzy
rydowu Róm. 738.

Łac. —

Żyd

Miewica Małja upominała żydy, by się
rozbaczyli a nie męczyli jej syna Rom. 739.

Tac. —

Żyd

V [SE, Maria]

Deiwnica Marja... [obrociła się^v ku rydom
i powęta wstać rekazy: Słuchajcie, słuz
chajcie Rom. 739.

Żyd

Trzewica Marja... obrocita sie tu rydom i
poczęła wolać:... Nam rydom syn moj obiecowal
wesele rajskie, ktoremu wy mi nie radawacie
n. dożerzenie wielkie Rom. 740.

Tac. -

Żyd

Tedy są żydowie przezli prosić Rom. 750.

[dicunt et Judaei Pilato:]

Żyd

Tedy żydowie mówiali wielkimi głosy. przeciw
cyfrowi rekacji: ... ty' nie rozumiasz, ... co ony mówią

Rom. 753.

clamaverunt Iudaei dicentes
adversus cursorem:

Żyd

Spytatem ja był jednego żyda, co by ty
driei mowity, i powiedział mi, co ony mo-
wity Qorm. 753.

Interrogavi quemdam Judaeorum

Żyd

Kako żydowie wybadali Pilatowi to
słowo *Enanna* Rom. 753.

Tac. —

Żyd

Wierzący to żydowie, ... jeszcze więcej nauki
przeciw chorobom Polm. 755.

videntes... Judaei...

Żyd

A żydowie widy rekli przeciw Pilatowi:
myśmy się nie dotykali, kabo sie oni sami siebie
nachyli, dajac jemu swato Rom. 755.

dicunt Iudaei ad Pilatum:

Lyd

Kako rydowie vybrali dvanacie namoc =
nicjnych rydow, a by drierich shoragwie
Rom. 756.

Tac. —

ÿd

Judan wroci? rydom pienig.dre Rom. 758.

ÿac. —

Żyd

Judanova spowiedź nie godziła się
pre trojańsz. reer. Napirwej, wie sie nie
wspowiedał swemu włościemu kaptanowi, bo
[Żydowie już byli stracili moc kaptaniską]

Rom. 760.

tac. -

Žyd

Pilat... řekl ku rydom: weimicie ji wy
Rom. 772.

Tac -

[dixit... eis. Pilatus: Accipite
eum vos Jo 18, 31]

Żyd

Żydowie nie szcili Boga sądzić Rom.

772.

Tac. -

Żyd

Y (pro Szydy)

Pilat... spytał jego: ty jeś' król ży-
dowski? Temi słowy Pilat ukazuje, iż ta
wina żyda^{y.} [ni] była jemu namieniona,
czci aby się kołem sryni^o Rومی. 776.

Tac. —

Żyd

Żydowie wiele innych win wykładali przeciw
miłemu Jezusowi Rom. 776.

Tac. —

Żyd

Żydowie przemieniali jemu tę wiarę, iż by
się królem czynił, ale ta ich gotoba ujawniła
się w Pilatoście odpowiedzeniem Rom. 777.

Łac. —

Żyd

Reki? Pilat: ja sam od siebie tego nie
widem, ani ja siebie winię, ale iudowie dają.
o to sobie winę Rom. 777.

Łac. —

[Jo 18, 35]

interesującego fragmentu brak, choć cały kontekst
jest z Jo 18, 35

24
Zyd

Ale to reki miły Christus przeciw Pilatowi i
przeciw żydom, którzy minimali i wierzyli, aby
on wydał prokuratora rzymskiego Rom. 779.

Tac. —

Żyd = Judaeus

Nie lekajcie się prze moje królestwo, bo by
moje królestwo było z tego świata, sługi moje ra-
prawdę odjęli by mię, iż bym nie podał się =
dom Róm. 780.

[si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri
mei utique decertarent, ut non traderer Judaeis
Jo. 18, 36]

Żyd

By był Izak usłyszał ją, serce Jesucrista,
Takie nigdy mówić, było by jego serce od
Boga uchwaczone, i by ją ^{nie} był puścić na
potępienie rydom Rom. 736.

tac. —

żyd

At na tym słowem wstawmy Pilat i wyneśli do
żydów Rzym. 786.

Et cum hoc dixisset, iterum exivit
ad Judaeos Jo 18, 38

sim. Rzym 788,
795

Żyd - Judaeus

Pilat... odpowiedział... : a raciem ja żyd? [cum =
quid ego Judaeus sum? Jo. 18, 35] Rom. 794.

[Rom 777: Ja nie jestem Żydowi]

Ψyd: Judaeus

Pilat... wynecht' ku rydom i neht? [Pilatus...
exiit ad Judaeos et dicit eis Jo. 18, 38] Rom.

795.

Lim, Rom

Żyd

Mily Jesus nie nie odpowiedział ani żydom
ani Herodowi Rom. 799.

Myły Jesus nycz nyc odpowiedział
any Żydom, any Herodowy 799

Tac. —

Żyd

Herod... niech jemu [oc. Jesuistowi] przed
wszystkimi żydzy...: obiecaję Tobie, ... nie cie puszcza
żich mocy Rzym. 800.

Tac. —

ij
Lyd

Nerod wgardrit mi tem Jesucristem ... a takoi
nie telko wgardron, ale toi nasimiewan, jako
prowej od rydow Romu. 807.

tao. -

ⁱ
Lyd

Pilat rewansy wysyt kie rydy i nek? in Rom.

804.

tac. —

Żyd

Pilat przyszedł do żydów a swarzył się s nimi,
domagając im Róm. 870.

Tac. —

Łyd

Odpowiedzieli żydowie: My mamy zakon Rzym. 811.

Jo 19,7 : Responderunt ei Judaei: Nos
legem habemus ---

Sim, Rzym 838

Żyd

A tem prawem żydowie chcieli mitego Jesucrista
umorzyc Rozm. 811

Tac. —

Żyd

v(x. Jesusa)

Pilat widząc, iż ^vji jęli przez zazrość, chciał ^vji rad puścić,
a wyszedwszy nadwor ku żydom i rzekł: Rozm. 813.

Tac. - [Jo 19, 4]

Żyd

Ale ta ista ciotka! Marja, matka jego (!) Cleofe, sjąwszy
rąbek [z] swej głowy i podała jednemu żydowi, pro-
sząc go, aby ji obwinął. Rozm. 816.

Tac. -

Żyd
żydy

żyd.

v (sc. z katów)

bo gdy są związali tako trudno i twardo jego święte ręce i za barki ji ciągnęli wysprz tako (818) usilnie i tako twardo, iż sie najego święte ręce skora i mięso przeskoczyło azewszzech świętych paznokciow krew wyrzuciła sie jako cewkami a też kiedy już tako poczęt wiązać a podan w ręce tym niewiernym katom, bieżawszy jeden i przyniosł ty istne powrozy, ktoremi mi[ly] Jesus był wybił skościola żydy targujące, bo są chwalili (!) ty istne powrozy, dopiro ji tako twardo wiązali, ażedo kości rospadło sie na jego świętych ręku mięso. Rozm. 817 – 818.

Tac. —

żyd

I musiał wstąpić miły Jesus w jedno okno, które było
barzo szerokie i wielkie, jako toji mógł wszytek lud
obeźrzeć, i rzekł Pilat do żydów: Rozm. 836.

Lat. — [Jo 19,5]

Lyd
żydowie

o żydowie, obeźrzycie jakociem nadnim poprawił;
Rozm. 837.

Tac. —

Żyd

Przedtem się przed tym mówili żydowie: o dobry
uczynek cię nie kamienujęm Rozm. 838

Tac. — 104

żyd

Jakoż też sam miły Cristus indzie mówił, gadając
sie zżydy, iże przez uwłoczenia czci Boskiej synowie
zwoleni mogą sie zwać bogi, bo otem sam mówił przez
Dawida proroka rzekąc: Rozm. 839.

Tac. —

129

Żyd

Mienia tu mistrzowie, iż kiedy nasz miły zbawiciel
Jesus tako jawnie ukazowan żydom, było jakoby trze-
ciej godziny, a tedy dziewica błogo sławiona użrawszy
swego syna pośmiewanego, tako ubiczowanego, tako
koronowanego i sromotnie obleczonego, zumiawszy sie,
straciwszy mowę i padła jako umarła. Rozm. 840.

Tac. -

Żyd

Gdyż są żydowie tako wołali nieprzestając: Rozm. 842.

Tac. — [Jo 19, 6-8]

Tylko miejsce i p
zgodnie, fragmentu
z żydami nie ma

żyd

Gdyż ji tako trudno koronowali, posadziwszy ji nastolcu i wezwali kniemu albo zebrali wszytkę tłuszczę żydow i inego pogaństwa i poczęli sie jemu naśmiewać i kłaniający sie przed nim i poczęli plwać w jego święte oblicze a rzekąc: Rozm. 832.

Tac. —

Żyd

Marja powęła... narzekać... : Zawidym się
nadriata tego, iże miał od rydow umrzeć
Rozm. 696.

a Iudaeis ipsum moriturum ?

[2 miejsca 400]

Żyd

sc. Jezus

1

Na dzień trzeczy godzinie Żydowe nieszabathny
volali, by chrzostowan] pirowy y posledni

ca 1420 R XXV 229

Hyd

* proszyn

Ihu

O panu Jerzy Krystyke, kłomysk...
był... od kłomyskich kłomysk...
kłomysk... na kłomyskach kłomysk...
ex XV kłomysk. 290.

k. 41v (=29)

PKP B.H. Nar. 8925

Tar. —

Żyd

2

Oczy mu (sc. Jesusowi) zaw^(iz)wały Żydowye
dokruthny XV ex. SKJ I 145

Żyd

Falszywy szydowy błędny,
pysma szwy, tego nye wydza

~~fca 1500 V. 185 De nativ w. 21~~

bez daty
D

Żyd

Tegadla zasroszcz nyemylosczyvych zydw
poczyla szyć zazegacz przeczyw dzyeczycyq-
czyv mylemv yesv gristvszovy

Rozm 121

[Unde contra puerum Iesum exardere
Judaeorum impiorum invidiae cepere]

Łyd

Pomnieli to albo pamiętali niewierni i y dowie
bardzo dobre Rom. 778.

Tac. —

Żyd

Tako ci istni nielutościwi żydowie rzucili sie naśmier-
nego baranka, miłego Jesucrista, jako wilcy chwata-
jący, poczęli ji siepać barzo nielutościwie, aże ji przy-
wiedli pośród witnice. Rozm. 815.

Tac. —

Lyd

Y (sc. Jesusowi)

Dziwica Marja... chciał [a] k niemu / przy-
stąpić, ale sly lud, przekłsi ry dowie / dopiero
ji uchwacili za jego święte wdory Róm. 711.

Tac -

Żyd

Odpowiedzieli jemu [sc. Pilatowi] żydowie: ...
nam nie jest podobno nikogo ubić. [Oprekty
żydowie, nie wymowicie się, boście ji dosyć
ubili] Rom. 773.

[dixerunt ... ei Judaei: Jo 18, 31]

Tac. —

Żyd

Trzewica Maja... obróciła się ku żydom
i poręka wolać rekący: Słuchajcie, ... synowie
greka, o naimieni żydowie Róm. 740.

Еас. —

Żyd

Novae

Czso to czynyφ przed wyelykoscyφ mdly Zidzi

BZ Neh 4,1

[Quid Indaei faciunt imbecilles?]

ij
Lyd

o tem, jako

9. lat symawia? miwego Jesucrista przed
stymi rydy Rom. 806.

lac. —

šyd

~~grzywna~~

Tako mi pomozi bog. y fwāti |
†. iako newem aby lifzek. za|pla-
czil fefczdefant grziwen. za | yanka
gey manfa. [cz] crzefczya|nom
albo zidom.

1413 Koscian Ms 495

Żyd

Tedy name(nio)ny (sc. Jan) [może dobrowolne
namentone penφdze v ^u Szydow, apud Judeos,
albo v kizesczyanow ... nacz (napije²)

ca 1428 PF I 482

Lyd-

Moze dobrowolne namienone penidze v srydow
albo v krescyanow... rucz ca 1428. F. J. I, 482.

427

Żyd

Tego dla [wstawyła naszych miczerow mocz, aby
zydowe /.../ chrześcnyanom pyenyadzi szwyd
poszyczayacz, nyewyaczey za kaszdy thydzen
wszacz myely, nyszly tylko genę qwartę

Sul 47

Dziat 38(84) [aby ^{sim.} szydowie pyenyadzi poszycza-
H 110-11 yacz]
KPr II → [ut Judaei, /.../ Christianis pecunias
38(76) (ts) ipsorum mutuantes...]

zyd

Aby zadny zyth daley kthoremv
chrzesczyanynowy ... swych pyenyadzy ...
nye poszyczal

Sul 61

Dziat 65 [aby daley szadny szyd krzesczyanynowy...
swych pyenyadzy ... nye dawal]

~~AKP II~~
AKP II

150 H

[nullus Judaeus]

52 (149) ← [nullus Judaeus]

Żyd

Slvschno vstawycz, aby daley szadny szyd
krzesczynowyy w krolewstwy naschem
swych pyenyadzy --- nye dawal

Dziat 65 sim.

Bul 61/2

ul 150 [nullus Judaeus]

KR^{II}

2(149) [nullus Judaeus]

-----6a
/11/ Ktho bandze wybran /12/
przyszasznykyem ten przy/13/
them zostanye poko zyw /15/
Maly ktho kramną ko/16/mora
dom rolya czynsową /18/ Ma-
ly ktho kupna Como/19/rą cz-
so yą kupyl /22/ Daley gdzie
bandze /23/ nyewyastha da-
rowana /24/ yle wmyesczkyem
praw/25/ye yle nye wmyescz-
ky/26/em prawye od kogo /29/
Zastanyely kthory cz/30/lo-
wycz szwe rzeczy vzyda

OrtOssol 14,4,w.11-30 [20]

sim.

-----18a

/26/ GEden zyd zalowal

/27/ na krzeszczyyana ysz

/28/ mv layal y wyznal

/29/ ysz nazwal gy kurwym

synem /33/ GEden czlowyiek

wna/1/sszem myesczye nawa-

czon /2/ panv lszywy tako

asz /3/ szye pan nawn ro-

szgnye/4/wal y kazal gy

yacz /6/ GEden czlowyiek w-

na/7/sszem myesczye vpew

/8/nyon slowye dano /9/ mv

myr przydcz y ody/10/cz

swe sprawycz y prze/11/

dacz wolno

OrtOssol 22,3,w.26-33 -

22,4,w.1-11

zyd

sim.

[264]

-----204b
GEden zyd zalowal szye na
krzesczyanyną ysz gy lay-
al y naszwal gy kwrwym
szynyem

Tego sz/7/ye wysznal krz-
esczyan /8/ zyd pytal pr-
awa ma/9/ly mv zatho po-
kvpycz /10/ Tedy przysza-
sznyczy sz/11/kazaly ysz
gdy szya w/12/ysznał prz-
ed gayonym /13/ sandem
ysz mv layal /14/ ma mv
pokvpycz Ten /15/ przysz-
asznykow ortel /16/ layal
ten krzesczy an y /17/
wyrzekl przeczyw temv
/18/ taky ortel

Gdysz wszyczy ludze zydy
zowa kwrwyszyny-----

OrtOssol 103,1,w.6-18

Handwritten signature

Mac 140

Mac. 245

Judaeus

Żyd

Kto by zastał swe rzeczy v Szyda
Kradzione, jako gych ma dobycz

OrtMac 55

OrtOssol 46,2 nie ma takiego nagłówka

Tac. 74 — tej nie ma takiego nagłówka

Lyd

Zastanyely kthory cblowyc swc meoxy
wryzthe... v ryda ktorego, then xyd
nye moxe prawem odbronyex

Ort. Br. VI 358

~~IV 358~~

/30/ Nyszly by tho osob-
 nye /31/ wphalono y zalowa
 /32/no od myastą podlug
 /33/ prawa yako gest prawo
 /1/ DAley oko/2/lyczny sz-
 ąszye/3/dzy albo gosczye
 /4/ podkym koly ony szye-
 dza /5/ bandz pod duchowny
 /6/my albo szwyeczky /7/
 albo pod byszkupem al/8/
 bo zydzy kthorzy vnasz
 /9/ prawa zadaya Maya/10/
 ly ony tesz naszym mye
 /11/sczanom albo gosczyom
 /12/ gynnym nathychmya/13/
 sth od powyedzech

 OrtOssol 49,4,w.30-33 -
 50,1,w.1-13

zyd

Mac 61

Mac 92

Judaei

-----64d

Czokole ktemv sz/19/luszą
nyemą Dla tego /20/ daru
gey nycz odecz /21/ podl-
ug prawa may /22/ Zastany-
ely /23/ kthory czlow/24/
yek swe rzeczy wzyą/25/the
yako vkradzone /26/ rospy-
the v zyda ktore/27/go th-
en zyd nyemo/28/ze prawem
od bronycz /29/ ale krzes-
czyan moze /30/ gye odzer-
zecz przysag/31/wszy na
krzysv yako /32/ gyest s-
prawa prawego

Zyda

OrtOssol 46, 2, w.18-32

*Ino. 74 Allegatum in crificiis
circa alterum Judaeum,
Iudas
Iudaeum*

-----64d

Czokole ktemv sz/19/luszą
nyemą Dla tego /20/ daru
gey nycz odecz /21/ podl-
ug prawa may /22/ Zastany-
ely /23/ kthory czlow/24/
yek swe rzeczy wzyą/25/the
yako vkradzone /26/ rospy-
the v zyda ktore/27/go th-
en zyd nyemo/28/ze prawem
od bronycz /29/ ale krzes-
czyan moze /30/ gye odzer-
zcz przysąg/31/wszy na
krzysv yako /32/ gyest s-
prawa prawego

CrtOssol 46, 2, w. 18-32 *line 55*

ts.

*Tab. 74 - pro eo nullus Iudaeus -
klas. 'dajemy' Iudaeus*

-----204a
zona...nyegest powynna s-
tego gydaczego gymyeny
dzyeczyennego dacz na po-
zywyeny

ale /26/ opyekaldnyk ma
zw/27/yedzenym gych bly-
szy/28/ch przyrodzonych
prze/29/dach gych stoya-
cze gy/30/myeny y stego
ge zy/31/wycz a ostatek
obrocnicz /1/ Nagych vzy-
tek podlug pra /2/ GEden
zyd zalo/3/wal s̄zyc na
/4/ krzesczyany ysz gy
la/5/yal y naszwal gy kvr
/6/wym szynyem

Tego s̄zyc wysznakl krzes-
czyan

Handwritten signature

Mac 140
Tac. 245

OrtOssol 102,4,w.25-31 -
103,1,w.1-6

Judaicus

Żyd

Haszthanyely kithory csowyeek szwe mrecy
v kithorego zyda... krescryamym moze je
odzyerzecz pryszzyagry na kryzu.

Ort Mac 55(g)

Dss 46,2

Tac. 74

Żyd

= 640 mol

Łydem żyd zabrał na kresczyanyma,
ysz mu łajal.

Ort Mac 140 (br)

Ort 103,1

Tac. 243. Judeus exposuit contra christianum
virum

දාය

= ඇල්බට්

උදාහරණයක් ලෙස අපි අපේ කාර්යයන්
අතරින්, ඒවා අපේ අපේ කාර්යයන්
අතරින්, ඒවා අපේ අපේ කාර්යයන්

ඉන් මාස 140 (a)

OS 103A

Ex quo singula homines Judeos negam
appellavit
Iac. 2:15

-----204c
Ten przyszasznykow ortel
layal ten krzesczy an y
wyrzekl przeczyw temv ta-
ky ortel

Gdysz wsz/19/yczy ludze
zydy zową /20/ kwrwyszyny
tedy yą /21/ wthem nyzad-
ney krz/22/ywdy vczynyl
alem /23/ go prawye layal
a /24/ nyetrzeba mnye za-
to /25/ pokvpycz podlug
pra/26/wa y czyagnal szye
/27/ o tho do krolewszkye
/28/go stolczą ytesz wnye
/29/myeczszkye prawo y

ij
dopvsczyly gy tamo y woy-
th Take aby ortel tego w-
gayony sand przynioszl

OrtOssol 103,1,w.18-29

ca 1480

Tac. 245

Jyd

Mayaly kreszaryany pokupycz zydawy o
kayanye?

Dort Mac 140 (prr)

Dort ass [266] bez nastoska

200, 200 —

ⁱ
Iyd = Hebraeus

Grecki wykład pacierna ma ἑβραίων, ale iyd
zogola [Grecus habet epirusion, Hebraeus vero so=
golla] Rom. 278.

Żyd

Hierod... złapacz kazał narysować żydów
syny y wszadzycz v czymnycza

Rozm 109

Tac. —

Lyd

n. prop.

Nicolaus Advocatus alias Lid

1439 Univ. I 189

Zyd

m. prop.

Item Johannes ... dedit possessionem domus...

Johanni, alias Zyd ... + Johannem Zyd

1432 Pnem ur 2307

Lyd

n. p. p.

Item Johannes, dictus Lyd, dedit possessionem
Johanni, alias Samorky, domus sue.

1432 Pnem Tur 2308

Lyd

17. prof.

Nicolaus Cordis resignavit ortum ... Johannis
Lid, prouidis Johanni institori et Nicolas braseatori.

1434 Prem Tur 2476

Syd

n. prop.

Item iudicio bannito Hancs legavit tres
vingas agri Hammus Syd... quos agros Ham-
mus Sid effectuose persolvit.

1435 Pnem Tur 2498

Lyd

Hinc asitit tertium iudicium contra Hannus
Lyd pro fideiussoria, facta pro Johanne sutore.

1437 Prem I nr 2697.

My
Lyd

Hamus Myd cum viceadvocato de Pnicold.

1439 Pnem Tur 2893

⁴
Lyd

rapport 11-10-94

Eodem iudicio adveniens coram nobis
in barnithum iudicium Hannus Lyd
astitit tria iudicia erga viceadvocatum
de Pnikolthy.

1439 Pnem Tur 2894

Zydl

expetere in prope

Coram nobis Tank advocato et iuratis in ban-
nitio indicio adveniens Hannus Zydl astitit
III-or indicia erga viceadvocatum de Pnichol-
thy.

1439 Prem I nr 2895

M
Lyd

supra

Hannus Kyndlerin resignavit $\frac{1}{2}$ hancum
agrum Hannus Lid tam longe atque late,
prout sola tenet... Pro eo Lid nos subarravit.

1441 Pnem nr 3064

^N
Lyd

20p. 1714 11. 1777

Predicti consules recognoverunt manifeste,
quia Hannus Lid et Nicolaus, sartor...
pro Nicolas carnifice interempto satisfecerunt.

1442 Pnem Tur 3148

Lyd

capone v. p. p.

Hanns Lyd est iustificatus per suum iura-
mentum Jacusch, advocato de Pnykoltz.

1442 Prem. Nr 3178

Lyd

2000000 11/17/17

Item communitas de Peculicze stetit circa
pastorem ipsorum contra filium Hannus
Lyd usque ad determinacionem litis.

1440° Invenit n° 3239

- Lyd

zapevne H. p. p. p.

Item eodem iudicio ius decrevit ipsum Hannus
Lyd cum suo filio liberum ab eodem pastore
et communitate de Peculicre.

1440 Brem I nr 3240

4
Lyd

Proridus Hamus Lyd soluit quindecim
marcas pro domo Wyethmyerski ex una
in acie Szyekyroczney parte ab altera

1444 Premi nr 3340

Lyd

zapevne n. p. p.

Circumspectus Nicolaus sartor iudicio in eodem recognovit se debitorie teneri proinde Hammus Lyd septem marcas... Post mortem autem suam Hammus Lyd suis liberis et predictus Nicolaus subdidit se ad sua eidem Hammus, quia debet solvere.

1444 Mem Tur 3399

Gyde

20 p. v. 4. p. p.

Veniens discretus Janotha... recognovit
formam se teneri pro domo, quam Hannus Gyde
vendidit.

1444 Pnem Tur 3404

Zyd

n. prop.

Janotha, ... , porrexit domum suam
Johanni, dicto Zyd

1446 Mem. ^I nr 79

Lyd

n. p. n. p.

Jadwyga fassa est recepisse XII marcas
a Johanne, dicto Lyd

1447 Brem. nr 129

Lyd

Zapewne

11. 10. 1448

Hannus zyd recognovit se recepisse
sedecim marcas... pro eadem domo

1448 Inven. nr. 426

Żyd

Zapewne u. prop.

1

wydzielo sya gym za kroyoda o sy-
nowyera... u Żyda u Mykolaya

1478 RKJt VN 59

Żyd

zapewne w. prop.

2

Bogatka J.

Stanisław z bratem... udziały
wyceny dział między Katarzyna i Do-
rothka z tydem swim nazem

1478 RK7E VII 59

Żydek

n. prop.

Mathis... apud Stanislaum... iurabit...
Stanislao Żydek

1479 Crac Art nr 750

Zydek

n. prop.

Venceslaus Zydek, cathedralis seu
scriptor librorum de Cracovia

1492 Crac. Bot. nr 1107

żydki

Y (leg. pęzgli ji)

Y (sc. Jesusa)

Tedy tako iste obrociwszy ji brzuchem i poczęli bić pęgami, ostrych żądł napelnionymi, i miotłami barzo żytkimi tako trudno, aż zbroździli jego ciało wszytko, bo ji bili temi istnemi pęgami nieodch[w]atając tako barzo i tako trudno, aż ostawało mięso na pęgach; Rozm. 821.

Br. Gł. ed. s. v. żydki 'gibki', w XV w.
o pęglach, nęglach, ni by 'ciemki'

Sidło ?

Sydło

837. Petrus Zolt hansky incul parvit
 mobil. Nicolaum de "Grzanda" ^(Dimitry) quomodo
 dum Slepowsky vispiliatus est alias
Roszbyl Sydło, extunc res recepte sibi
 in domum Petri Zolt hansky importate sunt.
 1443 AGZ. XIV. 106

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sądów Lwo. Wskich
R 1443. str 106.

190
 walc 3. nite walc
 andre mienie,
 walcowse
 Sydło dwie litere

żydostwo
Zydowstwo

Znan w zydowstwie bog, w ysrahel
wielki ymyg jego.

Pw 75, 1

[Notus in Judaea Deus]

[Fl Znan wszidowstwie bog]
w ysrahel wielki ymó jego.

żydostwo
żydowstwo

?

.. proszę, aby mi ^(?) otoczył do żydostwa.
do miasta pogrzebu oczera mego...

Bz Neh 2, 5

[in Indaeam]

żydostwo
żydostwo

... daymy lysti ku woyevodam tey wloscy
za rzekó aoz myó przywyodó doiód nye
pridó do zidowstwa.

BZ Neh 2,7

[in Iudaeam]

żydostwo
-żydowstwo

Cy sinovy z wloscy gysz viszly z
ioczstwa robotnego ktore bil privityodl
Nabuchodonozor krol Babyloski ywrocyl
syó do ierusalem a do zidowstwa
Kazdi do svego myasta

BZ Neh 7, 6

[in Iudaeam]

Зыдоуство-Тадая

Хрус... в зыдоустве... даян yesl пап. 75, arg.

Рубл

75-

żydostwo

Ten ps powyada, yze xpus nye
telko wzydowstwe, ale tesz we
wszech krayoch zyem przes
apostolike kazanye znan yest...

Pwt 75 ang

Lydo (y) skro

wychodzą do niego Irlan y wszelkie
szed do skro. Ew. ex. XT OF XIII 298

gdz waznyl ponokly pofath szed do skro.
ib. 297

Archelaus królował w szed do skro
ib. 296

Gdy szed do skro Thus w obłędem
wszy do skro. ib. 293

EwIam

Żydostwo

Gdy szya narodzył Jhus w Bethlegem
w Szydowstwye (in Bethlehem Juda Mat 2,1)

EwZam 293

Rozm —

Żydostwo

'ziemia żyd.'

Przecie o tem, jako wiele lat
miał mity Jesus, kiedy przyredt [z Egiptu]
do żydostwa Rom. 119.

Tac. —

Żydostwo

Imierdziato niewiernemu Żydostwu
niech ust niecrystych Poln. 731.

tac —

żydowstwo

Vczynnylo szye żydowstwo
szwyǫtoszcz yego, israhel mocz yego.

Pw̄ 113, 2

[facta est Iudaea sanctificatio
eius, Israël potestas eius]

[Fl Vczynnylo sǫ żydowstwo
swǫtoszcz yego ysrahel mocz yego]

Żydostwo = Iudaea

Wyszło się Żydostwo Suptora jego Fl. 118, 2.
Luan w Żydostwie bag. Fl. 75, 1.

[Notus in Iudaea deus], wyfrakel wetike
ymę jego

Żydostwo

Miedzi żydostwem in Jerusalem 1744 R. 2211, 206. 6

żydostwo

Tu powyada, yze krystus przedmyastem
od zydownstwa byl obstopyon zarza-
wyenye wszech krzeszczyanow

Put 16 parq.

żydostwo

to może być (2)

Bo wiele z nich było w żydostwie
małocześnie przysięgł.

BZ Neh 6, 18

[in Judaea]

Żydostwo - Judaea

[in Judaea]

Sennacherib wrócił tyż od Lidowstwa Bk. Job. 1, 21.
Bilo wiewolano po wzremu Lidowstwa ib. II Kdr. 9, 3.
Wyele gich bilo w Lidowstwie ib. Neh. 6, 18.

[in Judaea]

17894

żydostwo

A gdzieś król Sennacherib wrócił sy¹
od zidowstwa / wcyekai¹cz rani..

§2 Tob 1, 21

V [a Iudaea]

żydostwo

Zatym było włączano powszechnie żydostwo
w Jerozolimę ...

BZ II Esdr 9, 3

[in omni Iudaea]

III Esdr 9, 3

głównie
Juda

Leopolda

Žydovstvo - Judei

od žydovstva byl

- obšťopyou par. 16, arg.

~~par~~ → 16.

Zydzostwo
Zydzostwo

• Krol wzidowstnyy gest

B2 Neh 6, 7

[rex in Iudaea est]

Żydostwo

dychya szaryenmya wyrosła,

gdym panma zrdy dostwa (ne) porolla;

ex. ~~kan~~ xv. Pr. Fil. v. 104.

Zydostwo

Thedy vychodzylo do nyego (sc. ^{do} Jana) Ierusalem
y vszelkne Szydostwo (omnis Judaea Mat 3,5)

EwZam 298

[Rozm 177: k temu Yanovy vychodzyla
wschytka zydowska zymya,]

wariant

Tac. u Rozm z Com

Žydostwo

Sprauditi' ovy mē * Archela ?

Archelaus kroloval v Szydosthve za Heroda,
oycza svego Ew Zam 296

[Mat 2, 22 Archelaus regnaret in Iudaea]

Rō zm 118: Archelaus kroloval v
zydowskyey zyemy po svym
oyczv]

Żydostwo (tekstacja) rządzić Acc (Judaeam Luc 3,1)
[Gdy rządzył Ponski Pylath Szydowsthva, ...]
stało się jest słowo bosze na Jana Ew 2am 297

[Luc 3,1 procurante Pontio Pilato Judaeam]

[Rozm 17h : oprawył Ponszky Pylat Jvdea] wariant
↑ Instr

Luc. w Rom e Com

ad. od n. prop.
Żydoweryn - ad Żydowska partineus.

Contra Stanislaum Szidowcam --- Jaco
Szidowczinich dzezena kuceri i Szidowczinę radę
i gego kaczę iachali na Żadamowę dzedzinę gwałtem.

1406, Piek. ~~Kość~~, 807.

Kościan nr 314

Żydowierzin - Żydowca

adi. od n. prz.

At Żydowca dicit lectus... iaco ne Żydowierzin
karny ai s jego domu ne porzano [pożżono]
stodli 1405 piek. 275.

Kościan. nr 287

Żydowczyn

adj. od n. prop.

Iaco Szidowczinich dzeszancz Kmecci
S Szidowczinó radó ... iachali na Iadamowó
dzedzinó gwałtem, moczó y wszóli mu Kmecza
1406 Kościan nr 314

n. prop.

Łydowin

280.(85) Jako tho fwatczø, iako fczepna wrøczil | Bogla dozidovina¹⁾
o lefcz grziuen.

1391 Pozu w 280
Lekkī w 1015

Żydowin - Judaeus

Scrapan wóseril Bogla do Żydowina 139 Hebe 76. 14.
Tachor wraueri Prisiblawam do Murka Żydowina
1400 siek. (29) VI nr 80

↓
Pozn nr 465

↓
Pozn nr 280
Lekszt I nr 1015

n. prop.

Zydowin

465, Tako gým pomozi bog y fwanti | †
iaco to fwatezo [z] ifz Jactor | wran-
czil Przibiflawa *in triginta* | *marcis*
et quinque domufka zydowina | ito
Potrafz yego fin wiplaczil |

1400 Pan in 465
sieh vi nr 80

Żydostwa

[Matthi Bohig] bez 30.

Pracota moja (clawlya ... wydraer ryemyceruasq Żydostwa,
yż on bygyc, mairy mego, syna R. 111, 48.

XV p. post. mylego

yż on bygyc ... mego ... syna

Żydowin : Judaeus

K temu řekl Pilát: Ja nie jestem żydo-
win Rom. 777. [Numquid ego Judaeus sum?
Jo 18,35]

[Rozm 793-4 Zaciem ja Żyd.]

Żydowin

n. prop.

Jako tho swathczp, iako Szczepan wrócił
Bogla do Zidovina o sescz grziwen

1391 Hube^{Zb}/14

1391 Pozn nr 280

[Jako tho swathczp, iako Szczepan wrócił
Bogla do Zidovina o sescz grziwen.]

Lydowin

H. prog.

Lidowin [narwisko]

1204 Haeus. 25

Żydowski

Ma nyegoz Herod straczył dziesiątki żydowskie

Z. p. XV Rozm. Pam. 473

XV p. post.

Żydowski

Yca 1500

Non sum missus nisi ad oves, que perierunt
domus Israel zydowskyego Y Gl Kaz B I 30

[Mat 15, 24 Non sum missus nisi ad oves, que
perierunt domus Israel]

sim. Gl Kaz B I 23

variant [Ro. m 357; z domus
israelskyego]

żydowski

Dzyczzy żydowskye v Nazaret Jesu~~v~~sza
nad sobą krol~~y~~em postavyly

Por~~u~~m 120

Łac. — [Iesum sibi pueri regem statuerunt]

¹³
Żydowski

A gdyż stali przed żydowskim sądem,
mily Jęsus... odpowiedział za swą
matkę Róm. 147.

Tac. —

Żydowski

Trzeci żydowski stali jemu [sc. Jezusowi],
jedni nogi, drudzy sdrilnie na drodze Poln.

752.

[pueri Hebraeorum]

Żydowski

Trzeci żydowski poręczy wstał po żydow-
sku Rom. 753.

[Pueri quidem Hebraeorum Hebraice clamabant]

żydowski = Judaeorum

sim. do Rom 651

Czelacz Pylatowa y żydowska:
ministri [Pilati et] Judaeorum

212 XV Kalwin. 242.

27a

[Jo 18, 12 Cohors ergo et tribunus et
ministri Judaeorum comprehenderunt Iesum...]

Ministri Judaeorum, czelacz Pylatowa
y żydowska, apprehenderunt Iesum. [Jo 18, 12]

Żydowski

Kiedyż błogosławiony nasz zbawiciel był podan tym
niełutościwym katom, le tako iż Pilat wżdy chcąc
ukoić gniew żydowski, wezwał niektore sługi żydow-
skie i kazał im rzekąc: Rozm. 815.

Tuc. —

Żydowski

Y(sc. Jesusa)

A gdyż był wto istne odzienie sprostne obleczone, [po-
jąwszy go włodyki albo sługi Pilatowi i żydowscy
i posadzili ji najednem stolcu] a splotwszy koronę albo
wieniec tarnowy alboż, jako ini mienia, iżę ta ko-
rona (829) była uczyniona sciernia morskiego barzo
kończatego i silno ostrego, jako chcą tego (!), iżę
wstawszy tę istną koronę na głowę miłemu panu na-
szemu Jesucristowi i wcisnęli ją dwiema drągoma
wgłowę tako silnie, iżę ty istne ostry cinnie przeszły
jego świętą głowę ażę domozgu i oblał sie potem krwią
zjego świętej głowy, a żydowie i słudzy Pilatowi po-
częli mowić, naśmiewając sie jemu, rzekąc: Rozm.
828 - 829.

Tac. —

Zydowski (sc. Jozef)

gesty on byl hd posetil bil do Legolho matke
szydofskiego gm 1762ax

H s panna Marif

Żydowski - judaeus, Hebraeorum

✓ Woż mowy pan bog żydowski Bz. Ex. 9, 13. Dzew-
kacym żydowska ib. Judth 10, 12. Kto goltten, gen-
bi nye cheyal boiowaz przeeyw lyudu żydowskemu
ib. 10, 18. Józikiem żydowskim... wolaizer ib. II Par. 32, 18.
Prszizly do Sochoł w żydowskiej zemy ib. I Reg. 17, 1.
Wyele listow ot slyacheyerow żydowskich... sz posilani
ib. Neh. 6, 17. Pyluy byly drala powyptnego, zna-
dnye pomagaiizer starostam żydowskim ib. II Sid. 7, 2.

[Haec dicit Dominus Deus
Hebraeorum] Puszcza lud moy 17091

✓ Stoy przed faraonem y neey gemu.

Żydowski

Gde i [ese] [ten], iomze są narodile [r] [ot] Żydow=
sky? Kiew. CV 22. [Mouil erol pogan] =
sky do [r] [ot] [a] [ere] [i] [ara], [r] [ot] [a] [Żydow] [sk] [e] [g] [o]
ar 2.

żydowski

Gde ~~was~~ iesc tec, ienze sę narodil,
crol zidowsky?

Ki'w cv 22

żydowski

< Mowi król pogański do crola Ezechiasa,
crola zidouskego.

K'siw ar 2

żydowski

Nowe

Dostało się to miasto królowi szidowskiemu
(regum Juda) BZ I Reg 27,6

żydowski

?

ps dauidow krola zy(dowskiego)

PuT 12 arg.

nie da wać

szydowski:

sg.m.

narodzył się też król szydowski.

~~Ex. xv AF XIII 293~~

EwZam 293

Gdzie jest, chthory narodzył się jest
król. szydowski

[Mat 2, 2 Ubi est qui natus est rex
Judaeorum?]

Rozm 76: już odpowiedni cytat

sim do Kiu w22

Żydowski

Ave, rex Iudeorum,

(Mat 27, 29)

bódr rdrow, crolw rydowsky
c. 1420 / R. xxiv, 83.

~~Jag. nr. 1299. k. 29~~

~~Br. kaz. św. I. 46.~~

sim. GKazBI 52
najpóźniejsza forma 832

[Marc 15, 18 Ave, rex Iudeorum]

[Jo 19, 3 Ave, rex Iudeorum]

Rozpr. 24 str. 83 poz. w. XV

? [Mat 27, 29] dla czego ta forma 2815

żydowski

Y ca 1500

☛ Ave rex Judeorum bacz poszdroyon
krolv zydzowszky! Y GL Kaz B I 52

[Jo 19 3

Mat 27. 29

Marc 15, 18 Ave, rex
Judaeorum]

sim, Rozm 832 najpewniejszy
RXXIV 83

Zydowski = Judaeorum

Wtedy... kłękając przed nim mówili: zdrow
bądź, królu żydowski [are^{Ave} rex Judaeorum Jo. 19, ³ ~~8~~]
Rom. 802. ranej Mat 27, 29 [także Mat 27, 29
Marc 15, 18]

data

→ R XXIV 83: bpdz zdrow, crolw żydowszky [Mat 27, 29]
GlikazB 52: bacz poszedrowyon, krolw żydowszky!

Żydowski

zdrow bądź, krolu żydowski; Rozm. 832.

[Mat 27, 29 Ave, rex Judaeorum]

sim do Kin cv22

izydowski

Słowa nasze mają być przeciw jemu
naprzykone, iże się czyni krolom izydowskim
Rom. 744. Tac. —

Żydowski

tyś się czynił krolew żydowski, owaś już dokonał
swej korony; Rozm. 832.

Tac. —

Zydowski

Pilat... pytał jego [sc. Jezusa] normalnych
rzeczy a osobno o to, był li by on król zydowski
Rom. 775.

Еас. —

Zydowski

612b

Dayczye Cefjarzovy ezo na Cefjarza przy
/23/ flufcha a bogu ezo boze yest a e
prze /24/ tho nyepytal yego odvye zaloby
/25/ alye yego o trzeczya zalobą fpytal
/26/ Barzo pyelnye^{x/} rzekacz Thyly yest
k/r/ol zy /1/ dovjky bo tedy bylo przy-
kazanye /2/ przyfchy

Rozm. s. 775, w. 23-26; s. (776), w. 1-3

Mat 27, 11 tu es rex Iudaeorum?

Żydowski ~ Judaeorum

Pilat... spytał:... ty li jesi król żydow-
ski? [Tu es rex Judaeorum? Mat. 27, 11]

Rom. 776.

Żydowski = Judaeorum

Pilat... rehi im: wraho macie obyraj,
a bych wam jednego pušit [w] wielikaj noc:
tego dla, ch[ce]cie li, pušeraj wam krola
żydowskiego [vultis ergo, dimittam vobis
regem Judaeorum Jo. 18, 39] Rom. 793.

(to samo: Marc 15, 9 : Vultis, dimittam vobis regem
Judaeorum ?)

Żydowski

(m)

Jako mienia niektórzy, że to istne odzienie było, że nigdy starzy królowie żydowscy koronowani, bo według świętego Augustyna ty słudzy sprzykazania Pilatowego le przeto, że żydowie dawali jemu tę winę, a by sie on krolem czynił a też, że ji Pilat krolem zwał, chcąc Pilat dosyć ich gniewu uczynić i przykazał, aby ji naśmiech obleczono wto iste odzienie pawłoczyste, aby żydowie nasyciwszy sie jego przeciwności albo sromocie (!) i nieżądali dalej przelania jego krwi niewinnej; Rozm. 828.

Tac. —

2
Lydowski

<biskup>

Tedy poraż jeden rydowski, który jest
był starszy w synagodze... i mówił ku t pu =
szeram [respondens autem archisynagogus...
dicebat turbae] Rom. 376.

[Luc 13, 14]

Żydowski

Judas... przyniosł ty istne trzydzieści
peniędzy srebnych i rzucił je przed
biskupę żydowską Rom. 759.

[cf. rettulit ... principibus sa-
cerdotum et senioribus Mat 27,3]

ży
Żydowski

Mędrzec żydowski = Levita

Żyknący się papowie i mędrce
żydowski (!) nie mogli się jemu przeciw-
wić [*Arriti sacerdotes et Levite^{ae}, non
poterant ei resistere*] Rom. 449.

[Com]

żydowski

Dico vobis quia [nisi habundauerit iusticia
vestra plus quam scribarum et phariseorum,
zakonikow zydowskich, non intrabitis in
regnum celorum (Mat 5, 20) XV in. RXXIV 74

Warianty

[Rozm 266: czyem<ier>nykow
zydowskich, GL Wroc 61r,
RXXIV 84: Luczernerwiczszka]

Żydowski

7 Zakon²ików żydow³skich [Mat 5,20]

phariseorum, R. xxiv, 74. XV in.

Jag. nr. 1297 N. 53

Pr. Kaz. sm. F 37

Rozpr. 22 str. 74 poz. w. XV

1312

Żydowski

zakonnik żydowski 'pharisaeus'

Pharisaeus, zakonnyk żydowsky

ca 1500 En. ~~Stow~~ 139

Żydowski

Tu

Indasz srebraw. bardzo wiele
slug* koczowniczych żydowskich
mądrów) - 145₁ Mac Dod. 104.

było myerny kow

cf. Rozm 592 - ts.

sim. do Rozm 592

Żydowski

Trzewica Bogobawiona... Synata teten
żydowski ^(ch) mistrzów i duchownych biegające po
sieni Rom. 739.

Tac. —

Żydowski - Et tu, Bethleem terra Juda
nequaquam minima es in principibus Juda

Myędzy xawzathy żydowskiej my

im principibus Juda! (Mat 2, 6)

$\frac{1}{2}$ XV sicy r 268

XV med.

SKIV 265: między książąt^y
Juda

[slm. do Ew Zam 293 ?]

?
też RP XXIV 48 k. 52 (młok.) ?

Żydowski w.

A thy, bethlegem, szychmya, szydowska,
Nykalkya mnyeyza yerkesz

wk' szycyca, wyech szydowskys.

~~Ex. ex. tr~~ OF III 293 +
EW Zam 293

[Mat 2,6 in principibus Juda]

Rozm —

sim. SKJ V 265, 268

izydowci

19. m.

] byl czlowykiem ... Nicodem zyrnyngom,

Kxyaza sydo - 12.

Ev. ex. XI 17 XIII 905 EW Zam

~~podlegacy~~ ~~oczyszczenia~~ sydo - 12 kxyaz.

10. 203

sim. Rozm 236

[Jo 3,1 Erat autem homo ---, Nicodemus
nomine, princeps Judaeorum]

[Rozm 236: yeden czlowykiem..., na ymye
Nikodem, kxyaza zydovskye]

ij
Lydowski

[Justifies]

A werwa [w]ny księżta Lydowska dziewicę
Marję¹⁷⁰² i karali jej, aby miała pojęta Rom.
23.

Tac. -

Żydowski

Biskupowie i wspany książęta albo rada
księży żydowski przykarali ludu, aby prosili
Barabę kłojce [Principes... sacerdotum et seniores
Mat. 27, 20] Rom. 809.

Tac. —

Żydowski

Biskupowie i ksiądzta żydowsy powęli
mań [sc. na Jesucrista] spęna rǎbowacé [prin-
cipes sacerdotum et scribae Luc. 23, 10] Rom.

797.

spec? [Rom 803: Żydowie stali ustanowic mańpe rocnaitę
kryue sǎndestva]

[Stabant autem principes sacerdotum et scribae
constantiter accusantes eum Loc 23, 10]

Lydowski

V (sc. Krystusowi)

A gdyż miły Cristus był obleczone, tako użrząc to biskupowie i książęta żydowscy a bojąc się, by jego Pilat niepuścił, (838) napravili wszytek lud, aby wołali przeciw njemu rzekąc: Rozm. 837—838.

zac. —

[Jo 19,6]

variant

← to raczej 19,15

RozmPam

474 : Zyczenie porych wstac rekog: Unyeron 19,15

żydowski

Pismo tego crolewicha denić porochonego
v troiakem mesce pisma naziua
crolem luda židowskego

Kšw cv 24

Hydowski: Gdi są modlit w ogro
dze (sc. Jesus)...

Strawny, yankh i wydan jest

inne hydowskie mi

21420, R 114, 220.

żydowski

Kto gę[!](s)t ten, genbi nyechcyal boiowacz
przecyw lyvdu szidowskemu

BZ Indith 10, 18

[quis contemnat populum Hebraeorum]

Żydowski

a według obyczaja rzymskiego [czeszczu chczyal,
tych szyc z ludem zyduwskym umyal opyekasz (pro
opyekacz)

~~2. p. 11~~ Rozm. Tam. 473

XV p. post.

Żydowski

[A odpowiedział wszystkim lud żydowski]
y rzekł: krew yego... *pryde na nasz y na
szyny nasze

2. p. XV Rom. 9 am. 476

XV p. post.

[Mat 27, 25] Tac. —

do tego Sim; Rom 35. 640. 813.

gwiaźdzka

2/3

żydowski

Wydziała lyvd żydowszky płacząc, yże szę
odstępyły od boga Rozm 63

sim. de 10. (166.753)
+ or

Zydowski

Owoć ten jedzie, który ma lud żydowski
albo izraelski wykupić z niewolstwa Róm.

753.

Tac. —

Żydowski
lud żydowski

A przeto, kto mnie tobie podał, czyż Judasz i lud żydowski, więcej zgrzeszył, niżli ty, bo oni sprawie złości uczynili, ale ty bojąc się cesarza atez niewiedząc czynisz i osądzasz mnie nietwoją mocą i wolą. Rozm. 813.

tac. — w

[Jo 19, 11]

żydowski

(z)

Balaam, ... patrząc na rodzaj
żydowski o tej pannie prorokował
ca 1500 ~~prz. Chr.~~ Piesni Wład 173

żydowski

Ja marni a cyelestni za otplati
prizisódzaió [prizikazalem gym, gysz
zódlywoscz z narodu zidowskego] swý
dobrý volyý yskaplanov [■ [.-]] abi stobó
szly do ierusalém

§2 II Esdr 8, 11

[ex gente Iudaeorum]

Ż
Żydowski

Głos... o wrocz nieprzyjacielach żydowskiego
plemienia Psal. 108, arg.

żydowski

Głos yezukristow o yudaszu y o wszech
nyeprzyaczeloch żydowskego plemyenia

Put 108 arg.

żydowski

Non sum missus nisi ad oves, que perierunt
domus Israel plemyenya żyda(wskiego)

ca 1500 GIKazBT 23

[Mat 15, 24]

sim. GIKuzBT 30

[Rom 3, 57 : z domu izraelskiego]

żydowski

Laudate, omnes gentibus, Dominum, et magnificate
eum, omnes populi, gl. sc. duodecim tribus,
wszyscy pogany... chwalcze, wyelbycze wszystko
pokolenie żydowskie! XV med. SKT 51

(Rom 15, 11) nie ma słownego tłumaczenia —

Magnificate eum omnes populi, gl. sc. duodecim
tribus wszystko pokolenie żydowskie! (Rom 15, 11)

XV med. SKT 51

Żydowski

Tedy było przykaranie przy syji, iż by
się ni jeden żydowskiego pokolenia
kolem swat Rom. 776.

Tac.

żydowski

Erant autem habitantes in Ierusalem Iudei, viri
religiosi ex omni natione, q. sc. Iudeorum ze
wszego rodzaju żydowskiego
que sub celo est (Act 2,5) XV med. SKJ I 89

sim. Naw 186

Zydowski

Wyoryara jako lyew z rodrayw zydow-
skyege Naw. 186.

rim. do SKJT 89

1143

Żydowski Syn żydowski

[Barabara] był miłośnikiem rbojca, bo był
wiele synów żydowskich pobit s pieniędzy
Rom. 808.

Tac. —

żydowski Tedi Sizennes... y towarzysze jego...
...pylny bily dzala poswyótnego, snadnye
pomagaibcz^{<2>} starostam^{<1>} zidowskim^{<i>} ksyf-
szótom 'syrskim

B2 II Esdr 7, 2

[cum senioribus Iudaeorum]

[cooperantes cum senioribus Iudaeorum
principibus Syriae]

żydowski

wiele listów ot słychanych Żydowskich
ku Dobieszowy są posilani.

BZ Neh ~~16~~ 6, 17

[multe optimatum Judaeorum epistulae
mittebantur ad Tobiam]

Żydowski

(leg bractwa)

Machabeorum - bractwem żydowskich.
c. 1492 Tab. 148.

Zydowski

[N] wiodli j^o ^[wzrost] w dom Cai fanow a tam o
nie jui byli renti wrypy starszy popowie
albo prelati kościola zydowskiego w radę
Rozm. 712.

Tac. —

żydowski

~~X~~

Wczora wyrzeld (sc. Piřat) ku zydown<skiej>

radzye : Rozm Pam 472

XV p. post.

Żydowski

gory żydowskie

Beata virgo Maria exsurrexit et abiit in
montana na gory szydowszke XV p.post. Gl-

Kórn II 192

żydowski v (sc. poczesni mężowie) ?? (leg królestwa¹)

Począły V proszycz Rzymyan, aby nyektora (Judaea) czescz (teg. 'część') zydovskiyemu Królestw(u) V

<...> prava starego <...> przywroczyly, ..., alosz aby Rzymyanye bylyby sządzony (pro sądzianni) nad zydowska zyemya Rozm 115

ut Judaeae reliquias [misericordia dignas indicaret, et aut] ius antiquum regni sibi restitui, [-...], aut per Romanos indices Judaeam administrari.

Żydowski

Qui cum congregati, transierunt Iordanem et
castra metati fuerunt in terra Israel Y

(^{gl.} et castra metati sunt rzostruczily ^x namethi
in terra Israel w semy zydooffskey) XV med.

GlWroc 140 v

Y (Jud 6, 33)

Żydowski - Judaeorum

Naszych erarów wśród jest człowiek w zemy żydowskiej ---
~~XV Arif. No 2151~~ genu ymar Ihus Xpus

XV med. Lent.

bez str.

Żydowski

Zatym sebrawszi syó fylystinowye | wżastopi
swe ku boiv | prziszly do Socho
wszidowskey zemy

BZ I Reg 17, 1

[in Socho] Judae]

żydowski

jedyny tekst $\uparrow$ nie ma sim.

A thy Bethlegem, szyemya szydowska,
nykakye mnyeysha yestesz w
kszyaszaczyczech szydowskych EW Żam 293

[Mat 2,6 Et tu, Bethlehem, terra Juda,
nequaquam minima es in principibus
Juda]

Rozm —

sim, SKJ V 265

sim SKJ V 262

żydowski

A ony (sc. księżeta kapitańskie) odpowiedzyely
mu (sc. Herodowi): w Bethlegem ^{*} żydowskyey
żyemy, bo thako pyszano yesth przez proroka
EwZam 293

[Mat 2, 5 At illi dixerunt ei: In Bethlehem
Judae, sic enim scriptum est per
prophetam]

Rozm —

żydowski

sim.

Veronica, pany szwyżka, w szymy
szydowszkyey będąca, thwarz Cerystova
myecz sądata ca 1500 pr. INWY 16

PiesniWTad 177

żydowski

Archelaus ... rzekl, yschby tesch chozyl
panowacz nad zydowską zyemya

Rozm 111

Tac. —

d. 115

żydowski

Aby Rzymianie byłyby sądzony (leg
sędziami) nad żydowska ziemią (

jakto sim. da
de 111

Rozm 115

[aut per Romanos iudices Indaeam
administrari]

Żydowski

Czczyenye o tem,
Yze vtenczass [czthyrze krolyovye
v zydovskey zyemy (in Iudaea)
krolovaly] Rom 114

[De quattuor regibus in Iudaea]

sim, do ~~LU 193~~
407 Rom 29

NIE

2
Żydowski

Tegos *oywszeya czasv cztyrzy krolovy
w zydowskyye zyemy / byly Rozm 114

(in Judaea)

[... quattuor reges surrexerunt
in Judaea]

żydowski

Anyol bozy poslan do Eypa kv Jozefovy
rzekl yemv, aby szye vrocyl do zydvskye
zyemye z mathka y z dzyeczyaczym
Jesvcrstvsem Rozm 116/7

[angelus dixit Joseph, ut rediret cum
matre et puero in terram Israel]

[quod angelus praecepit Joseph in Aegypto
ut rediret in Judaeam]

Żydowski

Żydowska ziemia - Judaea

Christus... pobudził lud nauczając po wszystkiej
żydowskiej ziemi [commovet populum docens per
universam Judaeam Luc. 23,5] Rom. 795.

[Rom 789: po vschytkeyey ludey]

Zydowski

Sim. de 119

Przysięgam wam przeze ce(814)sarskie zdrowie, iżę ni-
jednej winy nanim niemogę najdz, o którą by miał
umrzeć, ale uczyni[li] co przeciw wam albo przeciw
waszemu zakonu albo mowi[li] którą krzywdę przeciw
wam, gotow jestem, jego pokaźnić i zakazać jemu, iżęć
sie nigdy do żydowskiej ziemi niewroci. Rozm. 813—814.

rac. —

tydowski

tydowska picunia - Judea

K temu Janowi wychodzi

wrytha tydowska picunia i krcili

sie w Jordanie [tunc exhibit ad eum

omnis Judea] et baptizabatur in

Jordane] Rom. 187.

Żydowski

Dixerunt Iudei: Vivit dominus, hoc est prisivanga
żydowska / 1844 / R. xxiii, sob.⁵

żydowski

A były thamo kamienne sądy szescz, poloszone
podług oczyszczenia żydowszkyego. EwZam 303

[Jo 2, 6... lapidae hydriae sex, positae secundum
purificationem Iudaeorum]

EwZam —

Zydowski

v[k]torego

Wtorego dnia było wielkie święto

żydowski Rom. 745.

[~~et non introierunt in praetorium ... ut man-~~
~~ducarent pascha Jo 18, 28]~~

tac. —

żydowski

Herod z obywatela żydowskiego zrcił
wynotka brista żydowskie Rom. 796.

Żydowski

Miał Piłat obyczaj na każdą wielką noc
puścić jednego... A to wybrali na pamięć ludu
żydowskiego, który był wywieziony z niewolstwa
żydowskiego rzymskiego Rzym. 807.

Tac. —

Żydowski
prośba żydowska

A także przysądził, iżby się mi[a]ła stać prośba żydowska o Barabasa, którego są prosili, i puścił im tego, który był przez mężobojstwo wsadzon w ciemnicę, a Jesucrista podał ich woli. Rozm. 814.

Tac. —

Żydowski

- O nasz miły stworzycielu, niepatrzy dzisiaj nanasze grzechy, ale weźry na oblicze pomazańca twego, kto-reżci dzisiaj prze nas (834) nieczystymi ślinami żydow-skiemi pokalano i uszkaradzono i rozmaitemi razy ubito. Rozm. 833—834.

Fac. —

~~Żydowski~~ ~~Wz~~
~~Wyw~~

Wywara żydowska iudaismus

1437) Wisl. №228.

KATAL REKOP. Bibl. Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

496

żydowski

Anadto wolanym wyelykim, iózikem zidowskim
[przecyw lyvdu]... Wolaińcz

BZ II Par 32, 18

[Insuper et clamore magno, lingua
Judaica, contra populum...]

Zydowski

Nerwana jest rola ich zydowskim jezyc-
kiem Acheldemach [vocatus est ager
ille Maceldama Mat. 27, 8] Rom. 764.

tac. —

→ [Act 1, 19 ita ut appellaretur ager ille ?
lingua eorum Maceldama]

czy dawał to
w ogóle

żydowski

Pan bog żydowski posłał myś, k tobye rzekócz

EX
BZ 7, 16

[Dominus Deus Hebraeorum misit me ad te
dicens]

żydowski

Tocz rzeleł pan bog <s>żydowsky.

Bz Ex 9, 1

[Haec dicit Dominus Deus Hebraeorum]

żydowski

stoy przed faraonem yzreczy genu.

Tocz mowy pan bog szydowsky Puszcz
lud moy

B2 Ex 9, 13

[Haec dicit Dominus Deus Hebraeorum]

Żydowski

Obyć się być żydowski, kiedykolwiek usłyszeć
Korowdę Boską, tedy natychmiast drapali
na sobie odzienię Rom. 725.

[MOS est Iudaeorum]

gl. do Mat 26 65-66

²⁴
Żydowski

Pilat..., kiedy reki: prawda co jest, natych-
miast przyniósł jemu na umysł on dyktował ży-
dowski, ile im jednego jestego wypuszczal
[4] wielką noc Rom. 787.

Uae. —

Żydowski

sz. f.

[prope erat Pascha Iudaeorum Jo 2,13]

A blizko^v byla wielka noc sz. f.

EW Zam. ex. XI OF XIII, 304

~~probek legem zydomskiej ziemi.~~

ib. 293

sim. Rozm 210

[Rozm 210: A przyblizyla sz. f. Wielka
Nocz zydomska]

Lydowski

Pilat... lękt się tych słów... bo widział, iż już
musił je dać ułcić, bo był sędzią i także
zakońcu żydowskiego (!) przykazał takiego ułcić,
gdzie tak pizano: wypędzić ułtorce ^{czy boshij, aby (ji)}
wszystek lud kamionował [cf. Lev 24, 14]
H i wydawca prawa cesarskiego

Tac. —

poszyczacz.

/G/dysz vnysl szydowski na to nastogy zawsz-
dy, aby krzeszczyanystwe nyetylko w wyerze ale y
w gymyenyv znysechyl a skazył, slvschne vstawycz,
aby daley szadny szyd krzeszczyanynowy w krolew-
stwye naschem swych pyenyadzy na zapysy abo na
lysty nye dawal, ale tylke na zaklad dostateczny
ma dacz podlug swyczaya dawne dzerszanego.

/160/. Kasdy ma swege wolne poszywacz.

/G/dysz wszythka prawa zakasvya gwalty,
slvschne krolewskyey wyclnosnosczy sakazacs, aby
Dzial.65

swł 61/62

Helud 150

AKP-II 52(149)

żydowski

Alje gdy żydowskiej słoszcy w them są
zawszdy --- vmysl obartha, aby chrzesczyany
--- zawszdy ponyzyla a szkazyła

Sul 61

Dział 65: vmysl szydowsky

H 150: cum judaeicae pravitatis,
intentio in hoc versetur

Żydowski

[G]dysz vmysl szydowsky na to nastogy
zawszdy, aby krzeszczyanystwo nyetylko
w wyerze ale y w gymyenyv znysczyl
a skazył

Dział 65

Sul 61/2 (inny tekst: żydowskey sloszcy)

H 150

AKP-11

52(149)

[Porro cum iudayca pravitas (et) intentio
semper in hoc versatur]

żydowski
Iudayca perfidia. —
- Żydowskie przewyarsstwo g~~o~~sz chrześcjanom
zawszdi gest przeciwnie

Sul 79

He 320 [Iudaica perfidia]

Dnia —

opinia
wsp

(X)

Żydowski - judaeus
(18). Judaea perfidia.)

.gd [z]isz

Żydowskie przewarstwo chrześcijanom zawrzi
gest przeciwnie Sul. 79. Olyphe żydowskiej 61.

of Helzel n. 320 [Judaeica
STPPPI perfidia].

żydowski

O zazdroscopy żydowskiej przeciw
działającym myślowi Jezusowi

Rozm 120

Y (leg. dziecicini)

[De invidia Iudaeorum contra puerum Iesum]

Żydowski

Grzech jego nie jest żydowski, oruizta
moza pomilczon, ktorai nam jest poliysona, iz
bychmy ji pokamienowali Rom. 774.

Tac. —

Żydowski
gniew żydowski

Kiedyż błogosławiony nasz zbawiciel był podan tym
nielutościwym katom, le tako iże Pilat wždy chcąc
ukoić gniew żydowski, wezwał niektore sługi żydow-
skie i kazał im rzekąc: Rozm. 815.

Tac. —

Żydowski

Trzecie milczał podług świętego Jana Złotoustego, aby ukazał, iż Pilat darmo pytał, kiedy widząc jego niewinność, niewybawił jego smęki, ale więcej naśladował żydowskiej nieskromności, bo już był słyssał od Jesucrista, iż rzekł: Rozm. 844.

Tac. —

naśladować 'tajnac' rip G²

Zydowski:

Item Johannes Dimoczeski cum Woyslaw
Brilefski: domini & subjudices ex
informacione aliorum dominorum dicto
Johanne Dimoczewo (!) adjudicaverunt
septem marcas grossorum zidoski (^{ch})
pendzi pro eo, quia Johannes non
comparuit in termino iudicio regali
in Costen sed sibi protraxit terminos

1395 Leksa II nr 1730

czy w góle dawac'?

Żydowski - Judaei

#7 *Manus Gronovii zidovski pemsderi 1395 Lekni.*
II, № 1730. O tho ma shile rkhodi, yako na
zidovskem listce slazy 1411 Hube 26. 91.

Zydowski

Autē balneum, communiter nuncupatum

Zydowska 1476 / ~~Rec. I~~ / Nr. 546.

AcRect

cząstkoczą czyrpyą. Przeto ze wszym ryczer-
stwem wkładamy, aby kyedy macz vmrze, dzieczy
czączy od oczoza szadney nye poszyaczą, wygją-
wszy to, ysz oczecz gynszą szoną chciał poyacz,
abo tesz gdyby marnye gymyenyე chciał roztruo-
szycz, tedy dzieczom z oczczem slvsza dzal vczy-
nycz.

/84/. O lychwie szydowskyey.

/G/dysz z lychwy pochodzi nyerządne lakom-
stwo, a to dla nyevstawienya podobnego platv

Dział. 38

Sul 47/48(81)

AKR II (-)

28(76) (-)

Żydowski

969 Tako mu etc. yaco othÿ penądze,
czlzo | gÿ wraczyly potr [ymil]
ymicolaÿ za | watha, wtem yeft
fkodzen wfzyroke | grofze fydow-
fkych penądze dwadzefca | grzy-
wen grofÿ fyrokich — — — *Testis* :
yaco to fwaczczÿ — — —

1419 Paau w 969

Zydeński

44e

pana, ma pozbyć syekyri. Aczlyby ten, kto by-
rze syekyry, podług prawa gych nyc nyal gāze
chowacz, tedy do blyszszego dwory naszego ma
ge dacz.

/137/. O lyfye szydowskycy od gedney grzywny.

/L/ ipha, ktora gest strata naszego gynye-
nya, vstawiamy, aby nygeden szyd w krolestwie
naszem przez gedden tydzien od grzywny wiaczey /
57/ gedno grosch, nyc wzal.

/138/. Gdy kto poraby drzewo w czvdzen lyesyo.

/N/ yekterzy swā smyalesczā wgechawssy w

Sul 68(28) (—)

Dział 56-57

AKP-11 46/1 (134/1) [De usuris indeorum rubrica]?

tesz, ysze sprawiedlywie sskazal. A czse sadzam skazalysmy, to tylesz panv. tey wlosczy sadzam panyskym, acz syą wywiedą o naganyenyę, kocz abo terlop barany przepadnye.

/127/. O rakogemstwie.

52/ /V/stawymy, aczby kto za kogo rączył a . ten, / za kogo raczą, zaprzy syą, aby zan raczone, tedi gestly dlug dwadzessczą grzywien, sam wlosną raka, a gestly czterdzessczy grzywien samewtor, a kaszdy wyszszy dlug na to samotrzech ma przysyądz swey sprawiedlywesczy.

/128/. - O zastawie szydowskiej.

Sul 65 (16) (-)
AKPr II 49 (120) (-)

Żydowski

Y ('jé')

Iurare debent: 'Taco nam bog pomozi,
czosm ge bil winowat nad zidowski dlug,
tozszm ye zaplaczil 1395 JP ~~XXXVII 132~~
PKK 242

żydowski

Jaco Margaretha obwazała się długu
żydowskiego s mazem 1398 StPPP VIII nr 7254

Żydowski V (pro cthory)

V ('mie')

2863. (258) oothore (!) pancarz Janik nanye szalował tegom
ya nyewzel othmicolaya naszidowski dług ale przetho ez bil mego
strya aiam knemv bliszszi. — Jaco ya tho wem (Eze) oothore
(penedze) pancarz Janik na Jana szalował, tego on nyewzel oth-
micolaya naszidowski dług ale przeto, ez bil gego strya, aon
knemv bliszszi.

1428 Zap Wase nr 2863

żydowski

O lyffe żydowskyey

Sul ~~12~~ 15

Dniał —

H 25 (—)

zydowski

0 lyffye zydowskyey

Sul 20

H 37 (—)

? Dnat 63 dyba nio? mc

żydowski

O lyffye żydowskyey

Sul 47

Dnia 38 O lychwie szydowskyey

ЖНО(-11) (—)

AKP. II
28/76 (—)

żydowski

0 lyphe żydowskyey

Sul 61

[-]

Żydowski

402. Tako {nam} [nam] bog pomofzÿ |
yfz. (!) fwanthi. crufz. (!)¹) yfze
{to} fwateczymi | yfze Jan. wróczyl
viffothø [dofzyda] | dofzydow ate-
gogo newibrauil¹) | yaco ſzydowfkÿ
lyft mouil

1399 Pan m 402

Lekin! m 2913

Hube Zb m 388

Żydowski

... Sz tego yego niewiprawil y oftho
ma thile szkodi, yako na
zidowskem liscze stogy.

1411 Hube 26 91

Siev

Żydowski

v. Żabłko

2. Żydowski = hebraice 'po żydowski'

To słowo w sobotę wtórą pierwszą ... jest jedno słowo, które jest rekt święty Łukasz [żydowski] ^(grecki) deutroproteron [est una dictio quam dixit Lucas deuteron proteron] Rom. 324.

Żydowski

po żydowsku - judaice

Nye mow nam po szydowsku PBL IV Reg. 18. 26.

17333

2. żydowski
po żydowski

a nyle mów nam po szidowski

BZ ~~18~~ IV Reg 18, 26

[non loqueris nobis in daice]

2. żydowski
po żydowsku

Atak stojąc Rapsaces wzwolał wyelykim
glosem po szidowsku rzekłbc

§2 IV Reg 18, 28

[~~exclamavit voce magna iudaice et ait~~]

[exclamavit voce magna iudaice et ait]

2. Żydowski

po żydowsku

A to miészczynie gdzie stolyce był poławyon
nazwano yei po grecku lithostratos, a po
żydowsku golgota (Rom. Zam. 474
2. p. XV)

XV p. post.

[Jo. 19, 13 in loco, qui dicitur

Lithostratos, hebraice autem Gabbatha]

2. Rydowski

To słowo abba po rydowsku takto wiele
rekorono, jako sciec Polm. 596.

Do Żydowski

Po żydowsku

Trzeci żydowskie począł wolać po żydowsku
Rom. 753.

[Pueri quidem Hebraeorum Hebraice clamabant]

Żydowski

2 meca.

po żydowsku - judaico more

• Cinyb po żydowsku a po ieruzalemsku (secundum
Judaeam et Jerusalem) BZ II Eodr. 8, 18.

17332.

2. żydowski
po żydowski

Gysz czinyjō po żydowski a po ierusałemski
jednōcz iako masz wzakonye bozem
popysano

BZ II Esdr 8, 13

^{ae}
[quae aguntur secundum Iudaeam et
Jerusalem observantes...]

2. Żydowski = Hebraeus

Amen po żydowsku pokładają na końcu
paciera. ~~pokładają tego jedno: Amen, sala,~~
~~saligem~~ [amen Hebr^uus in fine ponit] Rom.

279.

dac' tac. na końcu i to
całe zdanie

Żydowski

n. prop.

Jako to swaczczg, jako Micolay
Żydowski ne posywał Sigmuntha o sto
grzywen po yego oczczu smerczy, asz
*czy lata mynali

1420 Pozn nr 991

Zydowstwo cf. Zydostwo

żydowy

n. prop.

Tako mi etc. izzem bil pzrite<m> |
iz godfwin dal dzrerfcze X *marcas*
et V <...>^{b)} | za fidowego fziwotha

a) L. 2089: interfecerunt.

b) Cyfra na brzegu karty uszkodzona.

1398 Kościaru nr 34

Żydow~~ny~~

adj. od n. prop.

Tako mi etc. iszem bil ^{*}prrite(m),
isz Godswin dal Dz[r]etsze 10 marcas
et ... za Sidowego sziwotha

1397 Książan nr 34

Lydovka

n. prap.

Apud Storkonem Lydovkam

1406 AKBr. x 166

~~żydowski~~ Żydówka

Thaco mi Bog pomoszy, ysze tho
szw*(iad)*czymi, yaco Micolay stari Splawsky
ne bral v Szidow[s]ky v Beneszewi
ponóddy, any gich winowath.

1399 Pozn nr 404

żydówka

żydowski

404. Thaco. mi Bog. | pomofzy {yfze tho
fzwczy mi} yaco Micolay [fda] ftari
fplaw|fkÿ nebral vřzidowfkÿ²⁾ v Be
neszewi ponødzy²⁾ anygich wino-
wath. — — —

1399 Pozn m 404

Lekin: m 3019

Hubel 26 m 392

Żydówka - Judaica

Spławsky ne bral v sriedofky v Beneszevi
pondely 1899 deln. I, No 3019.

Pozn nr 404

Hube Zb nr 392

~~Azosty~~ (2x) Żydówka

1536

Tako gemu po | moſzibog † Jacom
vpomionał pana pyotra | obrzÿcz-
kyego ſam oczwÿſe abÿmi yą |
viprawÿł odzydowkÿ oth Jochnÿ
pyrzveÿ | nÿſz namnÿe zÿdowka
prawem przedo | byla zaczem zaÿn
raçzÿł zapolſchoftÿ | grzÿwnÿ gy-
ſcini Jako gego lyft obmawÿa |
apolſchofti grzÿwny lichwÿ |

za[y]n

1432 Pom w 1536

Żydówka

Ysze Elzbyetha --- wranczyła yest Wyanczencza
do --- Żydowky we dwye grzywnye groszy

1418 Kal nr 569

Żydówka

Tako genu pomoszi Bog. Jacom vpomionął
pana Piotra Obrzyczkyego sam oczwyszcze,
aby m[i]yaz viprawyl od Zydowky oth
Johny przvey nysz na mnye Zydowka
prawem przedobyla, ...

1432 Pozn nr 1536

Żydówka

1111. (W 3, 130 r. 1456) Okkrore(!) rzece(!) od zydowky
* *
<załowano na mya> thy rzeczy w moy dom nyewnyesyoni
a nych(!) vzithku mam. — Jako Jatho wyem.

1456 Zap kasa nr 1111

Żydówka

[NPM]
Wszystki żydowski ciężył ją, ręką:

o miła pani, nie miej takiego
[po śmierci Józefa]
smętku Form. 146.

Żydówka N.v. n. prop.

Żydówka (caes. vexill. ferri) 1403 Pöck. 122. Slawis-
slaus Żydowca 1414 ANK. III, ~~XXX~~ 312.

zapewne n. prop.

↓
Ks Z Pozn nr 1195

Zydówka

n. prop.

... Andreas Olziczsky loco subindiciis,
Jacussins Grabenowsky de Costen loco
subindiciis, Zidowka loco vexilliferi

1403 KsZPozn nr 1195

Lydowka

n. prop. zapewne

Stanisław Lidowca

1446 Univ. II 67

Żydówka

N. prop. zapewne

Petrus Żydówka de Reczslawice

~~1437 Rich. no 38~~

1437 R. J. H. III no 112

Żydówka

n. prop.

Hem Johannes de Czalowo, canonicus
Poznaniensis, habet terminum ad tres
septimanas cum Żydofka pro tribus
causis, pro quibus cum in iudicio
inculgarit.

1395 Leksz II nr 1729

Żydówka

n. prop.

Sydofka debet testes ducere contra
yaczało Krayefski :

1393 Kościan nr 58

Żydówka

n-prop.

Tako mi pomoszi Bog y szwóty,
iako *Staszag *Sydofka ne pobral
lacka w[f] mitze

1393 Kościan nr 58

Zydówka zapłone n. gnoj.

• Testes, quos ducere debet idem Szidofka
contra eandem;

1398 Kościan nr 36

żydówka

zapewnia n. g. g.

Jacobus de Szodrowo iurat contra
Sydofkam

1398 Kościem nr 45

Żydówka

zapamiętane n. prop.

Taco etc. iż Szydofka wyranczył
Sandzywoia od sandu za 10^x gzyfen,
a ne postawił go

1398 Kościan nr 45

Zylasty 'nervosus, plenus nervis'

nervosus, edericht, plenus nervis,
zylasty

c. 1500 Ex. ~~Stow~~ 139

J. zylasty, nitony

Lysa

zyla = vena

1571

1472 | Row. n.

1

POST Svmb r. 1472

1511

Žyła 'vena'

2

vena, zyła

c. 1500 Em. ~~Staw~~ 139

eln 8

~~z yla y~~

1

1.

nervos ~~xyly~~ ^{XV p. part} R. XXV, 175.

~~Brückner Kaz. Srw. 3.
Rozpr. 25. str. 175~~

2164

~~Assol. 414. h. 142~~

Zyła

ita quod omnes nervi ^{et} usqueque
ryby lylo wydzycey,

c. 1500, ~~JH. 10, 382.~~

Alker BT 82

the

Żyła = venula

1

Od jego wielkiego przyrodzenia były
ręce jego dobre i atem przykryty a
nijednej żyły szkarade [j] było tam
baczyć [in illis nullae venulae defor-
miter surgebant] Rom. 153.

⁴
Zyta: główna 2

główna szyla =

cefalica

(reco)

7/14/81

Ros. n. 2106.

przebiegający w wąskim słonie

ROST. Symb r. 1478

2106

Żyła.

3

żyła główna 'cephalica'

cephalica, ~~die haubtader~~, vena quedam,
żyła główna

c. 1500 Er. How 139

śmierć in. 'dotychczasowy główny'

główny $\frac{1}{2}$ porostajacy w migotku i główny,
b. żyła główna

Żyła
żyła krzyżowa 'tarca'

PFÜ 30

Tarca, żyła krzyżowa

c. 1500 Ex. Stow 139

Knijisny h. (iŕta) knyjisna bliej
nie dweisłona iŕta cy tetnica w
dshicy gubretu

Zyła

Stavix stacyona zyła

ca 1490 Lekskrw 90

Żyła
żyła stacjonarna 'varix'

6

PF V 30

varix, żyła sta^xcjonarna

c. 1500 Em. How 139

żyła stacjonarna 'żyła żylcista,
nordsta, żyłek, wena tumida,
varix'

Lyta: lica 7

swyathla zyla

= basilica (venae)

1478

Prod. n. 2318.

o. iytē 'iyte pomēschnisne otto-
ciwe, vena basilica'

Lyta

2

Zylamiⁱ = nervis^u

1470 Manus Lib 119

(ossibus et nervis compequisti me
Job 10, 11)

man. iagrus

1000 ts

Job. X 11 ^{shing i missen deliktet mig,}
kosciam i iytami porpinstes' mig

Lyba

X

id est nervum
succidit

Lyba podrzaral - subnervavit, 1471, ~~Apkry, 39~~

Mamkal 72

(subnervavit ^{n. David} ~~omnes~~ ingales
curvum II Reg 8, 4)

II Reg. 8, 4: poderimat iyty n. David
wysthich wotnikow

Zyla 'nervus'

2

1

nervus, zyla, sine sanguine

c. 1500 Err. How 139

Żyła - vena sic quod
 vanae articuli vertebrantur
 in Xpi corpore et eciam vena
 Jerosolymy wrytky staty y tryly ~~Man. Ser. 102.~~
 ca 1500 yllkar BI 83

Żyła - *nervus* (nervum femoris)

Przebieg, ze gest

Dośćknęł anqyol bory zyli byadra) zego B. Gen. 32, 32.

y dynamal gest ar do szmyerany

(Mem. Lub 15: zyli byedroniz)

17305

Zyła

Zyła ^xbydona - ^wnerwie femoris

Ham. lub 15

ω 1470 ~~APK~~ V 12

'biodnowy'

(językowy przystad)

• Uben 32, 32

Лѣта

10 2 X

Лѣта ^кнерво

1437, Wisl. № 228 А · 88

~~к Лѣта~~

2

КАТ. Л. Е. Е. К. О. Р. Bibl. Tag

№ 228 Isnacensis, r 1437

~~608~~

žyba

~~12~~ 2

By byla czo przykrego przemy-
la, skervalaby sya ve mnye
kasada szyla

De morte v.

MAK J. T. 183, 94.

~~Diab v insersi 94~~

1

Żyła.

102

Żyłki, stawy

-ca 1490 Leks RWT 90

Lyta

№ 2

Ja mam ninie ... dać moje obie ręce .
stargać na krzyżu rydom, aż się w nich
kai da ryła starga Rom. 504.

Žylys

Žylys fibona XV med. R XXIII 269

St. loc. II transd. žylys R XXIII 269
u nos 2x

J. i. v. d. k. m. s. m. i. t. l. o. p. l. m. s. t. r. o. v. a.
s. p. r. e. t. h. r. o. n. i. s. t. o. r. a. e. c. y. t. o. n. e. r. y. h. y. p. e. r. i.
o. n. o. v. o. d. e. m. s. i. v. J. a. n. e. 1.

Žyfa

x mic, včesce, potrofič

fol X

~~Zyfa = fibra 1/2 x r p. xxiii, 269. Othforonomy
schylamy = laxis fibris fib. 269.~~

Vnde in himno de sancto Jo-
hanne: Ut queant laxis resona-
re fibris vobis. laxis fibris, id est
othforonomy schylamy XV med
R XXIII 269

V tu Jorgen dege: ... fannli
4. 'volur'ionny, me nepisty, laxis,
non tentus

Zyla

[Faint handwritten text]

~~Pr Fil. V. 30~~

~~Stacyone zyla varix (Chryptowa
zyla - supina dorsi .6. Zyla staw - nervus .6.~~

~~Pr Fil. V. 30~~

ca 1490 deks Brw 90 =

Žyła

4

spina, czeremnye vel chrzypłowa kosce,
żyła vel łopatkka

c. 1500 Em. ~~Flow~~ 139

Ambrityny $\approx$ porostaje, cy - miglan
z kuzoschypem $\subseteq$ dn. żyła 'ndien'
kuzosany; mleka pacieryny, ~~...~~

Ζυγα = cervix

παν... setae wyrostki albo zyły greszwicki Fl. 128, 4.

Ρυτ: wyrostki 3

(dominus iustus concidit cervi-
ces peccatorum)

X 'górne wyrostki lub wyrostki
nieci' (w przedmiocie do dolnej
miejscu lub wyrostki, górny
1000 pan... poist. smyng merboing)

W. Pan spowiedziowy naist. ryjs
greszwicki

zyta

Zyta, nervus (7s 48, 1)

(sivi enim, quia durus es tu et
nervus ferreus cervix tua)

ca 1470 Mam Lub 199, ~~Sim. Mam K~~

1000 korb twoj jst drugiem z ról
mim korb

boni mediat, is ty tuandy i ryls
relasne syje twoje] a cwtw tuzye
medi'one

Lyta x .... dyly, pēta ~

B 4

W dyly ^w in uerrum
(war. lub.: w klada)

~~(B in klada)~~

~~(w klada? jussit eum mitti in uerrum)~~

1471

~~MAR 10~~
Hau Kat 96

(jussit eum mitti in uerrum
II Par 16, 10

Rom. ts
1000 ts

męzienie

II Par. XVI, ¹⁰ cf. kloda : kara qd uwaric do)

Żyła

O żyłach, o rebusiach Jesusowych. Żył
jego a rebusi jego, ty są wielmi światle
Norm. 150.

Lysa: *derma* L

denna

=

podogrica

(vena) / 1478 / Rost.

n. 2317.

ROST. Symb. r. 1478

2317

Zyta : plucem Z.

pluczna

=

pulmatica

(y-ena)

1478

Rost. n. 2313.

Zyta : średnia 2.

średnia

=

mediana

(same)

1478

Rost. n. 2315

Zyfa : wotropowa I

vantrobca

= epatyca

(rem)

11478 p

Row. n. 2316.

ROST. Symb. r: 1478

Lysa

Inter providum Borrantha... et Lyla
Bogdanowicz

1467 Tym Lsd. 88

Žyta

Nicolaus Žyta 1412 A.H. III, 188.

Zylka

Causa Mathie Zylka

1447 Mon Tur. III 147

Zyfluo

Jan Zylka ius habet

1467 Lib iur nr 6999

Zylko

Figuli: Stanisław Zylko

1470 Crac. Art. nr 587

Lynac' cf. Puzynac'

Genica v. Lyrica

Lys^x cf. Ger

Żyrdziany v. Żerdziany

Hyrdz' cf. Zerdz'

Lirowa

Qui tres rotas ferunt in clipeo et proclamatio

Lirowa

1427 R.I.H. III nr 86

Zyrowina?

Obco... habet libertatem silvis... seu
in secatione lignorum quam etiam ra-
pente pro aedificiis construendis minoribus
et pabulis fomentis pecorum et
pecudum ab Zirwiny praescriptis silvis
omnimodam

(1420) XVII dokMp V 242

Lygrowing of Herowing

Lytke (Litko?)

Lytke ministerialis

1464 Univ. II 235

Żytny - frumentorum

... (trako) (yako) (sukenne)
... (myary) (zytne)
... myśli sprawy oś Sul. 82.

mensuras tunc frumentorum, quam pannorum

X Zytmy

n. sg. neutr

Ziarno zytne upadloschy v zymyaz
nye vmrzely, samo ostanje, alye vmrzely,
vychlye ovocza prynyeszije

(gramm frumenti jo 12, 24)

· Rozm 466

Hu: pszenicne

1000: ziarno pszenicy

1000: namo -"-

Ziarno

~ ziarno zytne (zyto, secale L.)

X
Żytny - frugum.

ub.

6
por. Macu lub
Zyto~~Obyczwał Kaym se zbora żytnego, so wiszego
kremskiego (de fructibus terrae) 18 Jan. 4, 3.~~Uchopilbi brogy szynel (aceros frugum) 16. 8. 22, 6.

ub.

Acz wiszedwszy ogien matasbi klossy a)Valbo stojące maszenie na kolyach, wozy
młody, kłody ogien szdregl

(pro ktori)

17897

x

g. 89 neutr

Žytny

Y stalo szo gest..., ~~potom~~

ze obyetoval Kaym se zboza

zytnego se wszego szemskyezo dani bozu

BZ Gen 4, 3

(de fructibus terrae)

stary testament Candy: z obile zemského

Žytny

a.c. vy. neutro

Eze

Navrhinec o šp korinčá s^h ~~Junoscheg~~
 wslal, eze gi crandat o rítkne rancogemstwe,
 a on range dower verdut 1427 K. A. II. nr. 2704.

sim. ib.

okojemstno 'porzrenie, zoberpicrenie zobocňzranie,
 rodzice odpowidialnosť okojemny zannost
 tub obok dñirniko'

Zytmi of Goryzka

Żytni

u. Świat

cf. Żytny

²
Lyto

flavescit aristis plowyalasza
od syntha

r. 1504, JH, 10, 386,

Lylo

W. verquyl mne seade ff gagech y ff srytach.

1399

Leks

~~II~~
-1

No. 2291

Koiscian nr 120

Lydo

~~P. kawral mego swita swelocier swa IV gorywy.~~

~~1398 Leksz. II. 2110.~~

~~Koscian w 100~~

Lylo

~~Shochna vrilo Worechazi pobrala~~

~~1406. Piek. Kośc. 310~~

~~Teqo vrila Szewrid na Karelinye aye szal.
1404 ib. 218.~~

Żyło

~~Człom żayaf conye przyboczi, tim żayaf w wasm
żiere~~

~~14 2Y Przyb. Koss. 17.~~

Żyto

~~Czterokrotnie miał zajął dobytka średnio stotha...
ten zajął w swem sryce~~

~~1427 Przyb. Kość, 20.~~

~~14 „Piek. Kość.~~

Żyto

~~Yako czo som zayant owore pana
Szymanowy..., thom zayant na szwem
szyci Pyzdry 1432-1437 Rocznik. XV
246.~~

Pyzdry w 1039

X Zyto

ac. 88

Sicut recepi szito hoc re in meis
penis et non permisi

1387 TPaw III nr 460

x

g. 89

Zyto

sicut Andreas quinque capicia
sita non recepit nec habet
utilitatem

1387 TPaw III
nr 478

Zyto

g. 58.

Sicut quinque capicia szita
furtive non recepit nec
habet utilitatem

1387 TPaw III w 487

žyto

38, Jaco vavrzinecz pobral nafwem
szÿtho ! ane na miroslavine¹⁾

1388 Poznań nr 38

Lehsa I nr 321

Hubsch nr 28

++

at. 70

Zyto

83. Czło mi febronia | pobrala fzytho
tho ftalo szadwana~~ke~~ze | [gr.] grzi-
wen. *Testes iurabunt ad testimonium.*

V < c' >

1390 Poznań nr 83

Lehsz I nr 873

JA IV 180

oc. 89

Zyto

112. Jaco to fwaczø czo gefł Symbaⁿ¹
Swøch{o}wi | pobral zyto tego gefł
otbecł² Swøch | nevczinifzi ni ged-
ne p^{ra}wifzni apenandzi mu me¹
fzøł

1391 Pan nr 112
Lelusa I nr 991
Hube 26 nr 125

Żyto

ar. 27

463. Tako mi pomozi bog yfwanti † |
iaco yefzm zapowedzal pana | Mi-
kofzew{ø} [ø] moczø Woczechowÿ

Wan|zewÿ by iego roley neoral ani
ge|zal¹) *czofzo naney zito pobral |
Item tres kmethones debent reco-
gnoscere tamquam iurati non iurare
sub hac rota.

Piek v̄i m 77

1400 Pohn w 463

Zyto

704 Tako gim pomozi bog yfwanti † |
 Jaco to fwatczø Jaco Mýchal Ma-
fza | oral. rolø narowÿwfz (!) gwal-
tem | yfzney fzÿtho bral.

1415 Pozn nr 704

~
Zyto

89. [Jaco pritem bili] {iaco przitem
bil} | Jaco Jandreyg podal Byal-
dane¹) | szito fgeyg uprawisne. *Kme-
thones alii quatuor in testimonium
dominicelli.*

1391 Poznań nr 89

Lehse I nr 968

wścignąc iyto

ac. 29

Żyto

99. (82) Jaco to fwaczø ifz Bÿaldama
Maczegewi | fczøgnala fzito ku
prawv oto, ifz ge ne | veftø fdomu
*vwoldl

1<5>

1391 Poznań nr 99

Lehza - nr 978

Żyto

ac. 89

Yako cason bil woczyognól szytho Janowo.

thom s pelna wrocził

1429 Pyzdr nr 928

XXX

więc

g. 78

Żyto (2x)

Jaco ni Byaldama frzola zita za
trzi grivni.

Jaco Byaldama frzola Katerine
zita za trzi grivni

1393 Pozu nr 141
Lehsz I nr 1437
Hilberzb nr 203

g. 19.

zyto

Jaco tho fwatezã, Jaco czlfo pÿo-
traff Malew|fkÿ zalowal na Jana
podrzeczfskego abÿ mv | zytha² wzal
taco wele, yaco dwadzefcze | grzÿ-
wen ku ktoremv on blÿffÿ⁴ gest
po | bracze ftrÿnem rodzone^m [[a]

a temv trzÿ latha | wÿffÿ nÿffly⁴ 1
go prawem nagabal⁵. 1

1422 Kosiãan^{nr} 970

zyto

czo mi thoma popafl zitho, to ftalo
za|szecz grziwen achezeli moze na-
mney|fze przizocz

a) L. 1853: Thomislaus.

Y (leg. z stafo)

1396 Rejwan w 88

żyło

zboru || żyto

acg.

136. (197^v) Esze popaszsz mi zitho (~~samoosm~~) samoczwarth
siłą gwałtem.

1425 Zap Wana nr 136 .

275. (417^v) Jako ya thakan ymal vmowan sfalkem
kedy bych yemu szytho spasl albo lankan, tedi myal bracz
othemye szytho zaszitho a trawan za trawan. — Jakom ia tho
wyednal.

1427 Zap Warsz nr 275

zyto

smlocie

g. 89.

Taco mý pomolzy bog yiwanti
crzifz iako | przibiflaw kafzal mego
fzita smloczicz | fza|cztirzÿ grzyvnÿ
yon tego vfzitek ma — — —

L. 2110.

a) Wyraz poprawiony z Rota.

1398 Koscian nr 100

Żyto

odbić żyto

9.80

<]>acom ia ne otbyal Marcin (owi)
samowtor zita szilf

1400 Ks Mar I nr 17

Żyto

Yakom ya Adamkowi ne odbil
bidla samoczfant, gedi ye pognal
swego szitha

V (lep. z swego)

1413 Ks Mar T nr 2114

Izto

zwori t

ac, yg.

(1270 widzeli)

T n p b yiz † iakofmi wifzeli, afze |
Maczeg swofzil szitho mÿmo*paynf-
ko | zakafzÿn dofwe ftodoli Alter
iurat nafwedeczthwo

1400 RtKon

nr 103

xx Żyto 'zyto'? 1 x 2

m. sq.

Yako tho,ysze tho szytho,ktore mloczyl[i]
Paszek,ne bilo Stanislaowo ale Micolgyewo

1418 Pyzdr nr 539

żyło

Quingus caperia

l. 89.

~~Recepiwito 1387 Spaw. III, № 460. (Żyła narwana
1387 № 478. Do fragmentu żyła 1391 Spaw. IV,
№ 5612. Wzrost w grzywnie skłoni wierzchem 1400
Hube 26. 77. Wzrost na swem piersze 1400 Spaw.
IV, № 635.~~

V Jakom

zinyto

nie swem życie

h. 89.

Jaco cziffom zaýal conýe Sýmwno-
wý², tom | zaýal na swem Zicze³,
naprawem

3. zycie

1424 Kościan^{mv}1037

Żyto

na swoim życie

l. 10.

[Yako czszom zayanl owcze pana Szymanowy

~~(z)~~ Szyrnik, thom zayanl na szszwem szycze,]

y czelantha

1432 Pyzdr nr 1039

Zyto
kabb

Mikolay ~~Shachyresq~~ sayant owere
pana kymanowy narzwem szycze.

~~Pyzdry~~ ~~1432~~ ~~1437~~ ~~Roest~~ list. IV 246.

1432 Pyzdry nr 1040

* Żyto

i. 89.

Esze jest pan Vlodek *wzol [r]za
grzwno skodi szithem

1900 Hube 26 77

zyto

Taco gym[ÿ] pomofzi bog † iac
to fwaczø | iacø tho fzitho czo go
dobil maczeÿ napaule^{a)} | to ftalo
fzadzewøcz grziwen

a) L. 2715: na Paulo.

1400 Kościem nr 208

Žyto

brac' izto

3.12

Facom ia v strochni ne bral
bidla ani szita szilq

1400 Ks Mar I nr 12

Lyto

Taco nam pomofzi bog etc. iaco tho
fwath|czimi iaco Jacufz Wancen-
czowa zita | nebral. any¹ go wlyth-
ca ma.

P. 380: ¹ ani.

Przyb. 5 (1302, 1): *pomóz, *Wąceń

1402 Rtlm

w 73

Lyio

g. r. g.

2966. (245^v) Jakom ya czasszv sznywa zitha sznącz nyepal
przesz voley y wyedzena Janowego gwalthem, anym wdom moy
wnyoszl any theko(!) vzithko(!) mam Thako my pomozi boog
yszwathi Crzisch.

1472 Zap Wana nr 2966

zdryc' z

ac. 89.

Zyto

473. Jaco to fwaczimi iaco Olbrachth |
nemal vJacuffa volnego polu4) |
fl[a]e]dza, ale mu noczø sbegl fge-
go¹⁾ | vprauifzno y to mu fzito
fdzil.

1400 Pozn m 473
Pieh v m 92

g. 18.

Lzyto

oziminy, jarzynny

477. Jaco to fwatezimi iaco Potrek |
nepobral na boguchniney | czanfci
lzita ozimini ani Jarzi|ni iedno na
tegey czanfci | czfzo m^y1) fzyno-
wecz zaftauil.

1400 Poru m 477
Piek vi m 96

Lybo

mi poleraci' izta

gsg

41. ÿaco dobeflaw na starzino dzedzine
[newf] | nepocrad fzitha szapolthori
grziwni

Zapiska skreślona w rkp.

1402 Kol nr 41

zyto

Własne

g. 17.

Jaco to fwatczø iaco potr ne veradl |
za cztirzi grziwni zita Staffzeovi

Piek. 590.

1404 kościan nr 224

izyto

poñac

g. r. g.

193. (35v) — :

Jacom ne obeczał Adamowy v | mny-
chow wy mocz role, gŕze | by trzi mal-
dri fzita poŕzal na | fwacczu^{a)}

Piek. 373.

^{a)} *Tatara c. poprawiono z f.*

1402 Koscian w 193

20. 89

Żyto

O chłopcze żyto on zabrał mi mię,
tego ja wszystku nie mam

1402 KsMar I nr 254

Żyto

ac. 80

O chłowie zyto Hanka zalowala na
mł, tegom ya ne pobral szilp

1403 K~~o~~ Mar I w 267

Zyto

O ctore szito na myb Jacub szalował,
to jest mnye Katharina spuscila

1416 Ks Mar I nr 2597

Lyto

ac. 89.

O ctore xitho Michal xalo^val na chroko-
na, tho mu on dal za rathcyska kopa

1441 Tyn^{hol}~~trava~~ 69

żyto

Jaco czfo Szewrzid nawoczecha |
Bartlinskego^{a)} ofzito szalowa~~ł~~ł, |
tego szita Szewrzid nakarcine^{a)} |
nyefzal any fnopa dawal any kne-
mu prawa mal

a) Piek. 734: Bartlinski, Bartlinskego

1404 Koscian nr 216

zyto

ac. sg.

Tako gim etc. Jako tho zýtho, |
dýefz Jaroflaw zalowal na (215) |
pano kachno, tho zýtho kachna |
đala | wofzicz wřwó nadzeyo, ale |
newnadzeyo Jaroflaw^{ow} bo býlo |
ýey prawe zitho, ane Jaroflawo

n. sg.

1416 Kóscian nr 574

9.89

Żyto

Jaco Todina me ma w mne
człszi bidla i szita

1404 Ks Mar I nr 428

++X

Zylo

Fako prauel

Veriut qwalthem... seodt w triere poltneere grziwui,
i za druge zitho mal daer poltneere grziwui 1805

Apr. III, 196

SKJ

h. sq.
w iycie
ac. sq. zyto

Żyto 'zito'

l. 59

Jako Thomek y s Janem co są woły kmeera Wys-
kowa, to są *wsoly w schwycku scodach, ~~gdresz gijm~~

Gdresz gijm scode, usinil y w gich
rijore.

~~Czask.~~ 1416 Bibl. Warsz. 1857 II 797 (przyj.)

Lyto

g. 84

176. [yaco Swøch nefabral chøfebno rzeczø
ðzetrzichoui | lzitha] anitego vřitka
mal

Zapiska skreřlona w rkp.

1406 Ual nr 176

g. 57

Lyto

Tako gim etc. Jako. Januffz ne |
vächal szamotrzech. cum tribus cur-
ribus | et tribus inferioribus. nadze
dzina | Andzeyewą. y nepobral
gwal|tem zÿtha. yego.

1416 Kóscian nr 573

zyto
~~nizytelo~~

g. 59.

Tako gim pomozi etc. ÿz Janufz.
Wozniczfkÿ | nepobral. Janufzewÿ
[dobitka] {dwoÿega} [cz] konÿ |
{ÿzitha} nayego dzedzine. ÿnado-
browolneÿ | drodze. Jako. cztyrzÿ
ÿ dwadzezf|cza grziwen^a)

1418 Kościeln nr 740

Zyto

9.89

[yako] ylze micolai {konopka} ne-
pobral lzytha | ydomowich rzeczÿ
900 yadwidze tako | dobrych yako
lefcznacze grzywen ale | thffo
bral tho bral szwe

1424 Kiel nr 900

ac. sq.

Żyto
Zawod

(W Sandzix^uoiewem trzymaniu to
zito grad pobil Pyzdry ¹³⁹⁰⁻¹⁴⁰⁶ ~~Rochn~~ Hist.

~~XV 230.~~
—

1406 Pyzdr nr 278

g. 19.

popašć

Žyto

Jacom ya Marozimowi zita ne

popašć

1407 Ks Mar I nr 1058

Žyto

g. 89

Ya com ya mym bydlem ne popasl
panskego sryta

1416

Ks Mer I nr 2663

nim. ib. 2663a

LyTo

g. 88.

301. (27) Jakom ya Stachnye nyepopasl zitha gwalthem.

1428 Lap Kana nr 301

2887. (265) Jacom ya nye.*popalsl (!) Janowa szitha wcopach samoczwarth sile. — Jaco ya tho wem Eze micolay nyepopalsl Janowa szitha wcopach samoczwarth sile.

1428 Zap Warsz nr 2887

Żyło

g. wj.

665. (419) Jacom ya neszpasl Jacobowy zitha szwoym bid-
lem szyla. — Jaco ya tho wem eze Stanislaw neszpasl Jacobowy
zita swoym bidlem szyla.

1435 Zap Kasa nr 665

Lyto

popasid' iyto

g. 88

Yakom ya tobye nye popasl szitha tako dobrego

yako dzyeszacz grziwye (n)

1437 Pysdr nr 1137

zyto

264. Taco nam pomofzÿ bog etc. Jaco
tho fwateczimi Jaco | dochna ne-
wÿcradla^{*} czderfzczÿ czwerczen fzÿta
otfwe | maczerze ani tego wfzÿtka
ma

Zapiska skreślona w rkp.

Wylencic

* czder < dzie > szory

1408 Kol w 264

Žyto

g. 57

957 Thako mÿ pomofzÿ bog † yako |
tho fwatcza, ÿfze Predslaus ne |
wÿkradl zÿta anÿ pecol wÿ|darl
panÿe Margorzathÿ anÿ | vÿzÿthka
ma

1427 Kal nr 957

nie pobral rzyta 9. 9.

Zyto

651

Jaco to fwatczø Jaco Jan nepo-
bral | zitha Jaco dzeffancz krzi-
wen | Symanowa | Mlina, anitego
vzitka | ma.

V (leg. z Szymanowa)

1408 Pom nr 651

Piel VI nr 1236

wóńg puzi

g. 18.

Zyto

654 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
Jaco to fwatezø Jaco pan Jactor
ne/po/wieczangnøl. zitha napolu po-
trowi | Marcinowi Przibcowi ani go
dal. •naÿnaø¹) dzedziną wecz.

1408 Pozu m 653
Pieku m 124

Żyto 'żyto'?

g. 89

Facom ia ne dal wozego zitha
Wszoborowi na tej wlocze, iedno
dwoye staje

1409 Ks Mar I nr 1322

dyto

307. Jaco to fwatezimi Jaco Jaranth
poflal | do pana Jurcowa mli-
na dzefancz towa|rzifzow gwaltem
ywfzalimu weprze y | fzito wyego
dzirfzenu

Hube 38.

1410 Kal nr 307

wzięć iyto

ac. 19.

Łyto

1046 (29v) Tako gim etc. Jaco xacz dze-
kan | wfał przelprawa przelwini
Micola | yewy Szodrowy crowa ya-
co pol | tori grzywni a fyto yaco
cztirzy grzy | wni y ota krzywda
od nego od fze | dl |

1419 Poznań nr 1046

Zyto

acrog,

1495

Tako gym pomofz bog yfwyathÿ † |
Jako tho fwyathcza Jlze Szÿmek
Sma | leÿgorkÿ wfzal dawo (!) woly
ybÿka | crowa yedna Sczelanczem
Offmÿ fwÿ | nÿ, duanacze Cur, Zytho,
Ofzÿmÿna | Tego fwfcwego polo-
wyczą, fdzyl iako | pyancz grzy-
wyen |

1428 Poznań nr 1495

lyto

ac. sg.

349. (W 2, 34 r. 1429) Octore pyenadze # dwadzescye kop #
name Michal zaloual, zatho on wszanl ymne bidlo y szyto.

1429 Zap Kana nr 349

Lyto

pobrać

g. 89.

Yako Themiślaw Turowski pobrał sita Staszkwici
Slapewi iako dwadzeszesa grziwen a temu trasy
lata ne wissli

1412 Kościan nr 459

Zyto

937

Taco mu pomoz bog yfwan-
 thi † | y|a|co mu fzandza yfzlynë
pobral.plo|tu, [d] dzwyrzë, Chlewow
ftodolë yfy|tha ypolzeel yaco dzen-
 fzącz grzy|wen namney Mofze Na-
 wãcey ne | mofze *Et sic eciam Cot*

1418 Pau no 937

Zyto

S?

943

(70) Taco etc. yz czfo helfka woy-
nowfka na | Jana zalowala aby
fzfefczą, podleyfimy | fedl wgey
dom mocza ygwalem [ypo-] (71v)
ypobra|a|l²) yeÿ dzeczÿ nedobiw
gim p^{ra}wem | azytha, pofczeleÿ

dobitka ydomow rzeczÿ | yaco
crzydzeffczy grzywen tego yeft ne |
wczynil any tego wfithka ma

1418 Pozu m 943

Zyto

1012 Tako gym pomoz bog y szwaty † |
 Jako tho szwateczą yze pan Mofcicz. |
pobral owcze y bidla. czfzo go przy |
 gnal pan Micolaÿ szwanowa przed |
Obornikÿ y [szÿta] zyta tamo yako |
szeczdzefzant grzywen y [tek] tego |
v|zitek ma

1418 Pocz nr 1012

Žyto 2

Ya com ya ne bronil tega zita,
thso Gimka cupila v Enky

1412 Ks Mar I nr 1789

Żyto

Esze Marcin kupił dobrowolne
szitho

1412 Ks Mar I ur 1891a

Yakom ya kupił dobrowolne szitho sim. ib. 1891

dobrowolny 'wolny od cudzej pretensji, niepodlejmany'

~
Zyto

poiet; pobriet ac. sg.

893 Tako gim pomozi bog ySwanti
krzisz | iaco pan wirzbantha fin
pana przibifla | vow nedzelni ial na-
pana ianowa bogu | newfkego dze-
dzina | mocza g{w}a{w} | ltem wdze |
dziczstwo spaniczmi awetrzifla pod
leyfich | ÿpozalmu ypobral gego
zito aczego nepo|bral (29v) to po-
pafl y podeptal — — —

1413 Poan w 893

Lyto

brog zytta

g. z.

Jaco Janusz odo wsał w Paska brog saitha,

to nu gest sa the doaziet viczinil, yaa

nu gwadzescsa graiwen soody otpusczil

1415 Pysdr nr 435

Syto

522. taso gim pomozi bog yfwantý grzis |
yaco to fwaczimi yze [g] klandz
micolai | powal Micolza drzyewye
niflÿ | trzis[ ]lata wyfla powicupenu
oto | fzitho

¹ Ul. 706: Krosinsky, Strizny.

1416 Uel m 522

Lyto

anglicyści iles kop 2.

9.8.

527. Taco gim pomozi bog yfwanthi † |
yaco dohaftezina domu n̄ye wy-
n̄ye|szono dwnaczye cop Szitha an̄y^a
tego | vzithkw ma

^a n poprawiono z m.

Ul. 717.

1416 Kol m 527

kopax stóg zboia lub siana, teri 60 snopków

Zyto

988

Yakom ya ne przedala Mscziszkw
szita

1416 KsMas I nr 2610

Lyto

g. 88.

835 Thako na^m pomožy bog etc. |
ÿko panÿ helena nÿeprzeda | la zÿtha
Stanislai [anÿ zanÿe] | Swego ra-
thaÿa anÿ zanÿe | pÿenadzÿ brala

1422 Kal nr 835

Lyto

za iyto

ac. sy,

Jaco gest Gądrzey ranczil Janovi za Voyslawa

dywe grzewne y secz za szytho

1416 Pyzdr nr 443

Zyto

a.c.vg.

Yakosm ne wynowath za szytho dwu grzywnu

y wperdunka

1418 Pyzdr nr 531

Zyto   nac' info

ac. Sz.

Yako tho swatocziny, ysze Stanislaw ssal

sito na Stanislawowe roli sz yego woló

1416 Pyzdr nr 465

zyto

ac. 88

Jacom ýa gednal² pýotraffa gra
byonowfke|go z kolaczkem ýff Co
laczek mýal vziwacz³ | role parv,
aff⁴ by zyto fýal ('sial')

par 'odliog, ugor zorany wustnij'
pod oziminyj'

1424 Kascian^w 1105
fin. 1106

Żyto

g. 88.

Yako Benak z Olbrachtem nje wymyotal

gwałtem panye Yagnyesky z domu, any szyta pol

bral za dziesiecz grzywon, any casal

1417 Pysdr nr 500

Zyto

g. 17.

637. yako tho lwyaczczø yako Ma|chala
nje|wzyl zÿta Miko|layewy yako
grzywna chølzye|bnø rzeczø anÿ
tego wzytka | ma

1418 Kol nr 637

g. 88.

Lzyto

1049 Jaco tho fwacza yfz pany Jafzenka
newzala | Spakowi fzyta yaco fzezcz
gziwen any tego | wfzytka ma |

1420 Pozu m 1049

zyto

i. 89.
zytem

2Jakom. na Bucowniczy. zitem³,
pczolmi⁴ | newfzał vzitka⁵ ýako dze-
lzancz | grziwen aný thego vzitka⁶.

V (was. ib. zytem)
4. pczolami
5. vzitkow

1418 Kościuś no 733

XX

Żyto

i. 59

Jako Boguski ... wzyant puscyni, jaschi
puscyna przisluchala bliskoscy na
Pawla po crotore, zitem, bidlem, pyenan-
dzmi, odrenym, jako xxx gniwen

1418 TPaw VII nr 404
 sil

Zyto

i. sg.

Yako Jandrzuch nye pobrał gymyenia Janowy

szytem y dobitkem, y gednim, y drugim yakb

dwadzescza grzywen

1420 Pyzdr nr 674

Zyto

i. sg

Es2 Jan... pobral ymuenta qwaltem
po mem striye... iako szitem, bidlem

1423 TPaw VII nr 3047

sil

Lyfo

i. 39

1065 Thako nam pomofzÿ bog yfzwÿ|a-
thÿ †:, Jako tho fzwÿathczÿmÿ |
ÿako pan Maczeÿ Jaroczky pol-
bral panÿeÿ Bÿeacze gÿmÿenÿa |
fzÿthem, bÿdlem, czÿnfzmÿ, ÿgÿnnÿ|
mÿ rzeczamÿ gÿako fztho grzÿwÿen
Ad minus potest.

M33 Kal m 1065

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich

Żyto

Jako osobom wzywanym pyemandze v Bar-
thoscha, tom wzywal za swwe zito

VII
1418 TPaw nr 589
sil.

Lyto

087

A podd~~est~~oli so s~~o~~ s~~o~~ za s~~o~~to
zapl~~o~~cnih ~~1107~~ Mark. 117.
XV in.

Lyto

zyto // 2002

l. sp.

Nalazki szarno w szycie,

~~412 XV omkwy. V, 424.~~

XVIn. Cyz. Ploc

1) swanec nam przeszedl wiece aby na co mesobal Yan

Nalazki szarno w szycie

ca 1400 Cyz. Wroc

żyto
list

'zboże' ?
żyto ?

i. sq.

Jaco {to} fwateżą [[yaco] ýffe aný
radą aný volą | aný cafnýą pa-
na [[pacoflawfkýego] {dobýeflawa}
Scze|panek ne pofegl Belzczowý
ftodolý z fitem | iaco [[c] czterdzef-
czy grzywen

1421 Koscian^{nr 893}
894

Zyto

Yakom ja nye kupil szytha v pana Stroszyna

za szescdzessanth grzywen

1421 Pyzdr nr 702

Żyto

9.58

Yako mo (y) oczecz nye cupil szytha v pana

Stroszyna sa szeszdzeszyanth grzywyen

1423 Pysdr nr 722

Żyto

zbozie // żyto

w swoim życie

l. 89

18. (12^v) Octore penedze Jacus namę szalował tim ya wszal
iszem bidlo gego szaiel thu wszwem szycze. — Jacom(!) ian
Jacusowo bidlo szaiel thu wszwem szycze.

1421 Zap Kana nr 18 .

zyto

l. 18.

Taco mÿ etc. Jaco [czo] czfzo (360 v)
km{y}ecz moÿ zayal dobythka |
fzedmoro fcotha Janowi trzebe|czfz-
kemv, ten zayal w{fzwem | fzÿcze.

1427 Kościanⁿ 1290

Żyto

w swem życie

l. 179.

1391

Taco nam pomoz bog † Jaco tø |
fwącymi¹⁾ Jfze czo Micolay Sze-
kirk za | yal dobitek kmotowi-
czem¹⁾ fgowarze | wa, togý zayal
włwem szycze pra | wem — — —

¹⁾ Przyb. 23: to swaczymy; kmothowicze

1432 Pom w 1391
Pomy 23

mój żyto

l. og.

g. og.

Jaco człom zayal conye przybcoui,
tim | zayal wmem zicze, a ony
mý fgedly, zytá za⁴ copá⁴

Ad minus potest, sed ad magis non.

3. zydly

1424 Kosciuszki^{nr} 1050

Lyto

u mem izie

l. sz.

Yako zayantke u mem szycze

1423 Pyrdi nr 738

zyto

w mem zycie

l. 28.

Jaco czlfo moÿ rathaÿ zaÿal.
C XXXIII | *oves, to zaÿal na mem,
w mem zÿcze¹ |

n. zicze

1424 Kościan w1045

Żyto

l. 88.

Tako mi, jako czo zaintho gedennasze konyu [ ]

tho zayntho w mem szicze, w mey skodze

1425 Pyzár nr 797

żyło

l. 89

368. (40^v) Jakom ya przetho Maczeya sbyl, esszemissze nedal
lupicz wmem zycze.

1432 Zap Wawa nr 368

Żyto

na życie

l. 881

Jacom zayął⁴ dzewanczoro⁵ fcotha
na mego⁶ pana | dzidzynie⁷ na-
zicze⁷. *Si iurabit, tunc Hinczka de-*
bet⁸ constitutionem⁹ terrestrem.

D. 81 (VIII 81) 1Caffuronský - 2Me

7-7 dziedziny na życie

1424 Książan^{nr} 1057

zyto

g. 27.

Tako gým etc. Jako czo zalował |
kmothowicz Sepna na pana przy- |
byflawa ÿfmv nyewfanl^a) gego za- |
gnaným zytha ÿpczol gymenya |
tako wyele ytako dobrego yako |
fchefzecznaÿfcze grzywen groffy zy- |
ro|kych anÿgo szolthÿfthwa zegnal

^a) Poprawiono z nyewfaÿl.

1424 Kościan^{nr} 1257

Zyto

g. r. g.

1496

Tako gym polzÿ bog yfwyanthi † |
Jako tho fwyantcheza Jfze Mikolaÿ |
Sgorkÿ nyewfzal polowycza ymie-
na | dwu volu ybyka Crowy ged-
neÿ | Szelanczem Ofmi fwÿnÿ
dwanafcze | eur, zytha, Ofzymiñÿ
polowycza tego | wÿzgo (!) — — —

1428 Pozn w 1496

Lyto

8. 8

Sic nos Deus adiuuat et sancta Crux
1055 Jako tho szwätheczýmý yfze mý-
colaý | *de Przeranie*, nýewszy nýe-
wfzýal | pýcze | ýfzýtha Janowý kmýe-
czyewý | *de Sluskowo* thako dobrýe-
go ýako | Copa

1430 Kal w 1055

pica 'poúzroenie'

Żyto

w życie

l. 89.

Yako czse zayōly moy kmyecze dobitek

kzandza yar[↑]dzecanow, the zayōli w szycze

a w lōkach, we szcodze na moy dziedzine

1425 Pyszár nr 790

Łyto

l. 88

Tako my pomozi boog yfwãtý †
Jaco | czfzom zayał. Ofzmoro konÿ
Solti|szewý, de Gorka tym zayał.
wfzicze † wmem. nabrodniczy dze-
dzine

1427 koscian^{nr} 1288

zyto

l. 10.

Tako nam pomozi bog yfzwati †
Jaco [pan] Cunrad zařal panyeř |
gyloweř trzymãdele y/dzewãczoro
fzwÿnÿ nafzweř dzedzynie wfzicze

1427 Kořcian^m/1292

Żyto

l. 18

997 ŷako moŷ pacholek zayal ſco<th> |
wmego xandza ſcodze, wŷicze

1428 Kal nr 997

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich

Łyżo

1. 29

Yako moy zayōl gedennaszcze scotu Wawrzincze-
wego na Brudzewye w szycze

1429 Pyzdr nr 931

XX żyto

(PO).
l. 89. żyto

g. 89

1090. (529) [Jakom Ja nyeprzyan(!) na sluzhevyecz na
ymyeny ~~(a)~~nym Jezdil Samotrecz pozhyty Mykolayovem, ~~(Jez-~~
~~dzil)~~ a nym Mu zhitha podeptal] anym mv zadvadzeszcze grosshi
Shkodi hvdzelal gvaltem.

1459 Zap. Kana nr 1090

Żyto

w życie

l. 28

1224 Taco my pomoz etc. Jaco czofm
zayal | Maczeyewy szefczoro skota,
tom zayal, | an vnochy wlycze pa-
fze etc. |

1426 Pozu w 1224

Żyto

g. 89.

Yakom ya nye possil szitha dwustu cop chorósz-

BU

1426 Pyzdř nr 811

2410

zbozie 11 ięto

ac. sg.

152. (221 r. 1426) Thako mi pomozi bog y swanthi [...] kom ya nyemyal vmovy [...] abich myal zitho bracz ale penandze. — Jako ya przitem bil Marczin nyemal vmowy spasszkem, aby myal zitho bracz za oborzne, ale penandze. — Jako ya tho wem Marczin nyemal vmovy spaskyem aby myal zitho bracz za oborzne ale penandze.

1426 Zap Wana nr 152

oborne, doorne opiate na neci wbedicila punktu, na ktorym poto si' bernawnie cyje's bydło i zostalo rozjete'

Żyio

g. 89.

184. (247^v) Jako mne przyka vkradla s/mego pola zytha
za polkopy.

1426 Zap Warsz nr 184

żyto

Tako mÿ etc. Jaco Jan Trze|beczkÿ
pufczył profzną Ofchu|ffego kma-
thowicza mego, | ktoremv vyną
[[dal]] offytho, | Ochązba dawał
Jaco pancz | grzÿwen

a) *Może zam. Oszus<ki>ego lub Osie*

1428 Kościan^{nr} 1340

2470

ae. 18

2819. (233) oethore szitho Jacusch na-Barthlomyeya szalowal,
othom ya ge vgednal. — Jaco ya tho wem oethore szitho Jacusz
nabarthlomyeya szalowal otho on snim vgednan.

1428 Zap Wanz nr 2819

2890. (265^v) octhore szitho nanye Troyan szalowal thegom
gemv nyepodeptal < samowtor > sile. — Jaco ya tho wem qcthore
szitho Troyan na Tworka szalowal tego gemv nyepodeptal < sa-
mowtor > sile.

1428 Zap. Wana nr 2890

Zyto

i. 89.

1524

Takomi pomolz bog Jfzem | ya nÿe-
ranczyl za thomka przecyw | Jano-

wy Sgandk, abymu myal wfdacz |
Dobitek yfzÿtem yfgÿnfchÿmi rze-
czami, | czofz by miali przÿcz poge-
go othczu | adaley Jaco pofzem (!)
omawya | — — —

v (leg. 2 zylem),

wzdać 'mekszać' sądowi nie-rudoworci
sub iure meo, wprowadzić w 1429 Pozn nr 1524
poriedanie'

zyto

ni zwóćic zyto

g. sg.

~~qui dicitur tunc eiga Annam Racou~~

Tako Jemu polz bog Ifwanthy
krzyfz | Jakom Nyewymloczyl zytha
[[fchefczy | czwerczen]] Jako [[f]
fchefcz Grzywyen | [[w] po dobyczu
Jey wýana

1432 Kóscian^{nv}/1455

ryto

g. 159.

(133v) Thako etc. Jakom nyewfzani
czynfchu | *domini Nicolai in Two-*
rzymirky septem | *sexagenas gosso-*
rum cum media sexagena | anÿ [Seh]
zytha wymloczył Thako | dobrego
Jako dwadzefhcza grzywyen | Ale
czom bral albo mloczył thom |
bral wfwey prawey otczyfznye

1432 Kościuszki nr 1466

430. (138^v) Jacom ya nyesmlocil szitha pozapowedzi panskey silo. — Jaco ya tho wem Eze Jan nyesmlocil szita pozapowedzi panskey silo.

1440 Zap Wana nr 430

Lyto

bronił żęć iyte

g. 89.

Yakom ya...nye myal cozy dacz na panskye
scaszanye,....,anym tobye szita bronil sęcz

1437 Pysár nr 1153

2y10

g. sg.

936. (174) Jakom Nye przy Jął zasaczcze na wloka¹ Janka¹
any zytha wzyał kmyecz then.

1453 Zap Warsz nr 936

žyŕo

dwu kopu ŕyŕa

g. s. g.

1763. (293) Jakom ya nyewsyal srolej yego dw kopu zytha
zathego robothj yego gwalthem yako czthernasczye grosshy
< anym go do gwmna swego wvyosl > Thako my pomozi bog. —
Jako ya thovyem.

1494 Zap Wana nr 1763

LyTo

i. 89.

Jako masch moy... rozdzylyl sya
ymyenyym roschayacim ⁽²⁷⁾ przez dzelcze
... p brathem... bydlem, dolytkyem
y zythem po stauyslawye * oczem gych

1495 ZapWansz nr 1664

Żyio · 'zyto'?, X zboże?

i. sz.

1766. (585) Jakom ya Samo pyanth nyevykopal dambrowy
yego thamocho na puchalach anym yey zaoral pluzyczamy anym
posyal zythem anym go wmnyeysyl wzythczech yako syesz
kop. — Jako my tho vyemy.

1495 Zap Warsz nr 1766

Lyto 'nyto'?, zboie?
~ nyto sepne i mierne

g. 809.

809. (1076) Jaco ya to wem vyaczslaw neygradl Michalowy
zytha sepnego ymerneho szemlyna za trzi kopi.

1448 Zap Warsz nr 809 Sim. 1425 Ks Mar II w 1081

mierny 'odnoszący się do mierny jako opłaty od mi-
lenia zboia

sepny 'dotyczący daniny zwanej sep'

zyto

?
mēspis, kopā zythā

ca 1500 Ex. ~~Stoc~~ 139

mēssis - zbiory

mēspilēm i mēspila

'mieszpudka wyrojnā; dnevno i avoc
Mespilus germanicus L. (mieszplik)

XX

ryto 1 'eborie'

g. 28,

3612. Primo testes Andreas de Slawoschewo erga Dobe-
slaum de Slawoschewo: primus Andreas de Zelenowo, secun-
dus Mathias de Jaczkowo, qui sic iurant: sicut Andreas non sub-
trahit de frumento z y t a furticinio sex marcas nec eius utili-
tatem habet. Terminus in duabus ebdomadis.

1391 T Paw IV nr 3612

Teki Pawińskiego T.4 №
Ksiegi grodz Łeczyc. rok 1391

1108

żyto 1 'zboże'

ac 89

Iaco praue zandzilismi i⁴ przesandali
to zito wynach / dwadzescza cop, X sili-
ginis et X tritici 1396 PKKr I 245

V (leg. w winach)

żyto 1

'zboże' ?

l. pl.
w żytach

Sic sola iurabit Beronia:

Tako my [[b]] pomolzi bog y † | yako
Wawrzenicz wczynyl | mne scodø^{a)}
fgagech y fizy|tach. yako dzefchencz

grziwen *Et testes:* yako to | fwa-
czymy *iurabunt.*

^{a)} L. 2291: scode.

1399 Rosnian us 120

Żyto 1

9.18

Od owoców szita, wina y oleia swego
rozplodzili się se

Fl 4, 8, sim. Put

(a fructu frumenti, vini et olei sui multi-
plicati sunt)

owoc 'jadali owoc dnew', certo coll. 'owoc, takie
jadali plony ziemi': ~
ov. %

x

Żyto 1 'zboże'

sg	i, pl
zita	zity

Padolowe będą oplwici szita

(Put: oplwycy zity)

Fl 69, 14

(vallis abundabit frumento)

Wu: zbożem

Com: -11-

ces 1.

Zyto

↑ pasci iyto
zboie

ac. 28

545. Tako gim pomozi bog yfwanti † |
iaco to fwatezø iaco [lv] ludze | Mi-
colagewi nabaranowe Comeⁿdero-

wi¹) pasø lanký, zito Gua|ltem Mi-
colagewø kafnø | yezinø mu scodø

1401 Pan m 575
Pieh vj m 149

Žyto 1 'zbozie'

20. 83

Yaco mne Vozrech popasl samopanth
lanky y zitho szilφ

1405 Ks Mar Iw 655

Żyto 1

9.8

Facom ia Wszeborowi ne popasł
zita ani lanki

1407 Ks Mar I w 1053

Zybo 1

$\frac{1}{2}$
'zbozie'

g. pl.

~~Doctore Zybo 1 na 1/2 zbozie 1/2
Lania 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2
1102 Ks. M. I. 1102 1102 1102 1102 1102 1102 1102 1102 1102 1102
ne bral hitla ani zila 1102 1102 1102 1102 1102 1102 1102 1102 1102 1102~~

Jaco

Serepan ne poveratl Boguslawowi zith [v]
22 melina 1109 r. 1273 a.
(Ks. MAR I

Żyto 1

ag. 18

Esz gdy Jacek osadzał Mathiam
kmettonem na roli, tedy mu ne
slubował ni za jedno zito, bi mu
je wyprawił

1423TPaw VII m 2926
ml

Zyto¹

(zboże) ?

dobry, czyste

Jacom ya nÿe od byl czanze dzerf-
cowÿ, czffoff | yano crzywã drogã
po zytu y po lancze

1426 Kocian^{nr}/1150

Żyto ¹ robie

l. 19

1228 Taco gim pomoz bog etc. yaco
naſzy | kmothowiczi zaiali ty kony
naſna | fey lacze ywlycze |

1426 Pozu no 1228

Žyto! 'zboże'

ar. sp.:

951

Thako mŷ pomofzŷ bog † ŷako |
tedŷ kedŷ pan micolaŷ † mŷ |
†† wiczagnal ŷzŷtho, tam go bŷlo |
rfzŷ dwanaŷcze kop aowŷa | czthŷ-
rzŷ copŷ

1427 Kiel nr 951

Zyto^d (2x)

i. 28

1266 Taco my pomoz bog etc. Jacom |
to czom trzymal Jey oczczyfna |
vnayme yneprzyciem zytem | anym
tefz zitem | spufczycz mal, | anym-
gey zita flakami wzal | taco yaco
dwadzefcza grziwen |

1427 Pozn nr 1266

zyto¹

i. pl.
zytmi

Tako nam pomozi bog etc. † |
Jako tho fwatcziný Ize pan |
Dzetrzych wízał paneý Anne | wpo-
lowiczý lubyecowa wgeý | wanýe
czinfchow Szyszor zýthmý *Do-
bythýký gýmýeným | vzythký, tako
wele yako trzý | fta grzýwen ytho
*Jwatcziný.

1432 kóscian^{nr} 1422

Żyto⁴

ac. 1/2

Yaco czom wszal we skodze, a on yedze przesz

sithô y przes lankę ad instanciam Martini

de Sipkowo

1433 Pyzdr nr 1081

zboie

ac sy

Żyto - semina Λ

Praparnicy żyta cześć / Z placier paucy my buncere
Sul. 13! ~~Zapowiadamy się do grumazemy trwają~~
~~żyta~~

V oth kaszdego clywszancza... yana, cypyroz
pyenączy

(semina)

Зытотъ боіе

929

Цырычаная школа охъ попарне
зытала ~~коніе~~ або ішоу заятхи... до Глыз-
сей оборгъ кателланскы... депардзыа мая,
(passus damnum a depastore frumentorum)

№ 13²

Żyto 1 'zbiore'

g. 23

O ranach nocnych a o branyw ozodzego
zythaa w nocry

ml 48¹

(Dział 39: który cwałna, zbosze s pol)

Żyto 1

988

O manach nocnych a o brany
owdzego zytha w noczi

sub 16¹ (48)

Tac. 2 p¹ p¹ p¹
(de illis, qui frumento de nocte alicui recipiunt)

Zyto 1 zboże

g. 19

spassyemze lanky albo zytha gwalthem

bul 94¹

Žyto ↑ 'zboře'

ac. 88; g. 88; g. 88

Gdi by kthorego slachczicia ... wreladnyry
zytho w noci kmyeese ... pobraly, slwszno
(frumenti)
bacz praw tego zytha ... otheymowar
ye ... A golyby wazył ... otheymana zythā
..., zaplacz y reny wazonemo

V Dniat 39: zbozse, frumenta

V Dniat 39: ^{tego,} zyzge yest, frumentorum defensorum
zbozse

sub 482

Żyto 1

a.c. sg.; y. sg.; g. sg

(frumenti)

W nosy byeracz zytho cwodze,
bandzeli przes obrancą zytha
wranycoon alybo zabyth, w wyną,
nye wpadnye. Ale wranyli oon alybo
zabige zytha / odcymaera lybo obranca,
ranyonemo rani a dzesem glową zabithe-
go zepłaciac basncz przyerisznoon

sub 16²

1 frumentorum

Żyto 1

d. 89

Ysz keddy by ktho sze wryz gyncego pana
w drogogo pana wryz < zlodziejstwo ukradit >
w gerezze, ... w szenye y w ryce^{na polu} ... szkoda,
cirzpyksemo ma dosydz wryzyc

(in foeno et frumento)

dnat 56: ^{na lauze,} we zbozwo na polyo

sub 68

H. 162 in alterius villa furtum fecerit in
lacu..., in foeno et frumento in cam-
pis

Żyto 1

1. sz

Goli ktorí prebivacs... w gymyenyu w swem
iako yest w zycyev, lankach albo dzyedzi-
nye zapowzedzhaney nyektorego cłowyka
drugogo * xansthtwa bidlo... naydzye

Aut 111

V (videlicet frumentis)

1 'zbozie'

ac. sg; g. sg.

Lyto-fruges

10th synodalna swyatshego Worecha /

Zapowiedamy, az o grumadzenya w nego sytha
orymyego sz pol 4 yorego. gonyer zayzerow oby
nye szmyel. Sul. 81

Ysz zayzerow lowyazsy obykyly szaz w bogim
wdzem ... skody omyner ... a sytha (podeptayzes,
tegodla

H. 326

V (fruges)

V (frugum hiemalium et aestivalium)
(var. frumentorum)

de campis

Żyto 1 zboże

ac. sg.

Soli myklori udowyeł, poswaph drugyego
do sando, bandzije nayn zalowal, kako
zytho yego albo lanky gwaltern vipast

sub 942

(quod frumenta sua aut mata)

++ Zyto 1' zboie'

m. 89

Alc bidlo... i thesz zitho zarna i wdrayn
koliszdigo, ozymye i yarne, ku they tbo
wdowye offscheyky ma Muschicz

Sul 105

B. 431

(et frumentis, grani et generis quorumlibet,
hyemalibus et aestivalibus)

Lyto - frumenta

~~Kytha w nasim pobraly Sub. 48. Kyceer se wchithkym
 swim zythem mlucronim i ayemlocronim poydzye 112.
 Gd. to yemlocronim w swem zycze drugygo dyto naydzye,
 ana ye cegzner. M.~~

Tegdi taky prebiwacz. se wchithkym
 swim gymyenyym, zythem mlucronim i
 nye mlucronim... dobrowolnye poydzye

(frumentis trituratis et non trituratis)

Zyto 'zbozie'

u 29

Orymze zitho = ^{et vna} frumenti, 1471, ~~11917~~ 126 mamkał 42

war. lub.: y winne szytojz et vna frumenti

omnem medullam olei et vini ac frumenti
quidquid offerunt primitiarum domino tibi dedi

(mamotrekt kapitulny: y winne obile) Num 18,12

BZ: wszystkie mastnosci oliwowe a winne y owocowe
B. taborska: obilne // obile - inne biblics.) (Sk: bt: frumenti)

Wu: wrypłho co najlepnego z oliwy i wina i zboza

Rom. przekazyj cinn najlepna, cesi oliwy, wina nowego i zboza, czyli wrypłho
co slyda sij jako ofiare, z primorim dlo jakub

1000: daje tobie wrypłho co najlepne z oliwy... z mlodego wina i zboza

2yio 1 2602e

g.pl. iyt

3038. (236) Jakom my domow, gvlmna, (!) zyth, chlewow, stodal
y wschithkyego budowania Jakvbowego czasszv nocznego nye-
szeszgli, any wrzeczach domowych wchuczyech (!) wbydle małem
y wyelgyem wpyenyadzach wezbroy schkody nyevczinyly Jako
sthokoopp groschi wpolgroschkow (!) Tako nam pomozi boog etc.

1471 Zap Wans nr 3038

Lyto¹ - frumentum 'boie'

959

Frumenti nyekthorego srytha. ~~II¹ XV¹ fit.~~
III 287. (k. 1956) P. post.

De minimis granis fit maxima summa,
gl. maximum cumulum frumenti nyektho-
regu srytha, (caballi,)

(de brevibus mendis fit veniale molum

2 metyl naver posthozi dny, kon

H. Walther
nr 5090

¹
dyto = bladum   zboie

g. 28

Gdy masz doszyer zytha, nye mysluy glodu.
~~II~~ XV R. T. XL I.
(p. post.)

si (blado) abundas non diligas caristiam

bladum 1. zboie, naruo
-11- na pmie, zeniwy

Żyto ¹ Otem, kako se apotobornie terzajec ktory
i jedli, a rydomie je o to kereli. (1.18)

Mily Jesus sredt [is] swoimi swoleniki po
rycie, po polu sianem [per sata] Rom. 323.

Kiedy myly Jesus schedl swojmy (leg.
z swoimi) zoolyenyky po ryrye, po polu
szyanem

(transirent per sata luc 6,1) Rom 323

satus, -us - zasiew (sero-siac)

1000: winobd zbozi

ŻYTO

zbożę frumentum

2. 89.

2 pszeniczne żyto 'pszenica' ?

Pszeniczne sżytho ffrumentum

XVex. GILek 37

Zyto AKPr II 490, AKPr IV 32: ac. 20
na cye skodze; AKPr IV 128; na
cypem skladze zaszytho

Statuimus, quod pro quolibet
iumento (vel pecore) unam quar-
tam denariorum passo vero ^{dampnum}
is, cuius fuerunt iumenta, solvere
teneatur, ~~alias~~ zaszytho ska-

ladnye

1453 AKPr IV 294 ~~294~~

Zyto

q

f ?

Yakoss my bil przedal dzyedsyną na wodercoow,
tedi kyed(y)m esy ya spusezil, tedisz my wszal
szita tako dobre yako dsessanos grzywien

1437 Pyhár nr 1154

Lyto 'zboie' ? Q

g. 88.

Yakom ya nye wosal pyanosidzyessanth g (rwy) -
wya any dwojga syba... Anne Zbrodyskyey,
mey yatr(1), tako dobre yako quindecem marce

1444 Pysdr nr 1218

dwoje 'dwoje, dwa, po dwa'

Żyto

8 28

Jakom v paney Javanthowej szita
proo XL-ta marcis non emi

1418 TPaw VII nr 326
wyd. siliogo

Żyto

8.88 ; 20.88.

Jakom me młocił Pyotrowa szita,
orson gemu przedał, any moja kaszuya
młociono.

1418 TPaw VII nr 564

Jako obssiał Pyotra, abi mu obrancil^{nik.}
jego szita podług szmowy a szwe zito brał
nim. ib.
nik

Žyto

9¹³

Facom ya nepodegual Nicoloya
samossost žostan bronan od geyo
szyta

1419 A K Pr. VIIIa 43, sim. ib.

Zyto

84

Uze dal pancznace grzywien y crows...

y korrecz zytha za dzessancz groszy na
bankę v Yanowicze

1420 AkPr. VIII a) ~~151~~ 151

Żyto

g. 88.

Grso mi Micolay za brok zita
winouath

1423 TPaw VII w 2852

Zyto 'nyto'

Potr Potrowi xitka s broga nebral.
1440 Ozqas. S. L. XXXII

2y10

zboré || zyto

g. 89.

175. (244) Tako mi pomozy bog y swanthy krzisz Jakom
ya nepodal wachowa zytha manczimirowy na yego dziedzinye. —
Jako ya tho wem chrczon nepodal wachnowa (!) zytha manczimi-
rowy na yego dziedzinye.

1426 Zap Wane nr 175

podac 'dac, melarsci, pomieruc' co' komu's'

Lyio

2
g. 89

2948. (186^v) Jakom ya gwalthem ssamowtr (!) nyesbyl Jana,
gdi przigechal domlyna, nakthori mlyn prawo ma mlecz zitha
swego anym mv zadal dw ranv szynv a trzeczã othphorzona,
kthore woszni ogdladal (!) anym mv brony kthora myal wzãl anym
go vschkodzil Jako kopa.

1470 Zap. Wana nr 2948

Zyio zboré // zyto - sito 2.

ac.ry

2

43. (23) Okthore sytho náma Woczech zalowal, Thego mu ya nyewigrathl (!) ani vsithku mam. — yako ya tho vem okthore sytho woczech na wszedor[a] zalowal tego mu on nyewigrathl ani vszithku ma.

1422 Zap Wane nr 43

Zyto

g

φ

1573. (386^v) Jakom ya nyepobral ossmy koph zyth (!) zathego
Michalowi narokythkach anym gych wdom swoy wvyosl yako
kopa grosshi thako etc. — Jako my tho wyemy.

1488 Zap Wase nr 1573

šlukarac za žyto

ac. 18

Žyto

?

333 Jaco to fwacza Jaco Szechn ane-
fluboual | piotrafzewi za zito za
scoda ani go | vszitka ma

1397 Pozni m 333

Lehn i m 2498

Hubežb m 330

Żyto 9

odwieść?

9. 88

Jakom sę ne zamowil Benakowij
odwieść: żyta do Cresszewa
z Szemina polczwartha sta
czwertyen

1413 Pyedr nr 368

2yfo

470. Jaco Janusz nye stajil natarg gi-
nich | cupczow Janovich napol-
dzeuanti | grziwni zarola y/zafzitho
v/zadouciz

Ul. 628.

14th Vol no 470

zyto

W weraśc

g. 89.

Taco my pomofzy bog y fwonti^{a)} † |
Jaco tho fwaczo Jaco [[paný wirz|-
choflawa] Jaffzech^{a)} Janowÿ ne |
wkradl[a] szitha zagrzÿwnø^{b)} anÿ |
wirzchoflawa tego wšitka ma.

a) *Piek. 242*: Grynsky, swanti, Ia sse

b) *Poprawiono z zagrzÿwnÿ.*

1401 Kościan nr 182

Żyto

ac. rz.

O chore szito na mę żalował Stasek,
tom ia wszęł sprawne, kedi ote inne
wzreki ^{'sprawnie'}

1402 Ks Mar I nr 228

Lylo

g. 58

^{file}
Swanlochma nye sergla serwi bogow zita (1442) Hpp. II,
№ 3104.

Żyto

g. 84

* Jakom widzał Dzerskowy szwyrze
byeszandz s Adamowo zitho

1422TPawIII nr 2614

Zyto

9. 89

Jacom za s Michalem ne mal
smowi, bichy y puscil na polowic
zita cupior

1408 Ks Mar I w 1117

Zyto

O chitore pol copi zitha Suφthoslaw
 na mφ zalowal, to gim popasl, a on
 oborne wzpl

1409 Ks Mor I nr 1325

Zyto

g. 59

Ja com ya wiszpla v Oszepa panca cop
zitha

1409 Ks Mar I nr 1330

Żyto

Yaco moja eselacz ne popasla tnech
cop Staskowa zita

1412 KsMarI nr 1909

Zyto

Yakom ya ne ^{popasl} ~~popasl~~ Bogussowi

trozech cop zita

1414 KsMarI w 2314

in. il. nr 2313

Zyto

Jacom ya ne winowat Potrowi
wizenku orthisziech kop szitha

1403 KsMarI w 288

Lyto

g. 10
1

Jacom ya ne poparl Ondreyowi
*nim bidlem tnech cop zita

1406 KsMar I w 856

Żyto

9. 19

Facom ia me <spa>sl Arnoltowi

zita

1401 Ksiaz I w 9

Żyto

ec. sy.

Jakom na, ne podal pod kopę ...

o tho szitho

1420TPaw VII nr 1411
lib.

podac i 'zobowiazac sie'

LyTo

ac. 7

Jakom Adamoua skota ne zayant
z gagu y wegnal w ssve szytzo (!),
nale c2som zayal (!), thom zayant
w sswey skodze ~~1421~~ Traw VII nr 2409
1421

w inderni oitigo

Lyto

ecy

Tako mi Marcin Ambrosil ni the samos-
pyantth gwaltent ~~a moricil ni orkoti iako~~
~~esterra kopu groschid~~ 1447 A.K.R. VIIIa 50.

żyto

a.c. 3g

Yako czom dal szyto y kon za thō dzedzynō,

tho bilo tako dobre yako' thy pyenandze

1419 Pызdr nr 599

Zyto

ec. 89.

Yakoss my ranczil sa pana Lucassa de ¹¹¹Curnik,
ysse my nyano othvyesscs zitho, a thim nyed-
vyeszenim skodzenem thego yako duodecim
marce

1440 Pyzdř nr 1248

Żyīb

ac. sg.

283. (429^v) Jako mne Jan vinowath copan groszy zázitho. —
Jakom ya przithem bil.

1428 Zap Wana nr 283

Żyto

1582. vnoyal Pyotr Slap...o wzancze pyenądy
za zwyerzepyce y za zitho, y o zitha
zmloczenye...

1437, Pozn nr 1582

spr. EB fol. :

ac. 19
g. 19.

Żyto

Jako 120 myś

oth swey gjanthowye...

I582. wynał Pyotr ~~Slap~~.. Wo wzancze pyenądy

za zwyżepycze y za zitho, y o zitha

zmloczenie^o ek w stodolach y w brodzach

I437 Pozn nr I582

zmłócenie i wybić równo z kłobocem, wymlócenie

Zyto

ac. 89.

1304

(P)

Tako my pom | oz bog † Jaco
czofmy fka | zaly zitho Stankowo
flaw | nyky wzagayonyem we | czu
przechowy Szczepankowa | tacy do-
bre yako dwadzescza | grziwen Sca-
bini : recipimus | super nostrum an-
tiquum iuramentum : J | aco to swa-
cza.

1428 Pom nr 1304

Żyto

144. yako* drogołaowi dzieci pobrali Mar-
gorzaczę | szitho gwałtem moczo
ytego wżiteg man

1403 Kol nr 114

zyto

402. Jaco to fwatcimi iaco ian pobral |
fcepanowo zyto spola ytego | vzi-
tek ma ftey roleyg czo | mu yeg
dal spola

M12 Kol nr 402

zyto

Czo Nicolay pobral sitho ,to pobral,

*cza Silca szala ,a nye Withocha

1415 Pyzdr nr 432

czyło

Jaco czło derfzek Janoui zito po-
bral to mu ye pobral, ifz mu |
ye bil zapouedzal, aon ye fdze|dzi-
ni^a) cradl.

a) *Piek. 1100*: dzidzini.

1406 Koscian nr 324¹

zyto

ac. sz.

czło Thochna fzito woczehoui |
pobrala, to ye pobrala nafwem |
prawem anye nawoczehouem

Piek. 1102.

1406 koscian ur 323

izyto

Takogim pomozi bog etc. Jako |
 przitem bily. [[kedy] {yfz czfzo}
Vincencius izyto | Na szborowe. bral,
tho ye sprawem | bral. y fwolò pane
 Beldamÿ ýz | ýego bilo. *Alii quatuor*
in testimonium: Jako tho fwateczò

415 Kościół nr 543

ec. sg.

zyto

Tako gim pomozi bog ý | fwätý
erziz Jako tho fwatczø | Jako tho
zýtho, Ořez xandz | Canczlerz
napana Swanfzka | zalował. tho
Swálko pobral | po Margo{czem}
zýwocze.

Margol(za)7c (in)em

1415 Košicem nr 549.

żydo

20.09

dem¹:

Ize wchelkowe² Sziminowa (!)³
matka bi|la *wdzirffemu (!)⁴ wtey
czafczy fimuno|wey⁵ yon potem
ybrala tamo⁶ zytho | lony y|lathoff⁷

1420 Koscian^{nr} 854

zyto

ac. 5g.

Jaco naff przywędzono do fola
kędę Mi|chal kmetowicz zcolacz-
cowicz Cradl zyto | *chanzebno
rzcą anýmý tego czaffu bili |
przyfanfniký

1427 Kosciarnⁿⁱ 1183

Zyto

Tako mi pomozi boog. y fwãti †.
Jako | nemam. konÿ Offanczinych.
anÿ niczsz, | yedno zyto.

Et cum isto frumento ipius debet solvere
 octo marcas quorsorum letorum, si magis fuerit de
 frumento, pro se servabit.

1418 Koscian m 745

šyto

i. sg.

Jaco to fwateza, [[Jaco] ŷfze³ panŷ
Marcu|fzewa⁴ ŷge dzeczŷ nŷe ot
oralŷ⁵ pol | trzeci⁶ zagona {ŷfzŷ-
tem}⁷ panu vŷffacowŷ⁸ ale | czŷfo
oralŷ to oralŷ na fwem⁹ na pra|wem

V(war. ib. ys system)

7) ys system

1420 Koscian^{nr 811}

Lyto

l. sg. (w) życie

1237. (711)*ykom (!) ya nyeothbyla Stanislawovy namyenyv
yego samowthora bythla gwaltem, kthore hon zayal w/szycye
wsevem. — yakomy tho.

1465 Zap Wane nr 1237

żyło

w życie

l. 50

Jacom $\dot{y}a^6$ za $\dot{y}$ al [$1/2$] pol ^{7} cop $\dot{y}$ ^{7}
[cotv ^{8} {a tro $\dot{y}$ e} ^{8}] wzicze, | cz $\dot{s}$ fo dan
na pan $\dot{s}$ ke [kazan $\dot{y}$ e

za tro $\dot{y}$ e scotv

1424 Kości an ^{w} 1056

Żyto

l. 38

795 Jaco grzimka gwałtem moczu |
wýbegła szuego domu szamo-
cz{w}artha thaco dobrimý Jaco sza-
ma | y{o}dbyła bydło, czfo gy ma-
czeyk | *szayol / szwoym szicze

Λ < w >

1420 Kal nr 795

Żyto

g. 87.

1448

Taco my po | moſz bog etc. Jfze
moy maſz newnoſl | do mpne w dom
penadzy anydobith ka, anyſzitha
wten Slath, ktorzmy | zaſtawon
wbyline.

1435 Pozn nr 1448

Zyto

9. 88.

1556

Tako gemu bog po | mofz † yze
tam wlurowye nycz nyemam | any
dzedzyczwa (!), any zyta, any by-
dla | any cony any Slota any Srze-
bra | any wten czafch nyczlz nye-
myal | kyedy namy pamy (!) zalo-
wala

1436 Pozu nr 1556

Żyto

g. 89.

1189 Tako gim pomoz bog etc. yako wy-
la | ham Brzezensky dlatego, hysmu |
Sandzywoy nedal postawicz zyta |
nadzedzine, skodzen yest *Itø grzy-
wen | grolchy Et testis quilibet su-
per decem marcas -- --

postawic' 'ustawic', umiescic',
potowic', uchwycic'

1424 Pozu w 1189

Żyto 9

g. 88.

1155 Taco mý pomolz bog etc. yaco
zyth | tą nayego nyve nepozal any-
gobral etc. |

1423 Pozn nr 1155

Zyto I

g. 521

Yakom ja nye sachowala wyanczey bidla any

wszyła domowich rseczy, gedno czsom vrocyla,

any szitha, gedno czsom visnala

1427 Pysár nr 868

zyto 9

g. 9.

Jacom [nye] nye otpulezu pyoutro-
wÿ | vÿ wÿefcz⁴ zÿta⁵ zbandlewa
dzedzinÿ⁶ | do łodze

(VI 00r) 1cm — 2-2constituere Miel

4 wesez
5 zytha

1420 Koscian^{NV} 820.

żyto

19

9. sig

ÿz czfzo halfka woÿnowfka. naJana |
[[ÿna Maczka]] zalowala. aby *cum sex* |
inferioribus [[fzly]] {fedl} *in domum*
ipsius. mocza | ÿ gwaltem. ÿ po-
bral[[ÿ]]bÿ. ÿeÿ dze[[dzy]]{czy} | nedo-
biwfzÿ gich p^{ra}wem, azyta, pofcze|le
ÿ domowi{c}h rzeczÿ Jako trfzÿ|dze-
fczÿ grziwen. thego fa {yest} [[nego]]
ne | vczinÿl[[y]] anÿ vzitka maya

1418 Koscian M 677

zmyto_g

'zboze'

g. 89.

Tako⁴ gim etc⁴. Jako⁵ czfzo yefth⁶
Michal | Szecowfki⁷ flad⁸ role.

dalbyl⁹. Mico|la¹⁰ewi¹⁰. Heduzine-
mu¹¹ malfzewy¹² in | Szecowo¹³. ne¹⁴
malmu¹⁴ [Michal Sze|cowfki]¹⁵ ro-
bothy lzwego¹⁶ zona. zytha | yfzana.
[[Jako czterdzefczy grzi|wen]].¹⁷ po-
bracz, gdymbimu¹⁸ then¹⁹ | flad za|fa-
wfzol²⁰. athego²¹ yeft | Hedugi²²
pobral yako²³ czterdzefz|czy grzi-
wen²⁴.

Ad minus notest. sed ad maius non²⁵.

1420

Kosciusz

m 761

Zyto 9

g. 59

1266

Taco my pomoz bog etc. Jacom |
to czom trzymal Jey oczczyfna |
vnayme yneprzyalem zytem | anym
telz zitem spulczycz mal | anym-
gey zita flakami wzal | taco yaco
dwadzefcza grziwen |

1427 Pozn w 1266

Zyto

9

1649

Takomÿ bomofz Bog yff | wanti
krzifch ÿfze [~~ten wo~~] natem | wofze
zÿtho wyefzono do wraçzflawe | na-

ktorem kamyen mlinfkÿ wfzał!
fzanfza ÿadancz |

1434 Poznań nr 1649¹

Żyto

9

1649c. Takomÿ pomofz bog ył | fwanthi
krzifch yſze to zytho | wkthorem
Czetrzewye nalÿefzonÿ | dowroc-
flawÿe wÿefzono | — — —

1434 Poznań no 1649²

Lyto'co do ryaié Hvirij'
sredki ryamošci, ropary

ac. sg.

Zyto = ammonem 1479 Maunkal 90

war. lub.: zyt[f]ho

~~1471~~

maunstelit mikulonski: obile

(ammonem quoque constituit et sine intermissione
IV Reg 25, 30)

Nu; obrok mu tei masnacyt bez pnestanku, hdy mu
tej davawo od knola no ksidy diai.
1000: knol bab. zapemid mu štek utymarue

IV Reg. XXV 30

%

Tyto

95 pro Ideo cesari censum suum

et manam pecuniam, Deo

~~(pra)ma, pir/ue Tyto~~

vero primitias, decimas et oblationes

(Mat 22, 21)

XV med. Gb Wroc 95r

primitiae 'piemwocium, piemwone plony
(skiedauc panu)

Zyto

nowe zyto

g. 58

In Novogę zyta = primitiarum

ca 1470 Mam Lub 86

war. kal. ^{<2>}: nowego zyta

ca

~~1471~~

manuscript mikulowski: z nowego obilie

vir autem quidam venit de Baal Salica deferens viro
dei panes primitiarum "

IV Reg. 1V 42

1000: dleba z pierwocin

Spr. EB

Zyto?

g. 29.

Zyto

Item cum producantur fetum, semper de mane

^dDispergentur ^aeis aliquot ^{partes} manipuli es-
 tiales al. zytha gyarego. Et stramine ^{stomae} ^{ovies} avene
 eis prohibeantur ul dentur, quia nocivum est
 eis multum

estivale, -is m. 'zboze jare'

XV p. post. Gl Korn II 179 (68)
 Iek Kon 242 (79)
 Bedu Med 9

item fruges

estivalis I letui; II A. frumentum (annonis, senu, viligo) ^(jare) zboie

Żyto

zyth^a gyarego XV Wiszn IV 194

Ql Kórn II 179

Bedu Med 9

Marcin Siemiński mówiąc o owacemiu wspomina zytho gyare

Rozprawa z rhp. B. K. 194, 8. ce, k. 104, d.

Ql Kórn II 179

Żyto

t

Szytho salpestris *

1437 (Wisł. №228, s. 89

KATAL REKOP. Bibl. Jag

№ 228 Isnâcensis, r 1437

746

Żyto

g. 59.

szythā (leg. z. zytā) de fructibus

ca 1470 Mam Sub 6

Z zyth = de fructibus ~~MPKJ. V. 8~~

1471 Mam Kal 6
~~MPKJ. V. 8~~

Mamotrekł unkułowski: z obile

stary testament Gurdy: z obile zemskeho

(factum est autem post multos dies ut offerret

Cain de fructibus terrae munera domino
Gen 4, 3)

(B2: se zboza zytnego se wizego czemskyego)

Gen. IV 3 1000: plody roli, Hu: dany z owoców ziemi

Žyto

floma i žyto

ac:sg.

923 yakofmy przytem byłý gdÿ Jan
wiczag|nal wolý Marczÿnowÿ kme-
czowy aon | [[aon mu zÿtho] gÿego
kmeza fgÿego | dzedzÿnÿ wÿkrada
{bÿerzacz floma žÿtho}

1425. Kal nr 923

(o ziarnie zboż)

Zyto

Podług prawa innych dni niżli w sobotę
 mógł kiedy wywać prasna albo zyto na
 polu swego bliźniego [alia die licebat
 secundum legem edere grana segetis propin-
 quorum] Rom. 325. prasna - ziarno z niedojrzałych kło-
 sów zboża

Że podług zakona innych dni niżli w
 sobota mógł kiedy wywać prasna albo
 zyto na polu swego bliźniego
 edere grana segetis propinquorum

segetes - zasiew, siew,
 pole zasiane
 granum - ziarno
 (Zu. zboża)

Zyto = frumentum

3.28

~~Od awocza widać... rozplodzenie się w Fl. 4, 8.~~

Karmił je z tuku widać Fl. 80, 15.

Put: tukem z zytą

(cibavit eos ex adipe frumenti)

you: adeps frumenti - najlepsza wyborowa pszenica
(Psa 80, 17. 147, 14)

hu: tłustością zboża

rom:
Pellot: karmiłbym ich wyborową pszenicą

ces. 7.

Žyto

g. 89.

chwały, Geruszalem, pana ..., gęszce ...

tokem myła maszyna czp

(adipe frumenti)

F1 147,3, sim. Put,

sim. MW 133a

Łom: najlepszym ziarnem

Ballot: masyfist in najlepszą premię

cur. 7.

~~q q j k o p p t t t t t~~

grog.

3 4 4 9

^{Ni} Lyto = frumentum

Genzie posta + wil krage twoge

6 1 8 10 5 2

poko + yem a tukem szita nasi + (133 b) cza eye

[adipe frumenti satiat te]

~~57~~

N. W. 133. a. + x

Žyto

'zyto'

g. 88.

938 Tako mÿ pomoszÿ bog † ŷako | tho
fwathczã yfze Micolaÿ [[de] fz|manko-
wa pobral gÿmena, to | ŷesth pŷenÿcze,
kur, ~~ŷÿg~~ zÿtha | ŷgÿnfych rzeczÿ
ŷako [[dzefancz | rzeczÿ] fecz
grzÿwen ŷrola po|oral *pueris*
Elizabeth et Katherine de Mankowo.

1426 Kal nr 938.

Lyto ('lyto')

g. 88

Уже собран побрал по смени
остало гы и гимнана гыта,
овсо, сана на dressане гыу=
мен. 1428 откы. II, 308.

Żyio 'żyto'

g. 29

Jaco mnze Daczbog spaszl gwalthem
szytha hy owscha za trzy kopi

1437 ZapWansz nr 415

brog 'zyta'

i. 87

zyto

Nicolaus ... super Mathia fratre suo ...
lucratus est *artam siliginis al. b(r)og
zyta 1443 AGZ XIII 148

Lyto

'zyto'

9. 27.

Jakom ya nye wazyala Wyenczenthemu... ~~ony~~

~~ony~~ syethmy korory ~~zitha y~~ zitha y
trach corory pschemyze, III ozmy corory owschu
1455 Tym Proc. 275

III y trach worow syena

1471 Tym Proc 275 rob. Zap Mar 82

Zyto = M. Secale cereale L.

n. sg

zytho = frumentum

~~1468~~ | Rost.
ca 1465

n. 3906

'zyto'?

ROST. Symb.r, 1468.

3906

lyto 'lyto' ? (dalej jest wypisany miomny owies) ac. sp

Margretho szmy tho lytho

~~1441 Papil. XII 444.~~

1471 Cysklob 444

Zyto ('izto')

n by

indigo zitho

1472 Rost n 944

ress

sporuz

Żyto 'zyto'

n. 82

hiligo szytho

ca 1500 Rostk nr 7302

žyīo 'iyto'

i. 89.

1666. (639^v) Jakom ya nyezaoral Roley a-ny zasyal nazyma
y nayarz Owsem iy zythem, J drvgyey roley w drvgyem polv
navgor nyezaoral oczysny ych wpobroschevye gwalthem wasch-
noszczi yako schecz(!) kop (thako my po) Jeno naczto pravo
y wyazanye mam Thako my pomozi bog. — Jako ya tho vyem.

1495 Zap Wana nr 1666

Lylo siligo

kopa' zyta

g 12

quia ipse noluit extradere sili ^{quatuor-}
-decim caepicia siliginis alias kop sxytha

1498 ABL XVIII 386

Žyto - ^{'zyto'} siligo

Thedi od kardey kopy (sc. dluzu)

ma bier dans Polzey, kedy bi mozl ieden
konecr zithe wysiac

~~Mac Hps VII. 275~~

~~1498~~ [debet dari ~~de~~ tantum de agno,

ubi posset inseim man modius
siliginis] 1498 clac ^{Praw} ~~Hps VII~~ 275.

B. 451 5?

spawdnic nkr.

n. 89

Zyto

'zyto'

frumentum zytho albo pszenicze.
~~Fr.~~ xv R. LIII 66 k. 306 nkr
p. post

Frumentum est siligo zytho albo pszenicze

Lyto

~ lyto snopowe 'rodzaj dawnyj pl. 100ej ac. 89.
pierwotnie w snopach lyta,
genus tributi, quod initio
manipulis frumenti solvebatur'

471. Jacofmi przitem bili Jaco chocimir
po | vicupenu dziedzi vyrzandzil
szobe lyto | fnopoue^a podnecz¹

zangduc' co,
nakarac

V < 5 >

1415 Kol nr 471

Zytowięchi

n. pr.

de Zytowecesco.

Jaco kandkolim yal albo fizedl, to
yest prawe pole | wolwarkowe y
ftara / dawna było zytoweczke |

(leg. z stara)

1425 Roician^m/1138

Žyw v. Žywy

Żywac' of. Pożywac'

Myrae of Myrae

Żywać cf. wyżywać

37.

~~Wiel.~~

1472

~~cf. żywać~~

~~żywać~~

Гынас' cf. Лакынас'

Żywaźń

1/

Przyrodzoną wewnątrzno serca (in margine arter.
żywaźnyca) = nectare vitali depositura
1466 R. XXII, ~~34~~ 24

Marcin z Leucyey

pod inspiracją: 'vita iusticia, vis vitalis' (?)

toż samo

R. XXII, 37

← 3r: żywaźń dopisane do wyprósów
przyrodzona wętrności vitalis nectar,
urobione jak piwniaźń od piwny, por. pierkiszki Kowalski...

izyrcy → izc'

Żywiac' cf. Ożywiac'

Hywias of Mrywias

Zywica = Resina

zywica

=

gluten albotini

za -> abietini

(Rost)

pinus silvestris L.
soma europ.

1419

Rost.

n. 2900

PS

Zywica

Pinus silvestris L.
sosa wyroczna

Zywica califonia, pax greca

1464 Rost nr 4783

Zynica

Pinus silvestris L.

Zyryesa californica

ex 1465 Rest nr

3860

Lynice resine pini silvestris L.

Lynice pix alba, resina

1472 Rost. nr 17

Pini silvestris L.

Zyrica = Colophonia

zyvycza

=

colofonia

75

14~~46~~ / Prod.

n. 3055 (nix species is. 4783)

ROST. Symb.r, 1446.

3055

Zynwica

Pinus silvestris L.

Zynycsa calafonia

1475 Rest nr 3158

Zywica

Colofonia Zywycza. 2. p. XV R. LIII 166
p. post.

~~terebentina zywieca modrensia. ib. 69~~

Colofonia, zywycza, pix greca, euellit
pilos

pix - smola
colophona - zywieca

Żywica

Resina, szywycza, [...] est lachrima sudore
lignorum exalata   XV ex. GlWp 79

Żywica resina

resina, żywica

ca 1500 Erz. ~~Stod~~ 139

Żywica

(Harcz) żywycza

Harcz - żywica

ca 1500 G1Gn 85

Słownicek mem-polski z XVI/XVII w.
pajemy tylko głos polski.

Lyrice : modzevova L.

Larix Europaea D.C.
modzevova Euro
pejski

modzevova ^y scitica = jid likvidna,
terebentina / 1419 / Rod. n. 5787

modrzewowa Larix Europaea s.c.

⁴
dyzica : ⁴
a. modrzewowa

zyvyca modrzewowa terebintina

1468 Rost. n.

7090 .

ca 1465

ROST. Symb r 1468

4090

Lycia

Terebintina, lycica molnevova,
... est gumi arborum et melior
est alba

XV p. post. R LIII 69

Zywica

Abies pectinata D.C.
jabłko pospolite
= (abies alba Mill)

Szywica [m] de arbore gedlyna
↓

to Rosz olow pod most.
numeru w t.; 1475 Rosz nr 3023

terpenyne }
jodłowe smole } syn. XV/n.

žyvić

Obrocin se szinyl i'es me (virkasti
me)

Fl 70,22, siv-pent

żyć

Do słowa żłogę szynio gest mφ
(vivificavit me)

Fl 118, 50, sm. Pul

žymić

Ale Raab... kazal Jozue živiu

BZ Jos 6,25

pevit... vivere

żyć

Ny męszca ny szoni nye szinyl
David any kogo przinodził s sobą
do jeth

Ex I Reg 27, 11

non vivificabat

żyć

Quintidemi precypt krolyst israhel-
skemu, zalyca snod nas zyty (forsiten
salvabit animas vestras)

B2 III Reg 20, 31

zyncic'

Grassp, abi myf szytyl
(vivet... anima mea)

32 III Reg 20, 32

zjnit'

Bo ti bysugosz y vxdrawyas, martwys
y zihysz

Б2 Tob 13,2

deducis ad inferos et reducis

żyć

Ten psalm > powiada, że Xpus
pastyrz dobry owce swoje w wyetkupe
odnoszące krowdy y rozkosz boiskie
y celnocstwa żyty

Int 84 are.

Зыме:

~~o~~ Зымы мысл подлуг

слова твоего ²⁵ ~~118, 24~~

Fl: озыны

V vivifico me ~~118, 24~~

~~118. 24.~~

żyć

Opisy masche samnyeny;
masz pne masche zbarjemye

żyć

Now 157

Живі Живі насъ прѣ насѣ спасеніе,
дай намъ выеоме возрешеніе

Живі насъ прѣ насѣ спасеніе, дай намъ выеоме возрешеніе (R. 112, 98.

XV p. post.)

= ~~Живі насъ прѣ насѣ спасеніе, дай
намъ выеоме возрешеніе Нов. 157~~

żyć

Umarty, kazał tobyć przez tego, ten cze
stworzył a wcielił tobyć ducha żywota
a ~~żywa~~ żywego (pro żywy) caa dusza
nieszmyertelna (immortali anima te
vivificavit)..., by wstał z martwych

Łozim 135

Zywie'

* Hysstky zawsrdy stkwarszysr, szryaczysz,
zywysz bogoslawysz y dayesz (nam)

omnia Domine semper bona creas
sanctificas vivificas, benedixis et
praestas nobis)

1413-4 Istra. 263; sim. Istra 4

oszywysz 3 IX IX I
wzywysz 6 VI XIV
* czywysz 7 VII

IV XVI

Lytic'

Pres gegos tho rotko, pane, sawochi olobe
twariss, swanciss y siwiss sempar bo-
na... vinificas

1433 Mesa XVI 2.110

Żywieć = vivificos

Mno IV

Tho wschytoko panye zawszdy dobre
stwarasch swanczysch, zy wysch, blygod a =
wysch, darasch nam $\frac{1}{2}$ XV M PKY II 315.

Žywie - vivificare

Ty zwoyer wsrilki li oreeri, a woycha nrebyeska
tobyre syf klanyajf B2 Neh. 9, 6.

vivificas omnia haec

17100

Žyvić - piscere

Qui (sc. Maria) ... ipsum (sc. Jesum) ... allebat, qui
pescit, angelos, hominem et omnem alium (?)

zywy - piscit

42 XV SKY V 2 82.
(med.)

k. 277r

-----203b
Tycz opyekaldnyk nychcze
dacz zenye they
rze/20/kacz [ysz nyemam
thych /21/ dzyeczy czym
odprawy/22/acz szlowye
zywycz] mo/23/zely opyeka-
ldnyk sprz/24/yszwolelym
przyrodzo/25/nych blyszy-
ch tych dze/26/czy stoya-
cze gymyeny /27/ przeda-
cz a stego thy dz/28/ye-
czy zywycz y they ze/29/
nye ostatek wyana /1/ Za-
placzycz zgydaczego gy/2/
myenya albo y stoya/3/
czego
czego zgydaczego nyedost-
anye

OrtOssol 102,3,w.19-29 -
102,4,w.1-3

mini stare
pueris necessaria
dywic possent

Sm. Ort Mac 140

an... necessaria ministerne
dywic' debeat

-----203b

Tycz opyekaldnyk nyechcze
dacz zenye they

rze/20/kącz ysz nyemam

tych /21/ dzyeczy czym

odprawy/22/acz szlowye

zywycz [mo/23/zely opyeka-

ldnyk] sprz/24/yszwoleym

przyrodzo/25/nych blyszy-

ch [tych dze/26/czy stoya-

cze gymyeny /27/ przeda-

cz a stego thy dz/28/ye-

czy zywycz]y they ze/29/

nye ostatek wyana /1/ Za-

placzycz zgydaczego gy/2/

myenya albo y stoya/3/

czego

czego zgydaczego nyedost-

anye

OrtOssol 102,3,w.19-29 -

102,4,w.1-3

Lywici

Opuszczając ma przedar guch (dnie) słowem
gymnastyce y v tego ze zymy or Dol. Mac. 140.

-----204a
zona...nyegest powynna s-
tego gydaczego gymyenia
dzyeczyennego dacz na po-
zywyeny

ale /26/ opyekaldnyk ma
zw/27/yedzenym gych bly-
szy/28/ch przyrodzonych
prze/29/dach gych stoya-
cze gy/30/myenye y stego
ge zy/31/wycz a ostatek
obrocnicz /1/ Nagych vzy-
tek podlug pra /2/ GEden
zyd zalo/3/wal szye na
/4/ krzesczyanyną ysz gy
la/5/yal y naszwal gy kvr
/6/wym szynyem
Tego szye wysznakl krzes-
czyan

OrtOssol 102,4,w.25-31 -
103,1,w.1-6

necessaria pueris ministrare

dywić

du. OitMw 140

Żywić

Sed celestibus epulis, ~~po~~karmy, eciam
hic in hac vita, voluit fouere, zyvycz,
et saciare 1456 ZabUPozn 118

Żywić

Ecce Drusianna..., que nos omnes alebat,
zyvyla, tuum ^{augur} adventum multum desiderabat

XV p.post. RRp XXV 176

k. 198v

Zywiec

- ronej zprawy

Zywaner = nutriens | 1466 | R. XXII, 27.

~~Atychay zywy = alat | 16. 16.~~

salutiferis animas rex inclitus alis, gl. mani-
bus congregat, et pullos ales alumina, gl. ^{aves,} id est
nutriens, suos

<I>n diebus illis factus est sermo
domini ad Heliam... dicens: Surge et va-
de in Sareptam Sidoniorum et manebis
ibi, precepi enim mulieri vidue, ut pas-
cat zyvyla te (III Reg 17,9)

B2: abi cyf karmyla)

XV p.post. G1BPol

Żywiec

Żywiec = vitalis, 1486, R. XIII, 277. ~~Vylkave zotyery~~
= vitalium suum, 16. 278, ~~Żiwianca - viciada;~~
~~1484, R. XIII,~~

žyvić

Vitalem suam vyekosca zyvocy

1436 R XXIII 278

žyvić

Myedhay žyvy alat

1466 R XXII 16

K. 218

Disce, gl. n. tu venter, pati famis acce iugum, tu
disce labori, cedere teque tui cura laboris alat, gl.
nutriat

Zywie

Nostra spes... crescere debet ad deum nostrum
ita tamen

(Si nostram spem bonis operibus
nutriamus, zywymi, quia si non
affuerint bona opera, non erit spes

1453 RRp XXIII 298

k. 400 r

Ossol 824

Żywiec sig

Sylui plomien zivi vria iako tvera skorupa
= vivax flamma viget seu ca^uifa testula } 1444
R. XIII, 305.

(vivax flamma viget, seu cava testula
succum linteolo suggerit ebrio)

Inventor nitidi

Żywic

92v lw

secundo quia voluntatem Dei non facit bonis
naczoč sze¹ kocha sze
operibus insistendo², tercio quia gula vacat carnem
[szywoczocz]³ (zywocz)
suam fovendo

XV med. Gł Wroc 82 v

Žyvić

Jesus schy^lz spenny narodnyl,
zdnowy pokarm n^om vrynyl,
ten pokarm panine noschyla,
szwymy pwerschymy zywyla.

~~Mon. XV.~~ Pr. Fil. V. 104.
C^x.

žytic' s

Jehizbi zobozal brat troy... a prymyez
py..., a zivilbi syf s tobφ, nye byer lifyod
nyego..., Pabi syf mogl zivil brat troy v cseboye
B2 Lev 25, ~~25~~ 35-36

! Bay syf boga znego,

Vixent tecum

F ut vi vere possit

Zygnic'

Pamye boze moy, takosz to wdozof,
o my nyeysze iakosz takosz szinyf syf,
ti gesz zamofcyl

B2 III Rep 17, 20

Vsustentor

Żywiec sig

Jako sibi zwyq = sustentor

1471

~~1471~~
Marszał 84

viduam, apud quam ego utcumque sustentor,
efflixisti

III Reg. ~~VII~~ 17, 20

Žyvić

Mozely opychaldnyk .. tych drecky
stoyace gymyenyje predacz us tego
thy drecky xywyer

Ord. Orr. VI 391

~~VI 391~~

Żywić = vivificare ^{← das}

~~Żywienie Fl. 70, 22. Słowo twage żywyła-
gest uę Fl. 118, 50.~~

Żywić - ~~vivificare~~ vivificare, salvare

Wskitko... karal Jorue zivice Bł. Jos. 6, 25. ~~Kingdomi~~
~~przeżył broty i nakaltema, zalyer tuad nas zgyry b.~~

~~III Reg. 20, st. Ny upra, ny strong nye sriwyl ba-~~
~~uid r b. I Reg. 27, 11.~~

10009

Ływiec tyg. - vivere, susculantari

Boj tyg boga swego, abj tyg waql ziwier bral dwaj
u crebze BZ Lev. 25, 35. ~~Pranyo barre way, takow tyg
wodow, u nyeyze iakow takow wriwyg tyg, tyg
dampcyt. B. Reg. 17, 20. Gdzie bi zuboral bral twaj...
ziwitbi tyg s tobb i. c. Lev. 25, 35.~~

17101

Rywić cf. Odrywiac

Żywić

cf.

Ożywić
Ożywiać

Lyzwie' cf. Pozywie'

Myrie of Meyrae

Żywiec

zomkiel zwojerajny

↓ jest u Rost.

↓ *Consolida media,*

Herba ~~HER~~ sancti Mathei, id est zywyecz uel zan-
kyek

XV ex. G1Lek 63

ZYWIEC

2000000 2. wyrazu my
Sanicula Europaea L.

Herba sancti Lamperti, *socaria, sanicula

Sanicula żywiecz

sz. także synonimny Fac. u Rest.

XV ex. G1Lek 66

Zywiec

Samuel Europejski
samuel swycki

Zywiec grandis

ca 1500 Rost nr 5461

Sankiel z wykrzyp

Zywiec = *M. Sanicula europae*

zywecz

consolida media

1437
Rost. n. 2552 (cf. Solidago
q. 4202?)

Solidago virgaurea było porządnie używane przez
kawiewy do gojenia stanowiąc gości, ran, postnaw.

ROST. Symb. r. 1437

2552

Żywiec

Sanicula Europaea L.
Zaulek sibirajny

Żywiec herba sancti Lamperti

1437 Rost nr 2640

Zywiec

Sanicula Europaea L.
Eauliel Szwedzki

Szywyca solidago

,ca 1465 Rost nr 4593

Zywiec

Sanicula Europaea L
zauviel swycajiny

Zywiec

ca 1465 Post nr 4594

Zywiec

Sauvica Europea &
sauvica wyroczym

Zywiec *sauvica*

1472 Rest nr 776

^y
Lynceus = *M. Gratiola officinalis* L.
szywyecz = gratia dei

Komitet białny

1460

Rost. n. 3572 . . .

Lywienie = victus

Напомынање у маџка ²⁰ биско-
па о плукају у маџко биско трзунка =
нем у бискупије, у одржаних у в ма
дхтане

(Monitio et informatio ad episco-
pum de modo tenendo in victus et ves-
titu et oratione)

~~in~~ XV чркы. V 2128. ~~19~~
(med.)

k. 2a

название посполита

Zyri gnath = ff. Volidago ⁿ Ferganica ^{ca} ₂
zyuignath = Lucilla | 1472 |

Ros - n. 123g.

1239

ROST. Symb. r. 1472

Zyriquat

Schizolago virgaurea L
virga aurea Gmel

Szyriquath

1478 Rest nr 1968

Элемент

Elementum, элементы: aqua, aer, ignis, terra

1414 Gl Jag 104

Лѣвѣ

Лѣвѣ = elementum 1444 R. XXIII, 303.

Zywiol

zywiol elementum

1455. JA. 14. 489.

XV

34

~~ARCHTOMXIV SIL 489 bk. r. 1455~~

Erunt tante tenebre, ut nullus sciet viam
 suam... in signum tristicie et compassionis,
 quam habebant elementa quoad hominem ^{fl.} szyvyoly,
 ignis aer aqua terra

Zywiol = elementum

fol.

1456 (3)

Elementa wr. zywyol. XV R. XXXIII 182.

Sanguis Christi emundavit conscienciam
nostram ... Et non solum nostras conscien-
cias mundavit, sed etiam omnia elementa
op. zywyol purgavit, nam aer fuit infectus
ex turificatione ydoletrarum

k. 111r

Żywioł = elementum

Quatuor

1456

Elementa żywyoli. xv R. xxxiii 184.

(nervy karkłst na l. 272r, ale nie
nie fot.!

Żywiot

Sasagmydka^v

relemento

sz szynow

- 14 ba . . . ~~XX~~ 230.

Zyriol

Zyriolus = elementorum

ca 1470

Membr 153

ut sciam dispositionem orbis terrarum
et virtutes elementorum
Sep. 7, 17

Ływiol

Elementum dicitur littera alphabeti,
prodeus vel xyryol, sicut aer, aqua, ignis
et terra, unum ex istis quatuor (I Reg prod.)

~~1471 APR 7 34~~ Manual 62

~~Ruth~~

~~(nakoicu)~~

~~nalezy do~~

~~Prologu do I Reg~~

lub

pod Prodeus: 'jedem z ceteris pierriesthor, z ktorých
nelo mo miest n' shtadoe wnebstriet i atonek
Ływiol, elementum'

Lywioł

Lywioły - elementa, id est principia, sicut
sunt littere alphabeti, autē, ut terra, aer, ignis,
aqua
14M MPKY ~~132~~ Mankal 284

war. lub. :

lywiołowye - elementa, id est prin-
cipia, sicut sunt littere
alphabeti ~~ib. 132~~

(ut vos doceamini, quae sicut elementa exor-
dii sermonum dei Hebr 5, 12)

Żywioł^{ty} - elementum

(Ten psalm) pomyśl, że

~~z~~ Kto stworzył żywoły, to jest

żywy, wyciął ~~ogół~~^{cał} wodę Ps. 73, arg.

Pał?

Pał.

Žywiot - animantia.

Wszelky żywy ol. gęsto po ziemy płazy i in. reptiles
~~quae reptant~~ (Wielikých žizel Cas. Mus. Coz. XLVI,
~~308~~ wywycer v sobě 182 Gen. 8, 17.

V (stary Testament Cardy:

V cuncta animantia

17102

~~Jan~~ Euvriot.

(sicut in mari
multa sunt reptilia

xyyolow roszmazytych

R. XXV. 174.
XV p. post.

~~Brückner Gaz. Śr. W. 3. hic recte
Rozpr. 25 str. 174 in isto mundo~~

~~Osol. 414. (B. 685)~~

2083

syniol = elementum. Misticie ... per regulum
intelligitur miser homo,
qui antequam fuit lapsus in peccatum, fuit magnus
rex, quia

Nullum elementum, skadri

syniol, ~~1180~~ onpwy. II 916.

xv ex.

↓ 5r

nulla bestia ... potuit nocere

Lyriol - animans

serpens erat calidior cunctis

Animantibus, lyrioli, terre (Gen 3, 1)

ex xv enky. ii, 32b.

k. 354 v

БЗ: в своем строении зыбшего не
меня

Zywioty

dublet

~~Embryota sunt fermenta vel nutrimenta,
proprie żywoty~~

~~1444 RozPawl 84 r.~~

Żywiol

Żywioly

Embrotta sunt fomenta uel nutrimenta,
proprie srywoly

1444 Roz Paul 84 r.

ζυωικός

vitalis, lebentlich, ζυωικός

© 1500 Ex. Stow 139

Lywizna Ly[s]wizny car[mi]nis
var. kali:

(Lywizny) ~~Lywizny~~
Lywizny = carnis (pepr. z carminis)

~~Lywizny + carminis~~

~~MPKJ.V.8~~

ca 1470, ~~MPKJ.V.8~~
Moulin 7

ex cunctis animalibus universae carnis
bina induces in arcam

Gen. VI 6, 19

W B2 reprint of

Zywizna

Ziwyzna

~~VIII~~ # wokal.:

Zywyzna { animancia

~~Ziwyzna~~

~~MPKJ. V. 8~~

1470

Novu Lib 7

~~MPKJ. V. 8~~

BZ: na wszystkie zwierzęta

reconditus est autem deus Noe cunctorumque
~~VIII~~ animantium ..., quae erant in arca

Gen. VIII 8, 1

Lipwina | Marissim a Andrea ...

Sivizimus | hereditatem et privilegia 1399 J. Paw. III,
N° 6146.

Lywirna = pecora

Solutio facta est de peccoribus, scilicet vaccis
et equis, alias sse *wchitkye srywysrny

1462 Fresn. 71

Zywizna = utensibilia domus

Hedvigis... recognovit

✓ Se nichil recepisse de agro nisi tamen ~~de~~
~~utensilibus~~ utensilibus domus, hoc est de

zywizna

1471 Treŝn-89

żywny

Wsplozycy wodi s szebye plod ribni
dlusze zywny i plod latayfci

BY feu 1,20

V animae viventis

Žywny - vivens

Skwarit bog wreborbi y correlke darrp zywny V BZ
Gen. 1, 21. ~~Wploczeye wodi i wrebye plod rleai~~
~~Durre dzone sb. 1, 20..~~

V y mdrayfcař

omnem animam viventem

17103

Żywo = vivente
On król...

Świętego bartholomeusza karal gest był... i jego
gy skony żywo obłupyer Gr. 173, a.

4.8

Żywo

Gospodnye wsze mogocy, ...

orosztes narra cyala karal Sobyl zywo offerowaci,
przyjmy ... nasze dusze

~~171. 102.~~
Waz off. 5, 322.

qui nos sacrificium tuum fecisti

2 yno

* N * korabyu bφdφ (~~se symone doid~~),
abi s tobφ zostali zyno / som cronye i
somyce

32 feu 6, 19

(ut vivot tecum),

zino

ktos na obratkach zont rozumie macierz
sey, ... zino spalon bpdze s nima
(vivus ardebit cum eis)

B2 Lev 20, 14

ziwo

Spedup ziwo do * pyekal

B2 Num 16, 33

descenderunt vivi

zivo

Nizadnego nye ostavisa zivo (nullum
... permittes vivere)

32 Deut 20,16

zino

Samego krole Itay zino veswycili

Bz Jos 8, 23

apprehenderunt viventem

ziwo

Iph Saul Agag... ziwo

B2 I Reg 15, 8

apprehendit Agag... vivum

Żywo - virus

~~Żywo spalon bzdre B2 lev. 20.14. Ist Sant Agag,
Krolya Awatek, żywo ib. I Reg. 15.8. Nye orla-
wyl azgenegs żywo ib. III Reg. 15.29~~
Żywo plemnyo

Żywo (sc. Aza) wai tek nowad Żerabo-
amow a

non dimisit ne unam 17104
quidem animam de semine eius

ζῆνο

Lyoko pre pokoy gyolφ, zgy mayce
ge zino (apprehendite eos vivos)

БЗ III Reg 20, 18

Żywo

→ Viuaciter impressum, żywo wczysno-
no 1456 ZabUPozn 102

Nec michi fiat verbum scriptum mutum,
sed incarnatum, sed in forma humana
meo casti corpori,

Lywo

Nowyasto, nyestateczna, stara, bi przepusczył
zakon, dostoyna by xywo poprzebyenija. [Foe-
mina senex et meretrix, si lex permitteret, vi-
va sepelienda esset.] 1715 R. 1715 III.
(p. post. (A.))

Lyko

Ibadreszly xyvo, thedy tho thobye
badnye ku sekyskxyenyu a omreszly
thedy thobye badnye ku sknoxe

XV Nam lit. #5 XXIX 115.
ex.

Ibyc': 4. puehsai... ~ rbc' ixyo porostoi ro ixcin,
puezye

Żywo

Święty Jan... posłał do Betanji, pisząc Marij
Magdalenie i Marcie, iże mistrz ich... osądzon miał
być rychto ku śmierci; przetoż pisał im, chciały li
by żywo mieć, aby... przybiegły natychmiast do
Jerosalem Rom. 734.

Żywo być

Odpowiedział im Pilet...: Wszak wy to przy-
rodzicie z waszego narodu, wrodzicie... nie pre-
ferować żywo być na ziemi Rom. 870.

Żywo

Żywo uerquic - vivere facere

Ja umorzę, a żywo uerquic per. Dent. 57.

ego occidam et ego vivere faciam Dent 32, 39

zywokost lekarstwi

Zywokost = M. *Symphytum officinale*

zywokosth

=

consolida nigra

1460

Row. n. 3487.

Lywokost

(?)

Ad parandum antidotum: oływa srywyera, sry-
wocost* srywyer; * XV Tab. 516.
salnia, yaryczky (med.)

Zywokost

Symphytum officinale L.
Zywokost lekarski

zywokost *consolida nigra*

ca 1465 Post nr
4282

Zywokost

Symphytum officinale L.

Zywokost *consolida nigra*

1472 Rest nr 578

Zywokost

Symphylum officinale L.

Schwarzschonk *consolida nigra*

ca 1465 Rost nr 4281

Synokost

symphytum officinale.

Synokosth consolida regalis

1493 Post nr 10981

Zywokost

- *Symphoricarpos officinalis*
zywokost lekarski

Zywokosth consolidida maior

1493 Post nr 10992

5
Zyrot
Jon moif duszaf perzyczel... y potlocz
w zemf szinat moy

Fl 7, 5

dim. 7ut

vitam meam

Zivot

penz (sc. gospodzin) wyplacuje
ze straty zivot tray (vitam duam)

Fl 102, 4, sm. Put

žyhot

Bo tamto kazal gospodzyn blago-
slawene y žyhot Wasz na hety

. Fl 132, 4, str. Prů

Vritam

zivot

Sznangomay, esso drysz vilozilem
w vidkeny v treu zivot a dobrota, a
preciz temo smyera a zlosa

By Dent 30, 15

vitem

zivot

Snyatki prinošavam..., zecsem
vilozil zivot vam y dobre pozegnanye,
y klytff

· Bz Deut 30, 18

vtam

Зигрот

Калу тые беругеу, ухе іа учекф
е рехонам мирот оуу (ut in
salver)?

§2 1 Reg 27, 1

życi

Jenze odkupyl ze szmierci
życi twoj (vitaem tuam)

NH 106

Psal 102, 4

zýrot

Bawni (pro iawni) ies mi u vcaimil
drogi szinota (vitae)

Fe 15, 11

dim. Put

Zivot

Szinota V prosil iest od cebe y dal
ies iemu dlugosiz dnow na weky

Fl 20, 4

V (sc. krol)

om. 9m

V vitam

2 ýnot

Ne zhubay s nemilosivimi, boze,
duzre moiey a s mifszmi krmí szikota
mego

Fl 25, 9

hru. 9m

~~in quorundam manibus~~

cum vini's sanguinum vitam meam (for. 2 Fl)

zinyot

Gospodin odgimusa zinyota mego
(vitae meae)

Fl 26, 2

Sim. Puk

zygot

Ktorei jest ciałowek, iensze due
szinotak, milnie obny widzeć ołobre

Fl 33, 12

hu. 9m

V vitam

szukot

W sebie modlitwa bogu szukota.
mezo (deo vitae meae)

Fl 41, 12

sm. 9m

zjwot

Bo gnew w rozgniewaniu iego a szinot
w woli iego

Fl 28,5

sim. 9m

Vvita

zignot

Szirot V moy we pkel przybli'szy

syce

Fl 87, 3, sw. Pur

Vvita

zywot

To prawo bŃdzie wraŃednika pobyegego,
Ńegosz zywot ma syp Ńochowca

Ń2 Deut 18, 4.

V vita

„Kto da wyciec s tich lyodai;“
Zywot - wita

Zywot gego bode za zywot gego Bz IV Reg. 10, 24.

~~Ustawa przed rokiem rolniczym cherubym... ten ostrzegany
drugi ka ossewa zywota wla. Gen 3, 24. Likaer tyt bodez
we dze q w uoczi, a nye uwyozrit zywota swamu. C. Deut.~~

~~28, 66~~

anima eius erit pro anima illius

10105

a lata moia w pla-
czech

Żywot = vita

30

~~Szered jest w bolenu żywot may Fl. 30, 12.~~

~~Polowce w zemp żywot may Fl. 7, 5.~~

~~Verobe jest sludna żywota Fl. 35, 10.~~

~~Polowit jest daczp moic ku żywotu Fl. 65, 8.~~

~~Pycar bczp gospadcu w żywocie meem Fl. 103, 34.~~

~~Lepire jest wtolowdce twote nad żywoty Fl. 92, 4.~~

Sim. Pm

A vita mea

iznot

Do v sebe (se. gospodna) iest studna
szynota (fons vitae)

Fl 35,10

Sm. 9m

zyjroł

Ten psalm > powyższe, yś Xps yest
studnye zyroto y sznyatłoszcz hyc-
knye

Ps 35 arg.

zykrot

+

So lepsze jest miłosierdzie troje
nad szinoty (super vitas)

Fl 62, 4, sim. Put

zjwot

+

Jensze (sc. bog) polossil iest du-
szp moip ku szinotu (ad vitam)

Fl 65, 8, km. Per

zygot

Wydz dobra Jeruzalem i ~~z~~ wzech dnow
szynota trego (vitae tuae)

fl 127, 6. sm. Put

~~szyn~~ szynot

Gospodnie, takoly ~~szyn~~ szynot albo w ta-
kych szynot dwóra mego, potrzebujesz
y oszytych mę

Fl Ez 10, sm. Put

domine, si sic vivitur et in talibus vultu spiri-
tus mei, corripies me et vivificabis me

Is 38, 16

Ływoł

Day, Bore, Ływoł na tem swere] tako wyescry.

$\frac{1}{2}$ XV Apr. I 61.

Del III 18
✓

(inne anje! kadm boij helo iu djo)

Żywot

zdrowa cielewno, matko ^{by} miłoszerdza,
żywoth, saloth coszoxi (Salve... vita)

y nadzieya nasza

Salve Reg ^{10.} 1, 2, 5, 6, 8, ~~12, 14, 15,~~
~~20, 4a~~

żywota   ib. 3, 4, 7, 16, 17.

Żywot

Szłowska królewna matko
miłoszirdka szłothkosc zywota (Salve
Regina mater misericordiae vita dulcedo)

Salve Reg 16, 17.

Lysot

rodzina bórz królewus, matko
młospróba, xiwołłta, słox ho sory
(Salve regina, mater miserisordial,
vita, dulcedo)

Salve Reg 4, 7, ~~8~~

izywot

Idrowa Maria, madko mylosery, zywotk
slotkocry z nadzeya naroha. ~~R. XXXIII~~

~~185. XV R. XXXIII 185.~~ Salve Reg 14

żywoł

279. Berzem nanafz waran y nanafzø
y dufzø | Czefcz Jaco fmi bili poflowe
do pane | Jaroflawi od Aziwka abi
mu dala przef|pecznofcz fziwotha
ymir]ana mugo | nechczala dacz

1404 Kol nr 279

Żywot

Triplex est sompnus, n. corporalis,
spiritualis et beatus, sicut triplex
est vita, żywot, n. corporalis, spiri-
tualis et beata

XV in. CkKarB III 77

v. 188d

Dixit: modicum (70 16, 20). Unde in isto (?)
Zywoł sancto evangelio tria sunt consideranda. Tercio
infelicitium (?) hominum iocunditas, quod potest sic dici:

✓ *nasrego zywotha crothcosser*

cg 1420 / R. xxiv, 83.

~~Jag. nr. 1299. (K. 42.)~~

~~Br. Kar. św. I 46.~~

Rozpr. 24 str. 83 poz. w. XV

2694

Lycos Bonus pastor animam suam
dedit, pro quibus tuis

Lycos dages animam dedit

R. xxiv, 73.

xv im. ~~gag. nr. 1297 H. (33)~~

Pr. Kas. str. I 36.

Rozpr. 24 str. 73 pocz. w. XV

(1106)

Rozm 426: dusza

fo 10, 11

Szywoł

Ego sum pastor bonus, et bonus pastor
animam, szywoł, suam dat pro ^(v) ~~m~~ ouibus suis

(fo 10, 11)

ca 1500 JARp ~~X 3v~~

plKaeb I 25

Żywot

Thedysz thy n[ig]a mya wybyekl sz ostre bronya
szyla, Pychery byl thobye nye wstapyl, esse my
moy zywoth myl, zabyly mya

1443 Tyru Szd. 144

zyrot

Jolisz meczoni Pyotr nye zyrotha V
otheymoyez ale krydze pemu pneth
thym vsymyong mszozanaz Jana
posman jest vranica

Sul 33

Vartan

#76

Żywot

1Cb

/41/. O doswyatczenyv ran.

/G/est przyszlo przed nas, kake Pyotr sczygayacz Iana, gest gy vranyl 22/ barzo na vliczi; tedy / Ian Pyotra pozwal przed sad szalvyacz nany, ysze gy vranyl. Ian rzecel, ysze ya gesm gy vranyl, ale z gego poczathkyem, bo on mnye pyrwey vranyl, a na to ya mam swiatky. Przeto my Ianowy przysadzylysmy doswyatczyecz na Pyotra, przeto, ysze gy posczygnal na vliczi y gest gy ranyl, bo Pyotr nye odeymowal swego szywota.

Dział. 21-22

Żywot -

Odejmować żywot - defendere vitam

Pyotr nie odejmował swego żywota, ale
stał męczelnik swęj krowdy. Dział. 22.

zykot

Ostawiemy lesz, ysz kthorykole olzenyca,

gualtem wsylił, ... zykot / jego bosz na

myloszy... dzenky

Sul 58

Sm. Diet 55

Vnta

138

Zjurot

A gdy dwa... bracia rozdziel między sobą
wszystko, aś jeden się niech umrze, ainy
bracia ostala w zynoue, ainy synowie...
moye smyer wsokro szyc... then the dial

Sub 67

fretres superstites

1+160

Bzić in

zivot

* Prerucezeny, bodkely kmyothomya, ...

zynth dzesgagz prynnamy ma ofhko-
pys (redimet vitan)

Sul 81

Lzwot

161 lw

(~~compassio flutowane~~ Incolatus meus³ lywot
moy)⁴

pr

secunde lacrimae sunt profitencium et ille lacrimae
sunt compassionis

XV med. gl W noc 16 $\frac{1}{7}$ r

Żywot

Oczere, wszekom ^h yot ^h twoye dzecy
wyemie, dalbych swoy żywoth pzeera,

Aleksy H. 47

Ziwność

Podam strony i pow. bog. słownika
z filii szermu y w tchni w obliczu
tego w tchnymym szynotek obi wry -
myon słownek szyni dusze

§ 2. 7

Uspiroculum vitae

Zywot

(nadchnol)

43v lw

Et inspiravit Deus in faciem eius | spiraculum

zywota

vite

(Vse. homini)

XV med. Gł Wroc 43v,

Gen 2,7

zjwol

A wstanył (sc. bog) przed rożem... cherubyn...

ku ostrepaniu druzi ku drzewu zjwote
(viam ligni vitae)

By Gen 3, 24

zivot

+

zneto yze knye nazya zivotow V

Бѣдѣ пощѣдалъ сѣрцы нѣго стоненя
зъ рѣкы словыесыеу ... зъ рѣкы брѣта рѣго
Бѣдѣ пощѣбавъ zivot словыесыего
(animam hominis)

B2 feu 8,5

V animarum

Клѣ: duse, duse

Żywot

Żywotka = animam

ca 1470

~~MPKJ. V. 8~~

Manusub 7

~~MPKJ. V. 8~~

reparare animam hominis

Gen. ~~IX~~ 9, 5

zivot

Wrocy sz gemt nagem gepo dralo...,

bo obogy jest a tim swoy zivot karmi
~~ex eo sustentat animam suam~~

B2 Deut 24, 15

ex eo sustentat animam suam

zivot

cioto?

Calonyek ~~rossas~~ roskogogo zivotu
myedhi kami ... zavidhet vφdse bratu
dremu

Bz Dent 28, 54

homo delicatus

zivot

A tak... myemouš y zivotu zbil,
vmar gest w shey myemoci na gorrey

32 || Par 2, 19

vite carnit

ziivot

Orinmyona jest modlitwa nasza przed
panem Bogiem naszym, aby... dal nam
ziivot mali w sluzbye naszej

Bz I Esdr 8, 8

sm. ib. 8, 8

o tym modlicom
~~ut. daretur nobis~~

Nij: dai nam troly izrota w niewolshie nasem

zivot

simu moy, ... skyally messid ou v,
lyeska staroscy nossey, vajeda zivotu
monego! (vitee mostree)

32 Tob 10,4

a mogli by go oszan/20/dzy-
cz jego prawo wczynycz /21/
a [owynyly gy | Stara] a/22/
bo mloda [rada, wysznaly /23/
szye tego] czo przed stara
§24/ rada mowyl ywyszna
/25/ [tho gemv gydze o ge-
go /26/ szywoth] a przyly
szya /27/ tedy moze szye
sprawicz /28/ na krzyszu
yako prawo /29/ yest a
stara rada

yvsz nyemosze nayn szwya-
thczycz bo ony Jusz nye-
szedzą wradzye

transit & bi ad w tem

dywot

Żyvat-

Idzie o izvat

Wyornaly sup. tedy yenuv gydrye o zyvatk,
moga gy osradryer kw smyerory Art. Mac. 38.

-----41d
Te/10/dy rzekl ten czlowy-
ek /11/ przed rada [wyszna-
ly /12/ namye parobek yra-
th/13/ay [a bych kazal bra-
cz /14/ to szyano chcza ya
tho /15/ czyrpyecz y szwoy
zywot /16/ dacz] Tedy wysz-
naly al/17/bo wysznayaly
nayn /18/ przed rada yego
parop/19/czy y gego ratag-
ye ysz /20/ on gym kazal
to Szya/21/no bracz pothem
gy ka/22/klal proboszcz

szthvmv albo szkosczyola
tako dlugo gysz gemv zap-
laczyl tho Szyano wkradzy-
one

Ort0ssel 36,1,w.9-22

capite tuo vellet succumbi
et vite
zywot

Żywot

Wyszmalı na myą parobek... abych tto
sziano bracz karal, chera za tto czerpięca,
y szway żywoth dacz.

Int Mac 38 (100)

capiti suo et vite succum-
dywot bi debot

-----42a
szthvmv /23/ albo szkosczy-
ola tako /24/ dlugo gysz
gemv zapla/25/czyl tho Szy-
ano wkra/26/dzyone czo ot-
ho gest za /27/ prawo podl-
ug prawa /28/ NA to my prz-
yszasz/29/nyczy Smaydbur/30/
ku prawo mowy/31/my [Gdysz
ten obwynyo/32/ny poddal <sig>
czlowyek na /33/ zaplata] a-
lbo na wysz/34/nanye [szwy-
ch parob/1/kow]y rathaya [o
szwoy /2/ zywoth a ony prz-
ed pel/3/na

rada nayne wysznaly]ysz on
kazar bracz tho szyano

OrtOssol 36,1,w.22-34 -
36,2,w.1-3

OrtOssol 38

-----198a

naydzyecz waszem prawye

nyegestem/7/ly yą blyszy

bronycz sz/8/wey szygye y

gymyenyą /9/ nyszly by m-

ye kto mo/10/gl przeszwy-

atczycz albo /11/ czo ge-

st prawo o tho /12/ [Prz-

emyenyeny /13/ rzeczy

nykogo /14/ maya yacz a

/15/ny nagego zywoth /16/

mowycz] a gdysz ten go/17/

sz znyzadna rzeczą ya

/18/th

any wczem vffaczon any on

sam tego ly sta przynyo-

szl Tedy on gest blyszchy

swą szygyą y gymyeny

bronycz

OrtOssol 100,3,w.6-18

dywoł nec ad vitem suem loqui

Żywot

O przesmyczeniu mecy nikogo nye maja
yacz any na yego zywoth mowyc.

Ant Mac 137 (1)

*de vita ad mortem officit
Dywał*

V leg. z śniata

-----199d

Geden czlowyck przywyodl
drugyego wkłoda

- /9/ a Szklody przywyodl
- /10/ gy przed gayony sand
- /11/ a na drocze wyodacz
- /12/ gy wolal Czeter trzy
- /13/ krocz slowie [nyestoy-
- cze /14/ na mego morderza
- ysz /15/ mego przyyaczela
- szgla /16/ dzyl szwyatha /
- szszywo /17/ tha ku szmyer-
- czy] potem /18/ nayne zalo-
- wal przed /19/ gayonym
- sandem thy /20/ my szlowy

zalvya nayne ysz on mego
brata albo gynego przyya-
czyela geden noszem bez
prawa szgyal szwyatha

Żywot = vita

owoz zivota ⁱprozializmu
~~fructum vite communicavimus~~

ca 1461-ff. Lerm. 442.r.

Benedicta tu inter mulieribus⁹⁰⁰, quia
per te fructum vite communicavimus

odest. FN

zivot.

Kogokoly smyera vdusy, kasady
w gey scolye byca masy, dyfno
sya swym rakom stary, kasdego
skijotha sbary

De morte n.

~~U K J 181, 16.~~

~~Dyab. v. 181, 16.~~

izivot

Kasdemv srya tak vhasnya,
gdy go kyvot sbauya

De more H.

~~MAPKJ. II. 182, 58.~~

~~Dyab... 58~~

zywot

racz
Myla smyrcy my ^zosyeryk (~~z~~)
procz chesz ludne zywota s**z**aryjex.
de morte u.

~~MARK. F. 485, (146.~~

~~Al. s. sm. 145-146~~

rywot, a

Morza... y chorego y strowego,

~~sbaryya~~ szymotha kasrdego
sbaryya

~~MARK. I - 186, 175.~~

~~Pol. 192 175~~

De monte. H.

zivot

Dochnownego y srojeczszkatego,
srbavya zivotha kasrdego

~~MAK J. J. 189 267.~~
~~St. p. sm. 263 267~~
De morte w.

Żywot

Myla samyerczasty

(Sbarysz mya ryuotha mego)

~~MAPK 7. T. 192 (368.~~

~~Pl. 368.~~

De morte n.

żywoł

W pocztach czy ja nye korzyścra,
roskrythky w żywoce skanyścra

~~MPK J. F. 155,~~ 156.

~~de morte H.~~

de morte H.

zywot

Stegom srya rywotem byedryla
pothem y ysem wrythka moer stracyla
(u)?

~~MPK J. I. 187 (213.~~
~~St. ...~~
de morte W.)

Život

~~Živ~~

§§

* Žywarze = anima

1471 ~~MPKJ. V. 40~~ Mem Bel 74

mamotrek mikurowski: bez zivotie

ecce filius meus, qui egressus est de utero.
mes, puerit animam meam

II Reg. ~~XVI~~ 16, 11

826

zivot

Juzz ceskosoz prirodny mezo
synothe, thy ~~beny~~ bronny mye

NW 750

z ynot

Pan bog myechay bandzye sztosz
mlodoszy moicy y krythkyego
zynothia na kryky krykom

MW 81a

zynot

Osthatema godzyna nwego zynotha
Ama nwyatha panu bogu ofyarowole

MW 85 b

Zywot-

Boze,

w

V Skrzery mye ~~de~~ dnye y w nocy do skony.czenya zywotha mego 77aw: 183. Chwata~~bande... thoby, syn zywotha wyetog.~~~~tego 158. Tha szwyatther... byla my...~~szthwyerdzenye laszky, lekarstwo zywotha,

pamyatka thwey szwyatkey matky 153. 77ty.

~~ly gospodnye, zywoce moggye dusche 122.~~

Zyrot

Obdormit (m. peccator) sperens...

habere longanimitatem dlogy

Zyrot

XV p. post.

~~PKW B IV 157~~
~~PKW XV 157~~

v. 4 b

żywot

Pone gule metas, ut sit tibi longior etas
dluszy zywoth

XV p.post. PFRp III 290

k. 286v

des
1st

zywot

Qui in claustris degnunt zywoth iuxta
normam, sic non regnunt

XV p.post. PFRp III 289

k. 274r

żywot

Intus sive foris est plenaria vita, szv-
pelny żywoth nasz, timoris

XV p.post. PFRp III 289

k. 276r

Zywoť - actas.

decretum est actatem ducere
v myshy wyescz zywoth.

ex. XV. Pr. F. 1. III 180.

Żywot

Nam tales omnes delebuntur de libro vivencium, zywota XV p.post. GlDom 73

zivot

Ten isti gualtownyk banokye cym-
pyal sbyerenye dlye swego zivotha

sul 88

temporibus aeviternis, nar. aeviternae

Żymot

Dz(ię)w(i)z(k)owego

Jakom dobiła na Maesku za Drzo-
wego siuotha peneszet gruien na
Kurowe

Lehst nr 1454
Kubelb nr 214

1393 Pozn nr 151

Zywot

Tako mi etc. ifzem bil pzrite<m> |
ifz godfwin dal dzrerfcze X *marcas*
et V <...>^{b)} | za lidowego fziwotha

a) L. 2089: interfecerunt.

b) *Cyfra na brzegu karty uszkodzona*

1398 Kościan m 34

~~Zywot~~
~~ZZZ~~
~~Zywot~~

~~6094 Pachna de Wargawa ponit Nicolaum de Gostezia
erga Albertum de Upalyc. Rota. Ut seit, quod Pachna exsol-
uit istud totum debitum fratri Alberti za iego ziwota.~~

1399 T¹⁰W IV w 6094

13 : Paw. Łecz. IV, №

Teki Pawińskiego T.4 №

1468

Księgi grodz Łeczyc. rok 1399

Žywt

974 yaco tho fwyathczimi | Jaco Bar-
thlomyei | zaplaczil mýchalowi [[po-
ffag] yego macze|rzi poffag yfzatho
dofficz vczinyl zafz|wego fziwotha

1420 Kol nr 974

Zywoť

376. † | iako to wemi ýfwathezimi iaco
hanczin | mofz [f] zaľwego ziuoťha
nebil wdzirfze|nu¹⁾ teý dzedzini
apoýego ziuoće | przýachawszi [p]
hanka vibila Sechnø | gwalthem fz
dzedzini fteý²⁾

↑
Kur: <i> stej

1399 Pozn w 376
Tekn! w 2891

Żywot

376.† | iako to wemi ýfwathczimi iaco
hanczin | mofz [f] zafwego ziutha
nebil wdzirfze|nu¹) teý dzedzini
apoyego ziucze | przyachawszi [p]
hanka vibila Sechnø | gwalthem fz
dzedzini fteý²)

1399. Poru m 376

Leku | m 2891

zynot

Taco blygosla nicz se bφdφ
w szihocse moiem (in vita mea)

Fl 62, 5.

Plut.: do... zynota

życi

Bo dusza jego (sc. człowieka) w sz-
koce jego błogosławiona będzie

Fl 48, 18

Sm. 9m

Vin vita ipsius

Wuj: za życia jego

zjkor

Руча вѣдѣ господарнѣ у сзучоуе^v
меем, спучеуаа вѣдѣ богу меем,
оуѣдѣ усем (pro yesm)

Il 103, 34, см. Руч

Vin vta

życi

Że chwała gospodna w żywość
mym (in vite mee)
Że 1451

Fl. hres tej asoi zolawia

Żywot = vita

Bandź chwalisz boga w ziwoocie mojem [lauda-
bo dominum in vita mea]. MW. 125a.

Psalm 145, 2

dywot

† Jaco [[czfo]^a) to fwatczø Jaco
wirz|choflawina matka bila wftrzi-
manu [[wt]^a) tey rolej dofwego |
fziwotha] iona potem afz pan |
Jan poflal dwanaczce plu|gow przy-
kazdem pludze dwa | czloweky
ifam fzedl famo cz|warth ftaco
dobrimi yaco | fam irolø^a) przeoral

^a) *Piek. 779: nie zaznaczył skreślenia
wolø.*

1404 Kościan nr 231

Żywot.

698 Tako gim pomozi bog yfwāti | †
Jaco to fwatczø (Jaco pani | kathe-
rzina nezemowilaffø | fwey oczýszni
dacz ani otney | platu ^{ce}dwacz (!)
dogeg zýwota | Dzerfzkowý

1714 Poznań nr 698

Żywot

1025 Tako gim etc. Jako to fwatcza [Ja-
ko | hanka wączkowlka polzyczy-
la¹⁾ fwe dzewcze Margo | [rzeka]
rzacze pŷączŷnacze grzŷwen gro |
fchi fchirokich do geŷ szŷwotha]

1418 Pozm m 1025

Zywot

(103 v) Tako nam pomozy bog etc.
Jako | tho fwatczimi [Iſze pany
Helka | byla wdzerzenu othteyg
daty | plathu teczo podlug lyfta
afz do | zywotha fwego]

1432 koscian nr 1460

Zywot

T mi b p y S † | Jaco to Swacczimi
[yiecz macz dala | Sefcz grywen
groffow Swemu | fynowy przed-
wogowy na lascarzw | za Swego
Sdrowego zywotha

1407 Rt Kou

m 242

Żyrot

Jako to świadczy, [iż pan Marcusz] Marszelew-
sky [iż zastawił srebro za swego zdrowego
sywotha w osmy grzywien zamskich penandzy
panu Symanowy Syrnicskemu

1418 Pyadr nr 519

Zywot

Jacotho fwatczą [Jaco Cýbek] Mi-
colaýew | oczecz [newfzał barthlo-
meýewý kmece|wý pol flada ale
gý bil vkupil za fwe|go fdrowego
zywotha vbarthlomeýa] | ýwfdano
mv [v] przeth szoltifem

1420 Koscian 788

żywoŃ

709. (698) Jaco (Andrzej sbracza) < moy ocyecz > dzirsz(y)
< al > wloka yszzedlisky < wraschynczu > wyszsey trzech lyath
< wpokogu > za szywotha Sulkowa. — Jaco ya to wem eze An-
drzej < ow > (sbracza) < ocyecz > dzirsz(y) < al > wloka yszzed-
lisky wraschinczu wyszsey trzech lyath < vpokoyv > zazywotha
Sulkowa.

1441 Zap Warsz nr 709

zywat

1192. (48^v) Thago etc. Jako Msczyssek de Mlossoli extradidit Katherinam filiam suam post virum za zyvotha swego. — Jako ya tho vyem ysze.

1469 Zap Warsz nr 1192

zjnost

A thakesz czogemy o dzevkach szlach-
czyrow myszszycs wojewodi, aby fe
za zynotho V daly mgzrom

Jul 57

sm. ib.

Vin vta

ienyadze na bycz schaczowane a tedy brath re-
 zony gestly abo stryczny^{1/} esasz kaszdey pye-
 adzny nyaste posagt na saplaczyez. Te gest e
 zewkach wegowedzynych. A tesz tesz chczony e
 zewkach gynszych zonyan, ysz za swego szywota
 ayą go wydacz za nasz, posag gyn dostateczny
 prawyszzy, ktore po szyeresz oszcza na braczy
 wcy wyęszey nyozs nyo zyszczą, Bracza rodzona abo
 tryzna syestron kaszdey po czterdzesocy grzy-
 en naya dacz, a te szx bądze wielkoye gynyonye;

/ Tu następuje wyraz "wsawszzy", ale podkropko-
 wany na znak, że błędnie wypisany.

/131/. O posagv dzewcze namyenyonem.

/V/stawiamy, aczby nyektori zemyanyn za
żywota swego dzewką swą 53/ za masz dal, po-
sag gey dostateczny namyenywszy, tedy po sz/nyer-
czy eczezowie ta dzewka na braczy wiączey nye
syczne. Aczliby gedna abo wiączey dzewek po
snyerczy eczcza zostali, teyte dzewcze za posag
na bycz opravieno sste grzywien przez braczą, tej
panny; aczlyby byla panna wegewedzina a gymye-
nye wielikye, tedy sste grzywien, ale gdyby byly
wiele dzewek a gymyenyne male, tedy gymyenyne na

Żywot

Owece za żywalka w xerye y dzeckem
opyskadlnyka moze daer sul 75

V pater vivens

zivot

Tegdi w domu... myszkala bandnye
(m. wdowa) alysch do yey zivothe

Sul 105

dm. ib. 106

ad tempora vitae ~~na~~ suae

3421 Divisio

zjrost

do 1 p. med. ~ ?

Jednemu (s. synowi) symyš bilo Phalech,
preto isre za jega zjrota V bile zemya
nozdelous

B2 feu 10,25

V in diebus eius

Žywot

descenderunt

as i pueri a z

Padlibi za Žiwota (viventēs) do pyekla

BZ Num 16,30

-----26a
czo /24/ Sprawa gesth mye-
dzy /25/ thymą dwyemą /26/
NA to my przyszasz/27/ny-
czy zmaydbur/28/kv mowye-
my pra/29/wo Czokoly masz
gyda/30/czego gymyenia sz-
wey /31/ zenye poky byla
zywa /32/ kxobyw wszal my-
al y /33/ dzyerszal To ma
myecz /34/ ydzerszecz ale
[stogyaczye /35/ gymyeny
ygyne nyesto/1/yacze kto-
re masz nyedzer/2/szal za
zywotha zony swęy

Tho przydze gey brathu] S-
prawego prawa

OrtOssol 29,2,w.23-35 -

29,3,w.1-2

OrtMuc 26

(etc)

Trac p

Handwritten signature

-----61d
to gey nye /29/ moze zawadz-
ycz kv /30/ gey prawu podl-
ug prawa /31/ DAley tesz [cz-
lo/32/wyiek za swego /1/ sz-
ywothą moze szw/2/ym dziecz-
em wybra/3/cz albo postawy-
cz Opy/4/ekalnyk] a then o-
pye/5/kalnyk moze szye opy
/6/ekacz dzieczmy dolath /7/
thych to dzieczy pod/8/lug
prawego prawa /9/ DAley prz-
ym/10/rzely dzieczą/11/czv
gymyeny od szwe/12/go ocz-
cza a przyszlo ly /13/ by
tho dzieczą
ku szwym lathom

OrtOssol 44,4,w.28-32 -

Ort. Ort Moz 52

45,1,w.1-13

-----5b
/11/ Daley tesz kthorymy
/12/ szlowsy syedzaczą rada
w/13/ysznała ysz zobowyzal
czło /16/ Myesczkyego Myes-
czany/17/na czo vwasz syed-
czy wm/18/yesczkyem prawem
chocza/19/y on domu swego
nyema /22/ Pytalysczye tesz
nasz o /23/ prawo dwe rodze-
ny Sz/24/yestrze gednego o-
czczą ged/25/ney maczerze
przyszlyey /28/ Daley [moze-
ly człowyek /29/ zaswego zy-
wotha szwym /1/ Dzyeczom wy-
bracz albo po/2/stawycz Opy-
ekaldnyka]

OrtOssol 14,2,w.11-29 -

14,3,w.1-2

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

/17/ NA tho my przyszą/18/
sznyczy Smayd/19/borku pr-
awo mo/20/wyny Czo koly
ten vmar/21/ly szwych rze-
czy albo gy/22/myenyą dal
swemv to/23/warzyszowy za-
szywota /24/ szwego wracze
y myal to /25/ wdzyerzenyv
tho gemv /26/ ma zostacz
ale zostawyl /27/ ly ten
vmarly poszobyę /28/ sto-
yące albo nyestoyacze /29/
gymyenyę czosz myal we
/30/ szwem dzyerzenyv Asz
do /31/ szwey szmyerczy

Szywał

J. K. Ort. Nov. 60

-----84a

/6/ pytal prawa od tych
trz/7/ech szyostr Mozely
thą /8/ panny oddacz szw-
emv /9/ maszowy nyewyescz-
kie /10/ rzeczy przesz
pryszwole/11/nyą przyro-
dzonych dze/12/dzyczek
Gey masz rzekl /13/ Gdysz
mnye moya zo/14/ną dla sz-
wogey nyew/15/yesczkyey
rzczy szlowye /16/ thą
gyerda [za zdrowe/17/go
szywothą wgayonem /18/sza-
ndze xmanxly ya yvssz /19/
kthora od powyedcz dacz
/20/ albo nye

OrtOssol 55,1,w.6-20

circa - vitem

Gdywol

Juwot

Gdyś mnyje maya zoma dala szwe
myewyescyze meery... ~~szadowe~~ sza szadowego
zywotha w gajnym szadrye.

Ort Mac 68(d)

-----144c

przyszedł podług prawą
nalawyczą y rzekl

/11/ ten ortel ya layą
czo /12/ gy przyszasznyk
wyrz/13/ekl Anye gest pr-
awy /14/ A chczą gynszy
wyrz/15/ecz lepszy Wyrze-
kl ten /16/ ortel taky [Ta ..
[przyro/17/dzoną [nyewyasta
ma /18/ tego stoyaczego
gym/19/yenya] czo gey od
vm/20/arło od gey dzyecz-
ączą /21/ [poszywacz dosz-
wego /22/ zywothą A po-
gey sz/23/myerczy
zayszą ma przycz na poko-
lenye tego ysthego vmar-
lego dzyeczaczą]

OrtOssol 79,4,w.11-23

Siln. Ort Mae 107

dywot ad mortem tuam

Moga ly czygystny ktorym
to gymyenyne tako dano po-
gego szmyerczy ge myecz o-
szyescz y doszyagnacz spr-
awa A [moga ly szye kyedy
gego bly/19/szchy przyro-
dzeny zam/20/ylczecz A za-
wyele czassv /21/ przygego
szywocze albo /22/ pogege
szmyerczy, szlo/23/wye gdy
by tho daw/24/ane wczasz
nyeodmo/25/wyly, y pothem
myl/26/czecz ysz by mvszy-
ly y /27/ nawyeky } podlug
czy/28/ly czso gesth pra-
wo /29/ podlug prawa mayd

donec visent

dywot

Ort0ssol 80,4,w.18-29

dm. OrtNae 108

Żywot

A mający szyć kiedy jego blysszy przy-
rodzemy zamyslecz a za wyelife czasow
przy jego zywozrye albo przy jego szmyerory
szlowye gdyby tego dnia wrasz nye odmo-
wily... y potnym mylecz na wyeky?

Ort Mac 109 (9)

1 re. moz

-----164d

to tą zona czyrpyecz mv-
ssy na szwey cząsczy

[przeto

ysz on wthem byl /8/ wol-

em [a] zazywothą /9/ czyny-

cz y nychacz czo /10/

chczal] a dlugy y zasta/11/

wyenyne procz gayone/12/go

szandv nyema tą /13/ pan-

ny placzycz szeswey /14/

czasczy podlug prawa /15/

TRzeczyego /16/ czlowyeka

/17/ zapowyedanye Sp/18/

rzyszaszny poszlem /19/

a ma szye ostacz

bo nyszadny czlowyek moze

komv zapowyedacz ktore

koly gymyenyne gedno woyth

albo gego poszel

OrtOssol 87,4,w.7-19

OrtMoc 118

*szwajcar
szwajcar
szwajcar*

żywoł

Art 45: obywatel porodził się

28b

wegnal.

/80/. O wygranyv kostek.

/A/by kostky nye myali possylenya, bo ocz-
czowie nyewynny cząstokrosz dla złoży a prze-
gygranya synow gymyenia wlosnego pozbywayą, a
tho nye dla wyny oczczowskyey, vstawyamy, gdyby
nyektori syn bądacz w moczy oczczowskyey abo
za szywota oczcza y maczerze kostky gygral a
przegygral cząszcz pyenyądy na slvb dosyczvczy-
nyenia, tedy oczecz poko szyw, za to nye ma

Dział. 36

utroque parente iuris existentibus

4 105

-----
czyrpyecz any placzycz.

Takyesz aczby szyd takyemv synowy poszy-
czył pyenyądy, za to tesz oczecz nycza nye
ma czyrpyecz any placzycz. Takyesz aczby kto-
ri vczynyl którą vmową o ktorekole rzeczy abo
o dziedzyną, poko oczecz szyw, syna nyeoddze-
lywszy z gymyenia, tego tesz oczecz nye ma trzy-
macz.

Lywot

W syfocke meem 2 wite mee.

ie. 1479 Manub 118

taedet animam meam wite meae

Job. 1 10, 1

Żywot

Yaho mnye rosdzyelono ... ss brathem
* moyh pewnym dzalem do maczynyna
zywotha y then knyecz ... dosihal
szya mnye w moye dzyel nyca

1472 ZapWarsz nr 1343

Żywot

1345. (171) yaka mnye rosdzyelono ssnyem ssyanem moyhm (!!)
dozywotha moyego ythen Jan yesth sluga moyh Thako my. —
yako my tho vyemy ysse anna.

1472 Zap Wansz nr 1345

Żywot

Jakossny (!) my vyethnaly
y Rosdzyelyli anna sbbarbara y Sroschvgya² ynyenym (!) Ma(741^v)
ley (!) zaborovyæ rolamy <Sythlysky> lassy borrmly aly do waczye-
rzina (!) Syvotha thakonam pomoszy bog podestem kop zacladu
przesmasche (p) Swoye. — Jakomy tho vyemy ysze ssya anna
vyethnala y rodzyelyna (!) Sbarbarum yszroschha² przestytho
yethnacze ut supra y przes masche Swoye.

1499 Zap Warsz nr 1831

<M>?

zywot

Mementote operum patrum vestrorum, que fecerunt in generat^oinibus suis w zyvocze svozem

ca 1500 GlGn 60

Zywot

148. Jako Szczepan [J] woyflauouego
yme⟨na⟩ | ne pobral pogeego fziuo-
cze¹⁾ ani go vf⟨zítka⟩ ma etc.

1393 Pozn nr 148
Lelesz I nr 1450
Hubert nr 211

Zrywot

592 Tako gim pomozi bog yfwanti †
yaco przitem bili, Jaco Jarisz | dal .
dzefancz krziwen fwey | finowiczi,
yfbzi¹) potraffa ne¹) | mala gabacz
pojego fziwocze

1406 Pan w 592
Piek VI w 1023

Zywot

Taco nam pomozÿ bog † etc. iaco-
to | swatheimi (iaco Cufz dzerfÿ
Sbilu|thowø czanfz poiego fziwocze
itego | vfzitek ma.

1411 RtGu

nr 195

Żywot (vita)

Bosniere .. dan rauri .. po szwacze rajski przebitk

- ~~in. xv Jag 1679~~ Bogur. A-F
v v v v v v

MS BPP 838

Żywot

Eze

(Przechna Machne dala polszosti grziwni swoj dobroj
wolj po swem zywoce na porowe

1404 Hube. ~~Pisze~~ 104.

Żywot

Jacom volbrama dobestava wifze-
mira | taco rozdzelił [ifz wifzemir
mal przima|czerzi ostacz apoma-
czerzinem ziwocze] malomufz/fziteo
ymene idobitek doftacz

Piek. 1176.

(18)

1407 Książka nr 337

Žywot

Tako gim pomozi bog ý | fwãtý
crziz Jako tho fwatezø | [Jako tho
zýtho Oýelz xandz | Canczlerz
napana Swanzka | zalował. tho
Swãfko pobral | po Margo{czem}
zýwocze.

1415 Kościan nr 548

Zymot

Ysze Pani Katharina Norkowa po Norkowe

ziwoze zastawila yest Nawosz wesz

1420 AK Gr. VII ~~21~~ ~~866~~ 152

Lyrot = vita

(x. sv. Francisek)

Chceby onyho yego synove...
...po zvochnye nynyysche matdne dostat
piliby vyestnogo plogoslavnyystrva
1484 Profit. ^{Reg.} IV 705

post vite praesentis ergastulum

zysot

Nasz kć mily gestay on wptego fane
... milonal byl, * ysecy gestay sy on
bil ne skoncseno jego szynotha
muedzyl

fu 1810

dm. 16., sm. fu pl. 42a

Żywot

Modis legitur iterum dolorosa ma- (swego)
ter xpi existens in

(Agonia - na ostatku ayjsotha) 1476

A K Lit III 108.

L. 2140

in
Lyvot Nunquam minus habemus ad
penitentiam tempus agendi suam
letro, qui

(in ultimo puncto, na skonany
svego xyvota, penituit

c. 1500, ~~1511, 10, 380~~

fl. KerB I 66

zykot

A miłosierdzie twoje wódce nasładowana
me wielkiyś dnów szikota mego

(vitar)

(meae)

Fl 22, 8, dim. Put

dim. Fl i Put 24, 7

zjrot

Szalmy nasze bpdzem paz ne
kzelke dny szynota naszego w domu
pamorem

Fl Sz 14, sm. Pm

cunctis diebus vitae nostrae

L 38, 20

Žyrot - vira

Uoyelbyona yest... mod wschystky
dnye schiwote mego ~~et~~ magnificata
est ^{meo} (anima) } pre omnibus diebus
vite mee. ←

2/16 XV, SKY V 272
(meol, ↓. 960v

izrael

Popysze sobye ... kxyfgy prawa ... rbyene
s kxyfgy *kaplanniskid Levi... btdze myen
s sobd a w nich criser po vsaistki dni
Liwo dnepo (omnibus diebus vitae tuae)

Bz Deut 17, 18

Sim. ib. 22, 18. 23, 6. 31, 13.

Jos 1, 5, etc.

iznot

Mye sstopoval (r. David) ze usugo,
casozz gemu prikazoval pecu boz+ gepo,
wnech dny ssiwote gepo

32 III Reg 15,5

sim. i b. 15, 16. Tob 4,3

cunctis diebus vitae suae

zynd

Ale kralo bilo kralka myedri Roboam
a feroboam kralgo waso siwota je-
go (u David)

2° III Reg 15, 4

omni tempore vitae tuae

zjwot

Bile waku... w sarkki dny szwote
gyls (cunctis diebus eorum)

B2 III Reg 15, 32

zynoł

Ikhora (se. Amu) wszystkie rzeczy swego
zynoła panu bogu offerowale

NW 62e

zivot

at zivotie myniey sdeu in vite
presenti

1444 R xxiii 301

Condition alme ϕ ?

Żywot

całk

per modicum intelligitur (~~Johannis XVI°~~)

totum spacium vite ^(tego Żywota) presentis.

XV med. Gł Wroc 35_r

Zywoł
to co waznit,)

To waznit, bronan see of swego szwola 1398
Hppp. VIII, No 6581.

Lynoot

Jaco tho fwateza [Jaco Andrzych
{przod} czfzo ranil | Staniflawaw
[[adal]] adal mv pącz ran | [to wezi-
nil za gego początkyem] [[atho]] |
czfzo {czfzo gÿ} vezÿnil a gÿ ranil
to vezinil [bro|nącz fwego fzÿwotha

1420 Koscian nr 799

Żywot

Jaco Andrzych² przod ranyl³ Sta-
niława | adal⁴ mv pŷancz⁵ ran,
a [człzo ranil/Andrzŷ|cha⁶, to vezŷnil
za gego przotkŷem⁷ bro|nŷcz⁸ fwego
ŷzywotha⁹]

Vn. Steniewicz

1420 Kościół nr 798

zywał

Gen za pomocą którego rany tego
zywała broomyca

Sul 11

vitam dependens

12

Lywot

Jako Gdy Jacub na mya bil myczem..., tedy ya bro-
nyancz mego szywotha za yego^x porantkym zabil

1473 Rał Gow. 2

Żywot

Schodnie z żywota - decedere
[żywota]

kedi...

Kmiecze sztego żywota pres plodv
scho drog | ^{guch... ymycnyd...} Int. 40. ^{plykly sziz phtapacz szobyje} panowje.

Imkrothnymu obycajem znacs bilo cho-
wano, ysz kedi...

Dziat 28: gdy... kmiecze omze

#82

V° de hec vito... decedunt

zyjot

Fractio gdisz y ona (m. macierz dwa)
wipelnym czas zinyote onego, pocho-
wiesz iq

B) Tob 4,5

compleverit tempus
(vitae suae

zjrot

Nyeszporney godayny Anne szuyatha
dokone wzy szwego zjrotha na pred-
pyeklye sthapyte

NW 96e

z. zwot

Blagosławieni z ywoth beatam w tam

↓
to gl. do: perennem?

1444 R XXIII ~~308~~ 306

(ut... cum suis sanctis mereamur... perennem
ducere vitam)

Nocte surgentes...

Ljwoot

Ljwooth sgednal vmarlim...

gl. XV Pamdit. XXVIII 308.

(med.)

zivot

Onego zivote cekami, geurke bog
ma das tym, ktori shcy vyari myg'
di myepremyenyφ

Б2 Ёб 2, 18

zivot

życi

Si igitur nihil operatus es hic,
frustrum in futura vita, v przyszlem
zyciu, speras habere cibum

IV p most. ~~IV p xxv 200~~ ^{glkozb IV 142}
K. 185d

żywoł

A gysz są dobre czyny, podł
w żywoł rekogy (in vitam eternam).

Fl Ath 38

om. Pen

Żywot

Którzy (sic) dobrze czynili, pójda w żywot wieczny, ale którzy źle — w ogem wieczny. Mt. 114a.

in vitam eternam

Ath 30

Žywot = vita

Wersjow... czła smartwischwethane y ziwoth wezry
~~ex. XIV Wersj. dat. N. 1299.~~

Wersje 1, 3-8, 13, 14, 15, 18
v v v v v v

prichit 9, 12
v

(credo in ... carnis resurrectionem, vitam
aeternam)

10: * zy ueth

11: * zy melh

20: zywotha uyeza (mego otri-
manye

Zywot

Wyerza ..., w svyatich obezowane, ...
czyala s marthwich wstanye y zyvotha wyecz-
nego otrzymane Wierzę 20

Lywot

I 2

Ythory crowsyck tho popelny, rywoth
~~(... ..)~~
vycerny gwest odryery. ~~1478 Mac. Sam.~~
II 369.

dek I 2, III 24.

III 24: vyekeynthly rywot

Зынат .

№ Выдающийся зынат одхыеру .

~~no 1470 R XXV, 243.~~

Дек II 24

Żywot

żywot wieczny

Który człowiek to gdy sdiertzi
żywot wieczni Ten odzierzy

ca 1450 PamLit. IX 318

---

zivot

Ja myslu, ty, - ktorzi mnie slu-
ze, ... ktorzy ^h me kuznawcy. zuno h
kuesny otrimzia

МВ 706

Zymot

Nystror, cao dzalayera szymoth
wyecany odzernog?

XV p. post. ~~Rp XXV 200~~ gkor B IV

k. 186 d

vi tam aeternam

Luc 10, 26..

Lyrrot - vida

aby wszelkny, chtery wyeray ven,
nye s^gymal by, alye aby mal (!)

szwoth ^vyezny [vitam aeternam]

~~Bo. ex. xv 15 xvi 305+~~

Aby wszelkny, chtery wyeray ven, nye
s^gymalby, alye aby mal szwoth
yezny
vitam aeternam
fo 3, 15
EW Lem 305-

Symot

I 3

~~Phassa~~

Phassshly symot messy meel

Mussysch kassy bossy streez.

Dek I 3, III 12, 16.

~~14 21, = xxx 176.~~

V dek III 16:

Lzwot

III 12

~~Skyc onymy gmescha myczystego...~~ *chce sz by rywoth
~~wycermy mycz. v 1469 R. XIX 100.~~

Dek III 12.

Żywot

Chcesz by w żywot wieczny vnydz,
Ihs przykazaniye maasch pobywaj

Dek III 16.

Żywot = vita

Obyatuyeni...

Obyatq. ¹niepokalanq, ²nieśmakand, chleeb
swepty żywotha wiecznego, kelych zba-
wyenia wiecznego. ~~III Mac. Dod. 59~~

(offerimus... hostiam immaculatam
panem sanctum vitae aeternae et
calicem salutis perpetuae)

1424 Mosa. ~~III~~ 59; sim. ~~IV, VI~~
~~1424~~ ~~1424~~
XIV XVI

Żywot

Offerimus preclare maiestati tue de tuis donis ... hostiam puram ... panem sanctum, panem vite eterne, obyathvgemy dostoyney vyelebnošczy thwey przeswyathley vyelykosczy s thwych darow ... obyathą s tvey zaslugy czistą ... chlyeb swyathi, chleb zywotha vycznego 1446-7 Msza XIV s. 184

żywość

Eze

Klaszki, gen opuszczy dom, brata, oczęca
... prze me gijmyja, ssto krocze tele
wexmye, a wyjekugi ziłoth posyadzi

XV R. XXII, 235.

med.

Sm. Rozm 282

vitam aeternam

Met 18, 28

zignat

Prato abi nije došefel brp rđkφ
na dnevno zywoto myesnego (de ligno
vitee)

B2 Jan 3, 22

zivot

Ona (su. jātuzina) gest, gest... slo-
nyeki nyecani zivot malozime

Б2 Tab 12, 9

vitan

Живот

Посвящение тела и крови прана нашего
... жизни вечному одержанию ста-
... дены достойно стан сие (consecratio
corporis et sanguinis domini nostri...
... fit... in vitam aeternam preparatio)

1456: Исса 6 263
. VII (D).

XII. XIV: на вечны живот

Żywot

Fiat hec sacrosancta comixtio ... omnibus
accipientibus nobis preparacio ad vitam
eternam, bacz tho barszo szwyathe szla-
czenye ... wszythkym przymvyaczym nam
srzadzenye na wyeczny zywoth 1446-7

Msza XIV s. 186

Żywot

Bōndz nyam swythkym przymuǫczym szba-
wenye duszye y czyala y tesz na wyecz-
ny szywoth otrzymyanya, et ad eternam
uitam capescendam, szdrandyenye szba-
wyenya ca 1431 Msza XII s. 222

Литов.

Титулярна боча оца оца оца оца
масаго рн. масу строд буса
~~(судовод)~~ оца, оца оца оца
маныоу литов. (corpus domini

~~1456~~ ~~1456~~

nostri Jesu Christi custodiat animam
meam in vitam aeternam)

xii: n[y]a nycky
ныца ные

1456 Шуса 6 264

VI
sim xiv

Żywot

In nomine dei presens corpus domini nostri
... custodiat corpus et animam ~~meam~~ in vi-
tam eternam, v gymią boga oczcza czyalo paną
naszego ... rącz strosz bycz czyalą y dusze
mogyey na wyeczni zywoth 1446-7 Msza XIV

zynot

Ten psalm > powiada, że ~~Xpust~~ jest
wysłuchacz szczytych i przebywca góch
i gósz naszymy aduyp dzedyns yego, to jest
zynot wielkiy, y en jest Kristus, bo on
jest dzedzyna nassa

Ps̄ 5 arg.

żywoł

Ten psalm > powiada, że Chrystus
on jest ... prawda y żywoł wieku

Ps 42 arg.

zjwrot

Chwała bands... thobye, szyno

zynotho nyekoysthego

Now 158

Żywot

Gdźesz to radość przeszkności, a
wjełwy żywoth przez smyeroy

XV p. post 510cc XXXIV 163

Żywot wieczny

Żywot wieczny Jhu nam daj

~~ca 1500 kiel 187~~ De nativ w. 89

Lwow

Lwów rzeczywiście na $\hat{m}$ otrzymamy
w $\hat{m}$ między nas w $\hat{m}$ $\hat{m}$ $\hat{m}$ $\hat{m}$
ca 1500 ~~pr. 5 11 11~~ Piesmiłód 174

Zywot

A bąda wam mówicz wschitko
ste, lecz przs mi⁺ja, ... gen gem
ziwot, gen wi wyjedrecz⁺je

№ XV R. XXII, 246.
meel.

zivot

Miloy pana boga drago..., bouz on
jest zivot tvoj a predlozene dnyow
tvid

BZ Dent 30, 20

vite

zivot

Myly gospodnye, zivotnye moyey
dovse!

№ Nov 122

+

Żywot = vita
Mi domine Jesu Christe, vita,

(Żywocie żyważy ~~wa. 19.~~ 1848, R. xxiv, 557.)

(et dulcedo summa!

gl. 2 B IV 68

Żywot = vita

Jescey nasz...

✓ Nauza, abraham nasz ~~ty~~ szynocka crystko...

† chwowały ~~ty~~ Gn. 172, a. ~~gesty~~ ~~ty~~ ~~on~~ ~~bol~~ ~~na~~
~~skowizene~~ ~~tego~~ ~~szynocka~~ ~~na~~ ~~medy~~ ~~Gn.~~ ~~184,~~ ~~a.~~ (2v)

Zjwol

Kc softego fana... gestcy gy on
mylowal byl... pre jego szywoth
cystky

fu 1786

zywoł

Przes to xlo (leg. qz̄to) mamy rosu-
mesz pepo (si. biskupa) *cysto zywołh

Ju gl. 105r

Žywot -

Kto ma cristy zywot, ten sie waruy...

~~Bibb Num. 18/3. III. ~~18/3~~ Gloy. facs.~~

~~1/2 x 17~~

Glozer

zjwoł

Quod autem fuit mundum vas bea-
tus Paulus mundicie virginali,
sy wota nepokalany, hoc patuit in
eius morte

In gl. 41a

zivot

Quo castior homo in hoc mundo,
yscy gimcy clovek na tento svece
jest syuote, tento propinguior deo

In gl. 1536

Iyuoł

Si saluari volumus, oportet,
ut nostram vitam, noasz żywoł, di-
nigamus polepsily.

Iu gl. 156 b

Zyrot

sic patet sanctas vite eius

(sc. Severini) ²svotosa pego zyrote

In pl. 165a

in. ib. 164a. b.

zyrot

Bosze, szwot moy zianil iesm
tobe.

#6 55, 8, om. Put

ritam

Лыват

(вар. ~~гестата~~)

В прохносы лывата ~~тлого~~ нур
быеш доремо оымыеня ыго

Дех III 8.

V 1-6. 10. 11. 13. 14. 16-20. 22. 24-31: нестатку

Żywot = vita

Żywot robotkuiący = vitam activam | 1844

R. xxiii, sag. ~~Żywotke nynieychem~~ ~~1844~~ ~~30.~~
~~16. 30.~~

(beata Martha habuit vitam activam,
sed beata Magdalena elegit vitam
contemplativam)

Rutilat Martine dies

zjnost

Myektory... laszklini ziwoth wyodszak...
dzenyae dzensthwa sbawyayo

Sul 43

V lascivom istom ferentes, deial

dadzą wyjątek, aczkolwiek bądźże naleszon w myescze .
abo we wszy, ten nygednym prawem nye ma bycz
sądzon, gedno polskym prawem przed sądzą vsta-
wionym, który przekonany ma bycz skaran smyer-
czą gemv zgodną.

/71/. O dzewyczem gwałcie.

/S/lusza podlug zakonv, aby syą kaszdy do-
bry zlego chronyl. Nyektorzy zly a nyeczysci
w swem szywoce, czvdzym szonam abo pannam
gwałt vezinywszy a gych czezy pozbawywszy, gdy
gym bądźże dana wyjątek, chytrosezą podlug nyemyeczsz

kyego prawa gych odbywayą. Przeto wstawiamy,
aby taczy gwałtownyzy prawem polskym sądzeny.

/72/. O przywyleya straczenyv, gdy kto nye
sądzy podlug gegō.

/K/to sam tego nye trzyma, czso na swem
przywyleyv yma, podlug prawa dawnego sam to
stracza. Nyektorzy zyemyanye naszego krolestwa
maying od nas abe od naszych namyastkow lysti
przywyleyne swym myastom abe wsyam pod prawem
nyemyeczskym, a wszakosz ty ysta prawa opys-

zyrot

Alye ysze castokroa przyjedza na.
ysze sz myektorich zyrothe robotose-
go .. myedbaly ... domy oprawyone ... prawem
sobye chasz odzywea

Jul 53

ex... vite activa

Żyrot

+

Veni de statu gratie ad statum
glorie, ... veni de accione, gl. de vita actua,
ad contemplationem kw szynolowy
myszka_zsemw* o bodze

* może ϕ
ry. Omol
w 2203

$\bar{x} \bar{v}$ p. pr. RRp $\bar{x} \bar{v}$ 375
k. 217r

Żywot

Moderatio - umiarnosc żywotha. III & XV,
Tab. 519. (p. pr.)

Żywot

i pr Vita activa szycze {ywot} pra-
czvyocze {czy}

XV med. Gł Wroc Ar

Żywot

² Vita contemplativa szycze {u-
wot} kayocze {czy}

XV med. Gł Wroc Br

Żywot

est semper in hoc seculo im-
maculatum tenere...

bede dicit:

V Vita activa, praczujący, ^{zating} ~~V~~ ~~contempativa~~ du-

chowny zywot * est, ut dicit Gregorius, quando
interrogat legendis audit meditando verte-
tem ~~comprehendit~~ comprehendit, quod fe-
cit virgo Maria

XV p. post. RRp XXIV 374

k. 236r

u fot hls k.

fol 821

* może fh

Žywot 'vita'

contemplatiua vita, bogomyslny xywołk

c. 1500 Em. Slov 139

Žywot 'vila'

actiua vila } pracowrythy zywoth

c. 1500 Em. ~~Stow~~ 139

Żywot

Hii sunt, qui audiunt et a sollicitudinibus
et (id est ⁺rosshossy syuotha,) divitiis, et
voluptatibus vite/euntes suffocantur et
~~non referunt fructum~~ XV med. GlWroc 7 v

Luc 8, 14

conc φ

Liywot

Alii Johannem baptistam propter eminentiam vite, proprie prophetae lywot,
quia ita sante vixit, quod Christus putabatur.

~~Alii autem Heliam propter evidenciam proprie
prophetarum moerit, quis ique
de celo misit super potentes vel peccatores.~~

Alii vero Jeremiam .. aut ^{III} Elyseum propter

^{III}
excellenciam sapientie XV med. G. W. voc 55¹²

Hyrot = vita

Przed smiercią moją slydował
Hyrot swych

(ante mortem non imitabatur
vitam sancti orem

~~in xv ^{in red} ibid ibid . v 48 ~~8~~ 8. (k. 2a)~~

~~Microstropny byskop jone... swoy
Hyrot sly przyrownan jest malpys
Indiscretus episcopus propter sui
vitam pessimam assimilatur simili
ib 431.~~

Żywot - wita

Day yemu, boze... rosumu oswyescenye, yszby tako yego pozywal, yako
by thwey nauky y szywota nasledowal Wzst. Nr. 385.

1454 ?

Day yemu boze... rosumu oswyescenye,
yszby tako yego pozywal, yakoby thwey
shenthey nauky y szywota nasledowal

zywoł

Jako myenotropny byzkup pre-
suf szalyonosa y onoy zzywał rly pry-
nownan yest malpye

xv med. MPKj v̄ 431
k. 2c

(propter.. ~~vita~~ pessimam vitam)

Лыгот = vita

show...

О жывоцьх іх двох быскапов
(De vita duorum istorum Episcoporum)

~~in~~ XV, onPhy. V, 432.
med.

k. 2 d

zignot

Składa lesu o gego (sc. bżuwego)
zignose (insidiatus fuerit vite tue)

B2 deut 18, 11

zivot

12.

Y bpdse zivot troy iako straszidlo
pud tob

By Deut 28, 66

vite

∴

życi

Prinodzeni jego (s. Tobijana) nasmye-
wały się dobrems życiu jego
(vitam eius)

B2 Tab 2, 15

życi

A to ma myceć wszelki, kto chce
naszaduge, yszc życi jego, acz sku-
son bōdze, otplatō wesmye

Ź Tob 3, 21

vta

Lywoł

^aHyodder ^zšwoy šxywołh we gnošcy,
Hyłpal w swey šprawyed ^{lv}šxy

mu

1455-1460 R. XIX, 110

V sc. Štowistaw

zywot ^{St. Iohann Crisostum}
in

Vimur, cuius sunt alicolonia signa,

Vita, zywotem, deo digna, degradat eris amor,
gl. pecunie dilectio

1466 RRp XXII 25

k. 314

~~wg Perz~~

zywot

Dobry* mny schry srya nye boye,
kthony zywot dobry maye

~~MAK 7. I 193, 411.~~

~~De morte. 1704/411~~

De morte W.

zywot

~~Madam~~ these swyatha...

Charaly the zywoth swyoy crakno
(re. madam)

~~MARK F. 194, 429.~~
~~St. M. 722 429~~

De morte v.

żywoł

Racsi docz, abi... ku zadnemu
nye sklonilibiszmi se... gnedowi, — any
ktoro, wbyeglibiszmi szkodo, smierci albo
żywoła pogorzenie

№ 13a

Zivot

Ktore (m. Jana i biskupa Serwacego)...
okrasila riborna zivot pocesnou

MW 56 b

~~9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100~~

Lywot.

5 10 9 9 3 13 6

~~(71 b) Hora prima domanus~~ | Pyrwy czas wnyewyn-

11 14 1 12 8 2 7

nosci szwego zywotha ↓ Anna szwyata panu bo+gu offyero-

wala

~~58~~

N. W. 71.6.

zywot

Mye yz then zywoth y regula yesth vstaviona
od szwyatwego Francyszka, radymy, aby
visitatorowe ... byly wybiryany z zakonu
mnyeysey bracyey

1484 Reg. 721

praesens vivendi forma

зінтов

Тен рсалт рончада, узе кт
звотону бхети перонуптосса ~~клет~~
цээрзгедо зінота встанул

Фил 25 стр.

zywot

Halczem lakomo srbjeral,
srbj^u rjvosth ~~ros~~ pustrnj^u cho^upal. :

~~MAKJ.F. 197h.~~

~~Kale unior. h. Aktr. d. J. 294~~

Shorqetloc u 30
(hrq vrtelo)

Shorretroc d

Żywot

Hec per vitam contemplativam przeżywoth ✓

• bedze zyvac myslaczy tangit celes, cum
meditatur celestia XV p.post. GlDom 88

(lep. pre żywot azy pnes żywot)

Zywot = vita

Canon regula vocatur, hinc canonicus
generatur, eo quod

Qui sub regulari vita use pod *regularem
zywothem, Art. XV, in Tit. III 289.

P post.

debeant se mulieri

~~XXXXXXXX~~
rywot.

arciorem vitam
crassioresq; rywot

XV p. post. R. XXV, 177 omnibus religiosis ducens
prius in hoc, quod omnibus diebus
~~Brückner Kaz. S. W. O. reinnebat (m. s. Hed. v. v. v.)~~
~~Rozpr. 25. str. 177~~
~~Ass. al. 444. k. 222 v~~

~~zycia~~ Symol.

Quos laudamus? ... eos, qui cum munda con-
sciencia et

~~cum~~ vita irreprehen-
sibili, dobrym ~~zyciem~~, vivunt

~~Brückner Kaz. S. w. 8.~~

~~Bozpr. 25, str. 178~~

R. XXV, 178.

XV p. post.

~~Bozpr. 25, str. 178~~

2433

zywoła

Austeritas ~~W~~ vite,

crassy zywoła, R. XXV, 179.

tam in vichu guem in veshku XV p. post.

~~Brückner Kaz. str. w. 8.~~

~~Rozpr. 25, str. 179.~~

~~Ann. 414. 6. 268.~~

2576

zywot, A

Cui (m, s. Mattheo) semel dictum est a deo:
sequere me per emendacionem vite

Przespoloznienie zywotha

R. XXV, 180

XV p. post.

~~Brückner Kaz. Śr w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 180~~

2739

~~Assol. 4th. 6. 28. 5^v~~

zivot

Oportet enim illum irreprehensibi-
liter vivere, myca szzyvot csnot-
lioy, qui aliena male nlt repre-
hendere

xv p. post.   811083 IV 111
~~Rp x xv 100~~
b. 73 b

żywoł

Omnia sacram scripturam exponens
duo praesertim habere debet: utam ir-
reprehensibilem, żywoł wscaye gnyony
ad maruocy, et humilitatem

XV p. post. ~~lip xxv 200~~ lip iv 133

k. 172d

s.v. doświadczyć: pożliwiti 3.

5
Lyrat - vita

Vita contemplativa ^{presupponit} ~~presupponit~~ ~~vitam~~ activam - pierwszy 13
mamy doświadczyć w pożliwiti szuocz XV Brz. 18. 182.

Glos

czy: pożliwiti? up.

pożliwiti, w opd. vita pożliwiti,
poprawka NS: pożliwiti

Лывол

+

Супда катѣрина... не злем не лерата... яаеос
сѣ ссе в іе супдем зивоце Кіів. бр 41.

506

Żywot

Pracy ma mych grechow posbawyer,
bych mogli sthwoych swatych prawyer:
Żywot gjednego swoyathego

Aleksy H. F

zywot

As⁴sr mye crytal srwyatych ~~zywoty~~ ^{zyvotoz},
cro myely cryasckye glopothy

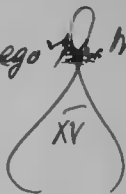
~~МКГ.Т. 195, 183.~~

~~Д. Аван. 476-483~~

~~ex. De morte u 483~~

Żywot

Opisano w kżangach Żywota Cristovego ~~nr~~ nr 2157.

nr Lent

Opisano w kżangach Żywota Cristovego

XV med. Lent

Żywoł = venter

Jeszcze sżp on ~~Chryszty~~... jest bit prauwert...
o sue macresse / ge wopthem szyuobre Gn. 4,6.

A takocz sżp jest on (oc. Kyst) dzysza
byl usinil maly,

de.

šyrot, a

sic eum gestavit warywo-
cre nassryla

~~XX. XV, med.~~
R. XXV, 153.

~~P. I. 475. B. 63~~

1070

~~Brückner Kas. 3.~~

~~Rozpr. 153.~~

~~Polman IV~~

zywo.

verbi eterni in eius utero
pro nostra redemptione mira
incarnatio slova wycknogo
wyney zywoce pwrcothku pyc-
nye nasze dywonye wocelerye

~~Pat. 1475. h. 69.~~

fol. XV, med.

R. XXV, 154.

~~_____~~
~~_____~~

połowa w XV.

1130

szynot

+

Gospodnie, od mala z zeme rozdzel
ie w szynoczek gich, od tajemnicz two-
gich napelnom jest szynot gich (ven-
der eorum)

Fl 16, 15

Sim. P.M

V in vita

żywot

Bo ti ies, ienszes w targl mne
z brucha, nadzieia moia od persy me-
cene moiey, w szp poruczon iesm
z żywota (ex utero)

Fl ~~21,9~~ 21,9

dim. Pm

życi

W tobie powierdzon ięsm
z sziwota, z brucha mojego moiej
ty ięś zaszcitę moją

Fl 70, 7, sm. 9m

Vex utero

Żywot = uterus

~~Wzrost porzeczki term z żywota Fl. 21, 7~~
przyjdź goz uń od żywota matris meae
Fl. 138, 12.

sin. Put

de utero matris meae

Zywot

owoc zywota thwego sin. Zdrow. 1-⁷6, 9, 10,
12, 14, 16. ~~[brucha 8, 11]~~ [owoc plod brucha 8, 11].
(ab,

Sdrowa Maria ... hlogoslawon owoc zywota
thwego [benedictus fructus ventris tui] 447 Zdrow 1-7.

9. 10. 12. 14. 16. 17

etc.
=

Żywot

Zdrowa Maria ... bogusława przez szynka
Twego Zdrow?

• ⁱLzwot = venter

Sderowa Maria, ... boguslawyon owoter
zyavota twoga Ihus Xpus. XV y. A. XXXV
616

Sderow 10

sep 7^h. 7

nr. I 7 91 of. seppel

Żywot

Sdrovész Maria,.... y bogoslawyon owocz
zywotha thwego, Ihesus Cristus Zdrow 17

Zywot

Thego dła rzecznicze namam

A Jezusza, błogosławony owoc
żywotha thwego, nam po they tho
puszczył w kaszi (~~et Jesum benedictum
fructum ventris tui nobis post hoc exilium
ostende~~)

Salve Reg 1-12, 14-16, 20^{1a}

V le: po tem żyhoue

Żywot

Yehusse Błogosławionego swoz
żywota Twego nam po Tem żywoce wkaszy
(Nesum benedictum fructum ventris Tui
nobis post hoc exilium ostende)

Salve Reg 201a

var. cf. puszcza.

Żywot

Nyeporuszonyego żywota = mater
innupta (in. XV, Wisł. № 1302.

(kodeks z pocz. XV w.)

(k. 958)

Zivot

(w zamieszte sierne)

W zalworsoni zivot = clausa parentis viscera, 1444,
R. xxiii, 501.

(clausa parentis viscera caelestis inbrat
pretia, venter puellae baiulat secreta,
quae non moueret)

A solis ortus caroline

żywot.

otwornący żywot^o - adaperiens vulvam.

~~Arch. XIV. 571. r. 1418.~~

1418. JA. XIV. 571.

XIV

sim. XV med. 7FV 58, Ewlam
284 etc.

omne masculinum adaperiens vulvam conc-
tum domino vocelitur

Inc 2, 23

1° Hankel 271: homo
Mendelsohn 271: modernus, aut homo

Zywoť

to Wselkych samerch nazpiv^u ^{*}othwarayace ^{ty}
^{quod} ^{venum} ^p ^w ^u
zywoť ^{quod} ^{venum} ^p ^w ^u
omne mascul^{um} ^p ^w ^u
adafferiens ^u ^u

#2 XV, PrFil. V, 58.

med.

10 vel alius pyrrorodnye, sanctum domino
vocabitur (Luc 2. ~~21~~ 23)

u. 118v

Lywod vulvam

isre vsrelka masserysna odva.
mrayara rywoth, ^{ep}* szwyathe panu

badrye vervano, ~~ex. 11/12. 96.~~

Zam. Q. M 1119 Ew Zam 284

Br. Kaz šnw 1 str 59

X^o met. (Rozpr 24 96 kon XV

sin. 9FV-58

3715

V vulvam
Luc 2, 23

) Mau Kal 27l: Tono, Mau Dub:
rodrenice, Tono

Zywot = venter

Berkole zywot Kapyczczetani nye erio py al
porusenya = ventre sigillifero non paciente
licet) 1451) R. xxii, 41.

(Inae, s. virgo, thesaurigena produxit origine
Christum ventre sigillifero non paciente licet)

wyzi
por. R xxii b. 223 (Palestra)

zjavit

Prece (ne saraj)... : Toca poe bog
zatvoril moy szjvat, abica nye
nodaylo

Brjan 16, 2

konclut me

zjvat

Bo zawart bil bog kardj zjvat

reusky ✓

B2. Jan 20, 18

✓ omnew vulvom

zywot

y vsimni pan, ze bŕdzesz obfitowac
we wzrem dobrem y w plodw ziwota twego, ✓
y w plodw dobitka twego, y w plodw
zemye twey

32 Deut 28, 11

Sim. 16. 28, 18

✓ fructu uteri tui

⁵
Lycot. uterus

Podrzesz przez płód złoty łuzego, a wyrażo łuzaco
y drzewek łuzek Bk Dent. 28.53.

fructum uteri tui

17109

zivot

Y vozini up pau bog troy obfitogo...
w plemenyu zivotu drego

B2 Dent 30,8

in subole uteri tui

szynot

J bilabi iako pyasok plemyb tre
a pokolenye szynota dregol iako
kamikonye gepo

32 Is 48, 19

✓ stirps uteri tui

Зивот

Зан з szivota / некал муф аз вкв-
ше метки меу впротуонф на ме гу-
муф

Зз Is 48,1

Vab uten

zivot

A mynye to many pen tworf myf
2 szynota v sluzp robye

Bz Is 48,5

v ex utero

Zyrot

Moraliter autem quadruplex est templum
sanctum... , primum a Salomone edifi-
catum et hoc est utriusque virginis pueri
proes * salomonis sbudo vami et talis est

Zyrot^u daemineg

1411-7 Jeron 415v

Żyrot

Serm 415 r.

II część kontekstu:

na dolnym maginesie)

Pirvi przez (nadpisane, skreślone przez)

*Salomó sbudovni yest zivotu dzeviczego.

Wtori pod Esdró a Neemiassem pobudovani a to
yest cosczol boiu yóczich.

Trzeci Ezechielovi w przeszczv *vkazóni a ten
(tu jakiś wyraz skreślony) dusche veczney.

Czwarti swantemv Ianovi (nad -a- skrót, może Iohanov
) w Tayemniczach *wszióvoni a to gest croluyanczich

Czyt. FW

por. Wzjawić

Lynol

W zywoerfe = in ~~vulva~~ nlwa

ca 147Q Museum 158

cum fidelibus in vulva concretus est

Eod. us. 1, 16

~~Handwritten scribbles~~ żywat.

5 7 3 4 1 9 11 2

Iusz | na glosz gych barzo pla | czlywy wstapil bog

10 / 12 8 6

. w zywoth panny Marfey. |

~~16.4~~ M. W. 65.a.

zyrot

Ya... szwyatha Anna zbanycenye nasze
wypusczyła z zyrotha swego

§ NW 66 b

Sim. ib. 70a . 71a

zivot

2 zivot matky $\sqrt{moyey}$ bog moy
yes thy

Sept 21, 10

$\sqrt{de}$ ventre matrix

Fl: 2 brucea matky

zygot

Od zygoty przed luciferem
wrodzylem aye

Int 109,4

Vex utero

Fl brad

11. 10. 1848

Zywoł-

Chwała y modla bogoszlawyonem^v
zywołkowy shwem^v, yenne noszył boga
y czlowyeka Naw. 39.

1145

4 ywot = venter

+

4 4 4 4, ktore nye modzyly: Vet ventres
qui non genuerunt ~~24~~ xv, Kalwin. 245.
P. post.

Ecce venient dies, in quibus dicent: beate
steriles

Luc 23, 28
k. 486

Conc. 172

2 ymoat

Jaco mosze cshovek narodzya tyo,
goly yet stary? Isaly mosze u szvoth
mathky svoeyt na wthore omca?

En Jan 305

Sm. Roden 237

Vin ventrem matris suae

Jo 3, 4

conc. sp.

Lywol

Emanuel syya narodzyl
a szywotha nye otkhorzyl

~~ca 1500~~ ~~litol 185~~ Je nativ w. 18

zivot

Croszkoli syf nospirney predvze
zivotu (lep. z zivotu) u velkeho dobitka...
k temu ~~pre~~ pravu bode

BZ Num 18,15

quidquid primum erumpit e vulva cunctae
caruis.

Lzwot

Lzpowadani szp....,

iszre szmi szgnessili w ppczi sz mi sz lct
sziuszka naszego. in. XV Hist. Kat. Nr 1299.

~~Pr. Kat. Nr. 1299, K. 51.~~

Spaw 1.

~~Pr. Kat. Nr. 1299, K. 51.~~

czyala ib. 3. ub. 4. 6.

~~Rozpr. 24 str. 80 pocz. w. XV~~

1971

Zywot

Spowadami srd... yszesrmi

(ctg)

~~**** Nigresrili... necrist~~

naszego ziwotha in. XV Hist. Lat. ~~Str. 199~~
Spaw 1, 2.

~~Ydg. nr 1999. 1. 1.~~

~~(Bv. Kasirio I 15.)~~

Coala 4. 6. 8:

~~1998. 24. str. 3. 1992. w. XV~~

1998

Zywoł
(Tedi)

Wła, wyonkaa sruwa syckirka, cheralgy w gego
szinocze vramiez 1418 J Paw. VII, № 362.

Żywot

~~g p z~~

Wziwocze poddane^(m) ^{x)} grzechom.
-in corpore subito peccatis.

w żywocie poddanie? (loc. 4g. deklin. iurans)
czy też poddaniem. Raczej do drugie J &

9/14/18. JA. 14. 572. ok. r. 1418

XIV

978

~~ARCHIWUM BIAŁOSTOKA~~

Żywot

karci płonek wymy riwoze
chrdy showacz wkasny y wernoze;

Aleksy w. 80

zyrot

+

Storikoly z mys ... bily mdlego zyrota,
wsadkily ge na dobitcafta

32 II Par 28, 15

quicumque... erent imbecillo corpore

Zyrot

Mglyn zyrothem = imbecilla corpore

ca 1470 ~~1471/75~~

Membrub 98

quicumque erant imbecilla corpore,
imposuerunt eos in mentis

II Par 28, 15

zivot

+

Pamir (sc. krolovic) nad messimij
skrotiv y nad messim dob'k'em

Bz Neh 9, 37

✓ corporibus nostris dominantur

^{zywot}
taminal nostra fere nuperat illa nece

V Pre terrore vix spiritus hesit in ore zyvocze

gl. sc. nostro

1466 RRp XXII 25

k. 309

~~wg Perz~~

żywot

'from'?

Myszkę wydracz obrac skanady,
zoltne sory, ryuoth blady, groszno
sya tego ~~przelaknal~~
przelaknal.

~~Dyal. o zmierci 44~~

~~MOK J. T. 182, 44.~~
De monte u.

Ływoł

Ływołka memv = victu/meo ^{tu} ⁽ⁱ⁾

manobekt mikułowski: zivotu memu

ce 147a Membr 141

Wij: doj blls potuby do igrości mojej

tribue tantum victu' meo necessaria

Prov. — 30, 8

Život - modus vitae

Ara ip naste syostri co dlem zwozye* bily? (scito
abuti: debuere / B% Gen. 34. 81.

nunguid in scito abuti debuere
sorore nostre?

*su: bī, 2. uživati zfal
o životě

19107

Lycol cognitam, inproprietic.)

deprehensam i. e. perfecte [szyesz] w zywoce
[my]naloszonar B.

w 1470 ~~marky~~ 10

Mam Lub. 10

MS B: pro w krywoce

war. kab.: czoguc schg w krywoce

mamobret murealmy: zegsi w kwiwdie ualesene

BZ: w krywdze

memento te deprehensam

Gen. ~~20~~ 20, 16

Cf. Krywota

MS: ics' u zywoce
uolizione

izrael

Docha svojego boky e napel-
myou yezuse z szypotia matki swojej

Ex 20m 287

ex utero matris suae

Luc 1, 15

conc p

Żywot. vulva

Obwarzył bag żywot, a wosłk żył porze-
dzatkynę ostawy BZ Gen. 29, 31.

aperuit vulvam eius

17108

szynot

Rozłpasyz wszicako, czo szynot (vulvom)
odnyro, panu

B2 Ex 13, 12

sim. ib. Num 3, 12

zivot

A to zawszdy na ratunocy tycy...
kako kyevle tverkespueshenstva pre sad
syrpyala (si macier tve) pozycy cyf
w tsem zivocye (in utero suo)

БЗ Гол 4, 4

2
Żywot

Llamy nyebo, yusz mass gynsze w zywoczeye Anni
szwyathey gothowo. MW. 65a.

sim. ib. 69b

zjwot

Anna szwyatha tha dosthoynosa
otrimala, ysz w zynowye shem stwo-
len krolewsky nosyle

NW 136

zignot

Kthora (sc. Anna) nam w zynozye
szem * zbanyceny e nosze szpro wla
pnez Merig

UW 74e

zincot

~~otto~~ Otto porumiesz w (sc. ty Maryje)

w szycowye & porodysz syna

EWŁom 288

v.
in utero

Luc 1, 31

conc +

izrost

Radovolno syz... *dycsyathko
w syrocaye moyu

EvZem 289

in utero meo
Luc 1, 44

conc. sp.

kthemv mowy tey panyey
masz

gdy ye/28/mv thy pyenadze
szlu/29/byl ten wynowacz-
ecz /30/ dacz gescze za-
zyvotha /31/ gego zony y
tesz tho /1/ gydacze gym-
yeny a/2/zaly by on nye-
byl kg/3/nym blyszly po-
szwey /4/ zenye nyszly
gey dze/5/czy przeczyw
themv rze/6/kly opyekald-
nyczy G/7/dysz thy pyena-
dze gescze

nygdy wgego obroną przy-
szly

OrtOssol 65,1,w.27-31 -

65,2,w.1-7

dywot

-----109c

Gdysz on zopyekaldnykyem
pospolu

zagego zo/25/ny zywotha
tą do fol/26/drowaly szye
thych dlu/27/gow ytesz w-
gego gymy/28/a wloszony v
dobrego /29/ czlowyeka k-
wyerney /30/ racze Asz do
rosprawy /1/ Sthymy czo
ge zapo/2/wyiedzely aszą
ly thy /3/ pyenadze yvsz
nyeby/4/ly wgego obronye
ta/5/ko dobrze

Jako by ge vszyebye doma
myal

Ort0ssol 65,3,w.24-30 - .
65,4,w.1,5

dywot

-----109c

Gdysz on zopyekaldnykyem
pospolu

zagego zo/25/ny zywotha
ta-do fol/26/drowaly szye
thych dlu/27/gow ytesz w-
gego gymy/28/a wloszony v
dobrego /29/ czlowyeka k-
wyerney /30/ racze Asz do
rosprawy /1/ Sthymy czo
ge zapo/2/wyiedzely asza
ly thy /3/ pyenadze yvsz
nyeby/4/ly wgego obronye
ta/5/ko dobrze

Jako by ge vszyebye doma
myal

Ort0ssol. 65,3,w.24-30 -

65,4,w.1,5

skreslowe w rskopisie

Gen

Zywot

-----110c

Czokoly zona wolnych pye-
nyadzy przynyeszye kszwe-
mv mazowy...

thy pyenadze ma /13/ y
wszal Szlowye wsz/14/wą
obroną ale sząly /15/ kt-
hore dlugy gego zo/16/ny
zapowyedzany tako /17/
ysz gemv nyeszą wol/18/ny
wszancz albo ysz mv /19/
nyechczą albo nyema/20/ya
dacz a zagego zony /21/
zywotha gych nyedo/22/
bandze

albo nysz geszcze aby ge
mogl wszacz gdy by chczal

OrtOssol 66,1,w.12-22

Żywotha

-----112a

/24/ Gdy by zaprza/25/ne
gymyenyne /26/ y od przy-
szazone przy cz/27/lowyku
nalezono ge/28/szcze zagego
zywotha /29/ kako maya s-
thym czy/30/nycz albo czo
otho gest /31/ prawo pod-
lug prawą /1/ NAYdaly przy
/2/ czlowyku zazyw/3/ota
wgego gy/4/myenyv szlowye
ysz /5/ ma wyaczey nyszly
/6/ szoszowal pod przysza-
ga

a wysznaly tho ysz to gest
gego gymyenyne

OrtOssol 66,3,w.24-31 -

66,4,w.1-6

Dyrost

-----112a
/24/ Gdy by zaprza/25/ne
gymyenyne /26/ y od przy-
szazone przy cz/27/lowyeku
należono ge/28/scze zagego
zywothą /29/ kako maya s-
thym czy/30/nycz albo czo
otho gest /31/ prawo pod-
lug prawą /1/ NAYdaly przy
/2/ czlowyeku zazyw/3/ota
wgego gy/4/myenyv szlowye
ysz /5/ ma wyaczey nyszly
/6/ szoszowal pod przysza-
gą
a wysznaly tho ysz to gest
gego gymyenyne

OrtOssol 66,3,w.24-31 -
66,4,w.1-6

dywot

-----113d

A vmrzely potem tha matka
wszythko gey gymyeny od
vmrze

na gey blysze /15/ przy-
rodzone bāncz pogego /16/
oczczv bāncz pogey macze
/17/rzy szą blyszy gey
przy/18/rodzeny ytesz thą
math/19/ką za zywothą s-
takym /20/ gey od vmarlym
y gy/21/daczym gymyeny
mo/22/ze czynycz y nyech-
acz /23/ czo chcę ale
gey takye /24/ od vmarle
stoyacze gy/25/myeny
nyemoze oddacz przesz prz-
yszwoleńą gey blyszych
przyrodzonych-----

OrtOssol 67,2,w.14-25

dywot

-----122a

Pownyly dzal maya wszancz
dzywuczyny.dzyeczy... s-
paropczymy

szlowie /17/ stey brathą

dzyeczmy al/18/bo czso

gest prawo podl /19/ NA

tho my przysz/20/asznyczy

Smayd/21/borku prawo mo

/22/wymy Poyally then /23/

parobek zona za oczczo/24/

wą zywothą a vmrze /25/ly

oczczecz bez oddzyele/26/

nyą szyna szwego tedy /27/

dzyeczy tego tho nyeod/28/

dzyelonego szyna

wyeszmą gymyeny szwego

dzada

OrtOssol 7o,3,w.16-28

Symet

-----128d

/13/ Wmrzely nye/14/wya-
stą a /15/ ponyey nyza
/16/dne dzyeczą nyeszos-
ta/17/nye komv przydzye
/18/ gey gydacze gymye-
nye /19/ A mozely zona
szwe/20/mv mazowy oddacz
/21/ zaszwego zywothą
/22/ szwe gydacze gymye
/23/nye procz woley szw
/24/yh blyszych przyro-
dzo

OrtOssol 73,2,w.13-24

dyrost

in/ran zbschuy

-----129a
/25/ GJdacze gymye/26/nye
zenyno /27/ poszmyerczy
/28/ przydze na gey ma/29/
zą gdy poszobyte dzy/30/e-
czy nyezostawy wy/31/ąw-
szy nyewyeshkye /1/ Rze-
czy slowye gyerda /2/ a
tesz moze dobrze zo/3/na
[zaszwego zywota /4/ mazo-
wy szwemv odda/5/cz]zasz-
wego zywotha /6/ mazowy
szwemv dacz /7/ szwe gy-
dacze gymye/8/nye

przesz przyswolenyą zwy-
ch blyszych przyrodzonych
Sprawa

OrtOssol 73,2,w.25-31 -

73,3,w.1-10

zywot

-----129a
/25/ GJdacze gymye/26/nye
zenyno /27/ poszmyerczy
/28/ przydze na gey ma/29/
zą gdy poszobyje dzy/30/e-
czy nyezostawy wy/31/ąw-
szy nyewyeszkye /1/ Rze-
czy slowye gyerda /2/ a
tesz moze dobrze zo/3/na
[zaszwego zywota /4/ mazo-
wy szwemv odda/5/cz] zasz-
wego zywotha /6/ mazowy
szwemv dacz /7/ szwe gy-
dacze gymye/8/nye
przesz przyswolenyą szwy-
ch blyszych przyrodzonych
Sprawa

OrtOssol 73,2,w.25-31 -
73,3,w.1-10

zywet

~~zywet~~

-----147b

/1/ SToyacze gymye/2/nye
czo czlowyek /3/ ge sam
zarobyl /4/ y gydacze mo-
ze przed /5/ gaynym szan-
dem za zy/6/vothą dacz
komv chce /7/ a przyro-
dzeny gego ny/8/emoga
przeczyw themv /9/ ale
gdy by oddal stoy/10/acze
gymyenyje czo na/11/yn od-
vmarlo przeczyw /12/ temv
moga bycz gego /13/ bly-
szchy przyrodzeny
acz othem wyedzely a wol-
noly gym bylo tamo przyd-
cz w rok y dzen

OrtOssol 81,1,w.1-13

dywot

-----164a

ten masz vmarl a gego zo-
na wyaszala szye

wgego /4/ polowyczą gymy-
enya /5/ stoyaczego jako
gey wsz/6/dal za zywotha
przed /7/ gayonym sandem
a w /8/ drugą polowyczą
wya/9/szalysze tego vmar-
lego /10/ maszą dzyeczy
Thyto /11/ dzyeczy chczą
aby tapan/12/ny wzythky
dlugy po/13/lowyczą pla-
czyla jako/14/sz ma thego
gyemyeny/15/a polowyczą

Ta panny mowy ysz nyzadn-
ych dlugow chce placzycz
pomocz

OrtOssol 87,3,w.3-15

Zywoth

-----167a
/26/ Oddaly czlow/27/yek
szwe gy/28/myenye zaszwe-
go zy/29/wetha czo ge mo-
ze od/30/dacz Tako ysz
sam moze /31/ wladacz po-
ky zyw anye /1/ Odwolaly
tego dawa/2/nyą zazywota
tedy po /3/ gego szmyer-
czy to odda/4/wanye ma
stacz wswie /5/ moczy a-
wmrzely ten

dywot
komv dano tedy to przydze
nagego przyrodzenye bly-
szche podlug prawa prawe-
go may

OrtOssol 88,3,w.26-31 -

88,4,w.1-5

-----14c
/16/ [Oddaly czlowyiek /17/
swe gymyenyie zaswe/18/go
zywotha] czo gye mo/19/ze
oddacz tako ysz gym /22/
Gdy czlowyiel zaluge /23/
ssze swyathky a od po/24/
wyedacz prosto od powie
/26/ Iakoszmy wasz pyrww
/27/ey pytaly o tho gdy
czlo/28/wyiek zapowyedzal
czlo/29/wyeku gymyenyie czo
/30/ by doma myal /32/ Ny-
emaczye szye bacz bo /33/
tho szlussza nawasz w/34/
rząd a nyegyesthesczye

Handwritten:
Zywotha

-----167a
/26/ Oddaly czlow/27/ yek
szwe gy/28/ myenye zaszwe-
go zy/29/ ~~wetha~~ czo ge mo-
ze od/30/ dacz Tako ysz
sam moze /31/ wladacz po-
ky zyw anye /1/ Odwolaly
tego dawa/2/ nya zazywota
tedy po /3/ gego szmyer-
czy to odda/4/ wanye ma
stacz wswie /5/ moczy a-
wmrzely ten

dyfekt
komv dano tedy to przydze
nagego przyrodzenye bly-
szche podlug prawa prawe-
go may

Ort0ssol 88,3,w.26-31 -
88,4,w.1-5

-----178a
/1/ Nieszadny czlowyck /2/
moze wybracz /3/ zazywo-
tha ope/4/kaldnyka szwym
dzye/5/czom kyedy on vm-
rze /6/ Tedy gego blyschy
prz/7/yrodzeny maszczyszna
/8/ ma tych nyedoszlych
/9/ dzyeczy szlowye czo
lath /10/ nyemaya opyeka-
ldny/11/ka bycz a ma szye
gy/12/my y gych gymyenyv
/13/ o pyekacz a ten mv-
szy

thym dzyeczom gych gymye-
nye gydacze vpewnycz ~~kak~~
szwym nyegydaczym gymye-
nym to gest stoyaczym

OrtOssol 92,4,w.1-13

Ljwet

-----189b
Moy masz vczynyl mnye dz-
yedzyczka poszobyie przed
gaynym sandem podlug spy-
ewanyą mego lystą a nye-
szlomyl

m/19/nye on tho thym Jsz
on /20/ dal ten dom wzda-
cz szo/21/bye y gego po-
nym dze/22/czem gdzem ya
gego v/23/czynyona y po-
czwyer/24/dzoną ponym dz-
yedzy/25/czka a sthą mo-
czą czso /26/ sobye zos-
tawyl panst/27/wo swego
gymyenyą /28/ zazywothą
mnye w/29/yecznye gye od-
dal

dy wot

a thego davanya mnye Prz-
ed gayonym sandem nigdy
nyeodmowyl

-----190b
moya zona

besz mey voley y /3/ wye-
dzenia klracze ko/4/mv

podala aza ly by /5/ thym
kto mnye mogl /6/ moją o-
brona tego gy/7/myenją

szkazycz prze/8/czyw the-
mv rzekl brath /9/ tey v-

marley zony gdysz /10/ to
gymyenyne gescze za /11/

zywotha mnye moya /12/

szyostrą za poleczyla p
/13/rzed gayonym sandem

y samą kswemv gydaczemv
gymyenyv klvcze nossylla
a swej obrony nigdy go
pvsczyla

dywot

OrtOssol 97,3,w.2-13

żywot

Każdego w żywoce skodzą.

~~MOKY. I. 193, 393.~~

~~De morte H.~~

De morte H.

the unica manu evedere

dywot

-----200b
czo on mnye wyną dagye
wthem nyewynnyenem y ch-
czą szyć tego sprawycz

yako pra/3/wo naydze a-
gdysz on /4/ prosto na-
mya zalow/5/al anym vf-
faczon w /6/ goraczey
rzeczy [azalym /7/ yvsz
ya nyeblyszy sw/8/oy zy-
woth y czescz og/9/nacz
sam swa ranką] /10/ odycz
y praw bycz albo /11/
czo gest prawo o tho
przeciwy temv rzekl pò-
wod

OrtOssol 101,3,w.2-11

du. OrtMoc 138

Ływoł

Ływoł długi = longanimitas

In omnibus exhibete (v: exhibeamus) nosmetips.

103... V In longanimitate w długiym

* Wimacke, 1453 R. XLVII, 251.

k. 103

in suanitate

Skj I 73: w drugiem oukeronim

R xv 258: w drugoukeronim
dru. Nam 284

V in sciencie,

Skj B II 52 w odydomin

II Cor 6,6

zjnost

pod Urogi b

13

Aby ludzie... nie wpadali we szkodę
zynotha obojga (pro obojga?)

Sul 53

in periculum incident vitae utriusque (!)

A 124

dict in

Žywot

921 Takomÿ pomożÿ bog † (yako scze-
pan amÿkolaŷ] brathaⁿkowy katha-
rzynini [nedawaly plathu othofmÿ |
grzywen katarzynee othetrzÿlath |
pothfwego szÿvotha,] ŷogrzywna ne-
wpomÿnaly othethrzy latha ktho[ra
kmeza wÿkvpnyono

pro od²

1425 Kal nr 921

Luv: pod

Hywot

Aliquando autem (s) asperatur
et hoc multipliciter: aliquando
grasse; exemplum: Szark, Szegotho,
Szynoth, ...

~~3112 XV ONPKY I 410.~~

~~A. p. XV Park. 410~~

zivot

Boya midup skar troy ... pesure za
mego zivotu (vivente me)

BZ Deut 31, 27

Żywot - wita

^{wg 702m nr 148}
~~Sereban Woyslanowego ymena ne pobral po-
gogo ziwocze 1393 letu. I, № 1450. Hauerin
moze za swego ziwotka ne byl w dzivrenu [S]
ley dzedzini, a po yego ziwocze Hanka wibita
Jechus qwaltem sz dzedzini ley 1399 letu. I,
№ 2891. Kirzechoslawina waltka bita w Stri-
manu ley roley do swego ziwotka 1404 piek. 225
On, toymtena swa syetirka, wg koscian
nr 231~~

Hg 702m nr 376

dubl.

Лыот

innupte

Mater innupta - ^[y]непорученного звотка крит. Nr. 1302.

1/2 XV

ii
Žywot

Kyedrysch to pryalo swyata bylo
wyobrazono v zywocze zey matky,
dveh swyathy stajul y swyrygl
ya Rom. 9.

Żywot = venter

Nie pastwiła płodric' pwoca żywota
swego [nec procreare fructum ventris
meruit] Rom. 27.

²⁴
Żywot = vita

Ten będzie omyslał potrzeby twemu
żywotowi [vite necessaria tibi procurabit]

Rozm. 38.

Żywot = venter

Żywot dziewicy nie jest poruszony w roz-
dreniu jej płodu wielkiego [venter
virginialis nequaquam commovetur
ex nascente prole] Rom. 2. 65

³
Żywot = corpus

Teri na Jordanem reka, jeden Simon...
pre męstwo jego żywota od pbojce
wybran królem [vastitate corporis
fretus a latronibus rex creatus est]

Rom. 114.

Żywot, vita

Miły Jęsus rre: I chęć ję wskre-
sęc a ku jęgo piwsemu żywotu
oderwęc! [a morte suscitare ipsum
et ad pristinum vitam revocare]

Romu. 135.

ⁱ
Żywot

Duch żywota = spiritus vitalis

Umarty, kając tobie przer tego, jen się
stworzył a wetchnął tobie ducha
żywota... by został zmartwych

[atque tibi spiritum vitalem inspira-
vit] Rom. 135.

²
Ływot = uter

Drzewica poczęła stworzyciela [w] swoim
piwocie [virgo creatorem utero concepit]
Rom. 155.

Żywot = vita

Kiedy na niebo wstąpię, przygotuję
tobie miejsce, na któremie po tym
żywocie [cię] posadzę [celum cum a-
scendero tibi preparabo locum, in quo
te post vitam istam collocabo] Romy.

172.

²¹
Żywot = vita

Tedy istne w żydowskie [j] niemi trzy
sektę albo troje rozdzielnie, od innego
pospolnego ludu żywo tem i wiara od =
Łaczenie [erant autem tunc in Judea tres
secte Judeorum a communi reliquorum vita et
opinioe distantes] Rom. 179.

syestran, dziedzycstwo sam otrzyma. Ale panna
za zywota cezeza za nasz wydana z oprawa, po
smierczy cezeza brata nye mesze gabacz o posag,
54/ ale na tom / vina nyecz desycz, czse gey
cezech y macz za zywota posag opravili. Aczli-
bi bracza zmarli abe gych nye bile, tedy wzdy
nyekake dzewka dana dzerszawy nye otrzyma, ale
w pokolenyv blyssehy wyposasz yq, gynyeny e-
derszy, wygyawszy dzieczy nysszych slachezyczow
abe slug abe nanow, kterych dzewkan posag y czasce

Żywot wieci = vitam agere

Ercei jak miar we wszech duchow =
nych alb swieckich alb (!) mniszkich (!)
wiedli zywoť [Ercei fere in omni-
bus monasticam agebant vitam]
Rom. 182.

⁴
Ływoł = uterus

Crema recht święty Jan, i by króron
mian być a on w rywoie był poświęcon
i, oświęcon [cur dixit se baptizandum
Johannes, si in utero sanctificatus et
mundatus erat] Rom. 188.

Żywot: vita

Krzysztof... na puszczy w osobności żywot
wiodł [cum solitariam duceret vitam]

Romu. 192.

Żywot = corpus

(Jesus) mówił o kościele swego żywota
[de templo corporis sui] Rzym. 211.

²
Żywot = venter

Jako był Jonasz w rybowie wielorybim
trzy dni i trzy noce, tako będzie syn człowie-
czy w sercu ziemi trzy dni i trzy noce
[sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tribus
diebus et tribus noctibus sic erit Filius homi-
nis in corde terrae tribus diebus et tribus
noctibus] Rom. 330.

Żywot = vita

Miły Jęsus odpowiedział: ja cięm w stanie
s martwych i żywot [Ego sum resurrectio
et vita] Rom. 437.

Joann 11, 25

²
Żywoł = venter

Itto w mie wiery, jako mowi pismo,
reki rywej wody pociekaj, a jego rywota
[qui credit in me, sicut dicit scriptura,
flumina de ventre eius fluent aquae
vive] Rom. 459.

Żywot = vita

Kto nie airry dusze swojej na ten
świecie, strzeże jej ku żywotowi wiec-
nemu [qui, odit animam suam in hoc
mundo, in vitam aeternam custodit
eam] Rom. 466.

Zywoť

Moj milý synu... vešry... na zywoť,
w ktoreu jesteš narozou Rom. 499.

Żywot

Żelazca Majja... neha ku swemu synu:...

Stracę li siebie, stracę i żywot moj Romu.

~~523.~~ 524

Żywot

Jesus... opasał się lnianym obrusem, ale
jego ręce i piersi i żywot był nag i
do pasa Rom. 533.

Żywot

A miły Chrystus jemu [sc. Judasowi] rekł:
przyjacielu... na coś przyszedł? Ku straceniu
ojca, ku zgazieniu sioły, ku młociu żywota
Rome. 618.

Żywot

Miły Chrystus podan był Cai-fanowi...
gdzie si byli pereli mistrowie, w których
miała być nauka, i duchowni, w których
miało być dostojęństwo żywota Rom. 712.

Żywot

+

Nowi święty Jan Złotousty, relikw:

o taki by był ^{błąd, iż} naprawny błąd, żywot śmierci przy-
radzając, a studniej żywota nie odwracając,
z którego wszystkie żywe żywoty płyną. Rom.

727.

Żywot

Syn twój, który poprzedzi [12] żywota twego,
ten jest od swego zwolennika Judasza wydany
i rdoadron Rom. 735.

Żywot

Dieńca Marja... rekta:.... Zemdlat żywot
moji, w boleści serce moje i siate pemdlato

Roku. 736.

Żywot

Czyżby miły Jezus przepuścił, ile ten rząjca
jego także śmiercią swój żywot skonał?

Żom. 769.

Żywot

Prawda nauki na świecie była rażąca
a prawda żywota oświeca była rządzona
Rom. 787.

żył

I był tako barzo krwią opłynął pojego świętem obliczu
i powjego żywocie, iże jakoby ji czerwouem płotnem
obwinał, bo miał wiele tysięcy ran wswojem żywocie.
Rozm. 822.

żywot

Wszystki dni twojego (824) żywota niemogą dosyć uczynić jego świętej jednej kropi krwi, a ty acz ci się przygodzi co maluczko przeń cirpieć, natychmiast szemrzesz a krwi Jesucristowej oczyma twej myśli niechcesz obeźrzeć. Rozm. 823—824.

Żywot

a podług zakona ma umrzeć, bo się synem
Bożym czyni, a to jest uwłoczenie czci Bożej,
bo Bóg [z] swego żywota nie może ptoodzić

Łozm. 838

••
Żywot

Człowiek za swego żywotha może szwym dzye

czem wybracz... opyekalnyka OrtKał 188

za żywotha zony swey ib.302

Žywot

Poyally then parobek xona xa ocrxowa
wa žywotha

Ord. Br. VI 370

ЖА VI 370 .

Żywot

Szywoth gudoiego wryatkego... ya, powiem p. ~~xxx, 102~~

MS Aulusy W. 7

Lywod

~~Wycena, daliboz sway wzmokh pmo czq R. 11. 11. 11.~~

Wg Aleksey w. 47

Żywot-uteras in utero
radovalo sryq wesselyo dye.
ryathko wsrywoerye moy m

ex. xv | R. xxiv, 96.

Zam, Q. №1119

Zw Lam 298

Br. Kaz św 1 str 59

Rozpr 24 96 kon XV

3643 -

Żywot utenus

~~na do wale 1073 duplecyg wzywoyce 1073~~
Ev. 24. 11 OF XIII 289

~~poizmyse wzywoyce a pomody 12 1074~~
ib. 288

~~dwcha 1073 tego bydye napelnyoz~~
~~1073 z sywatha mathky . ib. 287~~

~~Traly moise wzywath mathky~~
~~wocy na wthore onyoz~~
ib. 205

EH Zouu

Żywot - vita

~~Żywot h. gogo bair na myłocy byłoney diewky Jul. 58.
Oczerecz za żywotta swego diewkam swozym more
gymyeny kopione polezier 57) Myankala
bandze alyuk do yey żywotta ~~105~~ kad lem-
jana vitae) 105. Any brera wstała w ry-
wece, any synowe bratna zmarłego maga,
smyer w d r v r y e r d z a l 67)~~

Żyrod - uter

pokolenie żyroda trępa

(ships uteri tui)

Żyrod 52.48, 19

d. d. s.

(deop. d. s.)

Pan rozwiata ~~utero~~ matki mego

wspomina ~~utero~~ mego

ut. 49, 1

(ab utero vocavit me, de)
(ventro matris mee)

(deop. iynobis - iynobis)

~~29, 5~~   ~~22, 6~~
~~30, 12~~   ~~15, 3~~

Зыуот-улар

~~7.300~~   ~~2500~~
~~Deut 57~~   ~~3500~~
~~Ex 13, 19, 23~~

~~(4200)~~

~~81, 3~~

~~15, 11~~

~~20, 4~~

~~Deut 58~~

~~26, 1, 7~~

~~33, 12~~

~~35, 10~~

~~62, 15, 4~~

~~127, 6~~

~~65, 8~~

~~7, 8~~

~~55, 8~~

~~100, 4~~

Зыуота махы уюуеу

put. 249.

~~14, 15~~
~~(17, 55)~~

~~88, 47~~

~~117, 17~~
~~(118, 77)~~

~~48, 8, 18~~

~~71, 15~~

~~(28, 8)~~

24 33 28 }
8. ~~(12)~~

~~(100, 6)~~

~~138, 12~~

~~90, 7~~

~~132, 4~~

~~16, 15~~

~~48, 18~~

Еууеу

~~Steve~~

~~70, 22~~

~~68, 37, 33~~

~~44, 20, 12~~

~~83, 2~~

~~37, 20, 37, 2~~

put. ~~54, 5~~
~~55, 13~~

~~141, 7~~

~~142, 3~~

~~100, 34~~

~~(145, 7)~~

~~113, 27~~

~~54, 16~~

~~57, 9~~
~~(123, 9)~~

~~111, 37, 33~~

27.9.

Żywot-animae, corpus

~~Uboży żel, a lin sway sicut parat R Dent. 24, 15.~~

~~Paruit nad narium sicut i. c. Neh. 9, 87.~~

~~Party udlego sicut i. c. II par. 28, 15.~~

17106

ay
Lynot of. Lariywooi

Zywofarz

Zyvotharz est quedam herba sedans fluxum

sanguinis

lectega ploxhwa... ca 1500 G1Gn 41

Żywotny

~~XVII~~

Żywotna = vitalis

ca 1470

Membrulo 163

~~XVII~~

anima omnis vitalis deminuat autem
faciem ipsius

Ecolus. ~~XVII~~ 16, 31

2yHy

Кергыаселоне кем моги 21m sp Vy
stverdzili se sp na mφ

Fl 37, 20

Sm. 9m

V vi vunt

izny

Prizidz smerca na ne y stoppcae
ne pkel szyni (viventes)

fl 54, 16, sm. Put

žyny

Któni iest cšlovek, iensze szin iest
e ne vszy smerzi

Fl 88, 47, sm. Pul

V qui vivet

żywy

Ne umrę, ale żyję wódki y prawycy
wódki dzala panowe

Fl 117, 17, mm. Put

Vivam

ziny

Przyjdzie my myłoserobę trogi

7 6φohp szyn (vivam)

Fl 118, 77, sim. Put

sim. Fl i Put 118, 116. 144

życiu

Niechaj przygrydnę miie szmibowenya
twoie y ziw bandp

MW 296

Sm. 16, 38a (Psalm 118, 116)

vivam

Psalm 118, 77

żywy

Ale my, gdyż żywy jesteśmy! bogosła-
wimy panu

Fl 113, 27, sm. Ruf

V qui vivimus

Żywy

Yako tho swyadczo [yako Hanka bila szywa
mymo trzi latha po swem mōszv smerozy

1420 Pyzdř nr 655

šywy

szesa słowykow ranyomo..., krostego
* wygmugyo, coo leszy w^o szmyertnich ranach,

699 ✓ bo newem bōdze|li šzyw abo vmrze,
ÿ tho wczaf | wofznÿ thy ranÿ
ogłōdal |

Ph23 Kol ml 699

Żywy

+

A take y newesti nectore < vrasly só [?],
~~przestranyły nas? [..]~~ ze só yo < goi > żywego
< tyo > powedaly (qui dicunt sum vivere).

ca 1425 (Ev) K Reg 42 (Luc 24, 23

~~termerunt nos, zam. kimiektly 27 dary ( )~~

ca 1425

зыр

Симауе, гди зыр оуеа, илостней рыеканси
аби ные розуналы

Jul 7

om. ib. 110

vivente patre

Згуну

Встануами, ави јди згуну тзз оооооо-
чуче. В сумонуче тхулко пуесагси оооооо-
скеу розукали

Јул 23

V viventibus patribus

Żywoty

6d

gynsze szwierzą, s szkoda podług osaczowania
mają odloszycz, a y z wyną pyathnadziesiąt, kto-
ri acz chce, szaczvnik zakładu swym samnyenym
ma poprzysydz.

/14/. O pyeczacy oczczowey y synow./

10/ /D/la tego, ysze synowie s ceczem gadną
krwya są spoyeny a yakoby gaden czlowiek nye-
dzi sobą są, przeto czwyrdzini, aby, poki e-
czecz zyw, szadny syn swey pyeczacy nye no-
szył, gedno oczczowey pyeczaczi vszywiał.

3211. 0-10

żywy

Dozryca mego (se. dzienki) ^{myels,} (na

them, casogym porodzyczele gys

żywy badęcyl ze posat gym... szc vobe-

lyly

Sul 57

V parentes ipsorum viventes

H 127

żywy

Wykładamy тезис, że oszczędzać re
dwego zynothe i dziewczkam drugym może
gymyenne ..., że by po myem żywy ostaly,
polecsica

Jul 57

~~It~~ ghae ... supersites fuerint ?

A 137

~~zinye~~ zinye

(pannye albo wolnye)

Faklibi key istey myewyesaye, dluzey
zinye bojcz, myzly ~~takym~~ takymu
mowu gwałtownemu przigodzyło się

Jul 90

dm. 16.

tolem ... maritum ... supervivere

ziny

Tho osobnye vyymyusna, acbi tra ista
dogenka myednego bratke zyvego nye
myalo

Jul 104

fratrem... vivum

3431 quomodo sonor

Zyn

Zynny

+

Fuerit vixisse

Zyn bycz ~~in. Zyn bycz vixisse~~ ff. xv R. xvi, 334.
C. p. p.

1 leg. Zyn

Fyw(y)

dayath thy new, yet these.

Aleksy W. 83

žny

Ineto abi nje dožygl žyf rky
ne dmero žyote wyecnego a nje
* drosł owosa a samyodl i bilbi žy
ne wyeky (ne... vivat in aeternum)

22 fea 3, 22

Zjny

Przyjdź k tabye a bpdzesz z yw
w ten to ciesz w rok a Sara ... bpdze
miesz syne

• B2 Jen 18, 10

vite comite

Lywy

Видромъ ly lywy = vita comite,

B. Видромъ ly lywy:

ca 1470, ~~MPKJ. V. 10~~ Mancelub 10

Gen ~~LVIII~~ 18, 10

izny

Wesmyely Jacob zomp s rodu tcy
to zemye, nye chup zyha bir (moh
vivere)

32 Jan 27, 46

2ywy

Jedna Raab... ostanye ziwe

32 Jos 6,17

vivat

zywy

Takmyślubi jeden dzien albo dwa
bilybi (n: sługa albo okiewka) szyny,
nye bpdzye podidan pokuczye (siu...
supervixenit)

B2 Ex 21, 21

Przyw

Alle bandse by zyw do drugiego dnia
albo trzeciego (sin autem uno die
vel duobus supervixerit Ex 21, 21)

XV p. post. Kalisim 283

ziny

+

Ale Josse... a Caleb... ostalasta zine
ze wresz, ktoris bili myslili kot ogladany
zemye

B2 Num 14, 38

vixerunt

izny

A krosz zir bódzeł, gólisz to wini

809

§2 Num 24, 23

Vpui victurus est

2yHy

Wskazani rezydent na posci a yzedni
mye ostal s mids to ziw (mullus reman-
sit ex eis.)

BZ Num 26, 65

žyry

Jen do jedneho s tich myest vasece
e ziv bφdse (vivet)

B2 deut 18, 5

zygy

Będziesz zim na zemi długi czas

(ut multo vivas tempore super terram)

§ 2 Gent 25, 15

zyry

Aby miłował pana boga drugo... a był

ziw

B2 Dent 30, 16

Sm. rb. 30, 6

ut... vivas

Ziny

Wzylbil jest pan Jozve..., aby syf
jego bali, iakosz sφ syf bali Moyzeza,
gdysz gescze ziny bil (dum adriveret)

B2 Jos 4,14

2jny

A bōdōlyca sait, vcsin se mnd
mylosu bosu

§2 I Reg 20, 14

si vixero

ziny

A tak po wstąpieniu dny, doipd bpdse
nie sin. Ysay, ne skycye, nye vsta-
mocy 82 nyf ti any krolestwo tne

32 I Rep 20, 31

✓ omnibus... diebus, quibus... vixent super terram

Zyry

Otoz sin troy sziv gest
vint

B2 III Reg 17, 23
brn. ib. 20, 32. 33

Згнч

Плхфмфс рркана келы: Згнч бодз
крол! (vivat rex)

Зг IV Рег 11, 12

ib. II Par 23, 11. ^(Veh 2,3) Згнч бодз кролчт (vivat rex)

-ziny

Tak jest wodami zatopyona (sc wojska),

isze z mys myzadni ziw nye ostal

(ut non remaneret vel unus)

B2 Judith 5, 13

Żywy

Wszystki miasta jego (z. Seona)

Wszystki dobiłszy zabiciu wszystki bid-
liciele jego, ... mye ostawiliśmi w nich

* ni z p d nego ziwego (non reliquimus in eis
quidquam)

32 Dat 2, 34

згнр

Загубыял Дэвід нэіткф тф зэмьф
гьс а нье остарыял мфрза сзінего
эмь сзони (vivente virum et mulierem)

БГ I Рег 27, 8

ziny

Takto ze nye sh nam darma prikazano,
ale aby wswitcsi byli gimi zivi

B2 Deut 32, 47

ut singuli in eis viverent

Wuj: aby kazdy z was byl u nich

lyny

Bpdz ziw Ribben a myeomyeray

B2 Deut 33, 6

vi vat

Zygy

Bo mye s^zyw Nabot, ale 10 marl

32 III Reg 21, 15

now... vint

ziny

Poradzcie się z ^{*}Helzabubem... Będą
moć zyn / biczi s tey moy myemoci

§ 2 IV Reg 1, 2

utrum vivere pueam

V leg. zynu a. zyn ?

ziny

Федерация ziny a nye zemreche

ФОР IV Rep 18, 32

vivetis

żywy

Wesmyem za mye (sz. za synow i diewki)
zpora a bōdsem fesus, a bōdsem żywy
(vivamus)

§ 2 Neh 5, 2

zygry

Bo lepzyey jest, abidrom zygy sfer / eocy
chwały boga, myszy zmarzzi ... bily dany
w poszmecy wzemu lyodu

- Bz Julith F, 16

Vvientes

ziny

Усімце podle слова ξ (polyonax)
a ziny вфдзесу(e) (vivetis)

БЗ I Мед 2,33

Zywy
Ati tak

○ Ezdraszu... vsiaw sōdze... abi wazily
lyud kako maio zywy bicz B2 - Esdr 7, 25

ut indicent omni populo

Wuj: uly sōdzili woystliemu ludowi

war. ☉ su ☉

Żyw(y)

t

Przikaż przyjąć w pokoju^v duch
mój, boż my i^vsz słusze
wyjcey ^vsmożecz nyszly siwu bicz
(expedit enim tibi mori magis
quam vivere)

Bz Tob 3,6

+

Zywy

Czo tedi nam gesze szirim bica
(vivere)

Czo tedi nam gesze szirim bix
(adhuc vivere)

Byz T. Mad. 2, 13

~~axiwy bódrecy [e]~~
~~it. 2, 83~~

+

V_{re}. matka

-----103a

dzyeczy... maya gey pyrwey
odlozycz stho grzywyen...

/9/ [ktoresz stho grzywyen

/10/ pogey /szmyerczy nagey

/11/ dzyeczy maya przydz

/12/ bandaly ponyey zywy]

/13/ ale pogedzely ona te-

disz /14/ zamasz Tedy gey

dal /15/ y zapyszal szos-

thą czą /16/ scz wszego szw-

ego gy /17/ myenya a tako a-

czby /18/ ktore Janowo

dzyeczą /19/ ponym vmarlo

tego dzyeczaczą nyemą czą-

scz mrzeczną mathka ale na

Janowey dzyeczy

OrtOssol 63,2,w.9-19

Toe. im.

Juicy

Ktore siko grzybem po yey szmyerery
na gyej dzyecy maya przydz, badaly po
nyey zywy.

Ont Mac 82 (or)

Wxor altera supellectile
dyroy post mortem patris optinere
deset

V. n. m. 20

-----62d

poymye gyna /31/ zoną tedy
ony rzeczy /1/ Maya gye da-
cz gego dzye/2/czom Czo gye
myal spyr/3/wa zona albo
gestly w /4/ myeszknaglad
albo na/5/targowal To ges-
th gych /6/ sznymy obchodz-
yl szye /7/ [Tedy pogego Sm-
yerczy /8/ maya zostacz
wszyczky /9/ nyewyesczkye
rzeczy] czo /10/ gym ponyem-
yeczku dz/11/yeyą gyerda [<u>
poszledn/12/ye zony, czo po-
nyem sy/13/wą zostala] pog-
lud pra/14/wa prawego may-
bor

OrtOssol ~~45,2~~, w. 30-31 -

Sim. AntMor 53

45,3, w. 1-14

-----103b

aczby ktore Janowo dzye-
czą ponym vmarlo

tego /20/ dzyeczaczą nye-
mą czą/21/szcz mrzeczną ma-
thka /22/ ale na Janowey
dzye/23/czy albo ponych
na ge/24/go blyszye przy-
rodzo/25/ne A tesz gdy po-
nyem /26/ wszythky gego
dzyeczy /27/ vmarly aona
ponych /28/ zywą zostala
Tedy /29/ gey wthey myrze
dal

y zapyszal trzecza cząszcz
wszego szwego gymyenyą

OrtOssol 63,2,w.19-29

Prof. Dr. J. Janowski

OrtOssol

Wualery rozumieć: 'korczak ten odumart na
to [szą] żywe dzieci(e) tej panyey vmartej

-----107a

[opyekaldnyczy mowya acz
Vkorczak ten odumarth

na tho [szą] zy/28/we dzye-
czy^(e) /tey panyey /29/ vmar-
ley kthemv mo/30/wy tey
masz vmarley /1/ Panyey
gdy ten korczak /2/ mey
zenye wprawem /3/ dzale
szye dostal a przy /4/
wasz przes zamyana zo/5/
stal a namyą po mey /6/
zenye przyszedl a nye /7/
na gey dzeczą

gdy
gdysz to gest gydacze gy-
myeny albo nyegydacze
czo to gesth prawo

OrtOssol 64,3,w.27-30 -

64,4,w.1-7

Gujury

Mowya, ysz korcrak then odumard na
tho zywe dryecrya, they panzey vmarley.

Ont Mac 86(g)

+

-----136b

/15/ [Gedna nye/16/wyasta
 po /17/ szmyerczy gey ma-
 zą /18/ vrodzylą dzyeczą
 a /19/ tho myeny zoszmya
 /20/ gynych dobrych czny
 /21/my nyewyastamy /22/
 ysz to dzyeczą bylo zy/23/
wo asz ge chrzczono] /24/
 albo chrzczily tey to /25/
 nyewyasty dla na/26/glos-
 czy szmyerczy ta/27/mo
 gyste wkomorze /28/ gdzie
 tho bylo

puer vixit

Handwritten signature

wtagemnyczy przy vradze-
 nyv themv Jako Gest oby-
 cząy a chce to szwyath-
 czycz

 OrtOssol 76,2,w.15-28

Luzury

A thro myemy 2 oszmuya gymnych dobrych
myewyasth, ysz thro dryecrya bylo zywo.

Ort Mac 103(g)

-----136c

asz ge chrzczono... tey
to nyewyasty dla naglos-
czy szmyerczy tamo gyste
wkomorze gdzie tho bylo
wta/29/gemnyczy przy vra
/30/dzenyv themv Jako /1/
Gest obyczay a choze /2/
to szwyathczycz [przeci/3/
w temv rzekly tego /4/ v-
marlego maza dzye/5/czya]
ysz temv ony nye /6/ ch-
cza wyerzycz, aby sza /7/
tho dzyeczã zywo na/8/ro-
dzylo] A pytayã pra/9/wa
rzekacz acz by gedem /10/
maszczyszna nyemyal
przythem bycz-----

OrtOssol 76,2,w.28-30 -
76,3,w.1-10

Zyenty

Sku. OrtMoc 103

-----136d

acz by geden maszczyszną
nyemyal

/11/ przythem bycz a mo

/12/galy tho nyewyasty

/13/ przez maszczyszny

szw/14/gatheczycz Czyly

mvsą /15/ kszobyę naszwy-

adzecz/16/stwo myecz ma-

szczysz/17/ną A kako wy-

ele albo /18/ czo gest

prawo prawe /19/ MOzely

ta nye/20/wyastą myecz

/21/ szwyadeczstwo /22/

gynych dobrych cznych /23/

nyewyasth ysz szye dz/24/

yeczją zywo narodzy/25/lo

Ort0ssol 76,3,w.11-25

Kywo

1159. (886) yako tho < pole bozechy > dzyrsky grzymka
hy sdzeczmy zywymy vszyedmy kop groszy szyrokych wzasthawye
hanyezadzyrzala trzech dzessath lath.

1462 Zap krawoz nr 1159

rytwa of rycy

Gdy stworzył bog człowieka, yseby
był synph est do wyeka, ~~stworzył bog~~
~~yseba w kosary, Adamowy ko radosery~~

~~MPKJ. I. 484, 118.~~

~~Pl. Str. 118~~

Je monte. u.)

~~abcćdefghchijklłmno^opr^os^ost^ou^ow^oz^oz^oz^o~~

czywy.

+

Wszystkym sywem utrudniam skryżę,

~~De morte prol. Nehring~~

~~Atpln. Sprdenkm. 200.~~

De morte H.

~~Atpln. Sprdenkm. 200.~~

158

~~MPK J. T. 192, 375.~~

Hyung

Sainti id est virus

242 xv enr wy. ii, 411.

~~h. p. xv~~ Park. 411

Lynx
Baſida by dlugo ^slyn = ^{est} ^c ~~est~~ mihi superstes vita

ve 147Q. ~~147Q. 147Q.~~ Mangrove 158

ve dixeris: est mihi sufficiens vita
scus 5, 1

2
Lyn(y)

Any ma then szlowyck s tim Wawrozinem, mo-
ym synowrem, (zeschere badanie zyn... poslal...
yszchik stal s moim synem Adamem we ~~drzewach~~
drzewach, yedy gy przehlol wlozonym vmythel-
nye

1471 Jyna Sad. 15

żywy

3048. (254) Jako oczyecz szmaczerza żywy badacz wydawali
dorothy] a wydawschi zaczacz (!) gey doszycz vdzelaly Thako
mi etc.

1471 Zap Wansz nr 3048

żywy

y za marthae

za umarla, bracia, y za syostry zywe — maya, tny
msze czyxsci

1484 Reg. 720

pro fratrum et sororum

v tam vivorum, quam mortuorum so-

lute

Żywy

A wszakże prokna prozmoszca wszelky
cłowek żywy (homo vivens)

Żył 38, 8

Fl: cłowek szwpcsi

~~czyż~~ żywo

Falszywym swyath powiedal,
bych ja dlugo szyć być miał,
wesołym tego nie powiedal,
bych ja dlugo szyć być miał

Shangai 18c w. 22. 24

~~Late u miet. f. Nehr. A. S. 293~~

~~MARK I. 1974~~

Żyw.

Ne fel siwym swece byth kladlam,
bychcy na nym dlugo zyw bycz mal

~~XV p. p. i. sob III 345~~ skarga kroc w. 22

Żywy

+

Sboszmykow myczyp żywi^x bycz
(maleficos non patiēris vivere
Ex 22, 18) XV p. post. Katurm 285

^xkońcówka litwa nieupozna

B2φ

Figure. alic' zigni sky I 73

Atotamui siivi
ecce vivi' illis.

(in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut
dei ministros... quatenus morientes, et ecce
vivimus II Cor 6, 9)

XV p. pod. H. ~~206~~ 258.

II Cor 6, 9

Hywcy

San twoy myw ě (leg. jest)

ex xv MPW. II, 320.

k. 30

(quia filius eius viveret Jo 4, 51)

Żywy

Żyw być = vivere

My z naszymi dziećmi nie możemy żywi
być a między nami nie jest dostojen
żyć być, bo wosytkiem nastawio, is ma
umrzeć [nec nos nec nostros filios vivere
permittit, non est dignus vivere] Rom.

132.

²
Żyw

O tem, kamo on był żyw albo jako sie na
świecie dwadzieścia lat a dziewięć obchodził
a co działo, tego w księgach potwierdzonych
nie najdziemy [qualiter hic vixerit] Polm. 162.

ⁱ
Żyw

żyć być = vivere

A także miły Chrystus był żywym na świecie
trzydzieści a dwie lecie pełnych a o [d] trzech dzie-
siąt i ode trzech lat takó wiele, jako od Boiego
narodzenia do wielkiej nocy, coż liczą na pół roka
[et ita vixit dominus XXX duobus annis integris et
de XXXIII quantum fluxit temporis a natali usque
ad pascha, quod pro dimidio anno computatur]
Roku. 187.

Żyw

Jertem żyw. = vivo

A podług tego domniemanie był żyw
mity Krystus pełnych trzydzieści i
trzy lata [et secundum hanc opinio-
nem vixit XXX tribus annis integris]

Rom. 188.

Żywy

Być żywym = vivere

Barro długo mogli być żywi na świecie
pore ich sprasne wiywanie [vivebant quoque
longissime ob victus simplicitatem] Rom.
183.

Żywy: vivens

Dziwicie... Maję... rekba...: redziwacie się
abych j' jeste żywego nalabba? [putas an in-
veniam hunc adhuc viventem?] Polm. 695.

Żywy

Dziewica Maryja poręka... nanekać:...

Kto mi to nędrzej da, a bych jeszcze
wiała me - mi te dziecię żywo? Polm.

696.

ziny

A dusza moja sziwa bφdze ie-
mu (n. gospodnu)

Fl 21,33

Sim. 9m

illi vi vet

ziny

szukajcie boga y szine bpdre V
dusza wessa

Fl 68,37, sm. Pent

V rivet

žywy

žywa bφdzeV olwza moya

fl 118, 175, sim. Puf

V rivet

~~a V 18/10/18 = 18/10/18~~
Żywy)

Zywa bandze dusza moia y chwalicz bądzie

czebie, a sandi twoie w spomoga mnie

⌊ [vivet anima mea]

Psalm 118, 175

1.6
M. W. 116a.

żywy .

70tem stworzył pan bog człowieka ...
y wcielił w oblicze jego wcielonym
szynota, ab i w tym samym człowiek ~~duše~~
szynota ~~duše~~ (factus est homo in animam
vivente)

B2 Jan 2, 7

10 1202 : reay ipte
to co ipte,
suat vint (?)
~~_____~~
~~_____~~
Xywy

plena omni racione
vivencium wszech
wzorow reedy xywch

~~Brückner Koz 6 w 3~~
~~Bozpe 25, str. 104~~

~~Patt. I. 475. h. 43, 1149~~

fol. XI, R. XXV, 154.
med.

~~polowa w XV.~~

żywy

+

Opyta rekl bog: Winyca szemya stwone-
nye zywe w swem porodze

32 Jan 1, 24

animam viventem

zjwy

Oto dalem wam wielkyc szel... a wielkyc
dnew... , abi bilowem na pokarm... y
wzemu stworzenyu, na zemu, jest to
sobf władnye, w feure to jest dusza
zjwe (anima vivens)

32 fea 1,30

żywy

Wtedy Noe... y jego synowie... w korab, ony
y wszelk^ye zwierzę... y wszelk^ye ptactwo podług
jego przywołania ↓ Noemu do koraby, dwie
a dwie, w parze to jest bil dus żywi v
wszelk^yego stworzenia

B2 Gen 7, 15

v spiritus vitae

Żywy

+

Tous sommes très bien portants
slyebci, jessem dal nam y wszitkym
du szam żywym, (ad omnem animam
viventem)

32 Jan 9, 12

ⁱ
Zyw

lektury zycioly ... sra. od rybyze
stworony, gmysz ma byc zyw
wszystko stworzenie Rom. 5.

Żywy

Taki by był... napisany błęd, żywot śmierci
przysadzając, a studniej żywota nie obierając,
z którejś wrytki żywe żywoty przynaj. Rom.

727.

ziny

Преддсф кол сыни (bovem vivum)

Ex
BZ ~~led~~ 21, 35-

žyry

Acibi nalyesono to, cso ukvadl
gest, v myego xynee, bφφdz wol
albo osyel, albo onca, okroyako me
wrocyca

B 2 Ex 29, 4

V virens

izny

A bica bila syf osslicsa nye vchilila
s dnogy... , bil]lich usf zabil a one
bila by ziva ostale (illa viveret)

B2 Num 22, 33

Zywy

Zywa obrata - hostia

Prime ^{opiyati} ~~obiecie~~ a zapaluc porrikaral abi oby-
towaly) BZ San. 2, 46

hostias et incensum

17112

żywy

+

Cristus subtemu sye Blaszeju pokazal a młkpa.) (pemu:

"Blaszeju, żywy offeri mnye offeri"

~~Blaszeju~~

Blaszeju 5/3/19.

~~Blaszeju~~

Zywy(?)

+

Cristus corripuit demptaque ^Vrestituit gl.
reddidit sszivo (o. szyc?)

1466 RRp XXII 19

k. 237

1/2. auriculam cisam vuzthe
wg ~~Perz~~ vuzo

Żywy? ~~st~~

+

Johannes Slang vikitor ante Poznaniensem cum
Hedrigi uxore sua legitima submisereunt se
sub pena excommunicationis plantare
XXX vites vineas, nlg. Szirego Orzema,
ad prax factum G. Hedrigi in Pronexico ....

~~n. 1429~~ ~~N. 1815~~ ¹⁴²³ MMAe. XVI, N. 1845

MONUM ~~medii aevi~~ histor 16

Ulan Acta capit Poznan

309

Lyng

768 Tako geg | pomozi bog yfwanti †
[yaco [fim] | Przibislawowi, yaco zi-
wa, nikdi¹⁾ | nebila vynowa [d] ta
nicziz¹⁾)

1405 Pozn w 768

Piek vj w 839

34/ NA to my przyszasz/35/
nyczy Smaydbur/36/kv mowy
my pravo /1/ Mozely tha ny-
ewyasta /2/ vkazacz podlug
prawa /3/ ysze ten dom ye-
sth gyey /4/ oczczyszna by-
la aona ten /5/ dom szwemv
vmarlemv /6/ mąszowy nyeg-
dy spuszczy/7/la [Tedy ona
then dom /8/ murowany ma o-
szandna/9/cz przetho, ysze
then masz /10/ poko byl
zyw szobye o /11/ tho muro-
wane nye vt/12/wardzyl Sp-
rawa] podlug prawa

OrtOssol 28,1, w.34-36 -

28,2, w.1-12

Ort Moc 24

ixia
dum
vixit

dyw
P
S

-----27a
a nayn by /8/ poszła rze-
cz by byl wyle/9/ganyecz
a tego nyeod/10/mowyl al-
bo szye temv /11/ nyewywy-
odl poko byl /12/ zyw a ny
od nyego   nyk/13/th od
mowyl Ten czlo/14/wyek ma
gymyeny y /15/ vmrze ktho
ma gyego /16/ wszadz Gego
przyrodze/17/ny mowya on
gest do/18/brze vrodzon
tho gesth /19/ szmalszens-
twa

Handwritten marks: 27a, 27b, 27c, 27d, 27e, 27f, 27g, 27h, 27i, 27j, 27k, 27l, 27m, 27n, 27o, 27p, 27q, 27r, 27s, 27t, 27u, 27v, 27w, 27x, 27y, 27z, 27aa, 27ab, 27ac, 27ad, 27ae, 27af, 27ag, 27ah, 27ai, 27aj, 27ak, 27al, 27am, 27an, 27ao, 27ap, 27aq, 27ar, 27as, 27at, 27au, 27av, 27aw, 27ax, 27ay, 27az, 27ba, 27bb, 27bc, 27bd, 27be, 27bf, 27bg, 27bh, 27bi, 27bj, 27bk, 27bl, 27bm, 27bn, 27bo, 27bp, 27bq, 27br, 27bs, 27bt, 27bu, 27bv, 27bw, 27bx, 27by, 27bz, 27ca, 27cb, 27cc, 27cd, 27ce, 27cf, 27cg, 27ch, 27ci, 27cj, 27ck, 27cl, 27cm, 27cn, 27co, 27cp, 27cq, 27cr, 27cs, 27ct, 27cu, 27cv, 27cw, 27cx, 27cy, 27cz, 27da, 27db, 27dc, 27dd, 27de, 27df, 27dg, 27dh, 27di, 27dj, 27dk, 27dl, 27dm, 27dn, 27do, 27dp, 27dq, 27dr, 27ds, 27dt, 27du, 27dv, 27dw, 27dx, 27dy, 27dz, 27ea, 27eb, 27ec, 27ed, 27ee, 27ef, 27eg, 27eh, 27ei, 27ej, 27ek, 27el, 27em, 27en, 27eo, 27ep, 27eq, 27er, 27es, 27et, 27eu, 27ev, 27ew, 27ex, 27ey, 27ez, 27fa, 27fb, 27fc, 27fd, 27fe, 27ff, 27fg, 27fh, 27fi, 27fj, 27fk, 27fl, 27fm, 27fn, 27fo, 27fp, 27fq, 27fr, 27fs, 27ft, 27fu, 27fv, 27fw, 27fx, 27fy, 27fz, 27ga, 27gb, 27gc, 27gd, 27ge, 27gf, 27gg, 27gh, 27gi, 27gj, 27gk, 27gl, 27gm, 27gn, 27go, 27gp, 27gq, 27gr, 27gs, 27gt, 27gu, 27gv, 27gw, 27gx, 27gy, 27gz, 27ha, 27hb, 27hc, 27hd, 27he, 27hf, 27hg, 27hh, 27hi, 27hj, 27hk, 27hl, 27hm, 27hn, 27ho, 27hp, 27hq, 27hr, 27hs, 27ht, 27hu, 27hv, 27hw, 27hx, 27hy, 27hz, 27ia, 27ib, 27ic, 27id, 27ie, 27if, 27ig, 27ih, 27ii, 27ij, 27ik, 27il, 27im, 27in, 27io, 27ip, 27iq, 27ir, 27is, 27it, 27iu, 27iv, 27iw, 27ix, 27iy, 27iz, 27ja, 27jb, 27jc, 27jd, 27je, 27jf, 27jg, 27jh, 27ji, 27jj, 27jk, 27jl, 27jm, 27jn, 27jo, 27jp, 27jq, 27jr, 27js, 27jt, 27ju, 27jv, 27jw, 27jx, 27jy, 27jz, 27ka, 27kb, 27kc, 27kd, 27ke, 27kf, 27kg, 27kh, 27ki, 27kj, 27kk, 27kl, 27km, 27kn, 27ko, 27kp, 27kq, 27kr, 27ks, 27kt, 27ku, 27kv, 27kw, 27kx, 27ky, 27kz, 27la, 27lb, 27lc, 27ld, 27le, 27lf, 27lg, 27lh, 27li, 27lj, 27lk, 27ll, 27lm, 27ln, 27lo, 27lp, 27lq, 27lr, 27ls, 27lt, 27lu, 27lv, 27lw, 27lx, 27ly, 27lz, 27ma, 27mb, 27mc, 27md, 27me, 27mf, 27mg, 27mh, 27mi, 27mj, 27mk, 27ml, 27mm, 27mn, 27mo, 27mp, 27mq, 27mr, 27ms, 27mt, 27mu, 27mv, 27mw, 27mx, 27my, 27mz, 27na, 27nb, 27nc, 27nd, 27ne, 27nf, 27ng, 27nh, 27ni, 27nj, 27nk, 27nl, 27nm, 27nn, 27no, 27np, 27nq, 27nr, 27ns, 27nt, 27nu, 27nv, 27nw, 27nx, 27ny, 27nz, 27oa, 27ob, 27oc, 27od, 27oe, 27of, 27og, 27oh, 27oi, 27oj, 27ok, 27ol, 27om, 27on, 27oo, 27op, 27oq, 27or, 27os, 27ot, 27ou, 27ov, 27ow, 27ox, 27oy, 27oz, 27pa, 27pb, 27pc, 27pd, 27pe, 27pf, 27pg, 27ph, 27pi, 27pj, 27pk, 27pl, 27pm, 27pn, 27po, 27pp, 27pq, 27pr, 27ps, 27pt, 27pu, 27pv, 27pw, 27px, 27py, 27pz, 27qa, 27qb, 27qc, 27qd, 27qe, 27qf, 27qg, 27qh, 27qi, 27qj, 27qk, 27ql, 27qm, 27qn, 27qo, 27qp, 27qq, 27qr, 27qs, 27qt, 27qu, 27qv, 27qw, 27qx, 27qy, 27qz, 27ra, 27rb, 27rc, 27rd, 27re, 27rf, 27rg, 27rh, 27ri, 27rj, 27rk, 27rl, 27rm, 27rn, 27ro, 27rp, 27rq, 27rr, 27rs, 27rt, 27ru, 27rv, 27rw, 27rx, 27ry, 27rz, 27sa, 27sb, 27sc, 27sd, 27se, 27sf, 27sg, 27sh, 27si, 27sj, 27sk, 27sl, 27sm, 27sn, 27so, 27sp, 27sq, 27sr, 27ss, 27st, 27su, 27sv, 27sw, 27sx, 27sy, 27sz, 27ta, 27tb, 27tc, 27td, 27te, 27tf, 27tg, 27th, 27ti, 27tj, 27tk, 27tl, 27tm, 27tn, 27to, 27tp, 27tq, 27tr, 27ts, 27tt, 27tu, 27tv, 27tw, 27tx, 27ty, 27tz, 27ua, 27ub, 27uc, 27ud, 27ue, 27uf, 27ug, 27uh, 27ui, 27uj, 27uk, 27ul, 27um, 27un, 27uo, 27up, 27uq, 27ur, 27us, 27ut, 27uu, 27uv, 27uw, 27ux, 27uy, 27uz, 27va, 27vb, 27vc, 27vd, 27ve, 27vf, 27vg, 27vh, 27vi, 27vj, 27vk, 27vl, 27vm, 27vn, 27vo, 27vp, 27vq, 27vr, 27vs, 27vt, 27vu, 27vv, 27vw, 27vx, 27vy, 27vz, 27wa, 27wb, 27wc, 27wd, 27we, 27wf, 27wg, 27wh, 27wi, 27wj, 27wk, 27wl, 27wm, 27wn, 27wo, 27wp, 27wq, 27wr, 27ws, 27wt, 27wu, 27wv, 27ww, 27wx, 27wy, 27wz, 27xa, 27xb, 27xc, 27xd, 27xe, 27xf, 27xg, 27xh, 27xi, 27xj, 27xk, 27xl, 27xm, 27xn, 27xo, 27xp, 27xq, 27xr, 27xs, 27xt, 27xu, 27xv, 27xw, 27xx, 27xy, 27xz, 27ya, 27yb, 27yc, 27yd, 27ye, 27yf, 27yg, 27yh, 27yi, 27yj, 27yk, 27yl, 27ym, 27yn, 27yo, 27yp, 27yq, 27yr, 27ys, 27yt, 27yu, 27yv, 27yw, 27yx, 27yy, 27yz, 27za, 27zb, 27zc, 27zd, 27ze, 27zf, 27zg, 27zh, 27zi, 27zj, 27zk, 27zl, 27zm, 27zn, 27zo, 27zp, 27zq, 27zr, 27zs, 27zt, 27zu, 27zv, 27zw, 27zx, 27zy, 27zz

a my mowymy ysz nyegest
szmalszszszkyego vrodu

OrtOssol 29,4,w.7-19

-----27c
/1/ Aby byl wyleganyecz /2/
Czosz gemv tho wyma/3/wya-
no poko byl zyw /4/ Tedy
mogą gego przya/5/czyelye
przyrodzeny sza/6/moszyodm-
ymy nyepode/7/szrzany my
przyszagą v/8/kazacz ysz
gest szmalszen/9/stwą vro-
dzon acz chce /10/ yego
gymyenia dosz/11/yancz al-
bo wszancz pra/12/wem pra-
wym /13/ Gdy masz poy/14/
mye zona czo /15/ sznya py-
rwey /16/ przebywal nyszly
ya /17/ poyal ato gest yaw-
no

Przebieg

OrtOssol 30,1,w.1-17

-----103c

Tedy gey wthey myrze dal
/30/ y zapyszal trzecza
czascz /1/ wszego szwego
gymyenyą /2/ a dwye cząs-
czy szwym blys/3/zym przy-
rodzonym aszwe/4/mv ocz-
czv y maczerzy dom /5/
dal y zapyszal a tho ta
/6/ko ysz on temv szwemv
/7/ ma spelna ponowacz
czo /8/ poko on zyw Themv
na /9/ szwyadeczstwo
naszą przyszasznycza pye-
czacz podwyeszona

Stywny

Ort0ssol 63,2,w.30 -

63,3,w.1-9

-----163c
wształ gey połowyczą szw-
ego stoyacznego gymyenia
czo go szam dobył y zarob-
ył tako aby ona

pogego szm/13/yerczy jako
dzyedzycz/14/ką vczynyla
yako by /15/ chczala ale
poko on zy/15/w ma wnyem
władacz /17/ yako wszwem
potem /18/ masz y zoną
zastawy/19/ly to gymyenie
y za /20/ tho yesczye wy-
nowa/21/czy a masz tesz
procz zo/22/ny wszyal py-
enyadzy /23/ na dwye
grzywnye

czynszchv tegosz domv

OrtOssol 87,2,w.12-23

-----188c
aby ona tho wzała
y myała dzye/14/dzyczne
po gego szmyer/15/czy be-
sz wschey odmo/16/wy gego
przyrodzonych /17/ przy-
yaczol a thako ysz /18/
on szobye tego wszego /19/
gymyenyą wymow/20/ył yza-
dzerzal albo zo/21/stawyl
panstwo poko /22/ on zyw
czynycz y nye/23/chacz
czo on chczal po/24/them
wszdano gemv /25/ geden
dom
przed gayonym sandem czo
gy kvpyl

*si
dy
wy
for
br*

-----189a
gego zoną nyema dzalv w
them domv przetho ysz ten
dom

wzdam gemv /7/ a y gego
dzyeczom po /8/ nym dzye-
dzyecznye my/9/ecz a ysze
byl sobye zo/10/stawyl
wolne panstwo /11/ swego
gymyenia poko /12/ on zyw
przeczyw themv /13/ mowy
ta pany Moy /14/ masz v-
czynyl mnye dz/15/yedzy-
czka poszobye prz/16/ed
gaynym sandem po/17/dlug
spyewanyą mego /18/ lystą
a nyeszlomyl

mnye on tho thym Jsz on
dal ten dom wzdacz szobye
y_gego_ponym_dzeczem-----

OrtOssol 97,1,w.6-18

dyw

-----26a
czo /24/ Sprawa gesth mye-
dzy /25/ thymą dwyemą /26/
NA to my przyszasz/27/ny-
czy zmaydbur/28/kv mowye-
my pra/29/wo [Czokoly masz
gyda/30/czego gymyenia sz-
wey /31/ zenye, poky byla
zywa /32/ kxobye wszal] my-
al y /33/ dzyerszal To ma
myecz /34/ ydzerszecz ale
stogyaczye /35/ gymyenyne
ygyne nyesto/1/yacze kto-
re masz nyedzer/2/szal za
zywotha zony swey

Tho przydze gey brathu S-
prawego prawa

OrtOssol 29,2,w.23-35 -

~~29,3,w.1-2~~

OrtMuc 26

postonem vixit

signey

od dnie wstae tuae
pro szostawye -----63d

/24/ DAley goracze /25/ rz-
eczy czo slu/26/szą ną Gro-
czszkye pra/27/wo tho ma
besz odw/28/loky groczszky
szandzą /29/ szandzycz ale
bandely /30/ kto zaraczon
ku burg/31/rabyego szandv
ten /32/ mą thamo knyemv

/1/ Przycz y stacz anygdze

/2/ gyndze podlug prawa /3/

prawego Smaydborku /4/ Kt-

ho bandze /5/ wybran przy

/6/szasznykyem, then przy (tem)

/7/ szostawye poko zyw

szostawye
nyszly gdy by gy przewyny-
ly wczem podlug prawa

OrtOssol 45,4,w.24-32 -

46,1,w.1-7

solu. Ort Moc 54

-----6a-----
/11/ [Ktho bandze wybran /12/
przyszasznykyem ten przy/13/
them zostanye poko zyw /15/
Maly ktho kramną ko/16/mora
dom rolya czynsową /18/ Ma-
ly ktho kupna Como/19/rą cz-
so yą kupyl /22/ Daley gdzie
bandze /23/ nyewyastha da-
rowana /24/ yle wmyesczkyem
praw/25/ye yle nye wmyescz-
ky/26/em prawye od kogo /29/
Zastanyely kthory cz/30/lo-
wycz szwe rzeczy vzyda

OrtOssol 14,4,w.11-30

Ort Mac 68: pokom zywa

-----83b

/31/ Rzekacz panye woycze
 /32/ (ya thu stoyą y wszda
 /33/ wam szwemv mazowy /1/
 wszythko czo kolwye /2/ man
 Bandz nyewye /3/ szkbye rze-
 czy szlowye g/4/ yerda bandz
 gyne rzeczi /5/ nyewyescz-
 kye bandz /6/ naszemy ban-
 dz pod ze /7/ myą [y wszythky
 dlugy /8/ czosz mnye są
 przymar /9/ ly albo czo my
 gescze /10/ mogą przymrzecz
 pokym /11/ yą zywa bez
 wszey za /12/ wady bandz od
 przy /13/ rodzonych

quam diu vixero

dywuy

Ort Ossol 54,3,w.31-33 -

54,4,w.1-12

(c.d.)

-----83c

albo od nye/14/przyrodzo-
nych [a tako /15/ asz ya
tego mam ychczą /16/ bycz
panyą pokym szy/17/wa vcs-
ynycz ynyechacz /18/ sthy-
my czo chcza Gedno /19/
wyyąwszy Stho grzy/20/wyen
pomey szmyerczy /21/ az ge
moga oddacz za /22/ duszą
agdy bych nyeod/23/dalala
szaduszą pomey /24/ szmyer-
szy Tedy on tesz /25/ ge
ma myecz

OrtOssol 54,4,w.13-25

quam dicit vixero

dywy

Zywy

Wszdawam... wszystko... ale thako, ysz ya
mam y chera, panya bycz pokom zywa.

Dziś dlać 68 (pnt)

-----146d

pogego szmyerczy dzieczyn-
nemyecz asznym wczynicz y
...nyechacz czso by chczal
yako dze/9/dzycz thym o-
byczagem /10/ a ^(by) on wsdy
thym gy/11/myenym wladnal
ya/12/ko szyw dlugo] Moga
/13/ly czy gystny ktorym
to /14/ gymyenyne tako da-
no /15/ pogego szmyerczy
ge /16/ myecz oszyescz y
doszya/17/gnacz sprawa A
moga/18/ly szye kyedy
gego blyszchy przyrodzeny
zamyliczcz A zawyele cza-
ssv przygego szywoczne al-
bo pogego szmyerczy

Tocim. ?
OrtOssol 80,4,w.8-18

Ort Moc 108: poko 2y5

Zygn

28b

wegnal.

/80/. O gygranyv kostek.

/A/by kostky nye myali possylenya, bo ocz-
czowie nyewynny cząstokrosz dla zlosczy a prze-
gygranya synow gymyenia wlosnego pozbywają, a
tho nye dla wyny oczczowskyey, vstawyamy, gdyby
nyektori syn bądacz w moczy oczczowskyey abo
za szywota oczcza y maczerze kostky gygral a
przegygnal cząszcz pyenyądzy na slvb dosyczwezy-
nyenia, tedy oczecz poko szyw, za to nye ma

Dział. 36

H 105

psc in

Jul in

-----
czyrpyecz any placzycz.

Takyesz aczby szyd takyemv synowy poszy-
czyl pyenyądy, za to tesz oczecz nyczs nye
ma czyrpyecz any placzycz. Takyesz aczby kto-
ri vczynyl którą vmową o ktorekole rzeczy abo
o dziedzyną, poko oczecz szyw, syna nyeoddze-
lywszy z gymyenia, tego tesz oczecz nye ma trzy-
macz.

czyrpyecz any placzycz.

Takyesz aczby szyd takyemw synowy poszy-
czył pyenyądy, za to tesz oczecz nyczs nye
ma czyrpyecz any placzycz. Takyesz aczby kto-
ri wczynyl którą vmową o ktorekole rzeczy abo
o dziedzyną, poko oczecz szyw, syna nyeoddze-
lywszy z gymyenia, tego tesz oczecz nye ma trzy-
macz. Dziel. 36

Sub 45: gdiesz jest w osnowey. mochy

Żyw

Marja... dokąd był zoref żyw, H+pho:
dita, jako tedy był rakon mat'ien =
kam chodzie' Rom. 146.

żywy

Ut dicit Bernardus, a cruce domini
reddire non potuit, usque inter
manus apostolorum portata fuit
semiviva zamartwa (pro za martwe)
albo na poli żywa

1476 GLKazB III 95

Vm. virgo Maria

~~Handwritten signature~~ *Byyny.*

(q. homini)

Ipriplegis impositis et

V relicto semivivo

na poly z pvego, R. XXV, 174

abieruit ab eo (due 10,30) xv p. post.

(n. lebrones)

Brückner Kaz. šw. 3.

Rozer 35. str. 174

~~Aut. 414. 32~~

2017

~~symy~~

~~Włocławka~~

Ablato spoliis eius fugit relicto eo
semivivus

~~Prasady a ywego~~

R. XXV, 181

~~XV~~ p. post.

~~Brückner Kaz. śr w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 184~~

2763

~~Ossol. 4/4.~~

~~h. 290.~~

Żywy

2942. (175) Jakom ya ziwey/glowy nyvczynyl (*) marthwey
wdomv m[^I]em(!).

1470 Zap. Wansz nr 2942

V leg. z żywej

żywy

2997. (133) Ja kom ya zonka chowana, wdomv czeleszthnye
nyevdzelał zivyey marthwey glowi.

1470 Zap. Karsz nr 2997

V leg. z zymej

Zywy

Jakom ya sz Malgorsatha czelesthnye
nye vdzelal ziwyky marthwey glowi
1470 ZapWansz nr 2998

V leg. z zyjie

11
Żywy

Żywego martwego martwa i a de viro mortuum officere

Jako Mój synowiez rodrony, Waworzynex, nyz wyscheth-
schi s mego domu... any zabil gwalttem Andrezo-
wego orlowyeka ... any żywego / martwego odredal...

1471 Jym Lad. 15

V lep. z żywego

żywy

2953. (199) Jakom yą zoną moja gwalthem nyessbil szlu-
zebnyczky kthora wmyne myeschkałą y dzieczacza nabyła any
thym zbiczim ziwyey/glowi marthweg vczynyla Tha komy po-
mozi boog y szwanthi Crzisch.

1471 Zap Warsz nr 2953

V kop. z żywej

żywy

3047. (253^v) Ja ko czeladniczka moja malgorzatha nye-
strzaczila dziedzacza (!) w moyem domu szmoya prziczina any
szywyego (martwego wczinya (!) Thako mi pomozi boog y szwanthi
Crzysch.

1471 Zap Wanz nr 3047

1 lip. z żywego

żywy

+

3050. (259) Jakom ya dzieczacza kthorem myal sdzewka
sszobramba nyestraczil gwalthem anythesz drugyego dzieczacza
kthorem myal szbarbara szedzbanycz gwalthem nyestraczil anym
zywych martwych vczynyl Tha ko my pomozi boog y szvanthi
Crzysch.

1471 Zap. Kancz nr 3050

V ksp. z zinyjds

żywy

+

3078. (317) Jakom ya dwoygą dzieci nyestracyl gwałtem
kthorem myal sszostrą Bronischowna stryeczną anym zivyach ✓
marthvych vdzelal.

1472 Zap Wata nr 3078

✓ kop. z rzygods

żywy

3080. (324) Jakom ya przischethwschi sszamotrzech gwałtem
dopyecza szmoli nagimyeniv Zvzeli nyezabilem czlowyeka sch-
kleschewa anym ~~ziwego~~ martwego vdzelal Thako mi pomozi etc.

1472 Zap Wase nr 3080

V kę. 2 żywego

żywy

pod martwy

1449. (166^v) Jako ya tho vyem ysze pyotr h zabył oczcza mego Mychala avdzyelal szywego marthwego Thako my Boog. — Jako ya tho vyem ysze pyotr h zabył oczcza Mykolayowa Janowa ymaczyeyowa Mychala avdzyelal marthwego szywego Thako my.

1475 ~~2~~ Zap. Kana nr 1449

żywy

1218. (64) Jakom ya nyeprzyyachal do domv nyegdi sla-
chethnego yana do Misczina ynyeprosylem go aby yachal (do)
nagymyeny golaschewo anym go wyodl wdom robothuyanczego
andrzea (!) rzezonego pankalya tham gysthe na golaschewye anym
go myal vmyslu zabycz anym byl pomocznykyem zabicz thegotho
Jana Marczinowi luczyczowye (!) de Golaschewo kthory gy gwal-
them zabyl yvczynyl zzywego marthwego. Thako mj bozy (!) bog
etc. — Jago (!) ya tho wyem ysz Stanislaw.

1479 Zap Wana nr 1218.

Żywy

Jako ya nje szabył Gōthartha... anym
uczynyl *szwyjzego* *marthuryego
1480 ZapWarsz nr 1495

żywy

1520. (T 2, 627 r. 1480) Jakom ya nye byl pomocznykyem
oczczv svemv iakuboui kusabyczv iakuba szpawlouicz bratha
vaschego anym go szabyl (628) anym go sz szyvego vdzelal
marthvego (kaka) thako my pomoschi (p) bog y svyathy krzysch. —
Jako ya tho vyem yako dzyrsek nye byl pomocznykyem oczczv
svemv iakuboui ku sabyczv iakuba spawlovicz bratha vaschego

1480 Zap. Kanc. nr 1520

żywy

1678. (442 r. 1494) Jakom ya Nyezabył slachethnego Stanyslava Bratha thych Rodzonego gwalthem anym vczynyl Szywego Marthwego Spomocznykem Swoyem Michalem Spopyela Thako my pomozi bog etc. — Jako ya tho vyem.

1494 Zap Warsz nr 1678

2yuy

+

Szin iest V gospodzin y blugosta-
mani bog moy

Fl 17, 50

Sm. Put

Vvirit

żywy

J szw * bodze (sc. bog) / ... wnego dnia
błogosławie bφdφ iemu

fl 71, 15, 200. Pnt

v vret

2jny

+

Seruae moie y cyalo moie weselile
se iesta w bog szini (in deum vivum)

Fl 83, 2, om. Put

Lywy = vivus

+

U s nadzey^o zbawenya y zdrowya swego
tobie * dawayo sluzb^o swogo wleknemu
bog^u zywemu y prawemu. ~~U s nadzey^o~~

~~55.~~ (pro spe salutis et incolumitatis suae

tibi que reddunt vota sua aeterno Deo

vivo et vero)

1424 Maza 3^{III}. 53; sim. Maza 4^{IV, V} 6

XII. XIV. XVI

'Żywy

Thobye oddyawayō obyathy szwoyō wyecz-
nyemu bogu zywyemu y pprawyemu, eterno
deo viuo et vero ca 1431 Msza XII s.

214

Żywy

Pro redemptione animarum suarum ... tibi que
reddunt vota sua eterna deo vivo et vero
za wykupienye ... swych ... tobye dawają dług
gye szlusby vyechnemv bogu, zyvemv y vyer-
nemv 1466-7 Msza XIV s, 181

Żywy

Sen (sc. Seneceniis) poslal, aby
potφpnφ rzecz mowyl nam przynw
bφsu żywym (obum viventem)

Б2 IV Reg 18, 16

ziny

Chwała bandz bogu zyjemu, thoby
szyno zyrotla ~~net~~ ryek vys thego!

New 158

żywy

chwala bacz bogo żywego

~~Sp. I, 146.~~ (R. XIX 98
XV p. part.)

~~chwala bacz bogo żywego~~

Now. 158

Zywy

+

ihu xe

Panye ~~Jesus Criste syna~~ ^{u)} boza szynego...

zbaw mye (Domine Jesus Criste fili dei
vivi... libera me)

1724 ^{III} ~~Stara 34~~ (66; ^{VI} ~~sim. Stara 6~~)

XII XIV

Żywy

Panye, szynye bozy, boga szywygo,
dei viui, yensze sz woley oczcza ...
prze szmerzcz twoyõ swath vszywylesz
wybaw mnye przyeszsz to nyaswõtshsye
czyalo ... od wszyoch szloszczy moych
ca 1431 Msza XII s. 223

Żywy

Domine Jhu Chr~~e~~iste, filii dei viui qui ex
voluntate patris ... per sanctissimam mor-
tem tuam mundum viuificasti, libera me,
panye, Jesu Chr~~e~~ste, synu boga ziwego.
yen sz woley oczcza ... prze swyathą
szmyercz twoją swyath vszywylesz, sbaw myą
1446-7 Msza XIV s. 187

Лыны

Јам посылкыны гего (с. бора),

Примыа гора тего, сына
бога лыного $\frac{1}{2}$ $\frac{xv}{xv}$, Profit $\frac{iv}{iv}$ 5 24
med.

żywy

Panye Jesu Criste, szynu boga
żywego, ... day nam vsnu mysu
shwey msky

MW 64a

sim. ib. 72a. 78a. 83b. 86a

sta. 104a. 115a

~~9 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1~~

żywy.

3 5 7 16 2 19

~~Cristo fili dei~~ Jesu criste + szynu boga żywego

szmy + ~~luy~~ ^{14 11 10} ⁸ ⁰⁵ ¹² ¹⁸ ¹
nademna. ktorysz + szoby obral z Anny

¹⁷ ⁹ ⁶ ¹³
~~swya + they mathka Chwala oyczu +~~

~~53~~ M. W. 70.6.

Łaudabo nomen tuum (re.
Zyzy - Anisti), quia inimici tui
perierunt, tu autem permanes et viues

Ale thuy yesz y zyz bayndresch

~~tu autem permanes et viues~~

He XRSKY r 275
med.

u. 2670

žyry

Živjarem ya. movi pan

By Num 14, 28

izm. ib. 14, 21

ni ro ego

żyny

W tem zwycięze, ze pan bog wasz zint
posrod wasz jest

Bz Jos 3,10

viveus

žyry

Jegosz (sc. Rapsacena) poslal kral asyr-
ski ..., abi vrpjal boze živego a ho-
nal sloni

BZ IV Reg 19,4

deum viventem

Żywy

swyebodnoscz boga żywego ws. nyosła
matka syna swego matu szitky kory
angelske

XV p. post. Sl Occ XXXIV 161

żyny

Tedi lyod ku dawłohy rzecae: Nye omuze
pneto Jonatas... Sziw jest pan, upadnye-
ly wlos z jego głowi na zemlyφ

Б2 I Rep ~~14~~ 14, 45

Ниж: Żynie pan, jeśli spadnie...

2yry

świat jest pan, zborycyel israhelski,

32 I Ryc 14, 38

~~14, 45. 19.~~

ni rīt dominus

Waj: iynwle pan, ^{wieści} iż pier Jonaty s stol... umru

zyry

Saul... przysyłał nekro: Szint pou gest,
ysze nye bpdze zabyl David

vivit

§ 2; Reg 18, 6

Sim. ib. 20, 12, 26, 10, 16, etc.

žyvy

A wszako żyw jest pan a żywa jest
dusza two, isze gednim kelko stppye-
myu... ia ode smyery rozdzijelbnew

22 I Reg 20, 3

vivit ... vivit

ziny

Tedi ty prids ku mnye, bo tobye
prespyesmo, iako niw jest pou
(vivot)

Ⓟ I Reg 20, 22

2yxy

y kehla Judith: Zywe gest olusa
tue, panye moy, yse nye strong
tego wdugo

BZ-Judith 12, 4

vist

żywy

~~Piotru~~ ^[Piotr] wtore napisał vs przysięga, przysięgając a ręką: tako mi miły Bóg żywy i wierny pomoż, iem nie miał tego mówić!

Rom. 690.

^{de}
∪ [Piteram. negavit cum iuramento: Quia non novi hominem Mat 26, 72]

żywy

teraz
rac. przysięga
(zahtanie
niebi)

Przysięgam wam... przez Boga żywego i
nierozumnego..., że tego sbowicę nie znam
Rozm. 691.

Żywy = vivus

Caifar... pouq6 k niemu ^[Genuoi] mowić: Zaklinam
cię i raprysigam prer Boga żywego, powiedz
nam, jest li ty Kristus, syn Boga żywego
[adiuro te per Deum vivum] Gorn. 717.

∩ [Adiuro te per Deum vivum, ut dicas nobis
Mat 26, 63]

żyny

o żynie wiesz? ² żynie żynie

żynie żynie (sa żynie) żynie

do żynie

ż 48,8

ż. żynie

ż żynie

żywy

Quod enim mortuus est peccato,
mortuus est semel, quod autem (vivit),
vivit deo^o et sic est zyw.

zyw^o wyemne s Bogem ocazem

(Rom 6, 10)

^o gl. id est ad similitudinem dei patris,
sc. eternaliter

Imed. Skf I 101

zyw

zyw zyw

1449 A.XXV 166

~~af. luv. uzo ype gld zyw, zyw ype uzo e togem
obczem
(dicit)
- ype uzo ype gld zyw, zyw ype uzo e togem
obczem~~

Loni 6, 10

Żywy - vivens

Videl (sc. virgo Maria) filium suum viven-
tem, et repnentem in eternum

Schywego, - videt viventem

He XV sky v 275.

med.

k. 267 r

Żywy

Żyw jestem = vivo

A którzy usłyszą, ci żywi będą (et qui
audierint, vivent] Rom. 259.

Żywy

Jestem żywy = vivo

Miły Jęsus odpowiedział: ja cięm w stanie
s martwych i żywot: ktę w mię ^[życiu] [wierzy, a sby
umarl, będzie żyw] [qui credit in me, etiam
si mortuus fuerit, vivet] Rom. 437.

Jo 11, 25

žywy

+

Chwalisz bōdŃ gospodna, gisz to
szukajŃ iego, szina bōdŃ serwa
gich na weky wekom

Fl 21, 28

Sim. Put

V vivent

żywy

szpłata jest dusza moja ku bogu,

*studnycai szivey (fortem vivum)

Fl 41, 2

dm. 9m

žiny

Грозны... бодры... made wszf tharf.*
na zemь, czo zyno gest (swod... vivot)

32 Jan 9, 3

*su: všelikē nylat vše lice

Lynn

Lyno ostalo = sal^usalum fuerit

u 147a Mem Lib 125
1883. V. 33

mittet id, quod saluum fuerit de domo

Juda

Is 37, 31

żywy

+

Perge (sc. tu Gabriel) ad virginem Mariam,
ad ammatam (?), szywego, ci^uvitatem meam

XV med. RRp XXIV 48

rkp Ossol 1629 k. 76r

(czyt. EB)

~~autent~~?

ij
Lywy

Christus... nie przegrówna kościółu żywemu a
nie kamiennemu Rom. 720.

Zywy = vivus

nawiąz. do obrotu

>> w. 2. << w3 B1000:

Duda ożywiający,
[Jezusa]
sista Namisio'w, za powiedl
zebi Duda sa.

Kto w mnie wierzy, jako mówi pismo,

zebi żywej wody pocieką z jego żywota

Qui credit in me, sicut dicit Scriptura,

flumina de ventre eius fluent aquae

vivae] Rom. 459.

Jo 7, 38

żywy

Święto Bog... hymnów oś 2 przebitka
długo y kosen trzy szeme (leg. 2 ziemie)

szinich (de terra viventium)

Fl 51, 5, sim. Put

sim. Fl i Put 141, 7

2yuy

Do witalygl ies duszø moip ze smer-
cy..., bich lub bil pned bogem w swe-
csi szinich (viventium)

Fl 55, 13, sim. Paul

ziny

zgodzonymi bzdure s ksofk szinich V
a s prawimi ne bzdure pjsani

Fl 68, 33, om. Pent

V de libro vi ventium

żyły

†

Dziewcy miszli sp vrozumeli tarnowe
naszi osset, iaco szimil taso w gnewe
poszne ie

fl 57,9

viventes
v?m: żywe

²⁰ Żywy = vivens

W sprawie bzdre przed oblyczym swozym
wskelky żywy Fl. 142, 2. ~~Wskelky ca. fl. 142~~
~~żywi Fl. 54, 16 (viventes). Bogu wyzrew~~
~~koniec kazdy i zreme zriwich Fl. 51, 51~~

Żywi: żywyfosy
~
omnis vivens

Żywy = vivus

+

Wersp... w ^{Xpa} Imu ~~Wita~~..., yen... przidre spdzier zywicz y
marthwicz ~~ex XIV W. 15. Kat. Nr 1299.~~ ✓
wierze 1, 4, 6, 14 ✓

szycie 2, 3, 7-13, 15, 17, 18, 20
(credo... in Iesum Christum... qui... venturus
est iudicare vivos et mortuos)

Lywy = vivus

Wersó w... syna..., yen... praidze sandricz xiwe
y martwe ~~in. XV West. Lat. No 1687.~~ ✓

loterz 2, 3, 7-13, 15, 17, 18

zynich 1, 4-6, 14

(credo in... filium... qui... venturus est
indicare vivos et mortuos)

Żywy

Vyerza w boga oczcza wsechmogącego, ...
gen ... trzeczyego dnya s marthwi wstal,
wstapyl na nyebyosza, ... stądsze przydzye
sądzycz zywe y marthwe Wierzę 20

ziny

+

Offyerooge (re. Aaron) kodsiallo
[stopper myedki martwym a zivimi
prosil iest ra wol

B2 Num 16,48

inter mortuos ^{ac} ~~et~~ viventes

żywy

Chwalcyce Boga niebieskiego o przede
wszemym żywym i znawcyce py!

32 Tob, 12, 6

coram omnibus viventibus

żywy, aże ~~żywy~~

Dość me narywanczkie weszele, gdy
mam morrycz ~~żywych~~ wyleje.

~~MARK. T. 186, 187.~~
~~Al. som. 187 187~~
de morte w.)

Handwritten text at the top of the page, possibly a name or title, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a name or signature, written in a cursive script.

Przez tego, ienze ma przy—gydz

sandicz zywe y martwe y swiath przes ogen. Amen.

Handwritten scribble or mark in the bottom left corner.

Handwritten text, possibly a name or signature, written in a cursive script.

88a. 128a
88a. 128a
88a. 128a

żywy

Jedy wstąpiły ludzkie no nas, snadz
żywe V polknęłyby nas

9m 123,2

Vivos

#l: spędzamy, pro snadz żywe?

Żywy = vivens

Treciego nacie dnia remaży żywi, aby
z umarłymi wstali [tredecima morientur
viveres, ut cum mortuis resurgenti] Rom.

479.

żywy

Metoda reszwała jest (n. Agar) stud-
niaczki studniacza żywego a madszkiego
[ode] mnye (puteum viventi et violentis me)
B2 Jan 16, 14

+

Zywy (zywe)
zabio' za zywe

Item quando zabycze za zywe. Recipe
stupnam canapris

XV m. Lek. Kori 244

Żywy

Od rabyxa żywego. Cui epus clauum
od vnum percuient

vnum?

~~IV~~ JA. IV 89

ca 1500

gr. pod Zabicie

-----154d

a tako tho szyroczyne Gy-
myenyne mvasy stacz wsza-
powyedzy asz do gych lath
atedy

mv/4/szą przed prawem od
po/5/wyedacz za oczcow
dlu/6/g y zayne rzeczy
czo kto /7/ nanye zaluge
ale [nye /8/ mayaly szczego
thy sy/9/rothy zywy bycz
Tedy /10/ woynth moze od
pvsczicz /11/ aby thym
dzyeczom ste/12/go gymye-
nya] acz zapo/13/wyedano
[dobre pozy/14/wyenyne dano]
podlug

di pueri nulla alia... bone heberent-

zywy

Żyw być

Nie ^{mog[ła] być} ~~mogła być~~ thy sżyrothy s czego gynnego byz
żywy, tedy może wayth odpuszczyć, aby tym dzyerzom
s tego gynnjenja, aże zapowjedziano dobrze, poruwyenye
było danu Ort. Mac. 113.

żywa?

Korenim byi żywa = herbas decerpere

Nalerion li w ktorem gresse, odpędzili
od siebie, aby jako swierę (2 wyraz) na
puszczy korenim byt żywa, aie do śmierci;
pokućę strojąc [ut herbas more pe-
corum decerpens usque ad obitum
penitenter] Rom. 182.

^{ij}
Zyw

Jestem żyw = vivo

Djabel... wie dział, iże ... po teli dni dano
Mojszerowi rakon, teli dni synowie Izrael
scy na puszczy żywi byli chlebem anielskiem
[siebat tot diebus... per Moysen legem a
deo datam, filios Izrahel in heremo tot
annis pane angelorum vixisse] Rom. 194.

Żyw

Jestem żyw. vivo

Nie jednym chlebem żyw słowiek,
ale wszelkim słowem, które pochodzi
z ust Bóg [ch] [non in solo pane vivit
homo, sed in omni verbo, quod procedit
de ore Dei] Rom. 196.

Żywy

(żywy)

Aer dicit: Vitalem tibi prebeo flatum

XV med. Gł. Wrocław 64r

Żywy-

Podrowyona bandz Maria, ^zbawycenye
y porzeschenye żywych y umarłych 11 aw. 174.
~~Chwała bandz bogu żywemu 158. Żawy.~~
żay, żywy chlyebye angyelsky 17. +
(NOW)

1147

Žywy

Kupyecka jest panna lodowa,
chleb żywy w sobie nosząca,

ex. con. XV / ^o P. F. V. 104.
(ex.)

Żywy
żywe srebro

+

argentum vivum, rthacz, et alio nomine
vocatur mercurianum, wt. żywe srebro

C. 1500 Ex. Spec. 139

Лывы Cui ego flumit nores, recipe oli-
vam et

Mercurium vulgariter xyve gyzzebno

~~XIV~~ JA. IV 89

ca 1500

univ. obs.

ziny

resonance ('spelonego') no. 17
pnechty

Y nabyont *popyolw y *klege ziwey
modi no nye w sspnd

B2 Num 18, 17

aguas vivas

2 yry

Tanye boze... ot horz gim skarb troy,
stodnyz nodi ziley (^{fontem,} (apuae vivae))

BZ Num 20, 6

Zyry (Zyrych aut szymy) (przystawczych
war. lub. i v (leg. z ziemie))

Zyrych wod = aquarum vivencium

~~B. zyrych szymy przystawczych~~

1471. Maukel 148

Cant 4, 15 : puteus aquarum viventium, quae
fluunt impetu de Libano

Cant. 4, 15

Żywy

Woda żywa = aqua frigida (?)

A tei ktokoli jednemu namniejszemu
stych da telko krasę wody żywej w imie
zwoleńka mego, zawiernie wam powiedam, nie
straci naptaty swojej [et quicumque potum
dederit uni ex minimis istis calicem aquae frigi-
dae tantum in nomine discipuli: Amen, dico
vobis: non perdet mercedem suam] Rom. 314.

ziny

40

(wzrost a. wzrost)

Tobias... wyjął z soney tabolki cypstko
sycusa... oney ribi y wancyl ge na zinc
kpple (super carbones vivos)

B2 Tob 8, B 2

żywy

Bo ziw jest Nabuchodonozor, król
zemiński, a jego mowa ziwa jest, iasa
jest w łoby ku skarany... uszego
lypde błędnego

Bo Judith 11,5

vivit ... vivit

/21/ ato wysznanye wszal
 /22/ yawnye pyszmo sthy/
 23/my szwyathky ozo przy
 /24/ them byly Tedy nye
 /25/ moczny zmarl Tedy /26/
 tego zmarlego przyya/27/
 czele rzekly Tho daro/28/
 wanye y sawyaszanye /29/
 nyestalo szye przed gay
 /30/ nym Szaden yako gest
 /31/ prawo albo my mya/32/
 lo bycz [Tedy rzekl ten
 /33/ zywy towarzyss: Jam
 /1/ Szye sznym darowal y
 /2/ sawyaszal

OrtOssol 48,4, w. 21-33 -

OrtMoc 60

49,1, w. 1

virus
 tocznis
 dyjny

-----690
y gynie rzeczy /12/ szdob-
rey woley y szchv/13/mysz-
kv y zavyaszali /14/ szya
tako [ktory by nye/15/dzy-
nymy vmarl pyr/16/wey, tego
rzeczy y dobra /17/ maya
ostacz temv czo /18/ szos-
tanye nyedzynym/19/y zyw]
besz wschey pra/20/wey od
mowy gego blys/21/kych y
pewyedsyely to /22/ zavya-
szanye myedzy /23/ szoba
y yawnym pysz/24/arzom y
gych yawnym /25/ pyszmem
-----

alter

Dyney

Ortossol 48,3,w.11-24

Silv. Ort Moc 59

ziyry

*Nzdzynę na nyeborekə moye y
mekə: Zyr yesm ya na wyeke

Tut Deut 58

vivo ego
Deut 32, 40

32φ

Lyn

var. kal.:

Acta bandriesch x y w = vita comite, ^{id est} c. e. si vipes

~~1471-1476~~ 1476.

Łądzesly syn vita comite

ca 1470 Mendub 86

si vita comes fuerit, habebis in u-
tero filium

IV Reg 4, 16

Bib

Tako trzeci poczęli się przyprawiać, chcąc ji jeszcze męczyć, jakokolwie już był tako barzo umęczon, iż by tako już żyw być niemógł, aż by go dalej niemęczyli, ale bostwo wnim będzie to pomagalo jego człowieczeństwo (!), iże tako wiele mógł mocować, ażby sie wnim wszytko popelniło, co było onim pisano, le to, iże miał umrzeć na krzyżu. Rozm. 825.

żyw

Bo obyczaj był, kiedy kogo chciano umorzyć, iżę ji też biczowano, ale nawięcej czterdzieści razow miano go uderzyć a żydowie ubaczywszy to, iżę Pilat chciał tem biczowa(825)nim ich gniewu dosyć uczynić, le stego ubaczyli, iżę jego nie dał w ich ręce, ale swem sługam kazał ji biczować, a oni osweyą chcąc, by umarł, natchmiast potajemnie tem sługam pieniądze i najęli ji (!), by ji tako bili, iż by żyw ostać niemogł. Rozm. 824—825.

żywy

Maria poręta ... narekać... : O moim synku
namilszy... nie znajdę cię, nie będę
żywa, będziesz winien w śmierci twojej rasną.
córce matki Rom. 697.

Zywy

Nase miły mistrze jst... nie siemy... joxure li ryw
albo jwi li sabili Rom. 694.

Żyw

Niewierni żydowie... potajemnie dali swe sługi,...
naglądając, barzo li ji męczą, mniemając,
aby tak męrow, iż by żyw nie mógł być
Rom. 648.

Żywy

Żyw być

Żydowie... są. byli rekli:... nie chcieli bychmy
dalej żywi być, niżli bychmy wolej swojej nad
nimi nie merynili Roms. 612.

(... nad Jesucristem)

Żyw jensem - vivo

Ży mnie widzicie, ilem ja żyw i wy
żywi będziecie [vos autem videtis me, quia
ego vivo, et vos vivetis] Qdm. 564.

²
Żywy = vivus

Każę tobie, wstani a bądź żyw
[tibi dico surge vivus] Rom. 220.

Żyw

O mój synku namilejszy, duchu mój...
jest malutki [u] wiesz o tym słowem,
in re h e s, ma m s m a r t y r u m u r e u m a i e,
p r o p r i a t o l e p a k b e d r i e s s i y w
[quia tu dixisti, te de morte surrectu-
rum et resumpto corpore de novo victurum]
Rom. 169.

Żyw

Chciał moje będąc w grobie wtórnie...
potem ja wrócę się z duszą, wzmę
ciało i będąc sobie żyw i wstań z mar-
tych [revertar tunc, cum anima corpus
assumpturus, redivivus iterum, de morte
surrecturus] Rom. 169.

Żywy

Jestem żyw = vivo

Młoty Jesucrist rekt k niemu: idzi,
syn ci twój jest żyw [vade, filius tuus
vivi] Rom. 254.

zyry

(wskitek)

I zgodzi bog⁺ wyek (Stary Testament

Cardy: wiec) zyni, per to bil na
zemy, ~~at~~ of slowyeka ese do do bi'tusz-
cye

B 2 fen 7, 23

omnem substantiam

-----158b

przetho ysz to wyano nye-
dano przed prawem ale da-
no podlug naszego przypy-
szanego obyczaya

a ludzye /15/ czo przytem

byly drv/16/dzy vmarly a-

drudzy /17/ yescze zywy

szą aczy m/18/yenya ysz

pamyata/19/ya ysz gey wy-
anowa/20/no ale nyepamya-

ta/21/ya kako wyele Tego

/22/
dzyeczy mowya ysz nye /23/

wyecz e Any chcza w/24/ye-

dzyecz o them wye/25/nye

czo gest gey wyanowano a-
lbo kako wyele

OrtOssol 85,2,w.14-25

Handwritten signature
Krm. Ort Mac 115

Inc. in

-----158c

Tego dzyeczy mowya ysz
nye wyecze Any chcza wye-
dzyecz o them wyenye

czo gest gey wya/26/nowa-

no albo kako w/27/yele

pany ta kakosz /28/ ma

tego dokaszacz aby /29/

szwego wyana dobyla /30/

y dzyerszala bo czy ludze

/1/ Czo przytem byly drv

/2/dzy vmarly a drvdzy zy

/3/wy aczy pamyataya /4/

kako wyele adoban/5/dze-

ly on swe wyano

mozely sznym wszythkym v-
czynycz czo chce

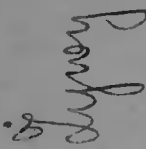

Ort0ssol 85,2,w.25-30 -

85,3,w.1-5

Ort0ssol
Ort0ssol 185-

-----167a

/26/ Oddaly czlow/27/yek
szwe gy/28/myenye zaszwe-
go zy/29/~~wetha~~ czo ge mo-
ze od/30/dacz Tako ysz
sam moze /31/ wladacz po-
ky zyw anye /1/ Odwolaly
tego dawa/2/nya zazywota
tedy po /3/ gego szmyer-
czy to odda/4/wanye ma
stacz wswie /5/ moczy a-
wmrzely ten

 komv dano tedy to przydze
nagego przyrodzenye bly-
szech podlug prawa prawe-
go may

OrtOssol 88,3,w.26-31 -

88,4,w.1-5

Лыны

Быць лыным = vivere

- ехх yesm mych - быў лыны
(ego cognosco me non bene in diebus
meis vixisse)

~~in~~ XV РРКУ V, 425.
(med.

d. la

ziyuy

Ostanylismi, ze tyedikoli... holowa po smyr-
caj snego manza pranego ziwa ostanu e] e]
a vyano yey natyemyone ~~presta~~ tego tlo
mgnzo, goli bil ziw ... myadebi

Sul los-

mulier... viva remanserit

Ps 431 Givisho

Żywy |

pod wodnym φ

†φ

Pyotrany

Jako ya panu Pyotrany kozachos agenta
Knyaz'a Mykolay Pyerka nyzrabil
anym gypso * z wyzywem marthwego prapazna
waxpil ^{gypso} * anym gypso smysoy byl.

1476 Gypso - (L XXV)

Grij. 23. p. 185)

Wolff (sprawdzal = oryg.): anym gypso p z wyzywem
marthwego waxpil, anym gypso smysoy prapazna byl.

doublet

γύσσι, α', ε

Cui equo fluunt nares, recipe olivam
et mercurium vulgariter γύσσι γύ-
σσεbro et misce insimul et funde
calide ad nares ; ~~JA.IV,89~~ JA.IV,89.

Col. Poln. Pl. I. f. 250

29

miks, ebs.

Żywy

...Szesz człowiekowi rany, opyane gich
mowa, kim rase, szostego wygnucyo, czo
leszy we szmyertnich ranach, bo nyewem
bądre li żyw albo umre...

1427. Bibl. Warsz. 1861. III. 40.

Wg Kal nr 698

Żyło

nr 702u nr 768

Yacum ~~Przibislawowi~~ yaco rima niedine bita
wynowatka niszcz 1405 Prek 240.

Żywy

Czokoty masz gładkiego gummy
szwey zenye, poky była żywa, k xoby
wszad, myal... , to ma myecz.

Ort. kaf. 302

Żyw

Two mueny... emy my nyewyastamy
ysz to dzyecy² bylo xowo asz ge
chociono

Ord. Or. VI 374

~~II 1/2 VI 374~~

Žywy = vivus

~~Prototypyčnyje (!) za krymu, vsmatlyčy kham us
zapam'nyayemye Gn. ap. 4, b. Y zety kham bog xavryt
Dax kryvym idrovyje Gn. ap. 4, b.~~

Żyw

Tedy ona then dom murowany ma szrandnaca
poze to, yze then masz, pako byl zyw, szoby s to
murowanye nye utwardyl sprawa ~~podby praca~~ ~~5 1/2~~
bitel 118.

~~szosa~~

Żywy

Żyw być = vivere

~~Żew teń wopadzi^{x)} Fl. 17, 50. Ne wnię, alke żyw
bōdō Fl. 117, 17. Aż, gżer żywy gęzmy, bogo-
slawymy panu Fl. 113, 27. Ne przya wrelowe,
wem wagi sziwi sō Fl. 37, 20. Żywa bōdō
terera giel. Fl. 21, 28. Żywa woia wriwa,
bōdōze iema Fl. 21, 33.~~

x) w B1000: "Niech żyje Pan"

Żywy = vivus

~~Też moje y czyste moje wszelkie se ierła
w bog sziwi (Fl. 83, 2.³) Odyśd jonydne y was
sdyoz (!) szywe y martwe Fl. 104. 37.~~

~~Żydala jest dzyra moja ka bogu. Hudydzi
sziwy Fl. 41, 2.~~

∪ [exultaverunt in Deum vivum]

Żyw(y) - vivus, vivens

~~Ziwozem ya / vivus / Bz. Num 14, 28. Żyw bide / vivaf~~

~~Koof! ib. IV Reg. 11, 12. Nye żywo Nabol, ale~~

~~umart ib. III Reg. 21, 15. Bōdply moe żywo bier~~

~~✓ by mey ayemaci ib. IV Reg. 1, 2. Żefrey gest,~~

~~abichom żywo żywo żywo, chwały bygo to żywo 716.~~

~~Nade Ozeo żywo gest, woer danam na pokarmu ib. Gen. 9, 3.~~

~~Nye cherp żywo bier ib. Gen 27, 46.~~

1710

Żyw(y) - vivas, vivens

W gwiazdę gwiazd bit dach żywi Bk Gen. 7, 15. Zładzi bag
wori tek wyek żywi (substantiam) Ib. 7, 23. Pira-
dadz wól żywi Ib. Sk. 2, 35. Wzwała go ~~te~~ słudny-
era, Słudzyera żywego Ib. Gen. 16, 14. ~~Polpnp pcer~~
wazył nam pacyzo boza żywemu Ib. IV Reg. 19, 16.
~~Przed wżem żywym wżem żywym~~ ży Ib. Job. 12, 6.
W wyer pżemza słowżem żywe Ib. Gen. 1, 24.
Nalygżono to, czo ukradł gwiazd, u wyego żywee Ib. Sk. 22, 4.
Wraczył go na zieme w góle Ib. Job. 8, 2. ~~Właga~~
żimcy wadi Ib. Num. 19, 17. ~~Toż wżem żywym~~ bż dż
możę onego selyubu, gwiazd dal wam y wori tek y
dużram żywim Ib. Gen. 9, 12.

17111

Żyw~~ość~~ - virus

gdzi oeryeer ziw s maerzerzan, dyatky eransery
nye mayan (Jul. 110.) * Kreditolu mowa postmyrey
manza ziva estanye, na vylejnye na swem ma myeer
doszyer 105. ~~Porodzyete zywy badacz potak gym~~
~~wdzielty badacz mayz nyeer na them, vzo gym~~
~~porodzyete, zywy badacz za potak gym vzo wdzielty 57~~
Paklubi tej nyeyeserze dluzey ziwye biez przigo-
deylo tyan, theadi ku prawn ma biez przispwczonay 90.

Żywy

v. Mlecx

~~Siarża~~

Эгвгь cf. Seobriwy

Zygy of (Soebro
Zywe soebro)

Żywność - ubertas

1

✓ Kierini eró pau bog sway obfitego... w ziności
deceże two BR Deut. 30, 9.

(in ubertate terrae tuae)

10114

W w. ^(u) wodroju ziemie twojej

Źyżności = ubertas

Uproveni bōdō od Źyżności, domu twego Fl. 35, 9.

sim. Put

(ab ubertate)

Zyrnośi - abundantia

Neptalium w zyrnośi ⁽ⁱ⁾ poriwac bōdre R deut. 33, 23.
(abundantis profuatur)

zyd. tol rem. w zyrnośi
Biblie taloske : dymost

1113

N. lzdnie. iryust obfitośi

zyarosi, &

Ecce ego mittam vobis frumentum,
vinum et oleum et replemini in
eis, ^{dabo} magnam
fertilitatem

~~W. Brückner~~ W. Brückner

R. XXV, 175.

XV p. post.

~~Brückner Kaz. Erw. 3. Opol 2, 19~~

~~Rozpr. 25, str. 175~~

~~Ossol. 414. k. 110.~~

2113

Žyznosť

Žyznosť = fertilitatem ^{XV in.} NR. XXIV, 355.

Żyzny

1

Dam wam wczasne drzese, a zyemą
zyznią (et terra gignet germen suum
Lev 26,4) XV p. post. Kaluzm 287

W ziemi da modzi; mo;

Zyzyng

oracz

Sic agricola illam amplius terram amat, que
fiszne
 post spinas uberes fructus profert, quam eam,
 [po] *plodny*
 que nunquam spinas habuit et nunquam fertilem
 messem produxit

XV med. Gł. Wrocław 55r

Lyzny

conr pro zlosny

3

ad nepornich - ab importunis

ad nepornich a. zysnich - ab importunis B.

λ (var. kvl. : ad nepornich,

Manub 289

ca 14 ~~1401~~

et ut libere mur ab importunis
et malis hominibus II Thes 3,2)

wg 2[y] <to> snich

Ḫy ḫn' = ubertas

Ḫala ḫwoia napekwana bḫḫḫ ḫyḫny Fl. 64, 12.
(ubertate) sim. Rū ✓

~~K. p. 12~~
1
Zemie

Quam cremacionem dicti feui alias
Kthore ^{ziemie} zhenye przereczonego ssyanya

Petrus Ministeriali in tempore et hora
obduxit 1475 ~~AGZB.~~ XV. 181
: ~~AGZB.~~ XIV

Archiwum bernardyńskie. T. XV

Zap. sądów LwoWskich

R 1475. str 181.

222

Lieme

(procr? procr?)

Procr (Sriema gich eriala = inusti componibus)

1444 | R. xxiii, 309.

(nec pilis, nec vestibus nocet
ignis, sed torrentur inusti
componibus)

Ziense

et calefactione

Yarognique pro crematione. Val. Ku szrenyvu y
1478 | AGZ. XVIII. 152 ku opalenyvu

Incolis de Malkovicze habere de-
bet libertatem exiendi in
gays ... w hony super edificis

crematio 1. podpalenie, spalanie, poraz
2. palenie, golenie, opa
wssz mnygo to

Ženie - libationes

3

Nepokalaue offyaraxere wuntko se zenim-
swim BZ Num. 28, 31.

(immaculata offeretis omnia cum
libationibus suis)

cr. plouae 'liba' cytet planuacé
Biblie taboules; s pitim swym

Leop: 2 ofienami napayny **17115**

W nepokalane ofiaruacé wrythie
i 2 ich mskwemi ofiaraini